

།། ལྷོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་གི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
 དཔྱོད་ལྡན་སྐོ་གསལ་དག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བསྟེ་གནས་མཛོད་ཅིག་རབ་དཀར་བྱམས་པའི་ལྷག་བསམ་འོད་
 ཀྱི་ཅེན། །རབ་ཟབ་སྐོ་གོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཚོགས། །རབ་མང་རྣམ་བཟླ་གདུལ་བུའི་ཀྱ་ལུང་གཉེན། །རབ་
 འབྲམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་མ་རྒྱལ། །མེས་པོ་གོས་སེར་མིག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་
 མཚོག་གི་ཀྱ་ལུང་ལུམ་བྱེད་ཅིང། །སྐོ་ལྡན་བསེ་རུ་གསུང་སྐྱེས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །པད་ཚལ་བཞད་མཛོད་ལུབ་
 དབང་ཉེན་བྱེད་རྒྱལ། །ལུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བདུད་བཅིའི་བཅུད། །ལུགས་གཉེས་ལྷུང་ལ་ཀྱ་ལུང་ཟེའུ་
 འབྲུ་ལས། །གང་གི་མཁུའ་བཅེ་ཉི་ལྷའི་འོད་བརྒྱ་ཡིས། །བསྐྱེན་མཛོད་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་
 རྒྱལ། །སོ་གཉེས་གནས་ཀྱི་ཉི་དབང་སེམས་དཔས་བསྐྱོར། །བདག་མེད་དབང་མོར་ཞལ་སྐྱོར་བདེ་བས་
 བརྒྱན། །བསྐྱེད་ཚོགས་གདམས་པའི་སྐྱེན་སྐོང་རྣམ་པར་བཟླ། །ཚིག་མདའི་དབང་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་
 རྒྱལ། །བྱང་སྤོགས་གངས་རིའི་སྐོ་ལ་གནས་ཀྱང་འཕགས་ལུལ་གསུམ་ཅེན་མཁས་པའི་རྒྱན། །རྒྱ་བོད་མཁས་
 པའི་འགོ་ཚོགས་སྐྱོང་ཡང་པས་རྒྱལ་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་བསྟེགས། །ཟབ་དོན་ལྷུ་མའི་དཔལ་ལ་རོལ་ཡང་འཆང་
 ཅོད་གསུའི་རྒྱན་ལ་གནས། །ས་སྐྱའི་དབང་ལྷག་ཀྱུ་གིས་བསྐྱེགས་ཀྱང་ཁོ་བོའི་སྐྱབས་གཅིག་པའ་ཆེན་
 རྒྱལ། །མདོ་རྒྱུད་ནགས་རིའི་སྐྱེན་སྐོངས་རྒྱ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གངས་རིས་སྐོར། །དུར་སྐྱེག་གོས་གིས་
 ལྷབ་ལྷབ་གཡོ་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་རལ་པའི་ལུང་གིས་བརྗིད། །ལུང་རིགས་ང་རོས་རྒྱལ་མང་འཛོམས་ཀྱང་བྱམས་
 པའི་སྐྱེན་ལུར་ཀྱུ་ལ་གཡོ། །བསོད་ནམས་སེང་ཆེན་ལུས་སྐྱབས་ལྡན་ཡང་མཁུའ་པའི་འདབ་ཚོགས་གོ་རམ་
 རྒྱལ། །བསྟན་པའི་དག་བྱེད་སྐོ་གསུམ་ཚུ་གཉེར་ཆེ། །ཁ་སྐོང་ཚོགས་བྱེད་རྒྱ་བུའི་བུ་མོའི་རྒྱན། །རབ་མཛོས་
 མདངས་གསལ་ལོར་བུའི་སྤོང་བ་སྐྱེལ། །མཁས་པའི་འདུན་སར་མཛོས་པའི་རྒྱན་དུ་ལོང། །དེ་ལྟར་མཚོད་པར་
 བརྗོད་པ་དང། ཅོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྐོན་དུ་བཏང་ནས། ལྷོམ་གསུམ་རབ་དཔྱོད་ཁ་སྐོང་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་གསལ་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྤོང་བའི་རྣམ་བཤད་ལོར་བུའི་སྤོང་བ་ཅོམ་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་འཆང་ན།
 སྐྱིར་གཞུང་འཆང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཞེག་སྤང་ན་ཡང་འདྲིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པའ་གིས། དེ་ལ་སྐྱའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་སེང་གའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་གི་གཞི་བསྐྱང། སྐལ་པའི་འཕར་བས་སྐྱབས་དོན་སོ་
 སོར་འབྱེད། རུས་སྐལ་གི་འགོས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་ཞེས་དུ་འཆང་ཅེས་འབྱུང་བས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཞེད་
 དཀའ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བུའོ། །ཞེས་གདམས་པའི་མན་ངག་ལྟར་བཤད་ན་གསུམ་སྟེ། སེང་གའི་ལྷ་སྤངས་
 ཀྱིས་ཁྱུང་གཞི་སྤངས་ཉེ་བསྐྱས་དོན་གི་ཁོག་ལུགས། སྐལ་པའི་འཕར་བས་སྐྱབས་དོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དཀྱིས་ཀྱི་

ས་བཅད། རུ་སྐལ་གྱི་འགྲོས་གྱིས་གཞུང་དོན་ཞེས་ཏུ་དབྱུང་དེ་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་སོ་
སོར་བཤད་ན་མང་བས་འཇིགས་ཏེ། བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་། ཚིག་འབྲུ་གཉེར་བའི་ཞར་ལ་དཀའ་གནས་ལ་
དོགས་པ་དཔྱོད། སྤྱི་དོན་གྱི་ཞོག་ལུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཤེ་འབྲུང་བས། འདི་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱིང་བོར་བྲིལ་
ནས་འཆད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་བསྐྱུས་དོན་གྱི་ས་བཅད་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དོན་འདུས་ཚིག་
གསལ་བརྗོད་པ་བདེ། །དག་ཅུང་ཚིག་སྟོམས་གཟུང་བ་སྟེ། །བསྐྱུས་དོན་ཉིད་གྱིས་གཞུང་གོ་བ། །དེ་འབྲུ་གང་
གིས་ཤེས་དེ་མཁས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱའི་དོན་འདུས་པ། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་གསལ་བ། དག་ནས་
བརྗོད་བདེ་བ། དག་གི་བྱེད་པ་ཅུང་བ། སྤེབ་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་སྟོམས་པ། ས་བཅད་ཅམ་གྱིས་གཞུང་དོན་གསལ་
ལེར་གོ་བུས་པའི་མན་དག་བྱུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མདོར་ན་འཆད་པ་པོས་འཆད་སྟེ། ཉན་པ་པོས་གཟུང་སྟེ།
གཉིས་ཀའི་སྣ་བར་སྟན་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཞིག་ཚུམ་ཤེས་ན། ཚུམ་པ་པོ་མཁས་པའི་
གངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་བན་པ་ཡིན་གྱི།

{ 6 }

དེ་ལྟར་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཚུད་ཐོས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཡིད་ལ་རེ་བ་བསྐྱེ་བ་བྱེད་པས་བཏང་
 ལྷོ་མས་སྤྱི་བག་ཡོད་པར་བྱས་ན་མཛེས། དེ་བས་ན་མཁས་པའི་མན་དག་དང་ལྡན་པའི་སློབ་པས་བསྟན་བཅོས་
 འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཚུམ་ལ་འཇུག་པ་ལྷན་གྱི་དོན། བཅུམ་བྱ་གཞུང་གི་དོན། བཅུམས་པ་མཐར་ཕྱིར་
 འཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ། མཚན་དོན། འགྲུལ་ཕྱག་ བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ལྷོ་མ་བ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁ་སྐོང་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འོད་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱབ་བརྗེ་ཏས་
 མཛད་པའི་སློབ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཕྲོ་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་སྐོང་བའི་ཚུལ་ཡང་གཞི་ལམ་
 འབྲས་གསུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་ནི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་པས་ལེགས་
 བཤད་གྱི་འོད་གྱི་སྣང་བ་སྤྱོད་པས་བཏུང་སློབ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ནས་
 བསྟན་བཅོས་འདི་མ་བཅུམ་བར་གྱི་ཚོས་མིན་གྱི་ལུན་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

{ ༡ }

འོ་ན་སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་དེ་ཚོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
འདི་བཅུམས་ཉེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་སྲིབ་སྟམ་ན། མ་བྱེད་སྟེ། བསྟན་བཅོས་སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེས།
ཚོས་མིན་གྱི་སྟུན་པ་བཅོམ་པའི་རྗེས་སུ། སྐར་ཡང་ཚོས་མིན་གྱི་སྟུན་པ་ཅུང་ཟད་འཐིབས་པ་རྣམས། བསྟན་
བཅོས་འདིའི་འོད་སྐར་བས་བཅོམ་སྟེ། སྐར་གྱི་སྐར་བའི་འཕྲོ་མ་ཐུད་པ་ལ་ཁ་སྐོང་ཞེས་ཞུ་བ་ཚམ་ཡིན་པའི་སྲིབ་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྲུར་སྤྲུལ་མཚུངས་པའི་མཚོན་བཟོན་བཤད། བཟོན་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོན་
བཟོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་འཚལ་ལོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། སྒྲིམ་གསུམ་གཉེར་བའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་
སྐམ་སྤྲུལ་སྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལའོ། །ཚུལ་རྗེ་ལྷར་
ན་སྒྲིམ་གསུམ་གྲུས་པས་སོ། །འདི་ལ་འགྲུར་སྤྲུལ་དང་མཚུངས་པའི་མཚོན་བཟོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་སྤྱད་པའི་ཆེ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་ལྷར་འོས་པ་ལ་སྤྲུལ་འཚལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། གྲུས་པས་བཏུད་དོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱས། སུ་ཞིག་གིས་ཤེ་ན།

༩༩

མཁས་པའི་དབང་པོ་གོ་རབ་འབྱུངས་པ་བདག་གིས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ཚང་བའི་བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་དེ་ལོ། །འོ་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ནི་གང་། དེ་སློང་པོ་ལ་
 དབྱེར་མེད་དུ་ངེ་ལྟར་ཚང་སྟུམ་ན། ཡོན་ཏན་དང་རང་བཞིན་སྟུན་བྱུང་ཏུ་གཞིར་གནས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ནི་
 གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་སློང་གི་སྐྱིབ་པའི་ངེ་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་པས་གནས་
 སྐྱེས་པའི་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཐོབ་བྱ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཚང་བའི་ཚུལ་ནི། སློང་པོ་ལ་དེ་གསུམ་དབྱེར་
 མེད་དུ་ཚང་སྟེ། གཞི་ངོ་བོའི་སློན་ནས་དང་། ལམ་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་། འབྲས་བུ་རུས་མཐུའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སློང་པོ་དེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་ཚང་བ་སྟེ། སློང་པོ་དེ་གསུམ་ལས་
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སློང་པོ་དེ། གནས་སྐབས་དེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་པས་ཚང་བ་སྟེ། སློང་
 པོ་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ། བཟང་ངན་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
 བ། གནས་སྐྱེས་བྲལ་དང་རྣམ་པར་སློན་པའི་འབྲས། །དབྱེར་མེད་སློང་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ཞེས་བ་
 མཐའི་

༡༩༽

གསལ་བྱེད་དུ་སྦྲུང་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྤྲུག་འཚེལ། སྤྲིབ་པའི་འུ་མ་སེལ་
བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྤྲུག་འཚེལ། ཞེས་སོགས་གསུམ་ཚུལ་ལ་སྦྲུང་རྟོ། །ཚུལ་རྗེ་
ལྟར་ན་སྐོ་གསུམ་གྱུས་པས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་མ་སྦྲུན་པའི་མཚོན་བརྗོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་པོ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་དེ་གསུམ་དང་
དབྱེར་མེད་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྤྲུག་འཚེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གསུམ་པ་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དེ་ལྟར་
སྤྲུག་འཚེལ་ནས་ཅི་བྱེད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་པར་བྱེད་ཅེས་བ་སྟེ། འདི་ལ་དུག བཤད་བྱ་གང་བཤད་
པ། རྒྱ་གང་ལ་ཉེན་ནས་བཤད་པ། དུས་ལྡོག་གང་གིས་བཤད་པ། གུན་སྐོང་གང་གིས་བཤད་པ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་
བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་བྱེད་འོད་གྱི་སྣང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྒྱ་བོད་གྱི་
ཚོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་། འཇུག་པ་ཟད་པའི་རྗེ་བཙུན་ས་སྐུ་བ་ཡབ་སྐུ་བ་རྒྱུད་པ་དང་

༩༡༽

བཅས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་སོགས་སྟོན་ལྟོན་གྱི་འདུལ་བྱ་
གཞན་ལོ། །བཞི་པ་ནི། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་མན་པའི་སྤྱིར་དུ་བཅེ་བས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལྷག་བསམ་
གྱིས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་གསུམ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དང་དགུ་འདས་
པའི་བརྒྱ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་ཆོས་དབྱིངས་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བདུན་འདས་
པའི་ཉེར་བརྒྱད་པ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་ལོ་ལྷ་བརྒྱུད་མེད་པས་པ་ས་པོ་བྱི་ལ་ཆོས་ལོག་
སུན་འབྲིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་བཅུ་མས། དུག་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ནི། བསྟན་
འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལས་སུ་བགྱི་བའི་གཙོ་བོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་
ལྷན་ཏེ། རང་ཉིད་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་མཆོན་པའི་དགོས་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་གདམས་བཀའ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགོས་པ། ལོག་སྤྱི་
ཆར་བཅད་ནས་སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་དག་པར་གནས་ནས་འགྲོ་ལ་
བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི

༼༡༡༽

དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོག་། །རྟོགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བོད་གངས་ཅན་དུ། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སྐུམ་སྟོང་བརྒྱ་
པའི་སྐབས་སུ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཚོས་ལོག་སུན་འབྲིན་གྱི་སྟན་བཅོས་བཅམས་ཏེ་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་
གྱུར། གསུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་འགོས་ལོ་རྩ་བ་ལྷ་བཅོས་གྱིས་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྲིན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་བཅམས་ཏེ་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར། གསུམ་སྟོང་སྐུམ་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས་སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེས་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་བསྟན་པ་དག་པར་གནས་པ་དེ་བཞིན་
དུ། གསུམ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་བསྟན་བཅོས་འདི་བཅམས་པ་ལས་བསྟན་པ་
དག་པར་གནས་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་རྟོག་། །རྟོགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རབ་དབྱེ་ལས།
ད་དུང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཞག་ནི། །སྟོན་ཅན་དཔག་མེད་སྤང་ན་ཡང་། །གཞུང་མང་དོགས་པས་རེ་ཞིག་
བཞག། །གལ་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གནད། །ཤེས་པའི་སྟོན་རྣམས་གྱིས་དེ། །ལེགས་པར་དཔྱོད་ལ་དགག་
སྐབ་གྱིས། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྟན་དང་སྤང་དགའ་ཞིང་། །དལ་བ་འཕྱོར་བ་རྟེན་དགའ་བས། །མཁས་
པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་རྟོགས་ལ། །གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོན་ཡིས་དཔྱོད། །ཅེས་

༼ ༡༩ ༽

རབ་དབྱེས་མ་བཀག་པའི་བསྟན་པའི་གནད་བཅོས་པའི་ཚོས་ལོག་སྤྲ་རགས་རྣམས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁོག་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའི་སྟོང་ལོ། མཁས་རྣམས་གཞན་སྐྱུས་ཀྱང་སྟོབས་པར་མ་རྒྱས་ཀྱིས་མཁས་པ་
སྟོང་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་སྟེ་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད། ལུང་དང་རིགས་པས་དབྱུང་དེ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྐྱུང་གཞི་གཞི་ཡི་ངོས་འཛིན་བཤད། སྐྱུང་བྱེད་ལམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བཤད། སྐྱུང་འབྲས་འབྲས་བུའི་ངོས་འཛིན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཡིན་ན། གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་པོ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཤེས་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སེམས་
བདེན་པས་སྟོང་པའི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་དབྱིངས་ཉིད་ཚོས་ཅན། འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་འདས་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་
དང་རྗེ་ལྟར་ཚོས་མཚུངས་ན། གཉིས་སྐྱུང་གི་རྗེ་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས་དག་པའི་སྟོན་ལོད་གསལ་པའི་སེམས་
ཚོས་ཅན། ཤེས་དཀར་གྱི་ཁམས་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རང་ངོས་ནས་གཟུང་འཛིན་

༼ ༡༣ ༽

གྱི་སྐྱོ་སེར་དུ་མ་བྱུང་ཡང་། བག་ཚགས་གྱི་ཚོན་སྐྱོ་སེར་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བ་ལས། བཞུགས་སྐབས་དེ་དང་དེར་
གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་སེར་སོགས་དུ་མར་སྤང་བའི་གསལ་ཚེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་ཤེས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་
ནི། དུལ་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་སེམས་གསལ་རིག་ཉིད་ཡིན་གྱི། བཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཞེས་པ་སེམས་བདེན་པས་སྣང་བའི་སྣང་ཉིད་ལ་བཤད་བ་དང་། བཞི་སྤང་
སྤང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སེམས་གསལ་རིག་ལ་བཤད་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྤྱི་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ། ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་ན། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཉིད་
ཤེས་དང་ཚོས་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་བ་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ལྷགས་ཟངས་
དདུལ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་པར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་བསྐྱུར་བ་གསུམ་དང་།
དེ་གསུམ་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་གསེར་བསྐྱུར་གྱི་རྩི་ཡིས། བསང་ཚེན་གྱི་
བསྐྱུར་བའི་གསེར་དུ་བསྐྱུར་བའི་སྤྲུགས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། ལམ་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བཞི་བདེ་
གཤེགས་སྣང་པོའི་སྣང་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོར་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་བསྐྱུར་བས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་

༩༡༩༽

གཙོ་བོར་སྤྱོད་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་། སྐྱགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཟུང་བ་ནི། གནས་
གྱུར་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁམ། ལྷོ་བས་སོགས་བྲལ་ལྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཀྱི་
ཟླ་བ་ཤར་བ་ལས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རང་སེམས་དག་པའི་ཚུ་གཙང་དུ། རྣམ་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལམ་བའི་ཡིན་ནོ། །ལྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
བྱ་སྟེ། སྤྱང་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་
ཀྱིས། གནས་གྱུར་གྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁམ་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་བྲལ་ལྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་།
གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཚུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཟླ་
མ་ལས། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འདྲི་ག་ཉེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཚུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་
གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིད་དག་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་མོངས་སྤྱིའི་སྤྱང་བ་ཤར་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་། རིང་བའི་

༼ ༡༥ ༽

གདུལ་བྱ་ཉན་རང་སོགས་ཡིད་དག་པ་ལ་སྐྱལ་སྐྱེ་སྤང་བ་ཤར་བ་ནི་ཚུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་
དང་སྐྱུར་ནས་བཤའ་འདུག་པའི་སྲིད་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་དེ་ལྟར་བཤའ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་།
དེའི་གོང་དེར་རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱོན་མེད་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས། །སྐྱོན་ཁའི་ཚུ་སྐྱོན་མཚོར་ནི་
མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཚོགས་གྱི་ཁྱབ་བདག་གཟུགས། །རྫོགས་སངས་དགྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་
མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལུབ་པའི་བསྟན་བ་རྣམ་གཉིས་ཚུ་ཟླ་བཞིན། །ཞེས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཆར་ཚུ་
ཟླའི་གཟུགས་བརྟན་དང་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པས། རྫོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་བ་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་
མིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་བ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤའ་ལ། འོ་ན་ཁྱོད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དྲི་མ་
བསལ་བའི་སྐྱོན་ས། རབ་དབྱེའི་ཁ་སྐྱོང་འདི་བཅུ་བ་ཡིན་ན། འཇུག་པའི་དྲི་མ་རི་ལྟར་བྱུང་བེད། དེ་རི་ལྟར་
སེལ་བར་བྱེད་སྟམ་ན། འདི་ལ་གསུམ། གཞི་ལ་འཇུག་པའི་དྲི་མ་བསལ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དྲི་མ་བསལ།
འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་དྲི་མ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ། ལུན་མོང་རྣམ་གཞག་སྐྱིར་བསྟན། སོ་སོའི་
ལོག་རྫོག་བྱེ་བྲག་དགག་གནད་གྱི་སྣོད་པོ་

༩༡༤༽

བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་སྤྱིའི་ལུགས་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན། དབུ་མའི་ལུགས་གཅིག་
རྒྱས་བར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་དངོས་སྤྱི་བ་གསུམ་ལའང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་མི་འབྲ་བ་
གསུམ་ཡོད་དེ། རྗེ་བྲག་སྤྱི་བས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །ཞེས་བ་ལྟར་ཚོས་གོས་དང་།
བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་འན་འོན་གྱི་ཚོག་ཤེས་བ་དང་། སྤོང་བ་དང་སྟོམ་བ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བཞེས་
བསྐྱུས་བའི་འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་གྱི་སེམས་བྱུང་ལ་གཞིར་འདོད་བ་དང་། མོད་སྟེ་བས་རྒྱལ་བོ་སྤྱི་བ་ལས།
མདོ་སྟེ་བ་དག་གིས་རིགས་ནི་སེམས་གྱི་ས་བོན་རུས་བ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་སྟོབ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཐོས་སོགས་གྱི་བག་ཆགས་
གྱིས་གསར་དུ་བཞག་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལ་གཞིར་འདོད་བ་དང་། སེམས་ཅམ་བས་བྱང་ས་ལས། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་འོངས་བ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་བ་སྟེ་མཆེད་དུག་
གི་བྱང་བར་གང་ཡིན་བ་སྟེ། ཞེས་བ་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་བར་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
བའི་ཟག་མེད་ས་བོན་གྱི་ཆ། སྟེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་བར། ཐོས་བའི་བག་ཆགས་སམ།

༩༥

སྐྱེ་བ་པ་སྐྱོང་རུང་ཞེས་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གཞིར་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་
 པའི་སྲིད་རྟོག་། །འདིར་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ནི། སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཉིད་ལ། ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱེ་མཆེད་རྒྱག་གི་བྱེད་པར་ཞེས་པ་ནི། གུན་གཞི་མ་བཞག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བང་གི་རྒྱེ་མཆེད་རྒྱག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་རིག་གི་སྤྱིང་གི་གསལ་ཆ་ཉིད། ཟག་མེད་གྱི་ས་
 བོན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན། གུན་གཞིའི་སྤྱིང་གི་གསལ་ཆ་ཉིད། ཟག་མེད་
 གྱི་ས་བོན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཚོག་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་།
 དངོས་སྣ་བས་འདོད་པའི་གཞི་དེ་རྣམས་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རྟོག་། །གལ་ཏེ་དངོས་སྣ་བས་གསུམ་པོ་དག་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ཀྱང་། གཞིར་མི་འདོད། རྗེ་བྲག་སྣ་བས་ཤེས་བྱ་
 གཞི་ལྡ་ལ་གཞི་དང་། མདོ་སྤེ་བས་རང་སྤྱི་གཉིས་ལ་གཞི་དང་། སེམས་ཅམ་བས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྱེད་
 པར་ཚོས་དབྱེངས་ལ་གཞིར་འདོད་པའི་སྲིད་རྟོག་སྣ། རྒྱུན་མེད་དེ། ཐོས་པས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པའི་གཞི་
 བེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡ

༩༩༽

སོགས་ལ་འདོད་ཀྱང་། ལྷོམ་བས་ཉམས་སྲུབ་སྤང་བྱའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི། རིགས་ལ་
 དེས་བར་གཟུང་དགོས་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱིས་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་བྲི་མ་སྤྱངས་བ་ལས། འབྲས་བུར་གནས་
 འགྱུར་བ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གཞིའི་གནད་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་ལ་ཚང་གི་གཞན་ལ་མ་
 ཚང་བའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་བས་ཀྱང་། ཚོས་དབྱིངས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོར་འདོད་ཀྱང་། རིགས་སྲུ་
 མི་འདོད་དེ། རིགས་ལ་འདུས་བྱས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་ཁྱབ་བར་སེམས་ཅམ་
 བས་འདོད་བའི་སྤྱིར་ཞེས་མཁས་བ་འདིས་བཤད་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་བཞི་ཚར་གྱི་ལུགས་ལ།
 རང་རང་འདོད་བའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་དེ་རིགས་སྲུ་འདོད་བ་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་བ་དབྱུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་
 བཞི། ལྷོམ་འབྱེད་གཉིས་གྱི་བཞེད་ལུགས་ངོ་ཡིས་གཟུང་། །ཡོན་ཏན་ལྗོག་བ་སོ་སོར་འཆད་བའི་ཚུལ། །དོན་
 གྱི་དགོངས་བ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བའི་ཚུལ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་བའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་བསྐྱུན་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སེམས་གསལ་བ་རྒྱན་ཆགས་མ་འགགས་བ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བས་སྤྱོང་བའི་གསལ་སྤྱོང་བྱང་འཇུག་གི་
 དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཅན། །བྱོད་དབྱུ་མའི་སྐབས་འདིར་བྱམས་མགོན་དང་སྐྱབ་བྱས་གཉིས་ཚར་གྱིས་
 གཞིར་བཞེད་བ

༼ ༡༤ ༽

ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་བ་དང་མ་ཟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཟུར་བཞི་ལྡན་
ཏེ། གསལ་བ་སྤངས་པའི་སྟོང་རྒྱུད་དང་། སྟོང་བ་སྤངས་པའི་གསལ་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གི་གསལ་བ་ལ་ཡང་གསལ་བ་རྒྱན་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་མི་ཆད་པ་
དང་། སྟོང་བ་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་གཉིས་ཅམ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར། མཐའ་བཞི་ཆར་བཀག་པའི་སྟོང་བ་
དགོས་པས་གནད་བཞི་ལྡན་ཏེ། ཟུང་དང་པོས་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱུད་དང་། ཟུང་གཉིས་པས་རྣམ་
རིག་པ་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་རྒྱུད་དང་། ཟུང་གསུམ་པས་སྐྱོ་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དང་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའི་སྟོང་བ་དང་། ཟུང་བཞི་པས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྟོགས་བྱའི་གཞི་རྣམས་བཅད་ནས། ཐེག་ཆེན་
དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ངོས་གཟུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཀུན་
མཁུན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུད་ལྔར་རི་སྟེད་

། ༣༠ །

ལྷོག་པ་བཤད་པའི་ཚུལ། རིགས་ཚོགས་ཇི་ལྟོའི་ལྷོག་པ་བཤད་པའི་ཚུལ། བསྟོན་ཚོགས་བྱུང་འཇུག་ལྷོག་པ་
 བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དབྱེ་མའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་ལྷ་
 མར་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་གསལ་བའི་ལྷོག་པ་ནས་གཙོ་བོར་བཤད་དེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ལྷོག་པ་མ་ལུས་པར་ཚང་བའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་བྱིར་དང། །ཞེས་སོགས་
 སྐུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྐུ་བ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང། །ཞེས་སོགས་
 རྣམ་བཤག་བཅུས་གཏན་ལ་པལ། སངས་རྒྱས་བད་དེ་སྤང་ཅི་སྤང་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་དེ་མས་སྐྱིབ་ཚུལ་
 དཔེ་དབྱུས་བསྟན། དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །ཅེས་སོགས་དང། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་
 བློ། །ཞེས་སོགས་དང། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྱོད་ཚངས་པ་དང། །ཞེས་སོགས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཚུབ་དང།
 བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བྲལ་བྱུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་བྲལ་བའི་འཕྲིན་
 ལས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་གནས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་རྣམས། གཟུང་འཛིན་གྱི་དེ་མས་
 གདོད་མ་ནས་མ་གོས་པའི་དབྱིངས་

༼ ༡༡ ༽

རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བཤམ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི། འདི་ཉིད་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མའི་
 སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁམས་ལེར་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་དང་རྣམ་བཞག་བཅུ་དང་དཔེ་དགུས་གཏམ་ལ་པབ་སྟེ།
 བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་ལེ་ལུ་གསུམ་དུ་དེ་ཉིད་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཚུལ་བཤམ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་དང་རྣམ་བཞག་བཅུ་དང་དཔེ་དགུས་གཏམ་ལ་པབ་བ་
 སོགས། དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སེམས་གསལ་བའི་སྟོག་པ་ནས་དེ་དག་བཤམ་བར་རི་ལྟར་རུང་སྐྱམ་ན། བཤམ་
 བར་བྱ་སྟེ། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་པའི་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདྲི་ལེན་པའི་ཚོ།
 ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དབལ་འཕྲེང་མདོ་དྲངས་བ་ན། ལྷ་མོ་ཚེས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ་
 སེམས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་དེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྟོགས་
 བར་དཀའ་བའོ། །ལྷ་མོ་ཚེས་འདི་གཉིས་ཉན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲོད་དང་ཡང་ན་ཚེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དབལ་རྣམས་ཡིན་ཅོ་ཞེས། དྲི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་གསལ་རིག་དེ་ཉིད་དྲི་བཅས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཀོད་པའི་སྲིད་དང་། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན། ཉོན་མོངས་འོ་
 བོ་མེད་གཟེགས་པས། །

༼ ༣༣ ༽

ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སེམས་དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དག་ལ་
གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་སེམས་གཉིས་པ་འཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཚོག་
ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཞེས། གཞུང་འདིའི་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་
པ་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གསལ་རིག་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱང་པར་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་
འཐད་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོར་ན་སྣང་པོའི་མདོར་དཔེར་བཟོད་པ་བསྟན་པ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་
མ་ལུས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་སློབ་བ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་
སེམས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་སྟོན་ཅིག་སྤྱེས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དཔེ་དགུས་
བསྟན་པའི་སྣང་པོ་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལ་ངོས་གཟུང་ནས། དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་སེམས་
དང་། དགེ་བའི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་དང་། གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་
གཏན་ལ་པབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ཡི་ངོས་འཛིན་ནི། ལྷ་
སྤྱི་བ་

༼ ༣༣ ༽

འབས་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ལས། གསལ་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་གི་སྟོང་པའི་ལྷོག་པ་ནས་གཙོ་བོར་བཤད་དེ། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད། ཚོས་ཐམས་པའི་ཕྱི་སྟེང་དུ་མཐའ་བཞི་སྟོས་པ་ཡིས་སྟོང་ཚུལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་
 ཡིས་གཏུན་ལ་པབ་ནས། ཚོས་ཐམས་པའི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྒྱང་
 བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་རི་ལྟ་བུ། འདི་སྟོང་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཤད་པར་རི་ལྟར་
 ཤེས་སྟོན་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་པའི་བདེན་སྟོང་དུ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རྟེན་
 འབྲེལ་རྟོགས་པའི་གནད་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་མཐའ་བཞི་ལས་དབྱུ་མའི་སྤྱི་མཐའ་བཞི་གནད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་སྤྱོད་པས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་བདེན་སྤྱི་ལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཅས་ནས། བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
 འབྲེལ་མི་རྒྱང་བར་ཁས་ལྷངས་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དམ་དོན་གཏུན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱུ་མ་
 པས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ལས་ཚོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན། ཚོས་ཐམས་པའི་བདེན་མེད་དུ་རང་
 གོལ་དུ་སོང་བས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དམ་སྟོང་པོ་ཆེས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །འདི་ཉིད་སྤྱིར་དབྱུ་
 མ་པ་དང་། རྒྱང་བར་དཔལ་མགོན་

། ༡༤ །

འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པའི་དབྱིངས་མཐེལ་བྱིན་པ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། བང་དག་བརྟེན་
ནས་དངོས་སོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བྱུང་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟགས་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་རི་ལྟར་འབྱུང་
མི་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྐོར་ལྷགས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་བྱུང་གིས་བྱུང་བ་ལས་སྐྱངས་
པའི་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་བཤད་ནས། བང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་
སོ་རྣམས། །ཚུ་ཡི་སྐྱ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་
འཕྲོགས། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གནད་ཤེས་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་
དབུ་མ་བ་ཆེན་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། བྱུང་དོན་སྐྱད་པ་ན། དངོས་སོར་ལས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་
ཞེ་སྒང་མི་ཟད་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོད་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་
སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་བྱང་། །ཞེས་རི་སྤིང་བདེན་བྱུང་གི་ཚོས་ཅུང་
ཟད་གཅིག་ལས་ལེན་པ་དེ་སྤིང་དུ་དངོས་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་ཞིང་། སྤང་

། ༣༥ །

བྱ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྒོང་བར་མི་རུས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྒོང་
བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་ནས། བདེན་མེད་དེ་གང་ལས་རྟོགས་སྣམ་ན། གང་གིས་དེ་ཤེས་
འགྲུར་སྣམ་ན། །བརྟེན་ནས་འགྲུང་བ་མཐོང་བས་ཉེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མ་བྱེན་པ་
མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་གནད་ཤེས་པ་
ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་རྟོགས་པ་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པས། གནད་དེ་ཉིད་རྟོགས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་རང་གྲོལ་ལ་རྟོགས་རུས་ཀྱི། ཚོས་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་སྣམ་བྱེད་ཀྱང། ཚོས་སྤྲ་རགས་ཅུང་
ཟད་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་
མེད་གྱི་རྟོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཚོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ཡང། །གང་གིས་
སྐྱེ་བར་རྣམ་བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསལ་
བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གནད་འདི་རྟོགས་ན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་།

། ༣༦ །

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པར། རྣམ་དཔྱོད་སྐྱལ་བར་ལྡན་པ་
དག་གིས་མི་རྟོགས་ཁ་མེད་ཡིན་མོད། བདག་གི་འདྲེན་པ་དཔལ་འདུམ་སྤག་གསུམ་པས། ཉན་རང་ལ་རྣམ་
གངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པརྟེ་ཉ་
ཚེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ངར་འཇིན་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལུང་པོ་ལྷ་ཅམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་། གཟིགས་པའི་སྐྱེན་ཡངས་ལྟ་མཚོག་ལྡན་གྱིས་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་
བཤད་པ་སོགས་ནི། དེང་སང་གི་གདུལ་བྱ་སློ་རུས་ཞན་པ་རྣམས་ཁ་རྒྱང་བའི་ཚེད་ཅམ་ཡིན་གྱིས། ཉེན་འབྲེལ་
ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་ཐུགས་གཡེལ་བ་ག་ལ་ཡིན། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པས། གནད་འདི་སོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་གི་
སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱུར་ནས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། སློལ་འབྲེད་པའི་དགོངས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྲད་པར་
ཡོད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་རིགས་ཚོགས་ལས་གཞིའི་རོ་བོ་སྟོང་པའི་སྟོག་པ་
ནས་བཤད་དེ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

། ༣༧ །

ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་
མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བདེ་གཤམ་གསུངས་སྤོང་པོར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བསྟོན་པའི་ཚོགས་སུ་གཞིའི་ངོས་འཛིན། གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ལྗོགས་པ་ནས་
བཤད་དེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་སོགས་ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལས་འདུས་བྱས་བདེན་པས་སྟོང་བའི་
སྟོང་ཉིད་དེའང་བཀག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཀག་པའི་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས། ཡི་ནས་དྲི་མས་མ་
གོས་པའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་རྒྱན་ཆགས་དང་བྱང་འཇུག་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་
བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བདེན་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་དེར་ཐམས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟོན་ཚོགས་ལས་བྱང་འཇུག་གི་ལྗོགས་
པ་ནས་བཤད་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་སྟམ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་
པའི་ཚུ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡི་ཤེས་

༼ ༣༽

ཀྱང་། །དེ་བཞིན་རྗེ་མ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྗེ་མས་མ་གོས་པའི་
སེམས་རང་གསལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་དེ་གནས་ལུགས་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་བདེན་པར་བྱས་
བམ་སྐྱམ་པ་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་གི་དངོས་པོ་རྟེན་འབྱུང་རྣམས། །དོ་བོ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་གསུངས། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གནད་དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དབུ་མ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་
བསྟན་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་འདི་གཉིས་དགོངས་པ་མ་ཐུན་ཏེ། བཀའ་བར་པའི་དགོངས་པ་
དང་སྐྱར་ཏེ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྗོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་དོན་གསལ་བའི་ལྗོགས་པ་ནས་བཤད་པའི་བཤད་ཚུལ་
ཐ་དད་ཀྱང་། དོ་བོ་བྱུང་འཇུག་ལ་འཇོག་པར་བཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་བས་ལུང་
བསྟན་པའི། །ཞེས་པ་ལྟར་དག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱམས་པས་སྲོལ་འབྲེད་གཉིས་ལ་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་སྲོལ་
འབྲེད་གཉིས་དབུ་མའི་གཞི་དོས་

། ༡༥ །

འདྲིལ་ཚུལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་རང་སྟོང་དབུ་མར་
 བསྐྱལ་བ་ཡིན་མོད། མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རང་སྟོང་
 དང་གཞན་སྟོང་གང་ཡིན་ལ་དབུད་པར་བྱ་བའི་གཞི་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རང་སྟོང་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ཏུ་བྱས་
 བ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེས་གསལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་འཆད་པར་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། ། ལྟོ ། ། བཞི་
 པ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བར་སྲིན་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད།
 ལྷགས་ཀྱི་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི་དབུ་མ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ཚོས་ཅན།
 ཁྲོད་མདོ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་དང་ཟླ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་མཚན་
 ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་ཁྲོད་བསྟན་པའི་སྲིད་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲགས་པ་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལྷག་པོ་བཞོད་པ་ལས། རི་ལྷར་ཟླ་བ་སྐར་
 ཚོགས་དང་། །

། ༣༠ །

མཁའ་ལ་སྟོན་ཅིག་གནས་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་སྟོན་ཅིག་
གནས། །ཞེས་དང། །རྣམ་འགྲུའ་དབང་སྤྲུལ་བེའུ་བའི་མན་ངག་དོ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱུ་ལས། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་
འཁོར་འདས་ཚང་བས་ཅུ་རྒྱུད་ཅེས་དང། །དཔལ་སྟོན་རྣམ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། །དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བར་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་བསྟན་
བར་རིག་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་ཡང་སྟོང་ཀྱི་གསལ་ཆ་དང་སྟོང་ཆ་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་རིགས་
བར་དགོངས་ཏེ་བཤད་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་གསལ་སྟོང་རྒྱུད་འཇུག་
ཚོས་ཅན། །སྟོང་ལ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཀྱི་རྣམ་བཤས་དང་སྟོན་ཏེ། །ཐབ་མོའི་རྒྱུད་དུ་འཇུག་དཔལ་དུ།
འཇུག་དཔལ་དཔལ་དང་སྟོན་པའི་མཚན་གྱི་ཅེས་འཇུག་དཔལ་དང། །ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་གནས། །ཞེས་ཡེ་
ཤེས་ཚེན་པོ་དང། །རང་བཞིན་སྟོན་ཅིག་སྤྲུལ་ཞེས་བཞེད། །ཅེས་སྟོན་ཅིག་སྤྲུལ་བ་དང། །དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། །སྤྱི་
ཞིང་སྤྱིང་པོ་ཞོང་སྟོང་མེད། །བཅད་དང་གཞིག་བར་བྱ་བ་མིན། །བསྐྱེད་བར་བྱ་མེད་གཞིག་མེད་བར། །སྟོང་
ཉིད་དོ་རྗེར་བཞེད་བར་བྱ། །ཞེས་དོ་རྗེ་དང། །ཡང་

། ༣༡ །

བརྟམ་གཉིས་ལས། རྗེ་མི་སྲེད་ཅེས་བྱར་བརྗོད། །སེམས་དབའ་སྲིད་པ་གསུམ་གཅིག་ལ། །འདིས་ནི་ཤེས་
 རབ་རིགས་པ་ཡིས། །རྗེ་མེམས་དབར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་རྗེ་མེམས་དབའ་དང་། །ལྷོ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཉེ། །ཞེས་དབའ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །བཙུམ་ལྡན་འདས་དབའ་མཚོག་དང་པོའི་སྐྱེས་
 བྱ་ལོ། །ཞེས་ཀུན་བཟང་དང་དབའ་མཚོག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བགྲང་ཡས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྲུགས་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་འབྲུལ་བར་མི་
 བྱའོ། །འདིར་དབྱུང་དགོས་པའི་དོགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཉེ། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་ངོས་འཛིན་རྒྱུད་སྐྱེ་ཅ
 འབྲེལ་ལས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རིགས་ཚོགས་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟུགས་ལས་
 འདུས་བྱས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཚོགས་ལས་བྱུང་འཇུག་ལ་བཤད་པ་དང་།
 དེ་དག་མདོ་རྒྱུད་ནས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྤུན་མོང་ཏུ་འགལ་མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་
 རམ་སོ་སོར་ཁས་ལེན་སྟམ་ན། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གཞི་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིར་པོའམ་ཚོས་དབྱིངས་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་

{ 33 }

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
 ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཏན་
 ཅན་མ་ཡིན་པར་བཤད། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་བདེ་
 གཤེགས་སྣང་བོ་དེ་ཉིད། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྣང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བཤད། དེ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་དེ་
 ཉིད། སློ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་། ཉམ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ཡིན་དགོས་པར་
 བཤད་ཅིང་། མདོ་རྒྱུད་ཚད་ལྡན་གཞན་རྣམས་ལས་དེ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་གཉིས་སོ་
 སོའི་སྐབས་སུ་རང་རང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་ཁས་ལེན་གྱི་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ནས་ཁས་མི་ལེན་ཡང་།
 འདིར་མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཙུག་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཆ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་མོང་དུ་གྲུང་བསྐྱེགས་
 ཅན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བཀའ་བར་ཐ་གཉིས་དང་ཤིང་རྟའི་སྣོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྱོད་
 མོང་དུ་འགལ་མེད་

། ༣༣ །

དུ་བསྐྱབས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འགལ་མེད་དུ་རི་ལྟར་དམ་བཅའ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱབ་
སྐྱམ་ན། གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ནི་གསལ་སྣང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོད་
བ་ཐ་དད་ཡིན་པས། གསལ་སྣང་བྱུང་འཇུག་གི་ལྷན་སྡེ་བའི་གསལ་ཆ་སྣང་ཆ་བྱུང་འཇུག་གི་ཆ་གསུམ་ཀ་བདེ་
གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་པས། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསལ་ཆ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ངོས་བཟུང་ཡང་། དེ་སྣང་
ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྣང་ཆ་ནས་ངོས་བཟུང་ཡང་དེ་གསལ་རིག་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས་དོན་རྗེས་ན། གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་ལ། ཚོས་
ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་པོ་ཞེས་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་མདོ་རྒྱད་དང་། རྒྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཚེན་པོ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པར་དམ་བཅའ་ལོ། །འོ་ན་དམ་བཅའ་འདི་རི་ལྟར་སྐྱབ་སྐྱམ་ན། འདིར་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་
གཤེགས་སྣང་པོ་འདི། གཟུང་འཇིན་ཀྱི་རི་མས་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཡིན་པར་འཆད་
དགོས་ཏེ། སྣང་པོ་འི་གསལ་སྣང་བྱུང་འཇུག་གི་གསལ་བའི་ཆ་དེ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱད་
ལྷ་མ་ལས་སྣང་པོ་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་ཆ་ལ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བཟུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་
སྤྱིར་དང་། འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྣང་པོ་

། ༣༥ །

འདི། རྣམ་འགྲོལ་དབང་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་མན་ངག་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་དབུ་ལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་རྒྱུད་མན་ངག་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་པོ་དེ། ལང་གཤེགས་སོགས་
དང་དབུ་ལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་པོ་དེ་རྒྱུད་སྤྱི་
ནས་བཤད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱུད་
གཉིས་ལྷན་གྱི་ཉལ་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྤྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་
ལ་ས་བཅད་ཀྱང་རྒྱུད་སྤྱི་ལས་རི་སྟེན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉལ་ས་གཉིས་
པའི་ལྷུང་དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། རྣམ་འགྲོལ་དབང་ལྷན་མན་ངག་དང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་།
ལྷུང་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་དབུ་ལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་རྒྱུད་མན་ངག་ལས་བཤད་པ་
ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསུང་ངག་ལས་འབྲས་ལས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་ཚང་བས་རྩ་རྒྱུད་ཅེས་
པའི་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ན། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྩ་བ་ལས། རྒྱས་བཤད་
ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་དེའི་འབྲེལ་པར། དང་པོ་ནི་སེམས་ཉིད་འཁོར་བ་དང་
ལྷུང་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།

༤༥༥

རིགས་སམ་སྲོགས་སུ་མ་སྤྱང་བ་གནས་སྒྲིབས་དུ་མར་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་བཤའ་སྲས་
 རོན་མ་ལས། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ལའོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་
 ལྷུང་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་སྤྱིར་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བར་དུ་བྲག་བཅས་གྱི་སེམས་རྒྱན་མི་འཁོད་པས་ན་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤའ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉམས་
 གསལ་པའི་ལུང་དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། ལང་གཤེགས་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བཤའ་པས་
 ལྷུང་ཅིང་། ལུང་གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་དང་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་རྩེ་གསལ་སོགས་གྱིས་བཤའ་པའི་ཀུན་
 གཞི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་འཇུག་རྗེ་ཀ་ལས། ལྷ་བ་
 གསལ་པའི་ལྷུགས་གྱི་ཀུན་གཞི་གཏམ་ལ་འབེབས་པ་ལ། ཀུན་གཞིའི་དོ་སོ་སོགས་དོན་ཚན་བདུན་དུ་བཤའ་
 པའི་དང་པོ་ལ། དང་པོ་ནི། ཚོགས་དུག་ལས་དོ་སོ་བ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བར་ཤེས་པ་གསལ་ཙམ་
 གྱི་དོ་སོ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཁོད་པར་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་

། ༣༦ །

དག་མི་དགའི་རིགས་སམ། དུལ་དུག་གི་སྒྲིགས་སུ་མ་ཚད་བར་རང་བཞིན་གྱི་སྣོད་བས་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཆ་
ནས་ཀུན་གཞིར་འཛོག་ཅེས། ཀུན་གཞི་སེམས་གསལ་རིག་གི་སྣོད་ནས་འཛོག་བར་བཤད་པའི་སྒྲིབ་
ལོ། །རྟགས་བཞི་པའི་བྱུང་དང་ལོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། ཟབ་མོའི་རྒྱུད་དུ་འཇམ་དཔལ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གཉིས་པ་རྒྱུད་སྣེ་ནས་བཤད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་དང་། རྩོ་
རྩེ་གྲུང་ལས། རོག་མེད་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །སྤྲི་རོལ་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་
སེམས་ཉིད་དེ། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བར་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྒྲིབ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་
འདིར་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ལ་གསལ་སྣོད་བྱང་འཇུག་གསུམ་དུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་
ལས། རང་བཞིན་གསལ་དང་སྣོད་པ་བྱང་འཇུག་དང་། །ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དང་ཡི་གེ་རྩ་དང་ཁམས། །ཞེས་
སོགས་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བཤད་པའི་རྩ་བ་རང་བཞིན་གསལ་སྣོད་བྱང་འཇུག་གསུམ་
དང་གནད་གཅིག་པས། སེམས་གསལ་རིག་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷོག་

། ༣༥ །

བའི་སྐོ་ནས་སྲུ་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ལོ། །དེས་ན་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་གཟུང་འཇིག་གཉིས་
སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་འདི་ལ་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་དོགས་པ་གཉིས་སྣང་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དོགས་པ་
དང་ལོ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་གསལ་རིག་ཏུ་འཆད་པ། རྗེ་བཙུན་ས་བཏ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། སྣོམ་
གསུམ་ལས། རིག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་གྱི། ཚོགས་བརྒྱད་ཉིད་ལས་འདའ་བ་མེད། ཚོགས་བརྒྱད་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་སྲིད། །བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་ར་མི་འཐད་དེ། །མདོ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་ནི། །འདུས་མ་
བྱས་སུ་གསུངས་སྲིད་རོ། །ཞེས་རིག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་རུང་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཚོགས་བརྒྱད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྲིད་ན།
བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་ར་མི་འཐད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྲིད།
ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད་རོ་སྣོམ་ན། འདི་ལ་བཏ་ཆེན་ལྷུ་འུའི་མཚན་ཅན། སྲིད་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་
དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བདེ་གཤེགས་སྣང་ལོ་ར་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་ནས།

༼ ༣༩ ༽

གུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ནི། བཀའ་བར་བའི་དངོས་བསྟན་དང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་
 བསྟན་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བར་བཤད་པས། ས་བཤ་གྱི་སྣོན་གསུམ་དུ། དེ་
 ཉིད་སོ་སོར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། འདྲིའི་བཀའ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དང་
 རོགས་མེད་གཉིས་དང་། མདོ་དང་རྒྱད་སྡེ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་བསྐྱབ་ནས་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་པས་སྲུང་གྱི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། ལུགས་སྲོལ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཡང་དོགས་པ་གཉིས་ནི།
 བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་གསལ་རིག་ཏུ་འཆད་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདྲིའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་
 འདྲི་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྣོང་གསལ་གཉིས། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི། །རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་སོ་སོར་འདོད། །ཅེས་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྲིད་རྟོ། །སྣོན་
 བསྟན་མེད་དེ། འདྲིའི་གསལ་སྣོང་རྒྱང་འཇུག་གི་གསལ་ཆ་དེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་
 བ་འགོག་པར་མཛད་ཀྱི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པ་

། ༣༩ །

ཅམ་མི་འགོག་སྟེ། གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་བཞེད་པའི་སྲིད་
ཏེ། གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོར་གོང་དུ་སྐྱབ་ཟིན་ཅིང་། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ལ་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱིས་བྱུང་པའི་སྲིད་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས་འཇུག་པ་བཀའ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
མཁེན་ཉམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས། གཞི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཉམ་པ་ཡིན་
པར་བཞེད་དགོས་པའི་སྲིད་པོ། །།གཉིས་པ་ལོག་ཉེན་གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་ལྷ། མེད་དགག་སྣོད་པོར་འདོད་
པ་འགག་སྣོད་པོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དབྱད། འགོ་ཀུན་སྣོད་པོས་གཏོང་བ་དགག་དག་པ་གཉིས་པོ་འགལ་བ་
དགག་སྣོད་པོ་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མ་སྟུན་
པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྣོད་པོ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཁོ་ནར་ངོས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
པར་འཆད་པ་དང་། འི་བཅས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་
འཆད་པ་དང་། སྣོད་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱི་ནས་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༩༥༠༽

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་བཞི་ལས། ལུགས་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་། སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་མེད་དགག་དུ་འདོད་པ་དང་།
སྐྱུ་བ་པར་འདོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་དེ་
འགོག་པ་ལ། ལྷོགས་སྣ་མ་ནི། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་དེ་ལན་བརྒྱུད་བཞུགས་པ་ལས། དེ་བཅས་ཀྱི་
སེམས་ལ་རིགས་པས་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་འདོད་པ་ནི། དར་རྒྱུག་པ་དང་དེའི་རྗེས་
འབྲང་གི་ལུགས་སྐྱུ་བ་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ། དེ་ཡང་། དེང་སང་ཚིག་ཅམ་སྐྱུ་བ་ལ་ངོ་མཚར་འཛིན་
པའི་མཁས་རྣམས་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། ལྷོད་ཀྱི་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངོས་འཛིན་འདི་ལྟར་བཞུགས་དེ། དེ་
བཅས་སེམས་ལ་རིགས་པ་ཡིས་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་འདོད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གཞན་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན། དེས་ན་འཁོར་
འདས་གཞི་རུ་འདོད་པ་འགའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཅས་སེམས་ལ་རིགས་པས་བདེན་པ་བཀག་
ཅམ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་

༩༩༽

ག་ལ་འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོགས་བཅས་བསལ་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ནི་བཏགས་པ་དང་། མགོ་བོར་
འབྲིགས་རྒྱས་བསལ་བ་ལ་རྩ་མེད་ཅེས་ནི་བཏགས་པ་ལྟར། རྟོག་པས་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་གཞན་སེལ་
ཡིན་པའི་སྲིབ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ན་སྟེ་དེའི་སྲིབ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སེམས་ལ་བདེན་པ་
བཀག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་པོར་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོགས་གི་བྱ་བ་འདི་དོར་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མེད་དགག་འདི་ལ་
འཁོར་བ་རྗེ་ལྟར་ཚང་སྟེ་མ་ཚང་ལ། འདི་ལ་ལམ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་སྟོམ་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་ཞིང་འདི་ལ་འབྲས་བུ་རྗེ་
ལྟར་འབྲུང་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་ལོ། །འདི་ལ་བྱང་ཁང་གསར་བ་འཇམ་དབྱེངས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
འདིར་རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་དབྱེད་པ་མཇོད་པའི་དགག་ལན་འདི་ལྟར་མཇོད་དེ། རྗེ་བཅས་
སེམས་ལ་རིགས་པ་ཡིས། །སྟོས་པ་བཀག་ཅམ་སྟོང་པོར་འདོད། །འདི་ཉིད་ཐོགས་བཅས་བསལ་བ་ལ། །ནམ་
མཁའ་ཞེས་ནི་བཏགས་པ་དང་། མགོ་བོར་འབྲིགས་རྒྱས་བསལ་བ་ལ། །རྩ་མེད་ཅེས་ནི་བཏགས་པ་ལྟར། །རྟོག་
པས་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི། །རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་སྲིབ་གནས་ལུགས་ཀྱང་། །མིན་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་

༼༤༽

ག་ལ་འཐད། །འདི་ལ་འཁོར་བ་ཇི་ལྟར་ཚང་། །འདི་ལ་ལམ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ། །འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་
འབྱུང། །དེ་སྐད་སྐྱེ་ན་ལན་ཅི་ཡོད། །འཁོར་གསུམ་རྒྱུད་མར་མི་འབྱུང་ངམ། །ཞེས་མཚུངས་པ་མཛད་པ་ནི་
མཁས་པ་དགེ་ས་པའི་རྣམ་འགྲུར་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་དེ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་བཀག་པ་
ཙམ་སྟེང་པོར་མི་འདོད་ཀྱི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་བཀག་པའི་སྟེང་ཉིད་དང་། དེ་བཅས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དུ་འཇུག་
པའི་བྱུང་འཇུག་ལ་བདེ་གཤམ་གས་སྟེང་པོར་འདོད་ཅེས་བཤད་ཟེན་པའི་སྲིད་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ།
སྲུང་གི་སྟོབས་མཚུངས་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་འགྲུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ནི་ཟབ་མོའི་
གནད་མ་ཉོག་པ་སྟེ། གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་
མེད་དགག་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱུང་བར་ལ་སྐྱོ་གྲོས་སྐྱོངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པའི་སྲིད། འོ་
ན་དེ་གཉིས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་བར་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟུམ་ན། དེའི་གནད་འདི་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་གསལ་བ་ལས་འདོད་ཆགས། སྟོང་བ་ལས་ཞེ་སྲང་། བྱུང་འཇུག་ལས་གཉི་ལྷག་
སོགས་ལངས་ནས་འཁོར་བའི་གཞི་བྱེད།

།།།

གཞི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད། ཐབས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང། ཤེས་རབ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང།
གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་ཟེན་པ་ལས་དམན་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་བྱེད། ཐབས་གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང། ཤེས་རབ་འཇིག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཚོ། གསལ་ཆ་ལས་སྐྱལ་སྐྱུ། སྟོང་ཆ་ལས་ཚོས་སྐྱུ། ཟུང་འཇུག་གི་ཆ་ལས་ལོངས་
སྐྱུ་འབྱུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཞི་བྱེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་མེད་དགག་ཅམ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
གཞི་ཡིན་ན། ཉམ་མཁའ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་
གཞི་མེད་དགག་དེ་གསལ་བ་དང་ཟུང་འཇུག་མ་ཡིན་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །།གཉིས་པ་སྟོང་པོ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། རི་ལྷར་གསུངས་ཚུལ་བསྐྱེད་ཏེ་
བཤད། །དགོངས་གཞི་དོས་བཟུང་དགོངས་པ་སྐྱབ། །གཞན་དུ་རྟོག་ན་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བརྗོད་
བཞད་པ་ལས། གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ནི་རོང་གི་གི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར།

{ ༤༤ }

རོང་རྗེ་ག་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྣོང་གསལ་གཉིས་ལ། འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་སུ་སོ་སོར་འདོད་དེ། རོང་རྗེ་ག་དངོས་བསྟན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་མཁས་པས་རེ་ཞིག་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ།
 གནས་སྐབས་སུ་འབྲོག་པོ་སྣོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲང་དོན་ཡིན་ན་འགལ་བ་མེད་དེ། གསལ་སྣོང་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ། ཡ་གྲུལ་འདུས་བྱས་གསལ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྣོང་བ་
 གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་དངོས་སྣོང་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱིས། དབུ་མ་བ་ཡི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་སྲིད་
 རོ། །འོ་ན། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། མི་
 འགལ་ཉེ། འདིར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་འདུས་བྱས་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་
 ལ། བོད་དུ་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོར་བསྐྱབ་ཟེན་པའི་སྲིད་རོ། །།གསུམ་པ་འགོ་ཀུན་སྣོང་
 པོས་སྣོང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྣོང་བ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོགས་སྣོང་

༼༤༽

སྐྱ་བ་པ་ནི། བརྒྱ་བཞད་པ་ལས། འགྲོ་བ་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤར་བྱོན་པའི་བྱ་སྟོན་ཁ་ཆེ་དང་། དེར་སང་
 དབྱས་གཙང་དང་མདོ་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 སྣང་པོའི་མངོས་རྒྱན་དང་། བཏུ་ལྷན་པའི་གསེར་རྒྱུར་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་སྟེ། བདེ་གཤེགས་
 སྣང་པོ་བདེ་གཤེགས་ལ་ཡོད་ཀྱི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་པོ་རང་
 རང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 བློ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་བཏུ་གྱིས་སྟོན་གསུམ་དང་འཕྲིན་ལྷ་སོགས་ལས། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྤྱིར་དང་དོན་དུ་གཏན་ལ་བབ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་
 དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན། འཇམ་དབྱངས་དགོངས་པར་
 འདོད་པ་དགག་འཇུལ་མེད་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན། བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་པོ་རང་རང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་དང་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་
 འགའ་

༩༤༦༽

བས་དགག་བསྟན་བཅོས་ཐ་སྟོན་ལགལ་བས་དགག་བཅོ། །དང་པོ་ནི། བྱོན་གྱི་འདོད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བསྟན་
བཅོས་པ་དང་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དང་ལགལ་ཉེ། ཅན་ལགལ་ཞིག་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཞེས་དང་། མར་ནི་འོ་
མའི་སྟོང་པོ་ཞེས་དང་། ཚུ་ནི་ཚུའི་སྟོང་པོ་ཞེས་སོགས་འདྲིལ་ཉེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་ཐ་སྟོན་ཀུན་དང་ལགལ་
བའི་སྟོང་ཉེ། བྱོན་གྱིས་ནི། སྐྱལ་གྱི་སྟོང་པོ་སྐྱལ་ཉེད་དང་། མར་གྱི་སྟོང་པོ་མར་ཉེད་དང་། ཚུའི་སྟོང་པོ་ཚུ་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱབས་བའི་སྟོང་དང་། དེར་མ་ཟད་ས་བཅད་གཉེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཐ་སྟོན་དང་ཡང་
ལགལ་ཉེ། དྲི་མ་མེད་པའི་བཀའ་སྟོང་པོའི་མདོ་སོགས་ལས། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅེས་
དང་། བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྐྱོད་སོགས་ལས་ལྷན་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ལགལ་བའི་སྟོང་པོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉེད་བྱང་དོན་ཡིན་ཞོ་སྟུམ་ན། སྟོང་བྱང་དེས་ལ་འདྲིལ་
མཚམས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བཟོད་བྱ་བདེན་གཉེས་གྱི་སྟོན་སྟེང་དེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པའི་ཚེ། བྱང་དོན་
ཀུན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་ན་ནི། ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཚོས་
ཅན། ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་

།།

བར་འགྱུར་ཏེ། མྱོད་སོགས་དེ་དག་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་དགོངས་པར་མི་འཐད་
པ་ནི། འགྲོ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་སོ་མེད་པ་འཇམ་དབྱུངས་ས་པཎ་གྱི་དགོངས་པར་འདོད་ཅེས་པ་ལ་ནི།
འཇམ་དབྱུངས་ཀྱི་གསུངས་དང་འགལ་བ་འདི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ། རབ་དབྱེ་ལས། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡི། །སྣང་སོ་སྣོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྲིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། །འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་འགྱུར་བ་
འཐད། །ཅེས་སྣོས་བྲལ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྣང་སོ་ཡིན་པར་གསུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་རབ་དབྱེ་
དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་རང་གནས་སྟེགས་པའི་སྲིད། །མེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཚ་བ་ལྟར། །བདེ་གཤེགས་ཁམས་ཀྱི་
སྐྱབ་བྱེད་འཐད། །ཅེས་འཁོར་བ་སྣོང་འདོད་དང་། ལྷུང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྣོ་སྣོས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་
གཤེགས་སྣང་སོ་ཡོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་རིགས་སད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་ཅེས་མི་འགལ་ཏེ་འགལ་བའི་
སྲིད་རྟོ། །དེར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་བེམ་སོའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་སྣང་སོ་

༩༥༩༽

མ་ཡིན་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་སྟུང་ན། །མ་ཡིན་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་ནི། །དབྱེ་བ་མེད་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བཅའ་པོའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་བར་བྱུང་བར་མེད་དེ། །ཚོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་བས་ཀྱང་གཞོན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཚོས་དབྱིངས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་སྣང་པོ་ཡིན་བར་བྱུང་བར་མེད་དེ། །ཚོས་
དབྱིངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བ་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་སམ་སྟེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཐལ་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་འགོག་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །པཎ་ཆེན་ལྷ་ཀྱུ་མཚོག་ལྡན་ན་རེ།
སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡིན་བ་བཀག་ནས། །ཚོས་སྤྱོད་བདེ་གཤེགས་སྣང་
པོ་ཡིན་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ལ། །ཚོས་དབྱིངས་སྣང་པོ་ཡིན་བ་ཇི་ལྟར་བཀག་ན། །གལ་ཏེ་བཅའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅའ་པོའི་ཚོས་དབྱིངས་སྣང་པོ་མིན་བ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱང་
སྣང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། །བཅའ་པོའི་ཚོས་དབྱིངས་སྣང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། །གལ་
ཏེ་ཡིན་ན། །བཟོན་གཡོ་ཀུན་

༡༤༩༽

བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ལ། གཡོ་བ་ལུས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྲིད་
རོ་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལ་འདི་ལྟར་འགལ་ཏེ། འོ་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་སྣོད་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ། འི་བཅས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱང་སྣོད་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་
དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱང་སྣོད་པོ་མིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཚོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་གསུམ་ཀར་ཨེ་བྲན། དེས་ན་འདིར་དབྱུང་དགོས་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་རང་བཅས་
པོའི་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་
འགལ། ལེན་ན་བཅས་པོའི་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། གསལ་སྣོད་ལྷུང་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་ཡིན་
པའི་སྲིད། ཏྲགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། ལུམ་སོགས་སྲི་དོན་བདེན་པས་སྣོད་པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱང་གསལ་
སྣོད་ལྷུང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཁྱོད་རང་གི་པར་སྲིན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཚོས་དབྱིངས་དང་སྣོད་ཉིད་ལ་བྱུང་སྲི་
ནས། ཚོས་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྣོད་ལྷུང་འཇུག་གིས་བྱུང་བ་དང་། སྣོད་ཉིད་སོགས་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་བཤད་
པ་ལ་ནམ་གཅོད་མེད་པའི་སྣོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྣོད་ལྷུང་འཇུག་གི་ཚོས་དབྱིངས་
ཀྱིས་བྱུང་པའི་སྲིད་སྟམ་ན།

༼༥༠༽

ཅུང་ཟད་དགའ་མོད། ཁོ་ལོ་ནི་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སྦྱིར་སྦྱོང་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཅིང་། དེ་དག་ལ་གསལ་སྦྱོང་བྱུང་
འཇུག་ཡིན་པ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱང་། ཚོས་དབྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་སོགས་གསལ་སྦྱོང་བྱུང་འཇུག་
ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པས། དེ་དག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས། བྱམ་པ་བདེན་པས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་ཉིད་ལྟ་བུ།
རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྦྱོང་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། གསལ་སྦྱོང་བྱུང་འཇུག་མ་ཡིན་
པས། ཚོས་དབྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་སོགས་སྤྱུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་བཅའ་པོའི་ཚོས་
དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོར་བཤད་པ་ནི། བཅའ་པོ་ཀུན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། བྱམ་སོགས་
ཀུན་གྱི་སྦྱོང་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྲུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཅན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་
པའི་མིག་སོགས་ལྟ་བུའི་སྦྱིང་བྱུང་གསལ་སྦྱོང་བྱུང་འཇུག་གི་ཚོས་དབྱིངས་ཚང་བས། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་
པའི་བཅའ་པོའི་ཚོས་དབྱིངས་སྦྱིང་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སློབ་གསལ་དཔྱད་ལྡན་དག་གི་སྦྱིང་གི་
བརྗོད་སེམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་གི་ངན་རྟོག་ཁྱེད་ལེས་ལྟ་བུ་ལེས་ལྟ་བུ་ལེས་ལྟ་བུ་ལེས་ལྟ་བུ་ལེས་ལྟ་བུ་
འཇུག་དབྱིངས་གཞུང་།

༼ ༥༽

བཟང་བསྐྱེད་ཚལ་དྲི་ཞིམ་སྒྲུབ་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དྲི་ངན་བསྐྱོ་བ་མཚར་ཆེ་སྟེ། རང་གི་སྐྱོན་གཞན་ལ་
 བགོ་བ་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིབ་རྟོ།། །།གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་གདམས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་གསུམ། འཇོགས་
 འཛིན་དོར་ནས་གཟུང་བར་གདམས་པ། །བྱང་ངེས་གནད་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པ། །དོན་དེ་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་
 སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་དེས་ན། རང་བཞིན་གྱི་མཁས་པ་ཀུན་ཚོས་
 ཅན། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་འཆད་པ་ལ་སྤྲུག་དོག་དང་སྦྱོགས་འཛིན་གྱི་ཡིད་དོར་ལ། གཟུང་བར་གནས་པའི་སྦོ་ཡིས་
 ཡིན་མིན་དཔྱོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡི་དགོངས་པ་ཁོ་བོས་མ་
 འདྲེས་པར་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིབ་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དཔྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་
 སྦྱིང་པོ་དང་། སྦྱོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པའི་ལུང་འཇུག་
 ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་སྦོ་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཆེ་ངེས་དོན་ཡིན་གྱི་བྱང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པའི་སྲིབ་རྟོ། །དོན་ཀྱང་གསལ་སྦོང་ལུང་འཇུག་དེ་ཉིད་སྦྱིང་པོའི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྲུག་ལས་དཔེ་དགུས་བསྟན་
 པ་ལྟར། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་

༼ ༥༩ ༽

ཚུལ་གྱིས་སམ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་
བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
བ་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དགོངས་
གཞི་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པ་སྟོན་ལྟ་སྟོང་བའི་སྲིད་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡང་
ཁྱོད་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་ལ་འཐད་པའི་སྲིད་དང་། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་
རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། ལུ་སྟེགས་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་
པའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བ་སོགས་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་ལུང་
དང་སྐྱར་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་ངེས་དོན་ནམ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡོད་པ་བྱང་དོན་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁོ་བོས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
ཚེན་རྒྱུད་སླ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ། འཛིན་སྲིད་རི་ལྟ་ཉིད་དེ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་
སེམས་རྒྱུད་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཉེར་ཞིའི་ཚོས་

{ ༥༣ }

ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སྒོམ། །ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཐོང་སྤྱིར་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་སྒྲོས་
 བཤམ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཇི་སྟེང་བུ་མཐོང་བར་ནི་གསུངས་
 པའི་གནད། རྟོགས་ན་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། འདིར་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བཅད་དགོས་ཏེ། འོ་ན་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིར་པོ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ།
 དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྲོལ་དང་དོན་གྱི་མདོར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ངེས་དོན་ཡིན་ཡང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པ་དེ་དང་དོན་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་
 པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་རྣམ་གཅོད་ཅི་
 ཡོད་སོམས་ཤིག གལ་ཏེ་དེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་མེད་ན། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་
 ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་

{ ༥༥ }

ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེ་སྟོན་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞིགས་པའི་སྲིད། ཏྲགས་གཉིས་
 དངོས་ཞེས་ཟེར་ན་དོན་དང་མ་སྟུན་པའི་ལན་ཅི་ལྟར་འདེབས། འདི་ལ་ཁོ་བོ་དེ་ཞེས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སྟོང་
 བོ་ནི་མདོ་དང་རྒྱད་ལྷ་སོགས་སྟུ། འགོ་བའི་རྒྱད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་བཤད་
 ལ་དེའི་དོན། སེམས་ཚམ་པས་དོན་དམ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱང་དུ་
 འབྲེལ་ལ། དབུ་མ་བས་ནི། ཐ་སྟུན་ཚམ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
 ཚམ་ཞེས་ཁས་ལེན་གྱི། དོན་དམ་དུ་མ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་
 བཀའ་བསྟན་བཅོས་སོགས་བྲང་དོན་གྱི་ཕྱང་དུ་བཤད་ནས། དོན་དམ་དུ་དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་དགོངས་པར་འཆད་དོ། །།བཞི་བ་དག་པ་གཉིས་
 བོ་འགལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྲོགས་སྲ་སྲ་བ་
 བོ་ནི། བརྗོད་

༼ ༥༥ ༽

བཞད་པ་ལས། དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི། དེང་སང་གི་མཚན་ཉིད་པ་པལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་
དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ། ལྷོ་བུར་དེ་བྲལ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་
མིན་ཏེ། ལྷོ་བུར་དེ་བྲལ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་པལ་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པས་སྤང། འགལ་
བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་དགག་མི་འགལ་གནད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་ཁའི་བྱ་
ག་ཚོས་ཅན། བྱ་ག་དོན་མེད་གཞན་དང་མཚུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། དེ་མ་བདེན་བྱུང་གྱིས་དག་
པའི་དབྱིངས་དང་། ལྷོ་བུར་གྱི་དེ་མ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འབྲུང་
བའི་བྱ་ག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དག་པ་གཉིས་པོ་འགལ་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་ལ་དེ་མ་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་ཅམ་གྱི་ཆ་དང་། དེ་མ་གཉེན་པོས་བཅོམ་ནས་གསར་དུ་དག་པའི་ཆ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར་
སྟམ་ན། འོ་ན་བྱམ་པའི་སྤྱིར་དུ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། བྱམ་པ་སྤྱིས་ཅམ་གྱི་

༼ ༥༦ ༽

ཆ་དང་། ལུམ་པ་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པའི་ཆ་གཉིས་འགལ་བའི་སྲིད། འདིའི་ཞིབ་ཆ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་
དུ་ན་སྲོགས་སྲ་སྲི་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་ཐེབས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དག་པ་
གཉིས་པོ་མི་འགལ་ན། དག་པ་དང་པོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན། གཉིས་པ་སློ་བུར་རྣམ་
དག་མཐའ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། གཉིས་པ་སློ་བུར་རྣམ་དག་དེ། དང་པོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་
པའི་སྲིད་སྟུང་ན། ཚིག་གི་སྐྱིབ་གཡོགས་ཡིན་པས་སྟོང་པོ་མེད་དེ། འོ་ན་བདག་མེད་དང་པོ་གང་ཟག་བདག་
མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། བདག་མེད་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ།
བདག་མེད་གཉིས་པ་བདག་མེད་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་སོགས་རིགས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྲིད་
རོ། །གསུམ་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལ་སློན་ཡོད་པ་དེས་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། སློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་སྲི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། འཕགས་
མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་
འཁོར་བ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

། ༥༧ །

ལ་ངེས་གནས་བའི། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སྤྲུག་འཚམ་འདྲད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྤྱང་
བ་བྱས་བ་ལ། །དག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱང་ལྡན་འདས། །ཚོས་གྱི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གི་སྤྱིང་དུ། །དེ་མ་གཉེན་པོས་སྤྱངས་བས་སློབ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་དེ། །སྤང་འདས་དང་ཚོས་སྤྱང་
གསུངས་བས། །དག་པ་གཉིས་གྱི་གཞི་མ་སྤྲུག་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང། །སྤོན་གྱི་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱང། །ཚོས་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བར་དག་པ་ཡིན་བཞིན་བ་ལ། །སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་དག་པ་གཉིས་
སྤོན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཞེས་གསུངས་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས། །ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་
དབྱིངས་ཡིན་བར་ཤེས་བར་གྱིས་ཤིག་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། ། །སྤྱོད་པ་སྤྱིང་པོ་བདེན་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། །སྤོགས་སྤྱོད་བརྗོད་པ་དང། །དེ་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །སྤོབ་སྤྱང་སྤངས་ཏེ་སྤྱོད་
པོ་གཟུང། །དེ་སྤྱོད་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་བརྒྱ་བཤད་པ་ལས། །རྣམ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་
སྤྱིབ་པའི་སྤྱོད་ཚེན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྱོད་ནས། །ཀུན་བཏགས་

༼༥༽

དང་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་རྫོ་ནང་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་དམིས་སྤྱོད་པར་བཀོད་པ་
ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་འདི་ཡི་སྤྱོད་པ་སྤྲོ་བ་པོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡོན་གྱི་ཆ་ལས་ཅུང་ཟད་དང་ལྡན་
ཏེ། མཁུན་རབ་གྱི་གཤོག་ཡངས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱས་པ་ཡིས། གསུང་རབ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བགོད་
པར་གྲུང་གྲང་། རྣམ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མིང་ཏོག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། རེས་
དོན་རྣམ་མཁའི་འོར་བུ་ཅུང་ཟད་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱེས་ཆེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཤེས་བྱ་
གཞིའི་གནས་ཚུལ་བཤད། དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད། རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་ཁྱད་པར་བཤད། གཞི་
འབྲས་དབྱེར་མེད་རྒྱ་མཚན་བཤད། མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་དགོངས་པར་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོ་ནང་པས་
གཞིའི་གནས་ཚུལ་འདི་སྐད་གསུང་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་ལས།
ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་
པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཀུན་

༼༥༽

གྱི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་
 བུའི་ཐོབ་ཚུལ་འདི་སྐད་གསུང་སྟེ། དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་བར་འབྱུངས་ནི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་ཐོབ་མི་
 དགོས་པར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱེ་ཐོབ་
 བར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་བྱུང་བར་འདི་སྐད་གསུང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་
 པ་ནི་གཞན་སྟོང་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་གི་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་སྲིད་
 ཏེ། ཏྲུག་བཏྲན་ཐེང་ཟུག་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་གྱི་གཞན་སྟོང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྲིད་ཞེས་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། །བཞི་པ་ནི། བཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་འདི་སྐད་
 གསུང་སྟེ། དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་བཞི་དུས་སྐྱོ་བྱུང་བའི་མས་མ་དག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སྐྱེ་
 མས་དག་པ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་བཞི་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མང་ཉུང་དང་། བཟང་ངན་ལྗོན་པ་
 བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། འདི་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་གྲུབ་

༼༦༠༽

བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་བས་སོགས་ཚོས་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་
དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བཅུ་སོགས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཚང་བའི་སྲིབ་རོ་ཞེས་བཤད་
པའི་སྲིབ་རོ། །ལྷ་བ་ནི། རོ་ནང་བ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་བ་དེ་དག་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཙུག་པོས་ཀུན་གྱི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་དཔལ་སྲེང་མས་ཞུས་པའི་མདོ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྲིབ་རོའི་མདོ། སོར་མོའི་སྲེང་བ་ལ་བན་པའི་མདོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། དགོངས་
འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ། འཕེལ་འབྱིབ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་
གྱི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་
མདོ་སྟེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བཅུ་དེ་དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། བྱམས་པའི་གསུང་རབ་རྣམ་པ་ལྷ་
དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ས་སྟེ་ལྷ་དང་སྟོམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བྲ་ཀ་ར་ན་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ལྷོགས་གྱི་སྲིབ་
རོའི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་དང་། ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་སྟེ་བདུན་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་དབྱུ་མ་ཚེན་
རོའི་ལུགས་ཡིན་བས།

{ 69 }

དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལང་སྐྱབ་བཤུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ཡང་ཉིད་བཞེད་
 པའི་སྲིད་དང་། ཟབ་མོའི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྲོགས་གཅིག་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་
 ལྷ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ལྷོ་སྐྱབ་སྐངས་པའི་ལུང་རིགས་དབྱུང་བ་དངོས། ལྷོ་སྐྱབ་
 སྐངས་ནས་དབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ནང་པའི་བྱུབ་མཐའ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྐྱོ་
 ལྷོ་སྐྱབ་སྐངས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། བྱོད་མཁས་པས་དགག་སྐྱབ་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་
 སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་མཐུན་པ་སྐྱང་བྱུང་བསྟན་པ། ལྷག་མ་ཐ་སྐྱད་དོན་དམ་འགལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འབྲས་ཀུན་ཏུ་རང་གི་དོ་སོ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད། བདེ་
 གཤེགས་སྦྱང་སོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་དམ་པའི་
 སངས་རྒྱས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བྱོད་ཐེག་པ་
 ཚེན་སོའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁོ་སོ་ཡང་འདོད་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་བསྟན། བཤུག་
 དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མ་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྦྱོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་སངས་རྒྱས་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། ལུང་

༼༦༩༽

དང་རིགས་བས་དགག་བར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དོན་དམ་བ་གཉིས་དང་འགལ་བ་འཚད་བར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟར་
མཐོང་བའི་སྲིད། གཉིས་བ་རྒྱས་བཤད་བ་ལ་གཉིས། གཞི་འབྲས་འདོད་ཚུལ་ཐ་སྙད་འགལ། གནས་ལུགས་
འདོད་ཚུལ་དོན་དམ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ཐ་སྙད་འགལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་
རིགས་བས་གཞོན་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཇི་བཅས་སངས་རྒྱས་ཡིན་བ་འགལ་བས་དགག་ ཐ་སྙད་འགལ་
བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་བ་དགག་ ཐ་སྙད་ཉིད་ལའང་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་དགག་ དེས་ན་མཚན་བཏགས་སྡེ་བ་གནད་དུ་ཆེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ནང་བ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་སྐྱོན་ས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཚད་བའི་ཆེ། ཇི་མས་མ་དག་
བའི་ཚོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་ནི་ཐ་སྙད་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་
ཆེན་དམན་མཉམ་སོགས་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ཐ་སྙད་ཆེན་དམན་མཉམ་དང་བྱུང་འཕགས་ཡོད་མེད་
སྡེ་དགག་སོགས་སོ་སོར་སྡེ་ནས་སྐྱབ་དགོས་བའི་སྲིད་ཏེ། སྐྱབ་དགོས་བ་དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱོང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་བ་ལས་ནི། གནས་བའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་བའམ་མཉམ་དང་བྱུང་བར་ཅན། །སངས་
རྒྱས་འཇིག་ཉེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །

༼༦༣༽

ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་ལེ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚེ་ན་དམན་མཉམ་སོགས་སོ་
སོར་སྐྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན་མོད། ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཚད་མར་བྱེད་ན་ནི། གང་
ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་
དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ། རྟོན་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་
ལ་མི་རྟོན་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་དང་། དོན་ལ་མི་རྟོན་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོན་པ་བཞི་པོ་དེའི་
གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཐ་སྐྱད་ཁས་སླངས་ནས་སྤྱི་ནས་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རིམ་གྱིས་
འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐྱད་ཉིད་དང་པོ་ནས་དོར་ན་ནི། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཐ་སྐྱད་གསུངས་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འཇུག། རྟོན་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་ལོག་པར་སྤོང་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་
ཚོད་རྒྱུ་ལས། ཐ་སྐྱད་ཁས་ནི་མ་སླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མ་བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ
བའི་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྐྱད་

༼༦༩༽

ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྲུང་ན་འདས་པ་
ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་
ཡིན་པའི་སྲིབ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་དེ། ལམ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་པའང་། དོན་དམ་
རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཐ་སྙད་ཡལ་བར་དོར་བ་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཉེ་
ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་ཡལ་བར་དོར་བའི་སློན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་མས་མ་དག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ཉིད་
སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱམ་ན། དེ་མས་མ་དག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་འདི་ནི་
ཚོས་ཅན། འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་སྐྱ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཉེ། ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན་རྒྱུད་སྒྲ་
མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་གསུམ་སོ་
སོར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཆུ། །དྲོ་འོ་ཞེས་ནི་
བརྗོད་པར་བྱེད། །དེ་ཉིད་གང་བའི་དུས་སུ་ནི། །གང་འོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་བཞིན། །

༼༦༥༽

ཉོན་མོངས་བྱ་བས་གཡོགས་བ་ན། །སེམས་ཅན་ཞེས་ནི་བཟོད་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་
 བ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་ནི་བཟོད་བར་གྱེད། །ཅེས་གསུང་བ་དང་། གཞན་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་བ་དེ་ཉིད་ལས།
 རི་ལྟར་སྐྱབ་བས་གཡོགས་བ་ན། །སོ་བ་འབྲས་བུར་མི་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་
 བས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་མི་བཏགས། །རི་ལྟར་སྐྱབ་བ་ལས་གྲོལ་ན། །འབྲས་ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར་བ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །འབྲད་བར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་
 སྤྱིར། །འགྲོ་གྲུན་དེ་ཡི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་རྗེ་མས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 སེམས་ཅན་དང་། དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི། མ་དག་པའི་ཚོས་
 དབྱིངས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་བ་མཚན་བཏགས་ཕྱེ་བ་ལའང་། མཚན་བཏགས་ཕྱེ་བ་
 དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་བསྟན། །དོན་ལ་མཚན་བཏགས་མི་འབྱེད་ལྷང་རིགས་གཉིས་དང་འགལ། །དཔེ་ལ་མཚན་
 བཏགས་མི་སྤྱེད་རྒྱ་བོད་གཞུང་དང་འགལ། །

༼༦༦༽

དེས་ན་འཇུག་མེད་གནད་དོན་སྤང་བྱུང་བ་སྟེ་ལོ་ན་དེ། རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སློབ་བྱུང་བྱི་མས་སྒྲིབ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། རྒྱུ་དུས་སྟེ་ཡང་། མ་དག་
པའི་ཚོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱུས་སྟེ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་ལྟ་བུ། དེ་ནི་དངོས་བཏགས་མ་སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི། མ་དག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་སངས་རྒྱུས་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བསལ་ནས་ནི་སངས་རྒྱུས་
ཉིད། །ཞེས་པ་ནི། བྱི་མས་དག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ། སློབ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ་སངས་
རྒྱུས་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཅེ་མོ་ཡི་རྒྱུད་སྟེ་སྒྲི་རྣམ་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་
བའི་མཚན་གྱིས་ནི། འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེ་དངོས་སྟེ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། ལམ་ཐབས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཀྱི་དོ་
རྗེ་ལྷགས་ལས་ཤེས་པའི་མ་སྟེ་པའི་དཔེར། ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་བོས། བརྒྱུད་སྤྱོད་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་
རོལ་སྤྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱུབ་བྱ་དེ་དོན་སྤྱོད་བ་ཡི། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་
དེ་སྤྱི་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་སྤྱིན་དངོས་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

༼༩༽

ཡེ་ཤེས་ཏེ། གཞུང་དང་ལམ་གྱི་ཤེར་སྲིན་གཉིས་བཏགས་པ་བར་བཀོད་པ་འདི་གུས་བས་ལོང་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དངོས་བཏགས་སྟེ་དགོས་པ་དེས་ན། འབྲས་བུ་ཤེར་སྲིན་ཤེར་སྲིན་དངོས་དང། གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་སྲིན་ཤེར་
སྲིན་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་གྱི་དོ་རྗེ་གྱི་དོ་རྗེ་མཚན་ཉིད་པ་དང། རྒྱ་ལམ་གྱི་གྱི་དོ་རྗེ་
དེ་གྱི་དོ་རྗེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་དང། ལྷོ་བུར་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་དང། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་ཅམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་སོགས། མིང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་
དངོས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར་འཁྲུལ་མེད་དུ་སྟེད་དགོས་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་བཞད་པ་ལས། ཞར་
བྱུང་རྒྱད་གསུམ་ཀ་གྱི་དོར་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་སྲར་བྱོན་པའི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང། སྲིས་གྱི་
རང་ཕྱགས་གྱི་སླ་མ་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་རྗོངས་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་དེ།
རྒྱད་གསུམ་གྱི་གྱི་དོར་ལ་དངོས་བཏགས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོ་ནང་པར་མ་ཟད། ཅེ་མོའི་སྲི་རྣམ་ཕྱགས་
འདི་ལ་ཡང་གྱི་དོར་རྒྱད་གསུམ་ཀ་གྱི་དོར་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། གྱི་དོ་
རྗེའི་རྒྱད་གྱི་མཚན་དོན་འཆད་པའི་ཚོ། མཚོན་

༩༩༽

བྱ་དོན་གྱི་གྱི་དོན་རྗེ་ཞེས་པའི་སྐྱེ། རྒྱ་རྒྱུད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། ཐབས་རྒྱུད་དབང་ལམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། འབྲས་རྒྱུད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་རྒྱུད་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་འཇུག་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལ་དངོས་
 བརྟགས་སྟེ་བའི་ཚོ། སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ། བརྟག་གཉིས་ལས། ཉེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །བརྗོད་ཤེས་
 རབ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉེའི་དོན། དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྗོད་དོན་ཉེའི་དོན། གནས་
 ཐུགས་རྟོགས་པ་མཐར་སྟོན་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྒྱང་འཇུག་ཚང་བ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གྱི་དོན་དངོས་
 ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལའང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །ཅེས་པའི་དོན།
 ཐབས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། ཤེས་རབ་གདོད་མ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འཇུག་ཚང་བ་དང་། ལམ་ཐབས་རྒྱུད་དབང་ལམ་སོགས་ལའང་། ཐབས་བྱམ་དབང་དང་ཤེས་
 རབ་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་རྒྱང་འཇུག་གམ། ཐབས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཤེས་རབ་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཐབས་
 ཤེས་རྒྱང་འཇུག་ཙམ་ཞེས་ཞི་བའི་ཚང་བས་ནས། གྱི་དོན་རྗེའི་སྐྱེ་བརྟགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟེ། སྤྱི་
 རྣམ་ལས། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

༧༩༽

དང་། ཤེས་རབ་ཚེན་སོ་བྱུང་དུ་འབྱུག་པས་ན་གྱི་དོ་རྗེ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་ཡང་གྱི་དོ་རྗེ། རྒྱ་ཡང་གྱི་དོ་རྗེ་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱུད་གསུམ་ཀ་གྱི་དོ་རྗེ་སྟེ། ལྷོགས་གྱི་སྤང་པོས། ཤེས་
རབ་པ་རོལ་སློབ་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོན་སྦྱོར་བ་ཡི། །གཞུང་
དང་ལམ་ལའང་དེ་སྐྱ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་བརྟགས་མ་
སྟེ་བར་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་བཅོད་བྱར་མཚོན་པ་ལས། གྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་
ཡི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་རྒྱུད་གསུམ་ཀ་གྱི་དོ་རྗེར་མཚོན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། ཅེ་མོས། གྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་
ཅེས་པའི་ཚིག་བྱུང་གྱི་གྱི་དོ་རྗེའི་སྐྱས་འབྲས་རྒྱུད་གྱི་གྱི་དོ་རྗེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱ་དང་ལམ་གྱི་གྱི་དོ་རྗེ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀ་གྱི་དོར་མཚོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སློབ་
པོ། །དཔེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་གསེར་བུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དདུལ་བུམ་ཤུགས་ལས་བསྟན་པ་མི་
འཐད་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཅེ་མོས་གོང་དུ་བཤད་ན། སྤྱི་རྣམ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་གྱི་མཚོན་པལ་ཚེར་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲས་བུའི་

༩༧༠༽

རྒྱུད་ལས་བརྒྱུ་མཁུ་ཉེ་བརྟལ་ས་ནས། དེ་ནས་ཐབས་རྒྱུད་དང་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་ཤུགས་ལ་སྐྱུར་བའི་མཚན་མང་སྟེ།
 དཔེར་ན་དབལ་གྱི་རྩོམ་ཉེ་དང་། གསང་བ་འདུས་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་
 བས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་བར་མཁུས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། རང་གི་ཐོད་གཞུང་ཉིད་
 དང་འགལ། དེའི་དགོངས་པ་དབྱུད་དུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིང་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཉ་རི་རྩ་
 བ་ཡིས་དངོས་མིང་དང་བརྟལ་ས་མིང་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་འབངས་ཀྱིས་མིང་གཙོ་པོ་ལ་
 གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། དངོས་བརྟལ་ས་གཙོ་པོ་ལ་དོན་གཅིག་པ་གཞུང་ལུགས་ཚེན་
 ཐོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲུབ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲགས་པས་བྱུབ་གང་ཡིན། །དངོས་
 དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིད། །གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པལ་བ། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བརྟལ་ས་སྲིད་ལོ། །ཞེས་
 སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་སྟེ། བལྟས་པས་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་འགྲུར་བའི་སྲིད་ལོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱ་ལམ་གྱི་གྱི་རྩོར་གྱི་རྩོར་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དབལ་ས་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པར་མ་
 ཟེད། གཞུང་

༩༡

ལམ་གྱི་ཤེས་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་
 དོན་རྒྱ་མཚོས་དེར་ནི། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པར་བྱས་
 བས། གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེས་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཤེས་སྤྱོད་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་
 ཀྱང་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 དུས་ཀྱི་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་
 དང་། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། ཞེས་
 བས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དོན་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་པའི་རྒྱུད་
 ལའང་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོན་ན། མི་འཐད་
 དེ། གཞི་དུས་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྟོན་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྟན་ཟེན་ལ། སྤྱོད་གཞན་
 ཡང་གཞུང་དང་ལམ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡི་གཞུང་ལམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཤེས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ན།
 རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་
 བར་

༼༥༩༽

ཁས་སྒྲངས་བ་དང་འགལ་ལ། ཡིན་ན་སྟོགས་སྒྲང་གི་གཞུང་འདིའི་དོན་བཤད་བ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་ཏེ།
 གཞུང་འདིའི་དོན། གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་སྲིད་ཤེར་སྲིད་མཚན་ཉིད་བ་མ་ཡིན་བ་ལ་བྲིད་གྱིས་ཀྱང་བཤད་བའི་
 སྲིད་དོ། །བཞི་བ་ནི། གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་བ་དེས་ན། ཤེས་རབ་བ་དོལ་སྲིད་གཉིས་མེད། །ཅེས་
 སོགས་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ཡིས། གཞུང་ལམ་ཤེར་སྲིད་བཏགས་བ་བ་དང་། འབྲས་
 བུ་ཤེར་སྲིད་ཤེར་སྲིད་མཚན་ཉིད་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་བ་ཚོས་ཅན། ལྷོ་ལྷན་རྣམས་གྱིས་གྲུས་བས་ལོང་ཞེག་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་བྱུང་གུན་དང་མ་ཐུན་བའི་བཤད་བ་ཡིན་བའི་སྲིད་དོ། །གསུམ་བ་འབྲས་
 བུའི་འདོད་ཚུལ་དགག་བ་ནི། གཞན་ཡང་། ཚོས་སྐྱ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ། ཚོགས་གཉིས་ལ་སྟོས་
 སམ་མི་སྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བྲིད་དོན་དམ་རང་འཁྲུངས་གྱི་ཚོས་སྐྱ་མིན་བར་འགྱུར་ལ། བྲིད་
 དེས་བར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་བས་ཐོབ་དགོས་བའི་སྲིད། སྲི་མ་ལྟར་ན་འགྲོ་གུན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་
 ཅན། བྲིད་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྲིད་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ།
 ཚོགས་གཉིས་བསགས་

༩༥༣༽

བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདོད་ན། འགྲོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མས་བསྐྱེབ་
པའི་ཚུལ་དཔེ་དགུས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་པོ་ནས་དེ་མ་དང་བཟལ་བའི་སྲིད། འདི་ལ་
རྫོན་དང་པ། དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་མེད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་གཅིག་ཅེས་སྟེ་བ་ཞི། མཁས་པའི་གཏམ་
མ་ཡིན་ཏེ། འོན་པའདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་དེ། དེ་མས་བསྐྱེབས་པ་དང་མ་བསྐྱེབས་པའི་གཞི་མ་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་བཅས་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་དེ། དེ་མེད་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། ཚུ་སྟོག་
མ་ཅན་དེ། སྟོག་མེད་གྱི་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། སྦྱོན་བཅས་གྱི་ནམ་མཁའ་སྦྱོན་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཐལ། དེ་བཅས་
གྱི་ཚོས་སྟེ་དེ་མེད་གྱི་ཚོས་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་གནས་ལུགས་གྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་བཞི།
དེས་དོན་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་འགལ། དངོས་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འགལ། ཚོས་འཁོར་སྟེ་སྲིད་འཕྲོས་དང་
འགལ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དགོངས་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱོད་གྱི་དོན་དམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་གནས་
ལུགས་དང་འགལ་བ་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟེ་ན། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་བྱུང་བ་ནི།
དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དང་། ལྷ་སྟེ་གྱི་དགོངས་པ་མ་

༩༥༽

ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སློམ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟབ་ཞི་སློམ་བྲལ་དང་།
འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་དང་ལྟ། ཡོངས་གྲུབ་བམ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་དང་། གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྤྱི་དང་འདྲིལ་དང་གནས་པ་དག། །མ་གྲུབ་བས་ན་
འདུས་བྲས་མེད། །འདུས་བྲས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་བས། །འདུས་མ་བྲས་ནི་ག་ལ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ལུང་
གིས་སྐབས་འདིའི་འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་གཉིས་བདེན་བར་མེད་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་
སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཚོད་རྫོག་ལས། དངོས་སྐྱབ་པའི་ཚོད་པ་བདུན་
འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དབྱུ་མ་པ་རང་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཡོད་བར་དམ་
བཅས་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཁས་སྦངས་ན། དངོས་སྐྱབ་བཀག་པའི་ཚོད་པ་རང་ལ་ལོག་པ་དེ་སྐད་དུ་
ཡང་། ཚོད་རྫོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅས་
མེད་བས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅས་པའི་དོན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
ཚོས་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ལ་ནི། རོ་ནང་

༩༥༥༽

བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ནི་འཚད་པའི་སྲིབ་རོ། །དེ་ཡང་རྩོད་རློབ་ལས། དངོས་སྣ་བས་རྩོད་པ་བདུན་བཤོད་པ་ནི།
འགོག་བྱེད་གྱི་ཚིག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ། དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ། དག་སོགས་གྱི་རང་
བཞིན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ། འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ། དགག་བྱ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ།
སྐྱབ་བྱེད་གཏམ་ཚིགས་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ། འགོག་ཚུལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་དང་བདུན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། བདེན་གྲུབ་ཁས་སྐྱངས་ན། དངོས་
སྣ་བའི་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལོག་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་རྣམས་ལས། དངོས་སོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་
ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་ཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་
འབྱུང། །ཞེས་དང་། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་སྲོགས་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོགས་བཤའ་བ་
ལས་ཤེས་པའི་སྲིབ། འོན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་དོན། བདེན་གྲུབ་
གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་ཅུང་སྲོར་རྒྱ་མིན་པར་

༩༩༩

སེམས་ཏེ། གཞུང་འདིར་རྩོད་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་བཞི་དང་
ལྔ་འབྲུང་བའི། འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་ལྔ་པའི་ལན་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དངོས་སྤྱོད་བ་
ན་རེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་
ཞེགས་པར་ཐལ། ཚིག་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་རྩ་བའི་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་སོ་
ཐམ་བཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །སྤོད་གྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་རྫོགས་པར་མི་
བྱས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་དབྱུ་མ་བ་ན་རེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན།
སྤོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། སྤོད་གྱིས་ཚོས་རང་
བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་འགོག་བྱས་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ལྷ་མའི་སྤྱིས་བྱས། ལྷ་མའི་བྱང་མེད་ལ་ཆགས་ཞེན་འགོག་
བྱས་པ་དེ་སྤོད་གྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངའི་ཚིག་རྒྱ་རྒྱེན་དང་། །ཚོགས་དང་སོ་སོ་ལ་
ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་སྤྱོད་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་དངོས་སྤྱོད་བས་དགོས་པ་གསུང་བ།

༩༧༧༽

དབྱུ་མ་བ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་བྲོད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། དབྱུ་མ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་བར་མི་རུས་བར་ཐལ།
སེམས་ཅམ་བ་བྲོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བྲོད་དབྱུ་མ་བས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་བས་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་ལ། དེད་དངོས་སྐྱབས་དེ་ལྟར་དམ་མ་བཅས་པའི་སྲིར་
ཞེས་པའི་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་བ་དེ་སྐྱོན་བར་བྱེད་པ་ལ། འགོག་པའི་འགོག་པའང་དེ་ལྟ་ཞེས་འདོད་ན་དེ་ཡང་
བཟང་མིན་ཏེ། བྲོད་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དེད་ལ་མིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེའི་
ལན་སྐྱོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ནི། དེད་དབྱུ་
མ་བ་ལ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་དམ་བཅའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། གནས་ལུགས་ལ་དབྱུད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་
མེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་
རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲོགས་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་སྲིར། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཚེན་པོའི་དབྱུ་མའི་སྐྱོང་སྐྱབས་དུ། གནས་ལུགས་

།།།

ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཚོས་ཅན་མངོན་སུམ་
སོགས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུབ་པའི་སྙེང་དུ་བདག་སྐྱེ་བཀའ་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྐྱབ་
དགོས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་བྱུབ་པས་བདག་སྐྱེ་ལས་སྐྱོགས་གཞན་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཡང་
ཁས་མ་གྲང་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཇོ་ནང་པའི་རྗེས་འབྲང་སྐྱོན་སྐྱོང་འདི་སྐད་དུ།
སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་བདེན་བར་བྱུབ་ཡང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་
ལུང་དེ་འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེན་བར་མ་བྱུབ་པར་བཤད་པ་དང་། བདེན་བྱུབ་ཀྱི་ཚོས་དམ་བཅས་པ་མེད་པར་
བཤད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲིའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་
འོ། །གངུལ་བྱས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
དབུ་མ་པའི་སྐྱེས་ཚེན་སྐྱབ་ཀྱིས་དངོས་སྐྱབ་པའི་ཚོད་བ་སྒྲོག་པའི་སྐབས། མཉམ་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི།
རྗེས་ཐོབ་ཤེས་འབྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མིན་ཞོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་འདི་ལའང་ཚོས་ཅན།

༧༥༽

མཁམ་བས། བདེན་འཇིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྗེས་ཐོབ་ཚུད་བ་མི་བྱེད་བར་མཉམ་
བཞག་ཚུད་བ་བྱེད་ཅེས་སྒྲ་དགོས་པ་སོགས་མཁམ་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །གསུམ་བ་
ཚོས་འཁོར་སྲ་སྲིད་འཕྲོས་དང་འགལ་བ་ནི། རོ་ནང་པའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཤེལ་སྐོང་ལ། དང་དོན་གྱི་ལུང་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་སྐྱོན་སྐོང་ལྟར་སྒྲུབ་གི་ཚོན་སྲོ་སེར་རྣམས་ཀྱིས། རེ་ཤེལ་
གྲུབ་མཐའི་ཚོར་བྱ་སྲོ་སེར་གཞན་དུ་ཁ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཚོས་ཅན། མཁམ་བས་དཔུང་བཟོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཚུ་གཙང་དང་འབྲུད་པའི་ཚེ་ཤེལ་གྱི་རང་མདོག་འདི་ལྟར་སྐྱོན་པའི་
སྲིད། འོན་དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་དེ་གང་སྟམ་ན། ཚོས་དབྱེད་ས་བདེན་པར་གྲུབ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྐོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཤེལ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྲིན་པའི་མདོ་བཀའ་བར་བ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་བ་ཀུན་དུ་བདེན་པས་སྐོང་བ་ཞེས་ནི་གསུང་བ་
དང་། སྐྱོང་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་སྲི་མར་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱོང་པོ་ཡོད་

༡༠༽

བར་གསུངས་པ་གཉིས་འགའ་ལོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་སྔ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་།
 སྤྱི་མ་སྐྱོན་སྔ་སྐྱོངས་བའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པས་བྱང་དོན་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱུད་ལྗོངས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་གསུང་སྟམ་ན། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་
 དེལ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྐྱོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་རྒྱལ་རྣམས་ཡང་འདྲིར་སེམས་ཅན་
 ལ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། །ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་སེམས་ཞུམ་
 སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཇིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱུར། །བདག་ཆགས་སྟག་པའི་
 སྐྱོན་སྔ་གང་དག་པ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མར་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་པོ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དགོངས་གཞི་དང་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིད་ཀྱང་ཤུགས་
 ལ་ཐོབ་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བཟུལ་ཉེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་སྐྱོན་ཞེས་རང་སྐྱོང་པའི་ཞལ་འཇིན་ཀུན་མཐུན་པར་གསུང་མོད། ཡང་དག་པར་ན་གཞུང་
 དེས་

༼ ༡༽

ཤེས་སྤྱོད་གྱི་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་བཤད་པ་དེས་དོན་དུ་བཀའ་བར་ཅུང་བད་འཚད་བཀའ་བ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་བ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་
ལས་དང་རྣམ་སྤྱོད་དོན། །སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཅེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དང་
མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་དོན། །ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་དང་། །ལས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། །རྣམ་སྤྱོད་བྱང་པོ་
སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། །ཡང་དག་མཐའ་ལམ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་
སྤྱོད་སོགས་ལྟར་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །མཁས་པ་དག་དཔྱོད་
ཅིག་དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་
ཡིས། །སྤྱིར་བ་བད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་འཚར་དུ་རྩིས། །ཞེས་པའི་དེགས་པ་འདི་ཉིད་འཕང་
བར་དེགས་ཏེ། །སྟོན་པས་ཤེས་སྤྱོད་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཡུལ་ཤེས་བྱ་བདེན་བྱུང་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། །རྟགས་དངོས་བྱུང་བ་

༼ ༡༣ ༽

གཞུང་དེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་རེ་ཤིག་སྤྲོད། །དེས་ན་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་དོན་
དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེམ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྤྲོད་ཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལེགས་ཉེས་ཐམས་
ཅད་དེ་གཉེས་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་མ་སྤྱད་པ་ལས་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་
དགོངས་པར་འགལ་བ་ནི། །ཚོས་དབྱེད་པ་གཉེས་མེད་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་བདེན་པར་བྱུང་བ་རྒྱུད་
སྤྱིར་དགོངས་པ་ཉེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཁའ་མཉམ་དང་རྩལ་བྱལ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ། །ཁྱོད་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་བཤད་པ་དེ་དག་བདེན་པར་བྱུང་བམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏེ་གྲོག་པའི་
སྤྱིར་དུ། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བའང་དེ། །ཞེས་ཀྱི་དོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་གསུངས་པ་ན། །གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་ཉམས་
ཀྱིས་ཁྱོད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་བྱམས་ཚོས་སྤེམ་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཐོགས་
མེད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ས་སྤེམ་སྤེམ་རྣམ་པ་གཉེས་བྱ་ཀ་ར་ན་སྤེམ་བརྒྱུད། །ཕྱོགས་སྤང་དང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་ཚད་མ་མདོ་དང་སྤེམ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་རྣམས་དབྱེད་མ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཡིན་ན་
འཕགས་པའི་ཡུལ་

༼༤༩༽

ནས་གངས་ཅན་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལུགས་སུ་མོང་མིན་པ་གཅིག་མ་འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་བར་མ་
རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་རྣམས་དབུ་མའི་གཞུང་གང་ཞིག་བྱོད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལུགས་
བོད་དུ་འགྱུར་ན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོས་ཤིག་སྟེ་འདི་ཡིན་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་སྟོ་སྟུར་སྤངས་
ནས་དབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཚེས་པ་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བདག་ནི་དཔལ་ལྷན་
དུས་འཁོར་གྱི་སྟོལ་འཛིན། ཉམས་ཉོགས་མཐར་སྲིན་པའི་སྟེས་ཆེན་རྒྱད་པ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ནི་ཤིན་ཏུ་དད་
མོད་ཀྱི། གང་ཟུག་ལ་མི་སྲིད་པའི་དད་པ་ཡོད་པ་འོན་ཀྱང་དེའི་བྱུང་མཐའ་ལ་སྟོ་སྟུར་སྤངས་ནས་ལུང་རིགས་
ཀྱིས་འདི་ཅམ་ཞིག་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སྤང་སྤངས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་བབ་ཅོལ་
མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པའི་སྟེང་པོ་ལྟ་བུ་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་སྟུབ་པའི་སྲིད་དུ་མཐར་འཛིན་ཉོག་ལྟ་དགག་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དབྱེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཁས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལུང་
གནས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ལུང་ཞིག་ཅེས་བྲ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་བསམ་ནས་

༩༩

ཡིན་མིན་གྱི་འགྲོ་སློབ་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་སློང་གཏམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གནད་གྱི་སློང་པོ་
 བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན་གསལ་སློང་བྱང་འཇུག་ལ་གཞི་བདེ་གཤེགས་སློང་པོར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སེམས་སྤྱུ་འདུས་ཤིང་། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སློབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་
 སློང་ཡིན་པས། དུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་སློང་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སློང་པོ་
 རིམ་ན་རང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གསལ་བ་མདངས་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པའི་སྤྱོད་གཤིག་བརྗོད་པ་དང་སློབ་པ་དང་
 བྲལ་བའི་བྱང་འཇུག་འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེ་གཤེགས་སློང་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤེས་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་
 གཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་
 མོར་བསྟན། སློབ་གསུམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་རྣམ་
 བཞིའི་ལམ་བཞི་སོ་སོར་བཤད། མདོ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་སློང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱང་གཞི་
 བདེ་གཤེགས་སློང་པོའི་སློང་གི་རིམ་སྤྱང་བའི་ལམ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་པ་ལྟར་
 དུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི། རང་རང་གི་གཞུང་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་

༩༥༽

རྣམ་གཞག་སོ་སོར་བྱེད་དེ། རྩེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ལྷ་བདེ་ཉིད། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ། དུས་ཚེ་
གསུམ་དང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་དང་། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པ་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་
གསུམ་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འདོད། དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་བྱམས་བ་རྗེས་འབྲས་དང་
བཅས་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་དང་།
བདག་མེད་གཉིས་རྣམས་བསམ་བ་དང་དུས་སྐྱེ་མ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་
གསུམ་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྟུང་འདི་ལ། མདོ་སྤྱི་དང་བྱུབ་མཐས་སྤྱི་བ་དང་།
ལམ་དང་འབྲས་བུས་སྤྱི་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོས་སྐྱ་རང་བཞིན་གསུམ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་རྣམས་
ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་དང་། རྩེ་མདོ་གཉིས་ནི་ཚུང་དུ་
བའོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན། ཚེན་པོ་བདུན་ལྔ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཏེ། རིམ་བཞིན། ཐེག་ཚེན་སློབ་མི་
སློབ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བར་སྤྱིན་གྱི་ལམ་

༩༩༽

གྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད། གསང་སྤྲུལ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་དང་
ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་སོ་སོར་བཞེད་མོད་ཀྱི། དབུ་མའི་གཞུང་སྤྲུལ་མ་གཏོགས་པར་ཐེག་གསུམ་ལམ་ཉིད་ཚང་
བར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་དབུ་མ་བ་རྣམས་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲུལ་པ་ཡང་སློ་བྱེད་ཀྱིས་གོང་མ་གོང་མས་གཞོན་
པའི་ཚེ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གོང་མས་འོག་མ་ལ་གཞོན་ཅིང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤྲུལ་
ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ཡང་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་བསྟེན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་ཚུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་བྱེད་ཚུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གདགས་པའི་རྒྱ་ལྷུང་པོ་ལྟ་བུའི་མེད་
རྟོགས་དགོས་པ་ནི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་དགོས་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། ཉན་རང་
གཉིས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟའམ། གཟུང་བ་སྤྱི་

༼ ༤༽

དོན་སྤྱི་དུ་མཐའ་དང་པོ་བདེན་པའི་མཐའ་ཅམ་ཁེགས་ཀྱང་། མཐའ་སྤྱི་མ་གསུམ་མ་ཁེགས་པས། མཐའ་བཞི་
 སྤོས་བྲལ་གྱི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟོགས་ཞེས་མཁས་འདིས་པར་སྤྱིན་དང་། འཇུག་པ་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་ལས་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ་མཐའ་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཁོ་བོས་འཆད་པར་
 སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་ཚོས་བཞེས་ཆེས་འཕགས་པའི་ཐབ་མོ་སྤྲུགས་གྱི་སྐོར་
 ལྷགས་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་སྤོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་གཞི་སོ་ཐར་
 བྱང་སེམས་སྤྲུགས་གྱི་སྐོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་འབྲས་བུའི་མཚོག་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་ཅིང་། སྤོམ་
 གསུམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། རང་རང་གི་ཚོ་གས་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་སམ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོ་ག་ལས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་
 གསུམ་ཆར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རུང་གི་གསུམ་ཆར་ལྡན་པའི་ཆེ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྲོག་པ་ཐ་དད་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་དབང་ཚོག་ལས་སྤོམ་གསུམ་གཅིག་ཆར་ཐོབ་ཅེས་པ་ཡང་། ཚོ་གའི་དཀྱུས་གཅིག་
 ལ་ཞག་གི་བར་མ་ཚོད་པར་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་མིང་བཏགས་པ་སྟེ། དབང་བཞི་གཅིག་ཆར་ཐོབ་ཅེས་དང་། སྤོམ་བ་
 གཅིག་རྫོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་

༼༡༽

ལྷ་བྱ་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
གཞོན་སྒོང་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས། བན་བྱེད་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས། རིག་འཛིན་གསང་སྤྲུགས་སྒྲོམ་
པའི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འོར་བའི་མཐའ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དགག་མ་འོར་གནད་གྱི་སྒྲིབ་པོ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་འོག་ཉེན་དགག་ ཐོབ་བྱེད་ཚོ་གའི་ལོག་ཉེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི། སོ་ཐར་ངོ་བོ་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་དགག་ དེས་འབྱུང་མེད་པའི་སོ་ཐར་འདོད་པ་དགག་ གཞན་གཞོན་
གཞི་སྒོང་ངོ་བོ་མིན་པ་དགག་ དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ངོ་བོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འུགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པོ་ནི།
བརྒྱ་བཞད་པ་ལས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དང་། གངས་རིས་བརྒྱད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། འཆི་བའི་
ཆེ་སྒོང་བས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་འདུལ་མཛོད་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་པའི་སྤེ་སྒོད་འཛིན་པ་ལས་ཆེར་ངོ་ཞེས་པ་ལྟར་
སྐ་གདོང་པ་སོགས་བར་སྐབས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་
འདི་ལྟར་འདོད་དེ། ངོ་བོ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། གངས་གྲང་རིས་རིས་བརྒྱད་ཁོ་ནར་དེས་པ་དང་། འཆི་
བའི་ཆེ་ན་

༼༡༩༽

སྒྲོང་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བ་དགག་དགེ་བ་བརྒྱད་
དུ་ངེས་པ་དགག་འཆི་ཆེ་སྒྲོང་བས་ཁྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བའི་མཁས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
ཁོན་པའི་སྒྲུལ་ཚུང་ཇི་བཞིན་དུ་མང་སྒྲུང་ཅམ་གྱིས་ཆིམ་པར་བཟད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་མང་
མ་མཐོང་བར། རྗེ་སྒྲོ་བའི་འདུལ་མདོན་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་མཐུན་གཞུང་
བར་འདུག་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་གྱེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྗེ་སྒྲོས་སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་
པ། མདོ་སྒྲེ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་ན། དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་དང་བཟང་མོའི་རྒྱད་ལྗེར་
བཀག་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། རྒྱད་རྒྱས་པ་འདུལ་པ་ལས། རྗེ་རིགས་ཀྱི་
ཤེ་བྲག་འགའ། །གཞུ་བས་སྒྲུགས་དང་བཟང་དུལ་འབྱུང་། །གསེར་འབྱུར་རྩི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཀུན་ཀྱང་
གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་གྱེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཤེ་བྲག་གིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་ཞུགས་ན། །རིག་འཛིན་སྒྲོམ་

༼༥༽

བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཡུང་གིས་དངོས་སུ་གཞོན་པ་སྟེ། བེམ་པོ་ཞེས་པར་གནས་འགྱུར་བ་ནི།
 རྒྱུ་འཕེན་པ་ཡི་ལུགས་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་སྒྲོམ་
 བ་ལ་རིས་བརྒྱད་ཁོ་ནར་ངེས་ན་ནི། ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་བ་
 ཚོས་ཅན། རྒྱུད་རིས་བརྒྱད་པོ་གང་དུ་འདོད་པ་སྒྲོམ་ཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སོར་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་སྲིར་
 རྟོ། །འདིར་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ཚིག་དག་པོ་མི་སྣང་བས་དེ་ཅུ་ལས་སྒྲོ་
 བར་མ་སྒྲོབས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲགས་སྒྲོམ་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། བྱང་སྒྲོམ་དེ་ཉིད་
 །ཡང་། གཞན་ལ་པན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྲིར་ན་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡི་དོན་
 ཚང་བས་ན་སྒྲགས་སྒྲོམ་དང་བྱང་སྒྲོམ་གཉིས་པོ་ཡང་ཚོས་ཅན། སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་གང་དུ་འདུས་སྒྲོ་དགོས་
 ཉེ། སོར་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྟོ། །སྒྲོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་པལ་ཚེར་རིས་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་སོད་འོན་ཡང་།
 རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། རྒྱུ་པའི་སྒྲོམ་ལ་ལེགས་གནས་ཉེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། གསང་

། ༧༡ །

སྐྱབས་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་ཐོབ་པའི་སོ་
ཐར་སྒྲོམ་པ་རྣམས། དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པར་སྒྲུ་མ་ངོར་བ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་བཞེད་ཅིང་བཞེད་བ་ལྟར་འདི་ལ་
འཐད་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རེ་ཤིག་བཏང་སྒྲོམས་སུ་གཞག་སྟེ། གཞུང་གི་ཚིག་མང་དུ་དོགས་པས་སོ། །འདི་
ལ་དོགས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཀྱི་ཚེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་
རྒྱན་བཤགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་ཐོབ་པའི་སོར་སྒྲོམ་ཚེས་ཅན། བྱིད་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་
བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པར་ཐལ། བྱིད་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ་བའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་སྟེ་ལ། ཏྲགས་འདིར་
ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། འབ་བ་སྐྱི་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་བར་མི་བུས་ཏེ། སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་
པའི་སྟེ་རོ། །མཁས་པས་དཔྱོད་ཅིག་གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྤར་རི་སྐད་བཤད་བ་ཡི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་
བ་རྣམས་ཚེས་ཅན། བྱིད་ཤི་འཕོས་པའི་ཆེན་རི་ལྟར་སྟོང་སྟེ་མི་སྟོང་བར་ཐལ། བྱིད་བྱང་རྩལ་བར་དུ་སྒྲངས་

༼ ༧༩ ༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་འབྱུང་མེད་པའི་སོ་ཐར་དགག་པ་ལ། ལྷོགས་སྲ་སྲ་བ་ལོ་ནི། བརྒྱ་བཞད་པ་ལས།
སོ་ཐར་ལ་འདྲིགས་སྐྱོབ་ལེགས་སྐྱོན། ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང། སོ་ཐར་གྱི་ངོ་བོ་
གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྐྱོང་བ་འཕགས་ལུལ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་བཞད་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི། དེང་སང་ཇི་
བའི་ཐོལ་གྱིས་སྐྱོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་འགོག་པ་ལ་བཙོན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བཏུ་ལྷག་པ་སོགས་
མཁས་པ་ལ་ལ། སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་འདྲིགས་སྐྱོབ་ལེགས་སྐྱོན་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་
དེ། དེ་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་བས་ཟེན་བས་དེ་གསུམ་ཆར་ནི་སོ་སོ་ཐར་བར་བྱད་བར་
མེད་ཀྱང་། ལྷུང་ཀུན་སྐྱོང་སྐྱོན་སེམ་ནི་གསུམ་པོ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་། ཀུན་སྐྱོང་
གཉིས་པོ་སྲ་ཕྱིའི་ཚིག་མ་དག་པ་འདུག་པས། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་མུང་འདས་ཀྱི། །བསམ་བས་ཟེན་བས་གསུམ་
ཆར་ནི། །ཞེས་སོགས་གོ་བསྐྱུར་ནས་འདོན་དགོས་སོ། །དེ་དགག་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ།
སོ་ཐར་སྐྱོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་འདྲིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྐྱོན་གྱི་

༼༩༩༽

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་སྲིད་ལྟུང་བ་ཁྲོད་ལ་སོང་སྟེ། འདྲིལ་ས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སློབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་
 མཚན་ཉིད་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། སྲི་རོལ་བ་དག་གི་
 ལུགས་ལ། ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་བྱ་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ་དམིགས་པའི་
 སྲིད་སོ་ཐར་སྐྱོམ་བ་མེད་དོ་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་ཉེ། དེ་ལྟར་རང་
 འབྲེལ་ལས། ཅི་སྲི་རོལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་
 མོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་ལ། གཏན་དུ་སྒྲིག་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསལ་
 བར་བཤད་པའི་སྲིད་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་། སྲི་རོལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།
 སོ་ཐར་སྐྱོམ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ནི། སྲི་རོལ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ན་གཏུགས་རྟེན་པ་ལྟ་
 དང་། ཚངས་པ་དང་དབང་ལྷན་སོགས་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ལུལ་
 ཐོབ་བྱ་དེ་དག་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཐར་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ། ལྷན་སྟེ་སོ་ཐར་སྐྱོམ་
 ཡིན་ན།

༩༩༽

ངེས་འགྲུང་གི་བསམ་བསམ་ཟེན་དགོས། དེས་ཟེན་བ་ལ་དམིགས་ལུས་ཐར་བ་མཚན་ཉིད་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་
པའི་སྲིད། དེས་ན་གཞུང་འདྲིའི་དངོས་བསྟན། སྲི་རོལ་པའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་བ་མེད་པར་བསྟན་
སྲིད། སྲི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་བ་མེད་པར་བསྟན་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྒྲུབ། །གལ་ཏེ་
སྲོགས་སྲ་མ་ན་ཏེ། སྲིར་འདྲིགས་སྲོབ་དང་ལེགས་སྲོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པའི་སོར་སྲོམ་ཡོད་པར་ཁས་
ལྷངས་ཀྱིས། འདྲིགས་སྲོབ་དང་ལེགས་སྲོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོར་སྲོམ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མ་བཅས་པས་
སྲོན་སྲ་མ་དེ་མེད་དོ་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར་ན། བྱོད་སོ་ཐར་སྲོམ་པར་འདོད་པའི་འདྲིགས་
སྲོབ་དང་ནི་ལེགས་སྲོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཚོས་ཅན། བྱོད་སོར་སྲོམ་མིན་ཏེ། བྱོད་ཚེ་འདྲིའི་བདེ་བ་དང་
སྲི་མའི་མཐོ་ངེས་ཅམ་ལ་དམིགས་བསམ་སྲིད་བ་འཁོར་བ་ལ་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་སྲིད།
བྱུང་སྟེ། སྲིད་བ་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་སོ་ཐར་སྲོམ་བ་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པའི་སྲོན་སྲ། བྱོད་ཀྱི་འདོད་བ་ལ་སྲོན་ཡང་མཐོང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་གསལ་བར་
བསྟན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་སྲོགས་སྲ་མ་ན་ཏེ། སྲོན་

༼ ༥༽

མེད་དེ། སྤྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྒྱ་དུས་དང་དེ་དུས་གང་དུ་འབང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་མ་
 ཟེན་ལ། འདིར་འདྲིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྐྱོན་གྱི་སོར་སྐྱོམ་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་གི་སྐོན་སེམས་མིང་བརྟགས་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་ངེས་འབྱུང་གི་ཟེན་བསམ་སོར་སྐྱོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་
 དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་བཞེན་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱེད་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་འདིས་ནི། རྒྱ་དུས་མངོན་
 མཐོའི་བསམ་བཤད་དེ་དུས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་ཟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚོས་ཅན། མངོན་མཐོའི་དགེ་བ་
 མིན་ཏེ། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་དུས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་དུས་དགེ་བས་ཀུན་ནས་
 སྐྱངས་པའི་ལས་དེ། འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མིན་པ་
 བཞེན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟགས་ངེས་འབྱུང་གི་སྐོམ་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་གྲུབ། བསམ་ལ་བ་ལ་འདོད་མི་རུས་པ་ནི།
 ལེགས་སྐྱོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱོན་འཕེན་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་
 གཟུང་དགོས་སོ། །མདོར་ན། ཉན

༼ ༤༦ ༽

ཐོས་དང་སྐྱེ་མེད་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དོན་གཅིག་པ་
ཡིན་ཏེ། འདྲིལ་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོར་སྡོམ་མིན་པར་བཤད་པ་དེས་ནའི་སྲིབ་
རོ། །འོ་ན་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟེན་པའི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་མི་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། མི་བཞེད་དེ།
བར་མ་རབ་བྱུང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་དོན་མ་སྐྱེན་གཞག་པ་མེད་པའི་སྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེ་
ལྟར་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲིལ་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་སོར་སྡོམ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྲིད་འབོགས་པའི་ཚོགས་སྐྱབས་འགྲོའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་
ཟེན་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་ཏེ། ཁྲིད་འབོགས་པའི་ཚེ་དགོན་མཚོགས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ངེས་པར་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། དགོན་མཚོགས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་ལ་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིབ་ཏེ། རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་ལས་སྐྱབས་ལས་འདས་པའི་བསམ་བསམ་པ་བརྟེན་པོ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་དགོན་མཚོགས་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཅེས་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིབ་རོ་སྐྱེམ་ན། ཁྲིད་
གྱི་སྐྱབས་བྱེད་

༩༩༽

གཙོ་བོ་འདི་ཉིད་ཡིན་མོད། སྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱེད་དང་མཚུངས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་ཉིད་ལ་འཛིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་སྐྱབས་འགོ་ས་ཟིན་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་ཟིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །གཞན་ཡང་སོ་ཐར་སྐྱོམ་པ་ལ་འཛིགས་སྐྱོབ་ལེགས་སྐྱོན་ངེས་འབྱུང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ། ལྷུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཆར་ལྟར་བབས་ན་ཡང་། འདིར་ནི་དེ་ལོག་མི་སྐྱོའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་སུ་ཞོར་བར་གོ་བའི་སྲིད་ན་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཆར་ལྟར་ངེ་ལྟར་འབབ་སྐྱུམ་ན། ལྷུང་ནི་འདུལ་ལྷུང་ལས། ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་སྟོ་སྲིད་དུ་རབ་བྱུང་བྱས་པ་དང་། འཆར་ཀ་དང་མཛེས་དགའ་སོགས་དགེ་སྲོང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་སྐྱེས་པར་བཤའ་བ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་ལ། འཛིགས་སྐྱོབ་ལེགས་སྐྱོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཞེར་སྡེ་བ་

༼༥༽

ལྷན་ མངོན་རྟོགས་སློན་ཤིང་དུ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་བསམ་པའི་སྤྱི་བྲག་གི་རྣམ་པ་
བཞིར་འགྲུང་ཏེ་ཆེ་འདིའི་འཆོ་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་དང་སྤྱི་མའི་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པའི་སློན་པོ་ཚུལ་
སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་སློན་གྱི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྲལོ། །ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་སྤྱི་མའི་མཐོ་རིས་གྱི་
བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློན་པོ་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལེགས་སློན་གྱི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྲལོ། །འཁོར་བའི་
རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློན་པོ་ཚུལ་སྤྲོད་པ་གསུམ་ནི། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་
ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། དེས་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། སོ་སོར་ཐར་བའི་སློན་པོ་ཞེས་ཀྱང་
བྲལོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཅོལ་ཞེས། ཚུལ་སྤྲོད་པ་དེ་
བཞིའི་རྣམས་སྤྱི་བའི་གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཟེན་པའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་དེ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་དང་
སོར་གྱི་སློན་པོ་བར་བཞག་པའི་གནད་གྱི། འཇིགས་སློན་པོ་ལེགས་སློན་གཉེས་སོར་སློན་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྲུགས་ལ་
རྟོགས་ལུས་པའི་སྤྱིར་བོ། །

༼༩༩༽

རིགས་པའི་གནད་ནི་ཁོ་བོས་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་བ་དེ་ཉིད་དེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞི་
མ་ཐུན་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་དང་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པའི་
སྲིད་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཁས་བ་བུ་སྟོན་དང་། དབལ་ལྷ་ཀྱ་མཚོག་ལྟན་སོགས་སྲ་མ་དེ་ཉིད་བཞེད་ལ།
དབལ་འབྲུམ་སྲག་གསུམ་པའི་གསུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཤད་ཅིང་། གསུང་གི་ཆ་
འགའ་ཞིག་ལས། སྲིད་ཡང་དག་བར་སྒངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། འདྲིགས་སྟོབ་ལེགས་སྟོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་བཤད་པའི། སྲ་མ་གཉིས་ནི་བར་མའི་དགོ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
གཏན་ནས་མ་ཡིན་ལ། རྗེ་མཚན་དེས་ན། བསྟེན་གནས་སྟོན་བ་སོགས་བརྒྱད་ལ་ངེས་འབྲུང་གིས་ཟེན་བ་ཁོ་
ནས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་བཤད། རང་གི་སྟོ་གཟུ་བོས་རྣམ་བར་དབྱེད་ན་ཡང་ཕྱོགས་སྲ་སྲི་གཉིས་ཆར་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་འཕེན་ཚུལ་འབྲ་མིན་ཅུང་ཞིག་ཡོད་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་ལུས་བ་རབ་འབྲུམས་བས། ཕྱོགས་སྲ་
མ་ལ་སྟོན་འཕེན་བ་ན། སྲི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་བ་ཚོས་ཅན། སོ་ཐར་སྟོན་

༼ ༡༠༠ ༽

བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་སྣོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་དངོས།
ཉགས་མདོ་ཚུ་ཚུ་འབྲེལ་གྱིས་བྱུང། འདོད་ན། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། ཅེ་སྤྱི་རོལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང། ཞེས་
སོགས་དང་འགལ། ཡང། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཟེན་པའི་སྣོན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་ནམ་སྐབས་
གནས་སུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྣོན་པ་གང་ཞེག ཚོས་དཀོན་མཆོག་ལྷུང་འདས་ལ་སྐབས་གནས་སམ་རྟེན་དུ་ཁས་
སྐྱེས་པའི་སྣོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཟེན་པའི་སྣོན་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་
ཞེས་བཤད་པའི་ཐལ་གྱུར་སྤྱི་མའི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་སྐྱེས་སུ་ཚུགས། ཉགས་ལ་དབྱེད་པ་ཅུང་ཞེག་
འདུག་ཀྱང་བཏང་སྣོན་སུ་བཞག་ནས། བསལ་བ་ལ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་འགལ་བསྟན་པར་གནང་ཡང། མཛོད་ཀྱི་
ལུང་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལ་སོར་སྣོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། སྤྱིར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་དོས་འཛིན་པ་ན། འབྲེལ་བཤད་ལས། སྤྱི་རོལ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཐར་པར་འདོད་པའི་
ནམ་མཁའ་ན་གདུགས་སུ་བ་ལྟར་

༩༡༡༽

ཡོད་ཅེས་པའི་ཐར་བ་སོགས་ལ་བཤད་པའི་སྲིད་རོ། །ཐལ་འགྲུར་གཉིས་པའི་རྟགས་གཉིས་ལ་ཞིབ་ཆ་ཅུང་
 ཞིག་དགོས་པར་གསལ་ཏེ། འདུལ་མཛོད་རང་རྐང་ལ་སྣོམ་བ་འབོགས་ཚོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཚུམ་བྱེད་དུ་བྱས་
 པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མུང་འདས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བ་པོ་དང་། ཚོས་ཐོབ་བྱའི་མུང་འདས་དངོས་དང་།
 དགེ་འདུན་མུང་འདས་སྐྱབ་པའི་ལྷ་ལྷོགས་སུ་ཁས་སྤངས་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་མུང་འདས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་བ་དགོས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རང་
 ལུགས་ལ་ཡང་། མདོ་རྩ་དངོས་བསྟན་ལ། སྐྱབས་འགོ་ཚུམ་བྱེད་དུ་བྱས་པས་མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་བསྐྱབ་
 པའི་གོ་དོན་རྟོག་དཀའ་བའི་སྲིད། དེས་ན་སྲིད་སྐྱབས་འགོ་ལ་ལེགས་སྟོན་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད། སྣོམ་
 བ་འབོགས་ཚོག་ཏུ་སྐྱར་བའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་དེས་ལེགས་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འབོགས་བ་པོས་
 སངས་རྒྱས་ལམ་ཀྱི་སྟོན་བ་དང་། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་བྱ་དང་། དགེ་འདུན་ལམ་ཀྱི་ལྷོགས་སུ་
 བརྟེན་སྲིད་དགོས་ཤིང་། འབོགས་ཡུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་རག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་དོན་དེ་ལྟར་བསམ་བ་ནི་དེར་སྐྱབས་
 ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད།

༼ ༡༠༩ ༽

གནད་དེས་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཅི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་ནོས་པ་ཁོ་ནས་དགོ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་
རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བསྟེན་གནས་དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་
གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལ་སྐབས་འགྲོའི་ཚིག་དོན་སྒྲིམ་དུ་མ་སོང་ན་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་གཏན་ནས་མི་ཆགས་
པར་བཤད་ནས་དམིགས་བསལ་ལ་སྐབས་འགྲོའི་ཚིག་མ་ཤེས་པ་འཕམ་བཞེད་ཀྱང་། དོན་ཤེས་ན་སྒྲིམ་པ་
འཆགས་པར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིད། འོ་ན་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པ་ལ་སྐབས་
འགྲོ་ཚོམ་བྱེད་དུ་བྱས་པས་མྱང་འདས་གྱི་བསམ་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་ན། བསྟེན་རྫོགས་ཞེས་པའི་རྫོགས་པ་
དེ་མྱང་འདས་ཡིན་པས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་ཚེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
འབྱུང་བོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། །དོན་དེས་ན་རྗེ་ལུས་རབ་འབྱུངས་པས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་
སོ་ཐར་གྱིས་ཁྲབ་ཅིང་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་མ་ཁྲབ་ཅིས་གཉིས་སོ་ལ་ཁྲད་པར་སྤེ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གནད་བ་
དབྱེད་དགོས་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱིས་ཁྲབ་པའི་དོན་སྲུ་མ་དེ་ཅུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་
གཉིས་སོ་ལ་ཁྲད་པར་མེད་དེ། ད་ཚོག་ལས་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་

༼ ༡༠༣ ༽

ཚོ་གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་མ་ཚང་ན་སྣོམ་པ་དེ་མི་ཚགས་ཤིང་། དེ་ཚང་བ་ལ། བདག་བསྟེན་རྫོགས་མཛད་དུ་
གསོལ་ཞེས་པའི་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསོལ་བཞིའི་ཚོ་ག་ལ་ཡང་། དག་སྟོང་དུ་
སྐྱབ་པ་དང་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྲིད། ཡང་མཁས་
བ་དེས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་སྣོམ་པ་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་བཤད་
བ་ཡང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་ནི་སྲིད་ལ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་
སྲིད་རྟོ། །སྲོགས་སྲ་མས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དེས་འབྱུང་གིས་མ་ཟེན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དེས་ཟེན་ཞེས་
བ་ཡང་ཞེས་ཆ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་འཛིགས་སྐྱོབ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་
དུས་

{ ༡༠༥ }

གྱི་ཀུན་སྐྱོང་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་མེད་ན་སོར་སྐྱོམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོག་། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདུལ་
 མཛོད་རང་རྐང་མ་རིགས་བརྒྱད་གྱི་སྐྱོམ་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བས་ཟིན་བས་ཁྲབ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་
 དེ་བརྒྱད་ལ་འདྲིགས་སྐྱོབ་ལེགས་སྐྱོན་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱོམ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་བ་འདི་གཞུང་གི་བབས་དང་
 ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་བ་སྐྱོན་མེད་པའོ་ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་སྦྱར་རྟོག་། །གསུམ་བ་སྐྱོམ་
 པའི་ངོ་བོ་འཇུག་པ་དགག་པ་ནི། བཏེན་ཆེན་ལྷ་ཀྱུ་མཚོག་ལྷན་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སོ་ཐར་སྐྱོམ་པའི་
 ངོ་བོ་གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྐྱོང་བར་འཆད་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ལས་
 བཤད་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་སྐྱོག་པ་ཐོས་སོ། །དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་བ་
 མེད་ཅེས་བ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་མ་གཟིགས་བ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་བ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆེ་སྐྱོ་བརྟན་གྱིས། ལྷན་
 བོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ཅེས་བྱ་བ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ། དཔལ་
 ས་སྦྱུ་བ་གོང་མ་སོགས་བོད་གྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་གྱིས་གཟིགས་ནས་སྦྱི་བོའི་ཐོད་བཞིན་དུ་འཇུར་བར་
 མཛོད་པའི་སྲིད་རྟོག་། །དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྐྱོམ་བ་ནི་གཞན་ལ་གཞོན་བ་
 གཞི་དང་བཅས་བར་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་བ་ནི་ལུས་དང་སྐྱོག་གི་
 བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟ་བར་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལ་པན་འདོགས་
 པར་ཞུགས་པའོ། །

༼ ༡༠༥ ༽

སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་ཤེས་
སོ། ། །།བཞི་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་འདི་དོ་སོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལྷོགས་སྒྲ་མ་ནི། བརྗོ་
བཞད་པ་ལས། གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྤོང་བ་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་འདི་དོ་སོར་ཡིན་གྱིས་སོ་ཐར་སྤྱི་འདི་དོ་སོར་
མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་བསོད་ནམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་བསོད་སོགས་ལ་ལ་ན་དེ།
གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོམ་པ། སོ་སོ་ཐར་བ་སྤྱི་འདི་དོ་སོར་མིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དགེ་
སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡི་དོ་སོར་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱར་ན་མ་ཁྱབ་པའི་སྤྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱོད། །དེ་དགག་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་
སོར་སྒྲོམ་སྤྱི་འདི་དོ་སོར་འཆད་པའི་ངེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ཚོས་ཅན། རང་བཟོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཆེ་སློབ་འཇུག་དང་།
ས་སྤྱི་ཇི་བཅུ་ལ་ལ་སྤྱས་དང་དཔང་ལོ་འཆིམས་སྤོན་རྣམ་མཁའ་གྲགས་བུ་སྤོན་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་གྱིས་མགྱིན་
གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་འདི་དོ་སོར་འཆད་པ་བྱིད་ཀྱི་
ལུགས་འདི་ཚོས་ཅན། རང་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་

༩༡༠༩༽

མཁས་པ་སྤྱི་ལོ་གི་བཤའ་པ་ཡོད་ན་ལྷན་སྐྱོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་
དགོས་པའི་གནད་ནི། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་བརྒྱད་ནས་བཤའ་པའི་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་གྱི་མདོ་སྟེ་
བ་ནས་གཟུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཚར་ལ། སོར་སྒྲིམ་མཐའ་དག་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་
སྒྲོང་བ་ཁོ་རར་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ལ་གཞོད་བཞི། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་དང་། དེའི་གཞི་
ནི་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ལ་འཛོག་བས། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒྲོང་མི་ལུས་ན། སོར་སྒྲིམ་གྱི་དོན་མ་ཚང་བ་ནི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དོན་དེས་ན་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་འགྲོམ་སྟེན་
གྱི་ཐུགས་སྤྱོད་ལ་འཛོག་བཞི། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒྲོང་ཐེག་བ་ཀུན་ལམ། །འཁོར་བར་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་འདོད་བས། །ལས་འབྲས་
ཡིད་ཆེས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒྲོང་། །སྒྲོན་མཐོའི་ཐེག་བ་སྐྱེས་བུ་ཐ་མ། །བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིས་སྐྱུངས་ན། །ཉན་
ཐོས་ལམ་ཡིན་ཏེན་འབྲེལ་གྱིས་

༩༡༠༧༽

སྐྱུངས། །རང་རྒྱལ་ལམ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུངས་ན། །ཐེག་ཆེན་ལམ་སྟེ་
 སྐྱེས་བུ་མཚོག་ཡིན། །མི་དགོ་བཅུ་ལོ་སྔོང་ལ་བྱུང་མེད། །དེ་མ་སྐྱུངས་པར་གང་ཡང་མི་ཐོབ། །ཅེས་གཞི་མི་
 དགོ་བཅུ་སྔོང་གཞིར་གཞག་ལ་ལྟ་བུ་འདྲི་བཞུག་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ། །ལྟ་བུ་
 བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྟོག་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། །ལྟ་བུ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་དང་ལྟ་བུ་ལ་
 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་འཇོག་པར་བཤད་པས། །མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མི་དགོ་བཅུ་སྔོང་དགོས་པར་
 བཤད་ན། དེས་ལེགས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་དགོ་བཅུ་སྔོང་དགོས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བྱིད།
 གནད་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་ཤིང་ལས་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་སྟོན་ཡུལ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པས་
 སྟོན་བསྟེན་ནས་ཆེ་འདིའི་ཞེན་པ་དོར་ཏེ། །ལྟ་མི་ཅམ་འདོད་པའི་སྟོན་སྐྱེས་པ་དང་གསོ་སྟོང་སྦྱིན་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུའི་ལམ་ཀྱི་ཐོག་མར་གསོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་སྦྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། །དོན་འདི་
 ཉིད་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་དེས་འབྱུང་གིས་

༼ ༡༠༥ ༽

ཟིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཅ་བ་བཞི་ཙམ་སྤང་བའི་བསྟེན་གནས་དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སོགས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དོ་སྟོན་ན། ཅ་བཞི་སྟོང་བའི་གནད་ཤེས་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཆར་སྟོང་བ་ལུང་རིགས་གྱིས་བྱུབ་སྟེ། དགོ་བསྟེན་སྟོན་བརྒྱད་ལས། རྩུན་གྱི་ཚིག་ལས་སྟོན་པ་ཡིས། །དེ་ཡི་སྟོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་། །སྟོན་པར་བྱ་སྟེ་སྟོན་བཤད་པ། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དམན་གྱིར་རོ། །གང་གྱིར་ལུས་ངག་མི་དགོ་ལས། །སྟོན་པས་ཡིད་གྱི་དགོ་བ་ཡང་། །དེ་གྱིར་བརྟུན་སེམས་གཞོན་པའི་སེམས། །ལ་ལས་ལོག་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན། །ཡན་ལག་ལྡེ་ཡི་སྟོན་བཤད་ཉིད། །གཞུག་པ་དུ་ནི་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་རྩུན་ཚིག་སྤང་བས། སྤ་མ་ངག་གྱལ་ཚིག་རྩུབ་གསུམ་སྟོང་། སྟོན་གཞོན་སྤངས་བས་གཞོན་སེམས། འདོད་ཆགས་སྤངས་བས་བརྟུན་སེམས། སྟོན་པ་སྤངས་བས་ལོག་ལྟ་ལྷགས་ལ་སྟོང་ལུས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད། རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་ཤིང་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་སྐབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་བཤད་པའི་གྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས་དགོ་བསྟེན་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པ་ཚོས་

༼ ༡༠༩ ༽

དགོ་བཅུ་སྐྱོད་པ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། དེར་རྗེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་སྐྱིན། །ཞེས་པའི་གནད་བསྐྱབ་ན་
སོར་སྐྱོམ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྐྱོང་དུ་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་སྤང་དགོས་ཏེ། འོ་ན་སྣ་
གཅིག་སྐྱོད་པ་ནས་པལ་ཆེར་སྐྱོད་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱོམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་དགོ་བཅུ་སྐྱོང་ཡིན་པར་
ཐལ། སོར་སྐྱོམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་པན་བཞེད་ཉིན་གཅིག་གི། །སྐྱོག་གཅོད་སྐྱོམ་པ་སྤངས་པ་
ལ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྐྱེན་གྱི་སྐྱོག་གཅོད་ཅམ་སྤངས་པའི་སྐྱོམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་
དག་སྐྱབས་འདིར་སྐྱོམ་པ་བརྟགས་པ་བར་འཆད་དགོས་ཏེ། ལྡོན་ཤེད་ལས། རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ལྡོ་
གཅིག་སྐྱོད་པ་དང་། ལྡོ་འགའ་སྐྱོད་པ་དང་། པལ་ཆེར་སྐྱོད་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་བཞི་ནི་ཡང་དག་པ་
མིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དགོ་བ་སྐྱེན་སྐྱོམ་བརྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོག་པར་བྱས་
པ་མེད་ན་ཡང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་ནས་ལོག་ནས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས། ལྡོ་གཅིག་སྐྱོད་
པ་སོགས་ལེགས་སྤྱད་གྱི་དགོ་བ་ཅམ་དུ་བཤད་གྱི་སྐྱོམ་པར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་
སོགས་སུ་དེ་ལྟ་

༩༡༠༽

མོད་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱ་བ་གཞིར་བཞག་ན་སོར་སྒོམ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒོང་དུ་མི་རིགས་སམ་སྐྱམ་སྟེ།
དགོ་ཚུལ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོམ་བ་ལ་ངག་གི་མི་དགོ་བ་སྤམ་སོགས་སྒོང་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཉེ། སྤམ་སོགས་དགོ་
ཚུལ་ལ་སྒོམ་པའི་སྒྲངས་འདས་དང་སྤྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བ་གང་དུ་འང་འདུལ་བ་སྐྱམ་བརྒྱ་བ་སོགས་ཆོད་
ལྡན་ལས་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐར་ཡང་དབྱུང་བྱའི་གནས་སོ། །གཉིས་བ་ཆོ་ག་ལ་ལོག་ཉོག་དགག་
བ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་ཆོགས་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་བསྐྱབ་བྱའི་གྲངས་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱོགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོ་ནི། བརྗོ་བཞད་བ་ལས། སྐྱེས་ཆོགས་ཁོ་ནས་བྱུང་མེད་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་བ་ནི། དགོ་ལྡན་
པའི་འདུལ་བ་བ་ཞེས་བ་ཞེག་གིས་བྱས་པར་གྲགས་ནས་རིགས་པའི་འུར་རྗོ་འཕངས་པས་དེ་དག་གིས་མ་
བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞེད། ཉམ་མཁའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་འདས་ཀྱི་ལུང་སྐྱེས་ལ་ཞེག་གིས་ལས་སྐྱོབ་
བྱས་ནས་ཚུ་དབར་རང་བྱོན་གྱི་དཔོན་མོ་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱས་པ་ལ་པོག་སོང་བར་སྐྱང་རོ། །ཞེས་བ་ལྟར། ཀུན་
མཁྱེན་ཉམ་བསོད་སོགས་འགའ་ཞེག་སྐྱེས་པའི་མཁན་སྐྱོབ་

༼༡༡༽

ཁ་སྐོང་གི་ཚོགས་ཁོ་ན་ཡིས་དང་སང་བོད་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མེད་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་འདུལ་བ་དང་མི་
མ་སྐྱེན་ཉེ། དངོས་གཞི་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཀྱི་ཚེ་དགོ་སྐོང་དང་དགོ་སྐོང་མའི་ཚོགས་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱོར་བ་
དང་། བ་མའི་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཚོགས་པན་ཚུན་བསྐྱོར་བས་ཉེ་པན་ཚུན་གོ་བརྗེས་པས་ཀྱང་། ལས་འཆགས་
བར་ལས་གཞི་ཉིད་ལས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་ཚོགས་ཡི་སྐོན་ས་བྱུང་མེད་བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་ལ་
ཚངས་སྐྱོད་ཉེར་གནས་སྐྱོན་དུ་མ་བོབ་པར་བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཚངས་སྐྱོད་ཉེར་གནས་དེ་
མ་ཚོགས་ནི་ཁོ་ནས་སྟེར་བ་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་བཤའ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤའ་བ་
ཡང་ཁོ་བོས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཉེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དགོ་སྐོང་དང་དགོ་སྐོང་མ་ཉིད་དག་གི་ལས་གཞན་བྱེད་པས་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བྱང་ལས། བཅུན་བ་དགོ་སྐོང་གི་ལས་ཀྱིས་དགོ་སྐོང་མ་བསྟེན་བར་རྫོགས་ཞེས་
བགྱིའམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ལྷ་བ་ཡི་རྫོགས་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྫོགས་བར་བྱེད་པ་ལ་འདས་བ་དང་བཅས་བར་
རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བཞིའི་པ་ཚོགས་གིས་དགོ་སྐོང་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། གསོལ་བཞི་

༼ ༡༡༣ ༽

ས་ཚོག་གིས་པ་སྐྱབ་ཏུ་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ཚོག་གི་གསོལ་བཞི་བྱར་རུང་བ་དང་། མ་
ཚོགས་ཀྱིས་པའི་གསོལ་བཞི་བྱར་རུང་བ་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚངས་བར་སྤྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་
སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྒྲོན་དུ་
མ་སོང་བར་བྱད་མེད་དེ་ཚོག་གི་སྒྲོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མི་རུང་བར་བཤད། གསང་སྟེ་སྒྲོན་པའི་འོག་ཏུ་
དེ་དག་འདུན་གྱིས་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པས། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་དེ་མ་ཚོགས་ཁོ་ནས་སྟེར་དགོས་པར་
ཡང་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་ཚོགས་ཁོ་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཚུལ་འདི་འདྲའི་ཚོ་
ག་དེང་སང་བྱེད་པ་ནི་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སྐྱབ་པའི་སྤྱད་ཀར་བཅད་དེ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་
བར་དེ་ཚོག་གི་སྒྲོན་པ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའམ། ཡང་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱང་སྐྱེས་ཚོགས་
ཁོ་ནས་སྟེར་བ་འདི་འདྲ་བ་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་མ་
གསུངས་ཤིང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་སེད་པས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་

༼༡༡༩༽

གནས་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བར། སྐྱེས་ཚོགས་ཁོ་ནས་དང་སང་བུད་མེད་བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་འདི། ཉེས་མེད་ཕུན་
ཚོགས་མིན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེས་བཅས་ཚམ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། ཚིག་སྲ་མ་མེད་བ་ལ་ནི་ཉེས་བཅས་ཚམ་དུ་ཟད་དོ་
ཞེས་བསྐྱབ་ཚིགས་སྲ་མ་མེད་བར་སྤི་མ་སྤིན་བ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བུས་སུ་གསུངས་པས་ཁོ་བོའི་དོན་འདི་ཉིད་འགྲུབ་
པའི་སྤིར་ཞེས་ཟེར་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུས་བར་སྤང་ཡང་། བསྐྱབ་ཚིགས་སྲ་མ་
མེད་བ་ལ་སྤི་མ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བུས་སུ་བཤད་བས། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བུད་མེད་བསྟེན་
རྫོགས་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བུས་སུ་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་བསྐྱབ་ཚིགས་ཡིན་ན་ཁྱེད་བདེན་ཡང་།
ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་བསྐྱབ་ཚིགས་སུ་འདོད་བ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་སྤིར་ཏེ། ལྷ་
མཚན་ཅི་སྤིར་ཞེ་ན། བུད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སློབ་མ་ཞེས་བུ་བའི་ཚིགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བུད་མེད་ལ་སྐྱེས་
བ་ལ་མེད་པའི་དགོ་སློབ་མ་ཞེས་བུ་བའི་བསྐྱབ་ཚིགས་ལྷག་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱི་དགོ་སློབ་མ་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་ཚིགས་ལྷག་པོ་གཞན་

༩༡༤༽

མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་ཚིགས་གྱི་དོན་ཡང་མི་གནས་ཏེ། དགེ་བསྐྱེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློབ་མ་
དགེ་སློང་བཞི་ལ་ནི་སྲ་མ་སྲ་མ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་བསྐྱབ་བྱ་ལྷག་པོ་ལ་སློབ་རྒྱ་ཡོད་
བས་བསྐྱབ་ཚིགས་གྱི་དོན་གནས་ཀྱང་ཚངས་སྤོད་ཉེར་གནས་ཐོབ་ནས་ནི་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་
བར་དེར་བསྐྱབ་མཚམས་ལྷག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་ཚངས་སྤོད་ཉེ་གནས་ལ་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་
ཞེས་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་བསྐྱབ་ཚིགས་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། ཚིགས་སྲ་མ་
མེད་བར་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པའི་འབྲུགས་ལས་ཚངས་སྤོད་ཉེར་གནས་མེད་པ་ལ། བྱད་མེད་བསྐྱེན་
རྫོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་བསྐྱབ་ཚིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་མའི་འཕྲོལ་གྱི་བར་མ་རབ་
བྱུང་མེད་པ་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱས་ན་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ལ། ལྷ་བ་ལས་བཅུན་པ་རབ་ཏུ་མ་
བྱུང་བར་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ལྷ་ལྷལ་ལའི་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
རྫོགས་པར་བྱེད་

༼ ༡༡༥ ༽

བ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལྷུང་ཚིག་དག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ལྷ་མ་དེ་དང་མི་མཚུངས་
ཏེ། འདི་ལ་འདི་ལྷ་བྱུང་དམིགས་བསལ་དངོས་སུ་བཤད་ལ། ལྷ་མ་ལ་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་མེད་པའི་སྲིད་
རོ། །འདི་ལྷུང་ཚིག་དག་མ་དག་དབྱུང་དགོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་འདུལ་བ་རང་རྐང་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་
རབ་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ་སྟུམ་མོ། གལ་ཏེ་ད་ཚོག་གིས་བྱུང་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཚངས་སྲོད་ཉེར་གནས་སྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། བ་ཚོག་གི་སློན་པས་བྱུང་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། ད་ཚོག་ལས་རྫོགས་པའི་དགོ་སྲོང་པ་དགོ་སྲོང་མར་མཚན་གྱུར་པའི་
དགོ་སྲོང་མ་དེ་ལ་ཚངས་སྲོད་ཉེར་གནས་སྲོན་དུ་མ་སོང་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན་ལྷ་མ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། བ་ཚོག་གིས་
བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའང་། ཚངས་སྲོད་ཉེར་གནས་སྲོན་དུ་སོང་ནས་གསོལ་བཞེ་བ་ཚོག་གིས་
བྱས་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལའང་མ་བྱུང་སྟེ། བ་མཚན་གྱུར་པའི་དགོ་སྲོང་མའི་སྲོམ་པ་པ་མའི་
ཚོག་ག་གང་ལས་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཅེས་སྟུག་ཀྱང་སྲོན་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ན་སོད་
འདིར་དགོ་སྲོང་མའི་སྟེ་མེད་བཞེན་དུ་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལྷ་བྱུང་ལག་ལེན་

༩༡༩༽

གྲིས་ལྟུང་བའི་བསྟན་པ་མ་དགུགས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་འདོན་རྣམས་ལ་གདམས་པ་སྟེ། རྫོང་ལས་བསྟན་པ་ལ་
རྣམ་དགེ་རྒྱས་པའི་མཁུན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཚོགས་ཆེ་བ་བསྟན་པ་སྤྲད་པ་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྟོན་གྱི་མཁན་པོ་ཞི་འཚོ་དང་། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་གྱི་ཐོག་མར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བར་གྱི་སྐྱ་ཆེན་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་མཁན་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ལྟུང་གྱི་ཐོག་མར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་རྣམ་པ་ལའི་མཁན་
བརྒྱད་དང་། ཐ་མར་ལྟུང་བའི་བརྒྱད་པ་བྱུང་བ་ཁ་ཆེ་བའི་ཆེན་པོ་ལྟུང་གྱི་ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་ལྟུང་
བའི་སྟོལ་འབྲེད་སྤྱི་བར་གསུམ་དེ་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་། གངས་རིའི་སྤོངས་འདིར་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་མཛད་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསམ་ནས་ཤེས་སྟོན་རྣམས་གྲིས་མི་བྱ་བར་རིགས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་གངས་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ། འཇོགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། བསྟེན་
རྫོགས་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་བ་མི་རུང་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་བ་འབྲུག་ཏུ་རུང་
ཞེས་པ་ཡང་སྤྱི་བོལ་ཅན་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། མཁས་པ། བའ་ལྟུང་གི་སོགས་ལ་ལ་ན་དེ།

།།།

བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གསུམ་ལས་མང་བ་མི་རུང་ཡང་དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་
བ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཚོགས་གྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པར་གསུངས་པ་ནི། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་ལོ་
ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། རབ་བྱུང་དང་དག་ཚུལ་གཉིས་ལ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཤེས་རིན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ། བཤ་ཆེན་ཤུ་ཀྱའི་མཚན་ལྡན་དེས། །རབ་བྱུང་
གསུམ་ལས་མི་འཇུག་པ། །རབ་བྱུང་དག་བསྐྱེན་དག་ཚུལ་རྣམས། །ཚོགས་ལ་མི་ཆགས་པ་ཡིས་མིན། །སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་དགོངས། །ཞེས་པ་ཅམ་ཞེག་བཤད་མོད། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་གཞི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེན་རྫོགས་ཚོ་གའི་སྐྱབས། ཚོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་གཞན་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་བ་དེ་དག་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ལས་ལ་ནི་
ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རབ་བྱུང་ལྷུ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལའང་ལས་སུ་འདུལ་བའི་
གཞུང་

༼༡༡༤༽

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷོགས་སྤེལ་བསམ་པ། དག་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
བཞིར་ལོངས་ཀྱང་། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྐོང་
བཞི་ཚོགས་པ་མིན་པས་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་འཇུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་ཚོགས་མིན་དུ་ཚུགས་པར་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་ཚོགས་དེ། དག་སྐོང་བཞི་ཚོགས་པའི་དག་འདུན་གྱི་སྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ཚུལ་གྱི་
སྐོམ་པ་དེ་ཡུལ་གང་ཟག་ལས་ཐོབ་ཀྱི་དག་འདུན་ལས་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
སོགས་ལ་བཞི་མི་རུང་བ་ནི་ཞུ་བའི་དུས་སུ་གསུམ་ལས་མང་བ་ལ་ཞུར་མི་རུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི།
ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པར་སྤང་བས་སྐྱོན་ཆེར་
མེད་པར་སེམས་ལ། འོན་ཀྱང་གནད་མ་རྟོགས་པར་རབ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཚམས་ནང་གཅིག་དུ་བཞི་
ལས་མང་བ་འཇུག་པའི་ལག་ལེན་བྱེད་ན། ཀྱི་མ་བཟུན་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཞེས་མཁས་པས་ཡང་བའི་གནས་སུ་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་དང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱབ་བརྗེ་ཏུས།

༩༡༩༽

ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་གནང་བའི་དཔེ་རབ་ལྷན་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་
 བཤམ་ཟུག་གསུམ་ལས་ནི་མང་བ་མི་འཇུག་པ་འདི་བཞོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ད་ནི་འདི་ལའང་བཀའ་བར་སྒྲུབ་བའི་
 སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་མ་ལོར་བའི་གནད་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ལུགས་འཁྲུལ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྲུན་སྲུང་ཟེན་པ་
 དེས་ན། གྲང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སོ་ཐར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་ན་སྟེ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཚོས་
 ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འདུལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་ཉམས་སྲུ་ལོངས་ཤིག་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། རིས་བརྒྱད་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་ན་གྲང་སེམས་སྟོམ་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད།
 ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་ལ་གྲང་ཚུབ་བར་དུ་རྩ་བའི་ཆང་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ལྗ་ཆར་འཇིན་པ་ཐོབ་པའམ་ཡང་ན་དོན་ཞགས་རྟོག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉིན་གཅིག་པའི་གསོ་སྟོང་
 ལོངས་ཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྲུན་མོང་མིན་པ་ནས་འགྱུར་བའི་སོ་ཐར་རང་རྒྱུད་དག་གི་ཚོ་གས་སྐྱངས་
 པའི་སོར་སྟོམ་ལག་ལེན་མ་རྒྱབ་པ་ནི་དེང་སང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། ། ༥ །།གཉིས་པ་གྲང་
 སེམས་སྟོམ་པའི་སྐྱབས་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྲིད་བསྟན། ཉམས་ལེན་

{ 120 }

གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་གཞན་གྱི་སྣང་བོ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པའོ། །དང་བོ་ནི། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྣོན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རྫོང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྫོང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་དབྱ་
སེམས་ཀྱི་སྣོལ་ཚེན་གཉིས་ལས་བྱུང་བའོ། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤེལ་ས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་དག་ལས་ཐོབ་
ཡུང་རུང་སྟེ། སྣོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་
ཉམས་ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སྣོན་དེའི་གཞན་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་བོ་བསྐྱུས་ནས་
ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྣོན་པའི་ཆ་བདག་གཞན་བཟེ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྟ་བའི་ཆ་
མཐའ་བཞི་སྣོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་
དབྱུང་དགོས་པའི་དོགས་པ་ནི། དབྱ་སེམས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་བཅུའི་
སྣོན་ས་འཆད་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་བཤད་པའི་སྣོལ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་བཅུའི་ནང་ནས་གང་གིས་
ལེན་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་དང་། འཕོགས་བྱེད་ཚོ་ག་ལས་ཐོབ་པའི་སྣོན་པའི་ངོ་བོ་ལ་དོགས་པ་
དབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པུ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་བོ་ནི་འདི་ལྟར།
སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་

{ ༡༢༡ }

ལྷོམ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་སློན་བ་སེམས་བསྐྱེད་སློན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། དེ་སྐྱེ་བའི་ལུས་
 རྟེན་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ནལ། བྱང་ཚུབ་དུ་སློན་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་བའི་དྲི་བ་
 ལ་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཐེབས་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། རབ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་འདོད་
 བ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སློམ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་སློན་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཚེས་ཙམ། སློན་བ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་བ་སེམས་བསྐྱེད་མིའི་
 བའི་སྤྱིར། ལྷབ་བ་དངོས། གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སློམ་ཀྱི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་
 གང་རུང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་དགོས་བ་གང་ཞེས། དེ་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འང་མི་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ནི་མི་མིན་པའི་འགོ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་ལ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སློམ་དེ་ལ་
 སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། གཉེས་བ་གྲུབ་སྟེ། རིས་བདུན་གྱི་འཕོས་བས་གཏོང་ལ་གཅིག་ཤོས་མི་གཏོང་བའི་སྤྱིར། རྟགས་
 ལྷབ་རྣམས་ནི། རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས་སློམ་བ་ཉི་ཤུ་བའི་ལྷོ་ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ལྷོམ་བ་ཡང་

༼ ༡༣༣ ༽

དག་པ་སྤང་བ་འདི་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་པོ་གང་རུང་རྟེན་དུ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཐོབ་པའི་རྟེན་
དུ་དགོས་ཀྱི་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེམ། ཁ་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་དགོས་སོ་
ཞེས་ཟེམ་རོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་སྤིང་
གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་ཤི་འཕོས་
བས་གཏོང་ལ། འདི་མི་གཏོང་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་སྟོམ་ན། དོགས་པ་དང་པོའི་ལན་
ནི། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྟོམ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་སེམས་ཅམ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཀྱང་། སྟོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་གནད་རྟོགས་ན། སྟོན་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་
ཏེ། སེམས་ཅམ་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ། འཇུག་སྟོམ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེ། ཐེག་ཆེན་དུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་
ཅིང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་སེམས་མིན་པའི་སྤྱིར། འདི་ལ་

༼ ༡༣༣ ༽

ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟུ་བཤད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་རྣམ་པ་བཟུར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ལ་
གནས་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་སློན་པ་དང་། རེས་པར་ལྷགས་པ་མིན་པ་དང་། རེས་པར་ལྷགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་
དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་བཤོ། །དེ་ལ་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ། སློབ་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྷགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
སེམས་སོ་སོར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ། འོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ནམ་སྟེ་ལུང་ཡང་ལུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ས་ཉིད་ལས། རིགས་དང་དེ་བཞིན་མོས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་དགའ་
དང་ལྷག་ཁྲིམས་དང་། །ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་གསུམ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །བརྩོལ་དང་
བཅས་པ་གྲུབ་གྱི་གྲུབ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་དང་མཚོག་ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་མཚོག་ །ཅེས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གནས་པ་ནས་

༼ ༡༣༽

ས་བརྩ་པའི་བར་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟར། རིགས་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ས་མ་ཐོབ་བར་ལ་མོས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་གསུམ་པ་ནི། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་བཞི་པ་ལྷ་པ་
བྱུག་པ་གསུམ་ནི། བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་དང་། བདེན་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ལྷག་
པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། ས་བདུན་པ་ནི། མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་
བྱང་སེམས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་
དགུ་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་བརྩ་པ་ནི། གནས་པ་མཚོག་ཡོངས་
སུ་བྱུབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་པོ་
གཉིས་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ། བྱང་ས་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་པ་ཡིན་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུས་
ལ་གནས་ཤིང་།

༼ ༡༣༥ ༽

རྟེན་ལ་གནས་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་པོ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་བ་མ་དག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ནི་
མོས་བས་སྐྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བས་གཉིས་བ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་
དོན་རབ་གསལ་ལས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་བ་ལ་བྱང་བར་སྟེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་མ་
ཞུགས་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་བ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་སྟོན་གསུམ་སྐྱེ་དོན་ལས། དེ་གཉིས་ལ་བྱང་བར་མ་
སྟེ་བར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ངེས་པར་ཞུགས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ལུགས་
གཉིས་སྣང་བའི་སྟེ་མ་དེ་ཉིད་འདི་དང་ལེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དང་། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། དེའི་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྟོན་
སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གནད་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་ནི་སྟོན་བས་མ་ཐེན་པའི་སྟོན་སེམས་
ཅམ་ཞེས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་སེམས་སུ་གཞག་གི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ད་དུང་མ་ཐོབ་པའི་སྟེར་
དོ། །འོ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་པར་ཐལ།

༼ ༡༣༤ ༽

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། བྱང་པ་ཇི་ལྟར་ཡོང་བྱང་སའི་ལྷང་དེ་དག་ལ་དྲིས་ཤིག་ཡང་
སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོམ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་བཅག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོར་སྒོམ་ཚོས་ཅན། འཇུག་སྒོམ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྱང་སྒོམ་སྲུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
འཇུག་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་པའི་སྲིར་ཟེར། ཅུང་བད་དཀའ་བར་སེམས་ཀྱང་ད་དུང་ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་
ལན་འདེབས་དགོས་པར་སེམས་སོ། །དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཁོ་བོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཉེ། ཇི་བཅུན་རིན་
སོ་ཆེས། སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལྷུང་འཇུག་སྒོར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་
ཐུན་མོང་པའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བྱོད་
སྐྱབ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྤོའ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་གནད་གཅིག་པས་དེ་དག་ནི། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་མ་
སྐྱར་བར་མདོ་སྐྱབས་ཐུན་མོང་དུ་དོགས་པ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རབ་དབྱེ་ལས་སེམས་ཅམ་
ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོམ་གྱི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་སྐབས་
སོ་སོར་སྤེ་སྤེ། ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་ལུགས་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་

༼ ༡༣༧ ༽

བ་དེ་མ་འདྲེས་བར་སོ་སོར་བཤད་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་འདི་རྟོགས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སྡོམ་པའི་ངོ་
བོ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་ན། སེམས་ཅམ་ལུགས་ལ་འཇུག་སྡོམ་ཁོ་ན་ལས། སྡོམ་པའི་སྡོམ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།
དབྱུང་མ་ལུགས་ལ་སྡོམ་འཇུག་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་ཞིང་སྡོམ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་མོད། སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚེ། དབྱུང་མ་ལུགས་ལ། རི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་བདེ་གཤེགས་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་ལུགས་ལ། རྒྱུགས་དུས་ཀུན་
ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལེན་པའི་
ཚིག་གི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་དག་ལ་དེ་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དབྱུང་མ་ལུགས་ལ།
འཇུག་སྡོམ་ལེན་ཚུལ་སྤང་བྱ་དང་དུས་ཉི་ཚེར་སྤངས་ཀྱང་ཚིག་ཅེས་གྲགས་པ་ལ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་
གཙོད་སྤང་བའི་འཇུག་སྡོམ་ཚོས་ཅན། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤང་བའི་སྡོམ་པར་ཐལ། སོར་སྡོམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ནི། སྤང་བར་དཀའ་མོད་ཁོ་སོས་ནི་དེ་ཉིད་བཏགས་པ་བར་བཤད་ཚར་རོ། །གསུམ་པ་

༼ ༡༣༤ ༽

བསྐྱབ་བྱའི་དོགས་དཔྱོད་འདིར་མ་སྒྲོམ། གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོད་པ་བཟེ་བའི་གནད་ལ་
འབྲུལ་པ་དགག། ལྟ་བུ་སྒྲོམ་བྲལ་གནད་ལ་འབྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷོགས་སྤེལ་འདོད་པ་
བསྐྱུས་ཏེ་བཟོད། གཞོད་བྱེད་ལུང་རིགས་སྒྲོམ་ཏེ་བཤམ། མ་འབྲུལ་གནད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
ལྷོགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པོ་ཞི་བདམོ་བཞད་པ་ལས། བདག་གཞན་བཟེ་བའི་དོན། གཅེས་འཛིན་བཟེ་བ་ཡིན་གྱི་དགོ་
སྤྱིག་དང་བདེ་སྐྱུག་བཟེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཞི་བཙོང་ཁ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྟ་སྒྲོད་ཀྱི་གནད་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
སྤྱི་ཟེ་བཙོན་བཙོང་ཁ་བ་ན་དེ། སྒྲོད་པའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཞན་བཟེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དོན། བདག་
གཞན་གྱི་གཅེས་འཛིན་བཟེ་བ་ཡིན་གྱི། བདག་གཞན་གྱི་དགོ་སྤྱིག་དང་བདེ་སྐྱུག་བཟེ་བ་ཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
བཟེ་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དང་། རུས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མགོ་
མཚུངས་རིགས་པས་དགག། ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དགག། ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་
ན་གཅེས་འཛིན་ཚོས་ཅན། ལྷོད་བཟེ་བ་ཡང་བཟེ་བའི་དོན་ཉིད་

༼ ༡༣༩ ༽

མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ། སན་ཚུན་བརྗེ་བར་མི་བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་
རེ་སྐྱོན་མེད་དེ། གཅེས་འཛིན་སན་ཚུན་དངོས་སུ་བརྗེ་བར་མི་བྱས་ཀྱང་། ལྷོ་ཡི་སྤྲིང་དུ་བརྗེ་བར་རྫོམ་ནས་
སྤྲོད་བའི་སྲིད་ཞེ་ན། དངོས་སུ་བརྗེ་བར་མི་བྱས་ཀྱང་སྤྲོད་སྤྲིང་དུ་བརྗེ་བར་རྫོམ་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
གཅེག་ཤོས་བདེ་སྤྱད་བརྗེ་བ་སོགས་ལའང་མཚུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་དངོས་
སུ་བརྗེ་བར་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ་མི་བྱས་པའི་སྲིད་ན། བདེ་སྤྱད་བརྗེ་བར་རྫོམ་བརྗེ་བར་ཤེས་པ་ལ་བདེ་སྤྱད་བརྗེ་
བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་ལྷོ་ལ་བདེ་སྤྱད་མི་བརྗེ་ན་གཅེས་འཛིན་བརྗེ་བ་ཡང་འགལ་
བ་སྟེ། །ཁ་ཟས་གཞན་ལ་མ་བྱིན་པར་རང་གིས་ཟོས་པ་ཇི་བཞིན་ནོ་སྟེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྲིད་
རྒྱུ། །གསུམ་པ་ནི་གཞན་དགོ་སྤྲིག་བརྗེ་བ་བཀག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱུས་
གཉིས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་
པ་དང་ཅིས་མི་འགལ་ཏེ་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་སྤྱད་བརྗེ་བ་བཀག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་
ལུང་དང་འགལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག

། ༡༣༠ །

། ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་དང་ཅེས་མི་འགལ་ཏེ་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། སྲོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་དེ་ཉིད་ལ། སྲོད་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ནི་ཚོས་མ་རྒྱུན་ལན་ཉིད་གང་ལ་འདེབས་ཏེ་འཐེབས་པར་མི་
རུས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྷུང་ཞེ་ན། འདི་ཡི་སྲོགས་སྲ་སྲ་བ་པོ་སྲོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚོས་ཅན། མཐའ་རྒྱུག་
སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་ཅིང་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདག་གཞན་གྱི་བདེ་སྲུག་
བརྗེ་བ་བཀག་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁྲབ་པ་སྲོད་འཇུག་གི་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་
གནད་ཀྱི་སྡིང་པོ་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ། བར་སྡིན་བཀའ་བབས་སྡིང་པོ་བསྐྱུ། སྲགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་སྡིང་པོ་བསྐྱུ།
དེ་གཉིས་སྡིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་སློ་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྤྲེ་བའི་འདོད་པ་
ཀུན་གཞན་ལ་སྤྲེར་ཞིང་མི་འདོད་པ་ཀུན་རང་ལ་ལེན་པ་གོམས་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་འདི་ནི་
ཚོས་ཅན། སྲོད་ཨ་ཏི་ཤ་ནས། བཀའ་གདམས་པ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་

༼ ༡༣༡ ༽

སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གནད་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མདོ་སྡེ་དབྱུག་གསུམ་སྤེང་བ་སོགས་དང་བསྟན་
བཅས་བསྐྱེད་བརྟུན་སྤོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ནས་ཟབ་དོན་ཉམས་
ཁྲིད་སྐོ་ནས་ཞི་བ་ཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་ཉིད་དང་དགོན་པ་པ་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་གནང་བ་ལྟར་སྤྱི་ནས་གངས་རིའི་
ཁྱོད་འདིར་འཕེལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རང་ཡིན་པར་དང་། ཡིན་པ་ལྟར་དུ་སྐྱར་ཐང་པའི་སངས་རྒྱུས་
སྐོ་མ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་སྤྱད་མེད་པའི་སྐོ་མ་ཚུལ་ཞེས་ཏུ་བཤད་པའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚུལ་འདི་ཨ་ཉི་
ཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བབས་ཤིང་། གངས་ཅན་འདིར་ཇི་ལྟར་འཕེལ་སྐྱེས་ན། ཨ་ཉི་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསུམ་ལས་
གདམས་ངག་གསུམ་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཏེ། ལྷ་མ་རྣམས་རྟེན་ལས། ལུང་མདོ་སྡེ་དབྱུག་གསུམ་སྤེང་བ་དང་།
རིགས་པ་ཉེ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མན་ངག་སྐོ་སྤོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་དང་མ་བྱ་
དུག་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བསྟན་བཅས་གཉེས་པོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་མ་
བྱམས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པ་ལས། ལུང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་དང་རིགས་པ་བསྐྱེད་བརྟུན་སོགས་ལ་བསྟེན་ཏེ།
མན་ངག་བྱམས་སྤྱིང་ཇི་ཀྱིར་སྐོ་མ་དོ་ཇིའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། ལྷ་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་ལས་

། ༡༣༩ །

ལུང་གི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། རིགས་པ་བྱང་ས་སོགས་ལ་བསྟེན་ཏེ་མན་ངག་སྒོ་
སྒྲིང་དོན་བདུན་མ་སོགས་གྱི་བཀའ་བབས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་བོ་རྗེས་གངས་ཅན་དུ་སྟེལ་བ་ལ་ཡང་། བཀའ་
གདམ་ངག་ལུགས་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་འཕེལ་ཏེ། རོ་བོ་ནས་འབྲོམ་དང་འབྲོམ་ནས་སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་ལ་རྒྱུད་
བ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་བཅུམས་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། རོ་བོ་ནས་དགོན་པ་བ་དང་
དགོན་པ་བ་ནས་སྡེ་ལུ་བྱུང་བ་དང་ཀམ་པ་ལ་རྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་འཇུག་སྒྲོག་ནས་ཅིས་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་
ལམ་རིམ་གཉིས་སུ་འཕེལ་ཞིང་། སྤྱིས་འབྲོམ་ནས་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་བཀའ་གདམས་གཞུང་གདམས་ངག་གཉིས་
སུ་འཕེལ་ཏེ། བོ་ཏོ་བ་ནས་རྒྱུད་པ་ལ་གཞུང་བ་དང་སྐྱུན་མངའ་བ་ནས་རྒྱུད་པ་ལ་གདམས་ངག་པ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །སྤྲགས་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱུ་བ་ནི། སྟོང་བ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གནད་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྟོང་མདོའི་ཉམས་
ལེན་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྲགས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱུ་པའི་རྗེ་བཙུན་མཚོག་
རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་པའི་མན་ངག་སྐལ་དམན་རིམ་འཇུག་པ་བཀྱི་བའི་གསུང་ངག་རྗེ་རྗེ་ཚིག་
ཀར་དང་། སྐལ་ལྷན་ཅིག་ཚར་བ་བཀྱི་

། ༡༣༣ །

བའི་སྒྲོམ་མེད་རྗེ་རྗེ་ཚེ་བཀ་རྒྱུ་ལེ་མ་གཉིས་ལས་སྒྲོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལེན་ཏུ་གསལ་བའི་བཀའ་བབས་
བལྟགས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ཀྱི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་སོགས་འབྱིན་ཅ་བ་རྒྱ་དང་མཉམ་མེད་སྤྱིར་རྗེའི་རྣམ་
འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་རོ། །གསུང་ངག་རྒྱུ་བར་གྲགས་བའི་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི།
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མན་ཆད་ལ་བལྟག་ཀྱང་དེ་ཡང་དག་ལ་མི་བལྟག་པས། རྣམ་འབྱོར་དབང་སྤྲུག་གི་རྒྱ་
བའི། །མན་ངག་ཉིད་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །ཉམས་ལེན་གསལ་བའི་བཀའ་བབས་བལྟགས། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་
གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཁོ་ན་དང་སྤྱིར་ན་ཡང་འབྱོར་བར་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤང་གསུམ་སྐབས་ཀྱི་བདག་
གཞན་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་འདི་ཚོས་ཅན། སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རང་རྒྱུ་གི་ཉམས་ལེན་
ཡིན་བའི་སྤྱིར་སྤྲུམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། སྤང་གསུམ་གྱི་སྐབས་དེར་མདོའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་སྤྲུགས་
ལམ་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲས་མེད་དུ་ཐོབ་དགོས་པས། སྤྲུགས་ལམ་ཡང་ཉམས་ལེན་འདིས་ངེས་པར་བྱེན་

༼༡༣༩༽

དགོས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །གསུམ་པ་ནི། །གསུང་དག་ནས་འབྱུང་བའི་བདག་གཞན་བཟེ་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་དང་།
སྲིད་གྱི་བཀའ་སློབ་བཀའ་གདམས་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཚོས་ཅན། །སྲིད་ལ་ཁྱད་བར་གཏན་ནས་མེད་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་མོས་པ་ཅམ་ལའང་མདོ་སྲགས་རྒྱུད་པའི་བྱིན་རླབས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
སྲིད་མདོ་སྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤིང་པོ་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོག་། །འདིའི་རྗེས་
སྟུ་འབྲང་བར་འདོད་ནས་ཁང་སར་ཚོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་ལྡན་ན་རེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྗེ་བཙུན་འདིའི་
སྲིགས་སྲུ་མ་ལོངས་བཞིན་དུ་སྤང་ཞུགས་ཁོ་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་འདིས་བདག་བདེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་
བཟེ་བར་མི་འགོག་པའི་སྲིད་གསུང་པ་ནི། །ལན་གཞན་སྦྱ་བར་མ་རུས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ལམ་
འབྲིང་པོ་ལས་བདག་གཞན་བཟེ་ཞེས་པ་དང་བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་ཏུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། །གཞན་
ལ་ངོ་སྟོན་དུ་དང་དེའི་མིག་སོགས་ལ་ངའི་འོ་སྟོན་པའི་སློ་སློང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་
ཡལ་བར་འདོད་པའི་སློ་གཉིས་གོ་ས་བཟེས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་སྲིད་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་

༼ ༡༣༥ ༽

སྐྱུག་བསྐྱེད་བཟུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགའ་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་
བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡལ་བར་འདོར་བ་
བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི། བདག་
པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་
མ་ཚུད་པས། བསམ་བློ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་གནད་བཅོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐོས་པའི་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་འཇུག་པ་དགག་སྟོམ་
པས་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དོན་དམ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་འགོག་པ་
དགག་གུན་རྫོབ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་སྦྱོར་བ་དགག་ བདག་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་བ་དགག་ བདག་
གཉིས་ཐ་སྙད་བདེན་པར་སྦྱོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་སྟོགས་སྦྱོར་བ་རྫོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་སྟོགས་སྦྱོར་བ་

༼ ༡༣༤ ༽

སྣ་བ་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། མཐའ་བཞིའི་སྣོས་བྲལ་རྒྱ་ལྷག་དགེ་སྣོང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་ལོར་བ་ཡིན་ལ།
རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་པ་བཀག་རྗེས་སྲུ་བདེན་མེད་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་འགོག་དུ་མི་རུང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བཅོང་
ཁ་པའི་དབྱ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མཐར་ཐུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་བཅོང་ཁ་པ་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། འཇུག་སྤྲི་ཀ་ཆེན་མོ། སྐལ་བཟང་མིག་སོགས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་ན་
འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྣོང་དབྱ་མའི་ལྷ་བའི་མཚོག་མཐའ་བཞིའི་སྣོས་བྲལ་དུ་འདོད་པའི་ཡོད་མེད་
སོགས་ལྷ་བཞི་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་མིན་ཏེ། རྒྱ་ལྷག་
དགེ་སྣོང་གི་ལྷ་བར་གྲགས་པའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་
ལོར་བ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་དང་། འོ་ན་མ་ལོར་བའི་ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེས་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་རྗེས་སྲུ་བདེན་མེད་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ།
སྣང་བྱ་བདེན་འདྲིན་དང་ལྷ་སྣངས་དངོས་སྲུ་འགལ་བའི་

། ༡༣༧ །

གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་དབྱེ་མའི་
ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། བྱོན་དབྱེ་མའི་ལྷ་བ་ལ་བྱུགས་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱོན་
དེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་བྱུང་བར་ཅི་ཞེས་དྲིས་པས། ཐལ་རང་ལ་ལྷ་བའི་
བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་གཉིས་དགག་བྱ་བདེན་ཚད་དོས་འཇིན་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོད་པས་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱུང་བའི་སྲིད། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལོག་སྲོགས་དགག་བྱ་བདེན་པར་
བྱུབ་པའི་ཚད་དེ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་སློལ་མ་སློལ་བར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་བྱུབ་པ་ཉིད་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་
གཟུང་གི་བདེན་ཚད་དུ་བཞེད་པར་འགྱུར་གྲང་། དེ་ནི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་སྟེ། དགག་བྱ་དེ་ཅམ་ཞིགས་
པས་བདེན་བྱུབ་མཐའ་དག་མི་ཞིགས་པའི་སྲིད་དང་། སློལ་སླང་བའི་དབང་གིས་མ་གཞག་པར། ཡུལ་རང་གི་
གདོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་དེ་སྤྲ་བའི་བདེན་འཇིན་

༧༣༩༽

ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་མིང་གི་བཏགས་དོན་བཅུལ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་ཞིག་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་བཏགས་པ་
མཐའ་གཟུང་གི་བདེན་ཚད་དུ་གྲུས་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།
དགག་བྱ་དེ་ཞིགས་པས་བདེན་གྱུར་མཐའ་དག་ཞིགས་པའི་སྲིད་དང་། མིང་གི་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡོད་
པར་འཇོག་པ་དེ་སྤྱི་བའི་བདེན་འཇོག་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐལ་རང་གི་དགག་
བྱའི་བྱེད་པར་འདི་རྟོགས་ན། རྫོ་ཡིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་འགོག་དགོས་
ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫོས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འགོག་དགོས་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་
ཞེན་པ་འགོག་མི་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པས་བདེན་པ་བཀག་རྗེས་སུ་བདེན་མེད་དུ་
ཞེན་པ་འང་འགོག་དགོས་ན་ནི། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྫོ་ནི་སྤྱི་མ་གཞོན་བཅས་དང་སྲི་མ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དགག་བྱ་ཞིགས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ།

། ༡༣༩ །

། བྱུང་བར་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་ཇེས་སུ་བདེན་པར་མེད་པའང་འགོག་ན་ནི། སྐར་བདེན་གྱི་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་གཅིག་གི་དགག་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་ནི་གོ་བ་རིགས་པ་སྐྱ་བའི་སྤྱི་ལུགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འདྲེས་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་དགག་པར་དམ་བཅའ་དང་། དགག་པ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། ལུང་དང་རིགས་པས་དགག་པར་
བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱིགས་མ་ལུང་ལྷན་སྤྱི་བའི་ལྷ་བའི་སྤྱིགས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཤད་ལྷ་བར་སྐྱ་བ་དགག་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་མཐར་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་ཐེག་གསུམ་ལྷ་བ་བྱུང་བར་མེད་པ་
དགག་ཐམ་རང་ལྷ་བ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དགག་དབྱུང་པའི་ཚེ་ན་སྐལ་མར་གོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས། ལུང་གི་གཞོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནག་དག་
སྤོང་མ་དབྱུང་བར་རང་དགར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ་སྤོང་གི་མཚོག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་འཆད་པའི་
སྐབས་འདིར་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཚེ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་མ་རྟོན་པའི་འདྲིན་
མེད་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་སྐྱ་བ་གཉིས་མཚུངས་ཞེས་སྐྱ་བ་ཚོས་ཅན།

༡༩༠༽

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བའི་བདུད་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་སྤྱོད་གི་ལྷ་བར་སྦྱོར་བའི་འབྲུལ་
ཚིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རིགས་པ་འདི་དེས་པར་དགོས་ཏེ། རང་སྤྱོད་ལ་འདི་དེས་པ་བསྐྱེད་ལུས་ཤིང་གཞན་སྤྱོད་ལ་
སྤྱོད་འབྱེད་ལུས་པའི་སྒྲིབ་དོ། །དེ་ཡང་ངེ་ལྷར་སྦྱོར་ན། དེད་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་གི་ལྷ་བ་
དང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་ཏེ་སྤྱོད་གི་ལྷ་བ་
དེ་ནི། སྦྱོར་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ལྷར་ན་ཡིད་དཔྱོད་དམ་དེད་
ལྷར་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ལས་མ་འདས། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལྷ་བ་ནི། སྦྱོར་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལ་དང་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་མ་རྟེན་ནས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེད་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཚོས་ཅན། བདག་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་
གཙོས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བྱེད་
རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྤང་གི་ཞེན་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་

༼༡༩༧༽

ལོག་སྐྱོག་ལིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། བྱས་
 རྟག་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་
 སྐྱེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་འཛོམས་པའི་ངེས་ཤེས་ལིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཚོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟག་སྲབ་བྱིས་ཤོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་
 སོ། །གལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གྱི་
 བྱུང་ཡོད་པའི་སྲིད་སྣམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ལྷ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་སྐྱས་ཟེན་པ་དེ་
 དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་བྱེད་འདོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 ཚོས་ཅན། བྱིས་ཤོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཞེན་པ་གཙོད་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱིས་དེ་དང་འཛིན་སྣངས་
 འགལ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱིས་རྣོམ་ཚོད་དང་སོང་ཚོད་གཉིས་ཆར་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་
 གི་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། གནས་ལུགས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་ནི་རྣོམ་

༼ ༡༤༩ ༽

སོང་གཉིས་ཆར་དུ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་ཞེན་པ་མེད་ལ། དོན་སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་ཉོག་པ་པོ་ཆོ་ན་སོང་ཚོད་ལ་གཉིས་
སྒྲིབ་གི་ཞེན་པར་སོང་ཡང་ཚོམ་ཚོད་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྤོས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ་གསུམ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། ཉིང་རེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་
བས་གཞོན་པར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐའ་
གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐའ་གཅིག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་
པོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་རེ་རེར་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱུང་ནི་དབྱུང་མ་སྟེ། དབྱུང་མ་དེ་ཡང་སྤོས་
བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་སྤོས་དངོས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་བ་ཉིད་དང་ལྷ་མེད་དུ་ཉ་
ཅང་ཐལ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱེད་པ་དངོས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀོན་བརྟེན་དེ་བཞིན་དུ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་མེད་གཅིང་དང་མི་གཅིང་
སོགས་མཐའ་གཉིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་སྤངས་ནས་དབྱུང་ལའང་ཞེན་པས་

། ༡༤༣ །

མི་གནས་བར་གསུངས་པ་དང་། དུམ་ལས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །གཟུགས་
མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །ཞེས་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་སོགས་གཉིས་འཛིན་ལ་སྟོང་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མར་སྟོང་བ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་སྟོར་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། སྟོང་བ་བསྐྱེལ་བར་མི་
བྱ་སྟེ། སྟོང་མིན་བསྐྱེལ་བར་མི་བྱ་ལོ། སྟོང་བ་མི་སྟོང་རྣམ་འབྱོར་བས། སྟོང་མིན་ཡོངས་སུ་མི་སྤང་དོ། སྟོང་
དང་སྟོང་མིན་གཟུང་བ་ལས། རྟོག་བ་ཉུང་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྟོང་བ་དང་སྟོང་མིན་སོགས་སུ་ཞེན་ནས་
སྐྱེལ་བ་ཐམས་ཅད། རྟོག་སྐྱེལ་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་བ་སྐྱེལ་བ་ཉིད་དང་
འབྲུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། སྟོང་བ་དང་སྟོང་མིན་གྱི་ཞེན་བ་གཉིས་ཆར་སྤངས་པའི་སྐྱེལ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དོ། །འབྲུག་བ་དངོས་སོ། །གསུམ་བ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ལུང་འགལ་དངོས། དེ་ཡི་ཉེ་སྟོང་རྣམ་
གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱད་སྐྱེལ་བ། གང་ཞེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་
ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་བར་མི་རུས། ཞེས་འགོག་བདེན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་།

༩༡༩༩༽

གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞིར་བརྟུན་པར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མ་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ལྷོང་ངོ་
ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་དང་སྤང་འདས་ལ་མཐའ་བཞི་ཡི་སྟོས་པ་བཀག་པར་
མཛད་པ་དང་། རིགས་ལྡན་བརྒྱ་དཀར་སོ་ཡི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མེད་འོད་དང་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་སོ་
ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་འདི་སྐད་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་
མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབྱ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན། །ཞེས་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆོ།
གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡོད་མེད་སོགས་སྤྱི་བཞི་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན།
རྒྱ་ནག་གི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། ལྟ་བུས་སྟོས་པ་གཙོད་པའི་ཆེ་སྟོས་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། བདེན་
པ་གཉིས་ལ་སྟོར་ན་ཁས་སྤངས་འགལ། བཞི་སོ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་སོ་ནི། རི་སོ་
དགོ་ལྡན་པའི་

༼ ༡༤༥ ༽

རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སོགས་སྲུ་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ངེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གཞོན་པ་མེད་
དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན། གུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིན་
གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིབ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སྣང་བའི་དངོས་སོ་གུན་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་
དུ་ཡོད་པ་དང་གུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིབ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཁས་སྤངས་དངོས་འགལ་གྱི་འཁོར་གསུམ་ཡིན་པ་འདྲན་པར་གྱིས་ཤིག། གཉིས་པ་ནི་
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལུང་དོན། ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་
དང་གཉིས་མིན་གྱི་སྲུ་བཞི་ལས་མི་སྲིད་ཅིང་། སྲུ་དེ་བཞི་གང་ལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་སྲིབ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། གནས་ལུགས་ལ་དབྱུད་པའི་ཆེ་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་
སོ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས། དེ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པ་སྐྱབ་ཚོས་སྲུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་

༡༧༦༽

པའི་གཞུང་ལས་མ་གསུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་བཙུགས་ལྟེན་གཤམ་གསུང་བཞུགས་དང་། །གཉིས་མེད་ཡི་ཤེས་ལ་
སོགས་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བཞི་པོ་བཀག་པར་གསུང་བ་ཞོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྩ་ཤེས་ལས།
རྟེན་དང་མི་རྟེན་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་གཤམ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་
ལ་གཤམ་ཡོད། །གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཡོད་ཅེས། །འཛིན་བ་སྐྱབ་པོས་གཞུང་གྱུར་བ། །དེ་ནི་སྐྱབ་པ་
འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་འདས་
ནས་ནི། །ཡོད་དོ་ཞེས་སམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་བ་འཐད་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཙུགས་སྐྱབ་པ་འདས་གྱུར་ནས། །ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་
ཞེ་འམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་གྲང་མི་མངོན་ནོ། །བཙུགས་ལྟེན་གཤམ་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །ཡོད་
པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་ཞེ་འམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་གྲང་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསལ་
བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །༥ །།འདིར་དབྱེད་དོགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཐས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བའི་
རྣམ་པ་

༼༡༩༧༽

བཟང་མིག་འབྲེད་ལས། འདི་འདྲ་བའི་འབྲུལ་བ་རྣམས་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཉག་བར་ལྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བའི་ལུང་དོན་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་
དང་མེད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་མ་རིག་བར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་པའི་མཐར་གཟུང་བས་
རིང་དུ་འབྲུམས་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་ཅིང་། སྦྱིར་དབུ་མའི་སྐབས་འགའ་ཞེག་གི་གནད་སྦྱིང་པོར་
རྗེ་ལ་ན་ཡང་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉག་ས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད། ཡིན་སྟུང་དུ་ཞེན་པའི་ངེས་ཤེས་འདི་ཚོས་ཅན། ཉག་པའི་མཐར་འཛིན་དང་ཆད་པའི་
མཐར་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་སྤེ་བའི་ཉག་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་མེད་པའི་
མཐར་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་སྤེ་བའི་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉག་ས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྤྱིད་ཀྱི་དབུ་
མའི་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་བར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞེག་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཚོད་གཞི་
དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱིད་གང་དག་རང་བཞིན་

༼༡༤༽

གྱི་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་ཉིད་མིན་པས་ཉམ་ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉམ་ཁེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱི་བ།
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ། འབྲས་
སྟེ། ཉམ་ཁེས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པོ་གང་རྒྱུད་ཡིན་ན། བདེན་འདྲིན་དང་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཚ་བ་ཅན་གང་རྒྱུད་ཡིན་
དགོས་ཀྱི། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ། ཉམ་ཁེས་ཀྱི་ལྷ་བ་འབྲས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱི་བ། གལ་ཏེ་དེ་
ཚད་པའི་མཐའ་འདྲིན་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱོན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་འདྲིན་
གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། ཉམ་ཁེས་ཀྱི་ལྷ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་ན། མཐའ་བཞིའི་དང་
པོ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱི་མ་གསུམ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཐལ་བ་དང་། བར་དུ་བདག་སྐྱོག་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱི་བ་ན། ཐ་མར་ལྷ་བ་ཀུན་སྐྱོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཐལ་བ་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ལྷན་པའི་མཚོན་ལྟར་དང་། སྤྱི་བ་ཤེས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
བདག་སྐྱོག་གི་གནས་སྐབས་

༼ ༡༤༽

གྱི་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་མར་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོག་གི་གནས་སྐབས་གྱི་ལྟ་བུ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེད་པར་
སྒྲུང་ཡང་། དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་མོད།
འོ་ན་བར་དུ་བདག་རྫོག་གི་གནས་སྐབས་གྱི་ལྟ་བུ་དེ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་དངོས་སྐྱབས་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་
ཞེས་དབུ་དེ་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་མ་ཞེགས་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན།
དངོས་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པས་དངོས་སྐྱབས་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་
ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཞེས་ཏུ་བརྟགས་ན། ཐར་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། བར་དུ་བདག་ནི་རྫོག་པ་དང་། །ཞེས་དང་།
སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་། །རྫོག་པར་འགྱུར་བ་
མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་གྱི་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་སྐྱབས་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེད།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟ་བུ་འདི་མེད་མི་རུང་ཁོ་ན་

༼ ༡༥༠ ༽

ཡིན་ལ། ཐ་མར་ལྟ་བུ་གུན་རྒྱོག་ལ། །ཞེས་དང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོ་མས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་
འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཞིང་། ཐེག་པ་འོག་མའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟ་བུ་འདི་མི་དགོས་མོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟ་བུ་
འདི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བར་ནི་གང་། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་
རི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། བཤད་བར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་ཅུ་གྱི་ལྟ་བུ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་སྟུན་མོང་བའི་དབྱ་མ་བའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། ཉོན་མོངས་བའི་འཆིང་བ་ལས་གོ་ལ་བར་མི་རུས་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས།
དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བུ་མི་ཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་
བྱུང་བའི་རྩོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རི་སྤིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤིད་དེ་
ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །

༼༡༧༽

ཅེས་སོགས་དང་། རྩ་ལེ་ལས། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མིན་པས་ཉམས་ལྡོག་གྱུར་ད་
ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནད་བསྟུན་ན། དངོས་སོ་བདེན་འཛིན་
དེ། ཉམས་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལེ་ཅེས་དང་། ལྟ་བུ་དེ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཞིང་། དངོས་སོ་བདེན་མེད་
དུ་ཉོགས་ན། ཉམས་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་གྲོལ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྲོང་རུས་ཤིང་། དེ་མ་ཉོགས་ན་དེ་
སྲོང་མི་རུས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་སྟེང་དུ་གཉིས་སྣང་གི་
སྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ལྟ་བུ་འདི་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་མར་ལྟ་བུ་
ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནད་བསྟུན་ན་ལྷ་བཞི་
སོ་གང་རུང་དུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྣང་གི་མཚན་མ་རྩུང་ཟད་གཅིག་གྱུར་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཐོབ་མི་རུས་
པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེས་ན་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། མཐར་འཛིན་གྱི་སྲོས་པ་མེད་ཅེས་

༼ ༡༥༩ ༽

དུ་མཚུངས་ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་ངམ་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་ ཅུང་ཟད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྲེལ། གནད་དེས་ན།
མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཞེས་པའི་མཐའ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི། གཉིས་སྒྲུང་གི་མཚན་མ་ལ་མཐའ་འཛིན་གྱི་
མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་ཚད་ཀྱི་ལྷ་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་ཁོ་བོ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཡང་ལྷ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་བཤའ་བའི་སྤྱི་མའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐའ་ལྷ་བ་དེ་ནི་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྲེལ་བ་ནི། ཐ་སྙད་སྒྲོན་ཚད་མ་གྲགས་
བས་ཐོས་ཚུང་གི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་ཡང་། རོན་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ན་གསལ་བར་བཞུགས་པས། འདི་
ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་བ་བོ་མེད་དོ་སྤྱི་བ་དུ་ཁོ་བོས་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དེ་ལས། སྤྱི་མ་ཁོ་
ན་མཚོན་ཏུ་གཞུང་བའི་མཁས་སྒྲོམ་དག་གིས་ནི། ཐ་མར་ལྷ་བ་ཀུན་སྒྲོལ་།

༼ ༡༥༣ ༽

བའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནད་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་སྤང་ཞིང་། རིམ་བ་སྤྲ་མ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མིན་པར་བཞེད་པ་
དག་གིས་ནི། ལྟ་བ་སྤྲ་མ་དེ་ཉལ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གོལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་སྤྲུགས་གཞིབ་ཅུང་ཟད་མ་ཚུད་པར་
སྤང་ངོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་མཐར་སྤྲུག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཉེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཉལ་ས་
ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་མཐར་སྤྲུག་དབུ་མའི་ལྟ་
བར་ཞེན་པ་ནི། མཁས་པའི་རྣམ་འགྲུར་མ་ཡིན་ཉེ། བྱོད་ལ་དེར་ཞེན་པ་ལ་ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་ལློག་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྤྲར་བཤད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་ལས། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་
ཚོས་རྣམས་ལ། །དེར་ཉོག་པ་དེ་བཅུ་གཅིག་ལ། །ཞེས་རྩ་བའི་ལུང་བར་གསུངས་པའི་ཡང་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་
འབགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་སོར་ལློག་། །བར་དུ་བདག་ནི་ལློག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་ལློག་
ལ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་རིམ་བ་གསུམ་བཤད་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཆེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
བསྟན་པ་མེད་དེ། དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྣོད་དུ་མ་གྲུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པའི་ཆེ་

། ༡༥༩ །

ཐེག་ཆེན་དང་སྐུ་མོང་བའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་
འཛོམས་པའི་སྲིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ཉིད་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་
ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས། སྲིད་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གི་སྟོང་ཡོད་མེད་
ལས། །རྣམ་པར་འདས་ཤིང་མི་གནས་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱུན་གྱི་དོན། །ཟབ་མོ་དམིགས་མེད་རྣམ་པར་
རྟོགས། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ཡང་ཡིན་
པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་སྐྱབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་ཞེས་
འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ཉིད་ཐེག་པ་སྐུ་མོང་བའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས།
ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་དང་། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་མན་ཚད་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་ཆེར་མེད་པའི་སྲིད་ཀྱ། དེ་མན་
ཚད་དུ་དེ་དག་སྟོང་སྟོང་སྲིད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པར་བཤད་པའི་གནད་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དེམ་པ་གསུམ་པའི་ཆེ་ལྷ་བ་ཞེ་གང་།

༼ ༡༥༥ ༽

རུང་གི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་འདི་ས་བདུན་
བ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་གནད་གྱིས། ས་བདུན་བ་ནས་ཉན་རང་སློ་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་བར་
བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཁོ་བོས་རྟོགས་པ་འདི་ཤེས་ལྡན་དག་ལ་དགའ་སྟོན་མངོན་ཅིག་གསུམ་པ་
ཐེག་གསུམ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་མེད་པ་དགག་པ་ནི། བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་གཏན་
ནས་མེད་པར་འདོད་ན། དེ་ཉིད་བྱམས་པའི་ལྷུང་དང་འགལ་ཉེ། མི་པམ་མགོན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་པ་དམན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་
ལས་ལྟ་བུ་བས་བྱུང་བར་འཕགས་ཚུལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དུ་ཁས་སྦྱངས་ནས། རྒྱན་དང་སྦྱ་སྦྱབ་གྱི་རིགས་ཚོགས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་
བྱེད་གྱིས་སྦྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱན་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་ན། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་ཐོས་གྱི་གང་ཟག་གིས་
བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བུ་ཙམ་རྟོགས་ཤིང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་

། ༡༥༦ །

སྤོང་དུ་གཟུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་པས་དེའི་སྤོང་དུ་འཛིན་བ་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བུ་ཡང་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐབས་དང་སོ་བའ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐོ་
ནས་ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་པར་བསྟན། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་
བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་གྱི་བསལ་གཞག་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་པར་བསྟན། སྐོ་པའི་ལམ་ནི་
ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ཐེག་ཚེན་སྐོ་ལམ་དེས་སྦྱོ་སྦྱར་དང་བྲལ་བའི་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་དམན་སྐོ་ལམ་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་རི་སོ་དགེ་ལྡན་
པས། རྒྱན་ལས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྦྱོན་
པའི་སྦོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་གདུལ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ།
ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཚེར་གྲགས་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་

༼ ༡༥༽

སྲོལ་ཆེན་སོ་གཉིས་དགོངས་པ་སོ་སོར་འབྲེད་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟམ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དང་། བདེ་གཤེགས་
སྣང་སོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་པ་སོགས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་
ཤིང་རྟེན་སྲོལ་ལས་བྱུང་བ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་སྐྱོན་མེད་ཀྱིས་ལྟ་དུས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྲིར་
རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བུ་བྱུང་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ། ལྟ་སྐྱབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུང་
དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ལྟ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །བྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལས། ཐེག་གསུམ་ལ་མཚན་མེད་ནི་ཚང་བར་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་
གསུངས་ཞིང་དཔལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས་འཁོར་གསུམ་མ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་ལྟ་བུ་བའི་བྱུང་བར་

༩༡༥༩༽

གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །ལུང་གི་གཞོན་པར་མ་ཟད་ཐེག་གསུམ་ལྟ་བུ་ལྟུང་བར་མེད་པ་ལ་རིགས་
 བས་ཀྱང་གཞོན་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་མཐོང་ལམ་ཉིད་ནས་ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྲིད། ཉགས་དངོས་སོ། །འདོད་ན་ཐེག་
 ཚེན་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་གན་འཆི་སོགས་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟེ།
 འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱལ་བ་ཚད་
 མས་བྱུབ། ཉགས་དངོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་
 མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། བྱོད་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་མངོན་
 སུམ་དུ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་མིག་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཏུ། བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་འགའ་ཞིག་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
 རྒྱུད་ལྟ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚེན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད། བྱལ་སྟེ།
 ལུང་དེ་དག་སྐྱབས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བསྐྱེས་ནས་བྱོད་ཀྱིས་ཚད་མར་ཁས་ལྷངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ཡང་དེ་
 དག་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་ན། མདོ་ལས། བཙུན་ལདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་འདི་ནི་འདིགས་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བུར་ལྟུང་བ་རྣམས་དང་།

། ༡༥༩ །

སྤྱི་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་བར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྣོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་བར་གཡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་སློབ་ལས། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་བས་ནི་མཐོང་བ་
མེད། །ཅེས་དང་། རོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོར་བསྟུན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣོང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་བར་རྣམ་བར་གཞག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ཞེས་ལམ་མ་ཞུགས་
པའི་སོ་སྐྱེ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་སྟེ་གང་ཟག་དེ་བཞི་སྣོང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མིག་ལྡན་
མིན་བར་མངོན་གསུམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་ཆེན་
བ་དང་སྤྱི་གསལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཉེ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་
རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་བར་གནས་སོ། །འཤེས་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་བཤད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་མོད། འདི་ལ་སྐྱེལ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཕྱགས་སུ་མ་དེའི་དོན། གང་ཟག་གི་

༩༡༦༠༽

བདག་མེད་སྲ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་བ་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་
རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱོག་བཤད་མཛད་པ་ནི། གཞུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་
སྤྱིན་ཅི་ལོག། རྣམ་པ་བཞི་ལས་རྫོག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་སོགས་
སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ། མི་རྟག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་སྐྱོམ་པའི་ཉན་རང་དེ་ཡང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྲ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྤྱིན་ཅི་
ལོག། །བདེན་པ་མཐོང་བ་རྫོག་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཉན་རང་དེ་ཡང་ཉན་རང་སོ་སྐྱེ་
ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷང་སྤྱི་མའི་དོན། འདོད་ཆེན་པ་སོགས་བཞིས་ངེ་
མ་མེད་པའི་ཁམས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཀྱོག་བཤད་མཛད་པའང་ལྷང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
འབགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་མེད་ཀྱི་ཁམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
བྱམས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་གིས་ཚོས་

༼ ༡༩༡ ༽

ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནི། སྲོལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གནད་ལ་ཟབ་མོའི་སློབ་གྲོས་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་དུ་ཤེས་པར་མངོན་ཅིག ལྷ་སྐྱབ་རྗེས་འབྲང་ལྷ་གྲགས་སོགས་ཀྱི་
ལུགས་ལ། གུན་མཁུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལས། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་
བ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྷ་བའི་བྱང་
བར་རིམ་བཞིན་སྟེ་བ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཚར་གྱི་འཕགས་
བས། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ལྷ་བ་གྲགས་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པའི་
དབྱིངས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུངས་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་ལྷ་བ་གྲགས་བས། དེ་
མཐོང་བས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཐོང་བས་ན་སུས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་
མཐོང་ངོ། །ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཐ་མི་དད་པས་ན་དེ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་
མཐོང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཉེན་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་གནད་མངོན་སུམ་

༼ ༡༦༩ ༽

དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པས་ཚོས་མུང་འདས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་སྤིང་པོ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་རྗེས་འབྲང་གིས་སྲོལ་སྤྱེ་བ་ལྟར་ན།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་དང་། ཚོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་དགོད་ཀྱི་མིག་གིས་གསལ་བར་མཐོང་
རོ། །གསུམ་པ་ཐལ་རང་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཁས་
ལྷངས་འགལ། ཐལ་གྱུར་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་རིགས་པས་གཞོད། ཞེན་འགོག་ལོག་རྟོག་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ལྷོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ།
རང་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱིས་འགོག་ན་ཁས་ལྷངས་འགལ་ཉེ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱས་ཉེ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། སྤྱི་དོན་
རང་ངོས་ནས་སམ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་སོ་ཞེས་བྱེད་རང་གིས་སྐྱས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཆེ་ན་མ་རྟེན་གཞུང་དང་འགལ། དམ་པའི་དོན་དུ་མ་རྟེན་བྱུང་ཚོས་མིན་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བཏགས་དོན་བཅའ་

༼ ༡༦༣ ༽

བའི་ཆེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བའི་སྐྱེད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིང་གི་
བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་སྙེད་པའི་དོན། ཐ་སྙེད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་འདོད་དཔྱད་ན་འདིག་པའི་སྲིད། དེ་
ཡང་རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཐ་སྙེད་དུ་མ་རྙེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡང་ཐ་སྙེད་དུ་མེད་པར་འགྲུར་
ཏེ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་གི་བཏགས་དོན་དེ་དག་ཐ་སྙེད་དུ་པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྲིད་ན། དེ་
གཉིས་ཐ་སྙེད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་མཚུངས་དང་མེད་ན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཏགས་བྱུང་སྟེ། མིང་དང་
བཏགས་དོན་ལྟོས་བྱུང་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་
བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་དོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་དབང་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱེད་པོ་དང་ལས་སོགས་ལྟོས་བྱུང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།
དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷག་མ་ནི། མིང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དོན་མ་སྐྱེད་སོགས་ལྟོས་བྱུང་གུན་ལ་
འཇུག་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །

། ༡༦༩ །

གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་མ་རྟེན་པ་དེ། བཏགས་དོན་བཅས་པའི་ཆེ་མ་སྟེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ན་དེ་དབྱུ་མ་
ཐལ་འགྲུར་བ་གཅིག་གི་བྱང་ཚོས་སུ་རི་ལྷར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་དུ་
མི་རྟེན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཚར་མ་ཐུན་པའི་སྲིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞེན་འགོག་ལོག་རྟོག་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་
ལའང་། མཁས་གྲུབ་ཀུན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་ཐལ་བ། ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ།
གཞོན་བཅས་སྤྱད་མེད་འདོད་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲུར་བ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུང་སྟེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བ་
བཀག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྲུར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་དེ་དག་གིས་སྟོང་བ་སྟོང་མིན་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་
གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དབྱུ་མའི་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་བཀག་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེན་ཡུལ་
བདེན་གྲུབ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། རྟོག་སྟོས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་
གྲུབ་པ་འགོག་ན། བྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་
ཉམས་

༧༦༥༽

ལ། མི་འགོག་ན་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ལོག་ཉོག་རིགས་པ་གང་གིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་
རྟོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་རྒྱས་པ་ཆེར་མི་སྤང་བས། ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲ་ནའང་དེ་ཙམ་ལས་སྤྲོ་བར་མ་རྒྱས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ། ལུ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཚེ། སྒོ་སྤྲོ་
མ་གཞོན་བཅས་དང་སྲི་མ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གང་གིས་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ངེ་སྲིད་དུ་སྒོས་ཡུལ་གྱི་ནི་གནས་ལུགས་དཔྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། སྒོ་སྤྲོ་སྲི་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་
མ་གཞོན་བཅས་དང་སྲི་མ་ཐུག་མེད་ཡིན་པ་གཉིས་ཁོ་བོ་འདོད་ཐོག་ཡིན་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་
ཅག་མཐར་ཐུག་པ་ལུ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་ཚེ། གཞོན་བཅས་ཐུག་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གཞོན་བྱེད་གང་
བརྗོད་པ་འདི་ལ། དབུ་མ་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་ཞིང་། །བདག་མེད་ཅེས་
ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་
བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་

། ༡༦༦ །

ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་རྗེས་
བསྟན་པ་ལོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ཅེས་མི་གཞོན་དེ་གཞོན་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་མཐར་ཐུག་བདག་དང་
བདག་མེད་གི་ཞེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་སྲིད་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རྫོགས་པས་གནད་ལུགས་ལ་དཔྱད་
པའི་ཆེ་གཞོན་བཅས་ཐུག་མེད་ཡིན་མོད་ལོན་ཀྱང། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོར་ལུ་བཞེད་
སྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆེ་གཞོན་བཅས་ཐུག་མེད་གཉིས་པོའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པས་
གང་དུའང་ཞེན་པ་མེད་པས་སྲི་མས་དགག་མི་དགོས་ཞིང་སྲི་མ་ཐུག་མེད་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་སྲིར་
ལོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རི་སྲིད་རྫོགས་སྲོས་ལྷུལ་གྱི་ནི། །གནས་ལུགས་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོ། །སྲི་
སྲི་གཞོན་བཅས་ཐུག་མེད་གཉིས། །འདོད་ཐོབ་ཡིན་ན་གང་གིས་གཞོན། །ཅེས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་
མཐོང་བའི་སྐབས་སུ། གཞོན་བཅས་ཐུག་མེད་ལ་བདེན་ལན་གསུང་མོད། དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས།
གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏུན་ཆིགས་

། ༡༤༧ །

ཀྱིས་མཐའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆེ་རིགས་ཤེས་དེའི་བྱེད་པ་ནི། བདེན་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་བདེན་
མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་ལས་མ་འདས་
པའི་སྲིད། སློ་སྲི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་མེད་མ་སྟེད་པའི་སྐྱོན་ས་བདེན་མེད་དུ་
ཞེན་པ་ཉིད་ཡང་བཀག་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སློ་དེའི་བྱེད་པ་ནི་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས། བདེན་
མེད་མ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་སློ་གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
སྐྱོན་དུ་སོང་བས་གསུམ་པས་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བཀག་ལ། དེ་ཡང་སློ་བཞི་པ་ལ་
ལྟོས་ནས་སྐྱོན་དུ་སོང་བས་དེ་ཡང་བཀག་གྱེ། མདོར་ན་མཐའ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་འགོག་པའོ། །བཞི་པ་པན་ཆད་
ཀྱི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་འོ། །ཞེས། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། བདེན་པར་འཛིན་
པ་ནི་མཐར་འཛིན་དང་པོ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་

༩༡༤༽

གཉེས་པ། བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པ་གསུམ་པ། བདེན་མེད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པ་མཐར་
འཇིན་བཞི་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་བཀག་ནས། བེགས་པའི་ཆེ་སྒོ་སྒྲི་སྒྲི་གཞོན་བཅས་སྤྱད་མེད་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འཇིན་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྒྲིར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞོན་བཅས་
དང་སྤྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་སྒོང་བ་ལེགས་བཤད་ཡིན་པར་སེམས་ལ།
མཐར་འཇིན་བཞིའི་ངོས་འཇིན་དེ་ལྟར་ན། སྒྲི་མ་གཉེས་སྒྲི་མ་གཉེས་ལས་འཇིན་པ་མི་འདྲ་བར་མ་སོང་བ་འདྲ་
སྒྲིམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ན་ཁོ་ལོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་དུ། བདེན་པར་འཇིན་པ། བདེན་
མེད་དུ་འཇིན་པ། དེ་གཉེས་ཆར་དུ་འཇིན་པ། དེ་གཉེས་མིན་དུ་འཇིན་པ་ནི། མཐའ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་འཇིན་
པ་བཞི་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། མཐར་འཇིན་དང་ལོ་བེགས་པའི་
ཆོ། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲིས་པ་ཡིན་

༡༦༩

ཞིང་། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་མིན་དུ་ཞེན་པ་གཉིས་མ་ཁེགས་ཀྱང་། ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་བྱེད་
ཀྱི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སློབ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འདྲིན་དང་དེས་གྲངས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མི་སློབ་པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་གཉིས་ཆར་དུ་འདྲིན་པ་ནི། རྟག་པ་མཐའ་
གཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། མཐའ་དང་
པོ་ཁེགས་པའི་ཚེ། ལྷ་གསུམ་པའི་འདྲིན་པ་དེ་ཡང་མ་ཁེགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེས་ན་མཐའ་དང་པོ་
ཁེགས་ན། སྲི་མ་གསུམ་ཆར་མ་ཁེགས་པའི་ལྟ་བུ་འདི། དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མཐའ་སྲུང་གི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སྤང་གི་ཞེན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དབྱུང་ནས་
མ་སྤང་བས། ཐ་མར་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེར་མ་སློབ་པའི་སྲིད་ལོ། །བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་རྫོགས་ལྷ་བཞི་གང་རུང་གི་སློབ་པ་བཀག་པའི་ལྟ་བུ་འདི། མཐའ་སྲུང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བར་དུ་བདག་
རྫོགས་ལྟ་བུ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་མར་ལྟ་བུ་

༩༡༠༽

ཀུན་རྫོག་གི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ལྷ་བ་འདི་ལ། ལུ་སྲི་མར་འཛིན་བ་དེ་དག་སྲིན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་
འདི་ལ་མཐར་འཛིན་མ་ལུས་པར་བཀག་པའི་སྲིད་དུ་མཚན་མའམ་སྲོས་པའི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་བཀག་དགོས་
པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ལྷ་བུའི་ལྷ་བའི་རིམ་བ་ལ་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་སྲིད་པ་ནི། འཕགས་པ་སྲུ་སྲུབ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྲུན་པའི་རྣམ་དགོད་ཀྱི་རུས་པ་
སྲུག་པའི་སྐལ་ལྷན་དག་གི་དཔལ་དུ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
རྣམ་ཉོག་ལས། །དེ་དག་སྲོས་ལས་སྲོས་པ་ནི། །སྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས།
བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྫོག་ །ཅེས་སོགས་དང་། ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་
ཀྱང་བསྟན་ཏེ། བད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྲུན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཞེས་དང་། དེའི་
འབྲེལ་བར། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྷ་བའི་རྗེ་མ་བཀུ་བའི་སྲིད་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
འདུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ལ། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྲོང་བའི་སྲིད་འགའ་ཞེག་

ཏུ་

༼ ༡༥ ༽

མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་
ལ། སྤྱོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟའི་གཉེན་སོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་འཇིག་གི་
གཉེན་སོར་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་འཇིག་གི་གཉེན་སོར་སྤྱོས་པ་ཀུན་གཙོད་པའི་
དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་གསུམ་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་
བཞིའི་སྤྱོས་པ་བཀག་པའི་ཆེ་ན་ཡང་། སོང་ཆོད་ལ་ལྷ་བཞི་གང་རུང་གི་འཇིག་པ་ཞེས་ཏུ་སོང་སྲིད་པས་སྤྱིན་
ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་ཆོད་ལ་ལྷ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འཇིག་པས་གཞོད་བཅས་དང་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་
གོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྤྱོད། །ལྷ་བུ་དབྱུད་པའི་ཆེ་ན་རྣམ་མ་གོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གི་གཞོད་
བྱེད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད། རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པས་གནས་ལུགས་
ལ་དབྱུད་པའི་ཆོ། བདེན་མེད་བཀག་ན་

། ༡༥༩ །

བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས། དགག་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣལ་མར་ནི་གོ་བར་སྣ་བ་ཚོས་ཅན། མགོན་པོ་སྣ་སྣུབ་ཀྱི་
དགོངས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་སྣ་སྣུབ་ཀྱིས། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་བས། །མེད་དང་ཡོད་བར་མི་
འདོད་པ། །དེ་སྲིད་མེད་བ་བར་འགྱུར་ན། །ཅི་སྲིད་ཡོད་བ་བར་མི་གྱུར། །གལ་ཏེ་ཡོད་བ་སུན་སྣང་བས། །དོན་
གྱིས་འདི་ནི་མེད་བར་སྣན། །དེ་བཞིན་མེད་བས་སུན་སྣང་བས། །ཡོད་བར་ཅི་ཡི་སྲིད་མི་སྣན། །ཞེས་གསུངས་
བ་དང་ཅིས་མི་འགལ་ཏེ་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །ལྷང་དེའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆེན་སྲིད་བ་དེ་ཉིད་
ལས། མེད་བ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡོད་བ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
བས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། འདིའི་སྣོ་ཀ་དང་པོ་གནད་གཅིག་བས། ལས་འབྲས་
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་བར་ལྟ་བས་ངན་འགྲོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཡོད་བར་ལྟ་བས་བདེ་འགྲོ་
དང་། ལས་འབྲས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་བར་མེད་བར་ལྟ་བས་ཐར་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས་

། ༡༥ །

བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སློབ་པ་སྤྱོད་པ་ལ། ལས་འགྲུལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་རིག་པ་བས་སྐྱུན་སྦྱང་བའི་
སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི། སློབ་པ་ལྟེན་མའི་ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱུང་མ་བས། མེད་པ་སྐྱུན་སྦྱང་
བས་ཡོད་པར་འགྲུལ་བར་ཐལ། ཡོད་པ་སྐྱུན་སྦྱང་བས་མེད་པར་འགྲུལ་བའི་སྤྱིར། ཉམས་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེས་
པ་ནི་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་མཚན་ཀྱི་ཚོས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་རུང་
དུ་ཁས་མ་སྤངས་ན་སྤྱོད་འགྲུལ་གི་དེད་དབྱུང་མ་བས་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་
སྤྱོད་མི་འགྲུལ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ལུ་བཞིའི་སློབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བདེན་མེད་བཀག་ཀྱང་བདེན་གྱི་
ཏུ་མི་འགྲུལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་བཀག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེ་བཀག་ལྷུ་དུ་ཚོས་
གཞན་འཕེན་པའི་སློབ་མེད་པའི་སྤྱིར། གནད་དེས་ན་ཐལ་འགྲུལ་བ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་
མི་བཞེད་པ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་ལུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རིན་ཚེན་སྤངས་པ་ལས། གང་ཟག་སྤངས་པོར་སྤྱོད་པ་

{ ༡༥ }

ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་ལུག་སྤྱུག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་པ་གལ་ཉེ་ཞིག་ །ཡོད་མེད་འདས་པར་སྐྱེན་
འིས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། །ཚིག་གསལ་ལས། །གལ་ཉེ་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱད་པ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། །ཚུགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཚིག་གསལ་གྱི་
ལུང་དེའི་དོན་ཡང་། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྤྱི་གུ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་རྟགས་དེ་དེ་སྤྱི་
ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མིན་ཉེ། །དེའི་ཆེ་སྤྱི་གུ་བདེན་གྲུབ་ལས་གཞན་སྤྱི་གུ་བདེན་མེད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པ་གནད་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་གཞོན་གྱེད་ནི། །འོ་ན་སྤོང་ལ་དབྱུ་མའི་
སྤྱི་བའི་ཐ་སྤྱད་ཅུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་འགྲུར་བ་སོགས་མཐའ་གཉིས་
པོ་གང་རུང་བཀག་པའི་ཆེ་མཐའ་གཅིག་ཤོས་དེར་ནི་འགྲུར་བའི་སྤྱིར། །རིགས་པ་འདི་ཚུགས་སྤྱི་མ་ལ་རྩང་
ཞིག་འགྲོ་བར་དཀའ་སྟེ། །ཚུགས་སྤྱིར་བཞེད་པ་ནི། །རྟག་མི་རྟག་དང་། །ཡོད་མེད་སོགས་དངོས་འགལ་

༩༡༥༥༽

རྣམས་ལ་གཅིག་བཀག་བས་གཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་གྱི། ཉག་མཐའ་བཀག་བས་ཚད་མཐའ་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཉག་ཚད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉག་པ་དང་ཉག་མཐའི་བྱུང་དང་། ཡོད་པ་
དང་ཡོད་མཐའི་བྱུང་སོགས་སྲོགས་སྲ་མས་ལེགས་བར་སྲེ་འདུག་པའི་སྲིད་ལོ། །སྐབས་འདིར་དབྱུང་དགོས་
པའི་དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་བས་དབྱུང་པའི་ཚོ། དགག་པ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་མ་མ་གོ་ན། དབུ་མ་ཚོད་སྒྲོག་
གི་ཚོད་པ་དང་སོ་སྒྲོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་རང་
བཞིན་མེད་ཉིད་གྱིས། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོག་། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་
རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་བས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟར། དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེས། དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན། དངོས་སོ་ཚོས་ཅན། བྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་ཐལ། བྱུང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚིག་དེས་སྲོག་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ནི་གཞུང་དེས་གསལ་བར་
བསྟན་པའི་སྲིད་ལོ། །དོན་འདི་ལ་མཁས་པ་ལྡུ་མཚོག་ལྟེན། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་པའི་

༩༡༤༽

སྐབས་དེར་དགག་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་གོ་བ་གཞུང་དེའི་དོན་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་རྫོགས་པའི་ཚེ། དེ་ལྟར་མི་
གོ་བ་རིན་ཆེན་སྲིད་བའི་གཞུང་དེ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གསུང་བ་ནི་ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་བཏགས་ན་སྤོང་པོ་
མེད་དེ། བར་དུ་བདག་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་གོ་བའི་གནད་ཅི་ཡིན་དེས་བསམ། སྐབས་དེར་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་ཚོས་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གསུང་བར་སྒྲུང་མོད། འདི་ནི་མཁས་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་ཀྱང་
དབལ་མགོན་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་བ་གཏུན་ནས་མ་ཡིན་བར་སེམས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་
ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་བ་ནི། བར་དུ་བདག་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ། འདུས་བྱས་སྟོགས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་འདུས་བྱས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་བ་དང་།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་འདུས་མ་བྱས་སྲིད་འདས་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་བར་
འདོད་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་བབ་ཚོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་བར་རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་རྩ་འབྲེལ་ན་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྲིད་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་

། ༡༥༥ །

གཟུང་ཆ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འཇིག་ཆ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དངོས་སྣ་བ་སོགས་
སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ལས་ཚོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས། འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
སྣང་བའི་འཕགས་པ་སྣ་སྣུབ་གྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདི་ལ་དེ་བོ་དགེ་ལྡན་པ་འགག་ཞེས་
གིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སོ་སྣུ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ལས་སྣ་གྱུ་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་དེས། མ་སྣུན་དཔེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་སྣ་གྱུ་བདེན་མེད་
དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྣང་བ་ནི། རྟོག་གའི་རིགས་པའི་འགྲོས་དབུ་མ་ལ་སྣུར་བའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པས་སྤྱིར་བཏོན་པ་ཞེས་གིས། བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་
ཡོད་ན་རྟོགས་པ་དེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ལས་ཚོས་འགའ་ཅམ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་སྤྱིར་བཏོན་པ་

༼ ༡༥ ༽

ནི། ཚེས་ཤེས་བ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་གྱིས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་ལོ་སོ་
ཚོད་སྒྲོག་གི་ལུང་དོན་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་དངོས་འགལ་གཅིག་བཀག་པས་གཅིག་ཤོས་སུ་
གོ་བར་འགྱུར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་མོད་སུ་བཞིའི་སྒྲོས་བ་གཅོད་པའི་ཚེ། བདེན་མེད་བཀག་གྱུང་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་བདེན་མེད་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་དུ་ལྟས་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། །ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་
དུ་ཞེན་བ་དེ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མ་ཡིན་པས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །འོ་ན་ཞེན་ཡུལ་མ་བཀག་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་
འགོག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་བདེན་འདྲིན་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ཡུལ་མ་བཀག་ན་ཞེན་སྒྲོ་མི་
ཞེགས་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགག་དགོས་བ་དང་། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དགག་དགོས་པའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་གཏམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་མོད་ད་དུང་དབྱེད་
བར་བསྐྱེད། །བཞི་བ་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་བཞི་སྒྲོས་བྲལ་སྦྱ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། །སྤྱོད་པ་སྦྱ་

༩༡༥༽

བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལའང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
སྐྱབ་ནི་ལོ་ལྔ་བ་སྐྱབས་མཚོག་དབལ་ལོ་ཞེས་བ་ལྟར། ལོ་ཚེན་སྐྱབས་མཚོག་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོན་དམ་
དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེན་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སོགས་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་སྐྱབ་བར་བྱེད་དེ། དེར་ཁས་
ལྷངས་ན་ཉལ་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཁས་ལྷངས་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི།
ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་ རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་ ལྷོང་བ་དང་འགལ་བས་དགག་ ཁས་ལེན་ཚུལ་
སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྗོད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་སྐྱབ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ལུང་དང་འགལ་ཉེ། མདོ་
ལས་སྟོན་བ་ཡིས། འཛིག་རྟེན་ང་དང་ཚོད་ཀྱི་ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། འཛིག་རྟེན་བ་ཡོད་བར་གང་སྐྱབ་
ང་ཡང་ཡོད་བར་སྐྱབ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་བས་ཀྱང་། ཐ་
སྙད་འཛིག་ཚེ་ཡོད་མེད་སོགས་འགོག་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་སྟོས་ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་འདི་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གཞོད་པ་སྟེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།

༼ ༡༤༠ ༽

མྱོང་གི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་གི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་
སྒོམ་བྲལ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏེ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། མྱོང་བ་
དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཟས་གོས་མེ་ཚུལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་
དེས་པའི་ཚེ། དེའི་ལན་དུ་དབྱུ་མ་བས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ན་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
ལ་དེ་ལྟར་སྒྲ་བར་བྱེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལན་སྒྲ་བ་སོ་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་བ་བྱེད་སོ་
གཞན་ལ་སུན་འབྱེད་དུ་གོ་བའི་སྐབས་ཀར་ཡང་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྲིད། བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་
མིན་མེད་མིན་གྱི་ལན་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་སྐལ་
དོན་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་སོགས་ཡོད་མེད་དེས་པའི་ལན་དུ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལན་སྒྲ་དགོས་
བའང་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། ལྷག་མ་སྤང་རུང་གི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་སོ་
སོར་སྒྲ་བ་དབྱུ་མའི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་བདག་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་བྱེ་བ་

༩༡༡༽

དགག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སློབ་སྦྱོར་སྤྱོད་པ་ལོ་ནི། བརྗོད་བཞད་པ་
ལས། བདག་དང་གང་ཟག་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་
མེད་ཅིང་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་བདག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
གྲང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་གཉིས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་མཁས་
པ་བཤེན་ཆེན་ལྷན་མཚོག་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མཛད་པར་སྤྱོད་ཡང་། བཤེན་ཆེན་པའི་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་
གཞིགས་པས། དར་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་གྲུང་གྲུང་པའི་ང་དེ་ཉིད། ལས་འབྲས་ཀྱི་བཞེན་དུ་གྲུང་པའི་
བདག་དང་། གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པས་དགག་དགོས་པའི་བདག་གི་གཞི་མ་སྤྱོད་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་
རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྲུངས་རྒྱུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཞེན་དུ་གྲུང་པའི་བདག་དང་རིགས་པས་དགག་དགོས་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་ཅེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་གསལ་བར་
བཤད་པས། གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་སོ་སོར་མི་འབྲེད་པ་བཤེན་ཆེན་པས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆའི་

༼ ༡༤༽

དངོས་བསྟན་ལ་བཞུགས་ཤིང་། གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ཅིང་། བདག་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ཅེས་པ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་མེད་མོད། བཤེན་པས་གསུང་འཕྲོས་སྤྲོམ་འགའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡང་སྲིད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
མཁས་པ་མང་དག་འདི་བཞེད་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་སོ། །དེས་ན་མཁས་པ་ལ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་འདྲ་
བདག་མེད་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པར་འདོད་དེ་བདག་དང་གང་ཟག་གཉིས་རྣམ་གངས་ཡིན་པར་
སྤྲོ་བ་སྤྲོ་སྤྲོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རིགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་
ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་འཛིན་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྤྲོ་
བ་ཐོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་ རང་ལ་སྤྱི་བྱེད་མེད་པས་
དགག་ གཞན་ལ་སྤྱི་བྱེད་མེད་པས་དགག་ ཚིག་དོན་མ་འདྲེས་གཟུང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་
ཡུལ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་སྤྱི་བྱེད་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྤྲོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
སྤྱི་བྱེད་ཀྱི། བདག་དང་གང་ཟག་དེ་དག་རྣམ་གངས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཀྱི། དེ་ཡང་

༼ ༡༤༣ ༽

དུམ་གྱི་མདོ་ལས་བདག་དང་ནི། སེམས་ཅན་སློབ་དང་གང་ཟག་དང་། གསོ་བ་སྐྱེས་བུ་ཤེད་བདག་དང་། ཤེད་
 སྐྱེས་བུ་ཤེད་པོ་ཚོར་པོ་དང་། ཤེས་བ་པོ་དང་མཐོང་པོ་སྟེ། ཤེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་།
 གསུངས་བ་དེའི་དོན་འཕགས་བ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། རིན་ཚེན་སྲེང་བར། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ། །ཇི་སྲིད་
 དེ་ལ་ངར་འཇིན་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཅམ་ལ་ཤེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཏགས་པར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་བདག་དེ་
 ཉིད། གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ནི། གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་བ་རྣམ་བ་བདུན་གྱིས་བཅའ་
 བའི་ཚེ་མི་རྟེན་ཀྱང་རིགས་བས་མ་དཔུང་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ངོར། རང་གི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་བ་པོ་དང་ནི་རང་གི་ཆ་ཤས་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། རང་གི་ཡན་
 ལག་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འཇོག་པ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་དང་ཆ་ཤས་དང་ཡན་
 ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་
 འཇུག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ།

༼༡༤༽

འབྲུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ལམ་འཛིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་
དབྱུང་མེད་བར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཡན་ལག་
ཅན་ཏེ་ཆ་ལས་ཅན། །ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །འཛིག་
རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་རྒྱགས་ཤིག །ཅེས་སོགས་བཤད་པའི་བྱིར། བདག་ཚོས་ཅན། །སྲོད་སྤང་པོ་ལ་
རྣམ་པ་ལྡེའམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །སྲོད་སྤང་པོ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དམ་
རྟེན་ནམ་བརྟེན་བའམ་ལྡན་པ་སྟེ་ལྡེའམ་དབྱིབས་སམ། །ཚོགས་པ་སྟེ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་མེད་མོད། །བདག་ཅེས་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་ན་
མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟད་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཚོས་ཅན། །སྲོད་ལ་རྩོད་པའི་ཆེ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མ་
སྟོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། འཆད་པའི་ཆེ་སྟོབ་མ་མ་སྟེ་བར་རྩལ་འདི་བཞིན་དུ་ཤོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་ཏེ། །སྲོད་རྣམ་
བདུན་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆེ་མི་རྟེན་ཀྱང་། ཐ་སྟད་དུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སོགས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི།
སྲོད་གང་ཟག་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་

༼ ༡༥༽

སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་བ་
རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་ཡུང་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་བ་ནི། ཚོས་ལ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་
གཉིས་སྤངས་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་ནི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ལས་
རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་མཐོང་སྟེ་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་རྟོན་
འབྲུང་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སེལ། རོན་དན་པར་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་བ་ནི།
གཞིའི་རྟག་ཆད་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཉེ་ཚུལ་དེས་གཞི་ཚོས་ཅན་གང་ཟག་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། བདེན་གཉིས་
བྱང་འཇུག་གམ་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་བྱས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པར་ཁས་མ་སྤངས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ། རང་བཞིན་ཞིག་པའམ་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་མ་
སྤངས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་ཉེ། ཚུལ་དེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་མ་ལྟུང་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་

། ༡༤༦ །

ལེགས་པར་རྟེན་ལུས་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི། །ཚོད་ཀྱི་བདག་མེད་དེ། །བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སློ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་པའི་སྲིབ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་ལྷུང་སྣང་སྟེ། །ཇི་ལྷུང་
ཞེ་ན། །སྐྱེ་མེད་དང་མཚན་མེད་དང་སློམ་མེད་རྣམས་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མཚན་མ་སོགས་མེད་པར་
ཐལ། །སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་སོགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་པའི་སྲིབ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཏེ།
སྐྱེ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་སྲིབ་དང་། །སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་སོགས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་པའི་སྲིབ་
རོ། །དེས་ན་བདག་ཡོད་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་བདག་དབྱེད་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་ཞེས་བར་གྱི་ཚིགས་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་པར་ངེས་དགོས་
སོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་སུན་འབྲིན་མི་འཐད་པ་ནི། །ཚོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། །བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་བདག་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན། །མོ་གཤམ་གྱི་
བྱ་མེད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སུན་འབྲིན་སྐྱ་མོད། །སུན་འབྲིན་འདི་ནི་

༩༡༥༽

སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས། བདག་ཡོད་བདག་གི་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག། །གང་སྲིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་
བ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྗོད་པར་སྤང་སྟེ། །གཞུང་དེས་བདག་དང་
བདག་གི་བ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ས། །བདག་དང་བདག་གི་བ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འཇིག་པའི་སྒོ་
སྲིན་ཅི་ལོག་དེ་སྒོར་རུས་པར་བཤད་འདུག་པའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་དེ་སྐད་སྐྱུ་བ་ལོ་ཚོས་ཅན། །སྲོད་སྤྲོ་མོའི་རྣམ་
གཞག་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུས་པར་ཐལ། །རགས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལའང་འཇུག་ནས་
འདུག་པའི་སྲིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྲོད་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་བདག་མེད་པ་དང་། །སྤང་ལོ་ཁམས་སོགས་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ལའང་། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པར་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་ཐལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་
ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་དཔྱོད་ཅིག་སྟེ་དབྱུང་བས་གསལ་བའི་སྲིར་
དོ། །སྲོད་གྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ཚོས་ཅན། །མཁས་པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་ལུགས་གྱི་
རྣམ་གཞག་དོར་ནས་ནི་པལ་པའི་ངག་ཅེས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འདོག་པར་བྱེད་པ་ཅེས་

{ ༡༤༤ }

ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོག་། །བཞི་པ་ཚིག་དོན་མ་འདྲེས་གཟུང་བར་གདམས་པ་ནི། བདག་གིས་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་བདག་
 དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེས་མ་འདྲེས་པར་སྲུང་དགོས་ཏེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ཚིག་ཟུར་ལ་སྐྱུར་བའི་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་གི་
 དོན་ནི། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་ལྷ་བ་ཡིས་
 བཞེད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དང་། རྗེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་བདག་གཉིས་པོ་སོ་
 སོར་སྐྱོས་ཤིག་སྟེ་སྐྱེས་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། རྗེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་
 སྲིད་རྟོག་། །བཞི་པ་བདག་གཉིས་ཐ་སྐྱད་བདེན་པར་སྐྱེས་བུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སུན་འབྱེན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཁས་པ་ལ་ལ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་
 དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
 གཙོ་བོ་ནི། གང་ཟག་ཉིད་ལྱང་པོ་ལྷ་ལ་རྣམ་བཏུན་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཚེ་མ་རྟེན་

། ༡༥ །

བ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །བརྗོད་
བཞད་པ་ལས། འདི་དང་གོང་གི་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་བདག་མེད་ཅེས་སོ་སོར་སྲེ་བ་གཉིས། བཞ་ཆེན་ལྟ་
མཚོག་ལྟ་གི་སྐབ་མཐའ་སྲ་སྲེ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བཞ་ཆེན་པས། དབྱ་མའི་སྲི་དོན་གི་གང་ཟག་གི་བདག་
འགོག་གི་ལེ་ཏུ་བརྟུ་བ་ལས། རི་བོ་དགེ་ལྟ་པས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གི་གཞོན་གྱིད་
མང་དུ་བསྟན་པས། བཞ་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དབྱུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྲུན་འབྱེན་པ་ལ། དབྱ་
མའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་པས་དགག་མགོ་མཚུངས་རིགས་པའི་གཞོན་གྱིད་ཡོད་པས་དགག་སྐབ་གྱིད་
སྲོ་གྲོས་འཆལ་པའི་ཉགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་སྲ་སྲེ་གས་པ་དང་མང་བཀུར་བ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མང་བཀུར་བ་ལས་གཞན་པའི་ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་འདི་ལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ལྷས་སྲེ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཚོས་
བདག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་

༼ ༡༩༠ ༽

ཚེ་ན་མ་རྟེན་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པས། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཙུལ་ཚུལ་མཚུངས་
པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་ཙམ་མེད་པ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཙམ་ཚོས་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ས་བཙད་དང་པོ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་
བསྟན་ནས། གསུམ་པ་ནི། མྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སློབ་ལོ་བཙུང་བའི་འབྲས་ཏྲགས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་
གང་ཟག་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་རྣམ་བཏུན་ཀྱི་རིགས་པས་བཙུང་བའི་ཚེ་རྟེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་
ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདིར་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བསྟན་བཙུང་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་
གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་མེད་ཀྱང་། བདག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་དགོས་ཏེ། བྱེད་པའི་
སྐྱེས་བུ་བཏུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་བའི་བདག་དང་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
གངས་གང་ཞིག་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་དག་མེད་ན། ལས་
བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་སྤོང་བ་པོ་སོགས་ཀྱང་མེད་

༼ ༡༩༧ ༽

དགོས་པས། ལས་འབྲས་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་
མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྲུངས་དགོས་ཏེ། ཉེན་འབྱུང་
གི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་དང་གནད་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཇུས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་མང་བཀུར་བའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། བདག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། སྤང་བོ་དེའི་དམིགས་པར་མི་
འདོད། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱབ་ནས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ནི། སྤང་བོ་གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེའི་འཛིན་སྐྱུངས་
ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཞིག་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་
གཅིག་ཏུ་མི་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྤང་བོ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་
གི་གདགས་གཞི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་

། ༡༥༩ །

ཀྱི་དམིགས་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། དེའི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། དེས་ན་
གང་ཟག་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
ཞིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་
པས། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅེས་པ་
ནི་འཇུག་པ་དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྐྱེན་མེད་པའོ། །རི་བོ་དགེ་ལྷན་པས། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
ནས། དང་པོ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ། བདག་ཡིན་པར་
འདོད་པ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་མི་མ་སྐྱབ་པ་མེད་ཀྱང་། དམིགས་ཡུལ་ང་ཅམ་དེའི་མཚན་གཞི་འཛིན་
ཚུལ་མི་མ་སྐྱབ་ཏེ། མང་བཀུར་བའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་ སྤང་བོ་ལྷའམ། སེམས་

༼ ༡༤༣ ༽

ཉིད་དེའི་མཚན་གཞིར་འདོད། ཁ་ཚེ་བྱེ་སྐྱབ་བ་སྤྱང་པོའི་རྒྱུན་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སེམས་
ཅམ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་
དེ་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ངའམ་བདག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེས་ན་དེའི་དམིགས་
པར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་པས། སྦྱིར་བདག་
ཡོད། དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གཟུང་བྱུར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད། དེ་ཡང་རང་
རྒྱུད་བ་མན་ཚད་ཀྱི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་བ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
ཀྱི་འཛིན་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་སྤུབ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་
རྟོགས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡང་
དགག་བྱའི་སློབ་ནས་འབྱེད། ཐལ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤུབ་པར་འཛིན་བ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་སུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤུབ་པར་རྟོགས་པས།
གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད། བདག་མེད་

།།།

གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐོན་སྐྱོན་ལྟེང་གྱི། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དཔལ་འབྱུང་སྐྱེས་པ་གསུམ་པའི་བཞེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སྲུང་གི་བའི་བདག་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཅམ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་། བདག་ནི་ཡོད་པར་ཁས་མི་སྲོལ་སྟེ། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སྲུང་གི་བའི་བདག་ནི། གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་ཡིན་ན་བདག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཀྱང་། སྤྱི་མ་དང་གཞན་གཅིག་པས། བདག་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་པ་ནས། ཐམས་འགྱུར་བའི་བར་དུ་སྤྱི་ལྷན་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད། དཔལ་འབྱུང་མཚོག་ལྟན་གྱི་བཞེད་པར། རང་གི་ཁས་སྲོལ་རྒྱུ་འབྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་པས་འགོག་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བྱེད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བས་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བདག་དང་། ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་

། ༡༥༥ །

ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་མིན་པས་
ཐུབ་པའི་སྲིར་དང་། སྲིར་བདག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་གི་
རིགས་པ་བཅུ་སོགས་ལུང་རིགས་ཁས་སྐྱངས་གསུམ་གྱི་གཞོན་གྱེད་ཆར་ལྟར་འབབ་པའི་སྲིར། དེས་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྲེས་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཉིད། གང་ཟག་དང་བདག་ཡིན་གྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་བདག་གང་ཡང་མིན་པའི་བདག་སྤང་སོ་གསུམ་སོ་དེ་འབྲ་གཏུན་ནས་ཁས་མི་ལེན་
ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངའམ་བདག་དེ་ཉིད་འཛིན་ཉེན་ཐ་སྙད་དུ་ཉི་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་ཏེ། དེ་འཛིན་ལྟན་སྲེས་
དེ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། འོན་ཀྱང་དེ་འབྲ་དེ། སྲིར་ཐ་སྙད་དུ་ཉི་ཡོད་པར་
ཁས་མི་སྐྱངས་ཏེ། དེ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུང་ངོ། །དོན་དེ་དག་ལ།
སློ་གཟུ་སོས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། བདག་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དག་གསོན་ཅིག་བདག་ཚོས་
ཅན། བྱིན་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྲི་སྲིའི་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིན་རྒྱ་བཅས་གྱི་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར།
ཉགས་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། བདག་དེ་གང་ཟག་ཏུ་

༩༡༩༦༽

ཁས་སྐྱབས་པས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་བདག་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུ་བྱེད་
གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟོན་སྲིད་ཚོས་ཅན། འཛིན་སྟོན་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་
པའི་དོན་དང་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་འཛིན་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རྗེས་སུ་
ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་རྣམ་སྲིད་གྱི་སྤང་པོ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ན་བདག་རྒྱན་ཚད་པར་ཐལ། དེ་
མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚེ་བདག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ།
གནས་སྐབས་དེ་ན་བདག་འཛིན་མེད་པའི་སྲིད། རིགས་པ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ལན་གྱིས་སློབ་པར་ལུས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་སྲིད་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་
འགྱུར། །བདག་ནི་རྗེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ། །རྗེས་ལ་འཇུག་པས་སྲིད་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །སྤང་བ་འདས་
ཚེ་དེས་པར་བདག་ཚད་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་གཞན་
གྱིས་བསགས་པའི་རྣམ་སྲིད་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་དེ། རྣམ་སྲིད་
སྤོང་བའི་ཚེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་སྲིད་ན་དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་བདག་ཉལ་མི་ཉལ་

༩༩༽

དྲིས་པའི་ཚེ་བདག་མི་ཉམ་ཅེས་ལུང་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། བདག་མི་ཉམ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་བདག་
ཚོས་ཅན། བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་ཁྱོད་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ཡིན་
པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་
མཐོང་བས་བདག་མེད་མཐོང་བར་འཇོག་གི་བདག་ཁོ་རང་མེད་པར་མཐོང་མི་དགོས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། འོན་
བདག་རང་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བདག་ཡིན་པར་ཁས་ལོང་ལ། བདག་དེ་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་
རིགས་ཏེ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་གི་བདག་
མེད་པར་མ་མཐོང་བའི་སྲིད་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་གསུམ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དང་བཅས་པ་ཡང་དཔལ་ལྡན་
ཟླ་བས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་
སོགས་མེད་སྲིད་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་
འགྱུར། །ཉམ་བདག་སྟོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་སྲིད། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ལུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་
སྲིད་ལོ། །མདོར་ན་བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་
དེས་མེད་པར་

༼ ༡༤༽

མ་མཐོང་བའི་བདག་གཞན་ཞིག་ཁས་སྒྲུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སྤང་པོ་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན་འདིར་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་མངོན་སུམ་གྱིས། བདག་ཐམས་ཅད་
བདག་ལྟ་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པར་ཐལ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣམ་འགྲུབ་མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་རང་བཞིན་
མེད་པར་མཐོང་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་པར་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། བདག་གམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དེ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་རྟོན་ནམ་འཛིན་སྤངས་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་ང་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡང་
མིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟོག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོན་དུའང་མི་
འདོད་པ། །དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དེ་སྤྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་འཚོ། །ཞེས་བ་
ཅི་རིགས་པའི་འགོས་ལ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྷན་མཚོག་ལྟར་བདག་
མེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཐ་སྤྱད་བདེན་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་ཡང་། འོ་ན་བདག་དེ་དངོས་སོས་དངོས་མེད་
དུ་ཁས་ལེན་དབྱེད་ན་དཀའ་བའི་གནས་ན་བཞུགས།

༡༩༩༽

བདག་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན། བདག་རྟག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པར་
ཡང་ཁས་སྐྱབས་དགོས་པས་སྐྱོན་སྣ་མ་པལ་ཆེར་འདུག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་
བར་དབྱུང་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱོམ་པས་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
ལོག་རྟོག་བརྗོད་པ་དང་། ལུས་འབྲེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱོགས་སྣ་སྣ་བ་པོ་ནི། བརྗོད་བཞད་པ་ལས། དབྱ་མ་ལྟ་
ཁྲིད་ཀྱི་ཆེ་ཐོག་མར་ང་བགྱངས་པའི་སྐྱོན་ས་ངར་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཅའ་ཞིང་། དེ་རྗེས་པའི་ཆེ་ང་
མེད་ཅེས་བགྱང་བར་འདོད་པ་ནི་སྤང་ར་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་དགོ་ལྟན་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་
འདུལ་བ་བ་དང་། དེའི་སྐྱེ་མ་དང་། དེའི་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་རིམ་བ་ལྟར་ང་སྤང་ཚུལ་ལ་མེད་ཅེས་བགྱང་
དགོས་པ་དང་། ང་མེད་ཅེས་བགྱངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་། ང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་མེད་ཅེས་པའི་
ཚོགས་ཁོན་བགྱང་དགོས་པར་འདོད་པའི་རིམ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། གསུམ་ཀའང་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་
ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་དགོ་ལྟན་པ་ཁ་ཅིག་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཡིས་གདུལ་བྱའི་

། ༣༠༠ །

སེམས་རྒྱུད་འབྲིང་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་འཚད་དེ། ཐོག་མར་ང་ཞེས་བཟོད་པ་ཡི་རྗེས་འབྲང་རྟོག་པའི་འབྲང་བ་ཉིད་
གོམས་པས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཉིད་རྟེན་པའི་རྟགས་མཚན་མ་ཅི་རིགས་འབྲུང་བར་འདོད་ལ།
དེར་རྗེས་ང་མེད་ཅེས་བཟོད་པའི་རྗེས་འབྲང་རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས། བདག་ཡོད་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་སྒོ་
ལ་ཤར་བ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཡི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཞེས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་
རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་འབྱིན་ལ་ལྷ་སྟེ། རྒྱབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་ལུགས་ལ་མེད་པས་དགག་དུས་གསུམ་མཁུན་
པས་སྒྲོན་ནས་བཀག་པས་དགག་ཐོས་བསམ་དོན་མེད་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་སྒོམ་པའི་གནད་ལ་
འཇུག་པའི་འཚང་གིས་དགག་སྒྲོད་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པའི་བཅའི་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལྟའི་
ཞེན་ཡུལ་གོམས་པའི་སྒོམ་པ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱིད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་སྒོམ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་
ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱ་སྟེགས་པ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ནང་པའི་བསྟན་འཛིན་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
ནས་གཟུང་སྟེ། དབུ་མའི་བར་ལ་ལུགས་བྱིད་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

༼ ༣༠༧ ༽

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་གདུལ་བྱ་སྐྱལ་ལྡན་གྱི་ཉམས་སུ་སྐྱབས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཡིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། བདག་དུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །ལོ་མ་པ་ཐོག་མ་མེད་དུས་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིས་རྒྱུད་འདི་བཀག་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ང་མེད་
ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡི་རྗེས་འབྲང་རྟོག་པ་གོ་མ་ཅམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ན་ནི་སྡེ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་གནད་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་འདི་ལ་རྒྱན་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། མཁས་པ་རིགས་ལམ་གྱི་གནད་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོམ་
བྱེད་ལུགས་ཁྲུང་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམས་སྲོང་འདི་འདྲ་
ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན་ནི། ལྷག་མཐོང་འདི་དང་ཞི་གནས་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་སྒྲོམ་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་
ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དེ་ནི་བརྗོད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཉིད་དེ། ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། གྱེ་མ་སྤྲིགས་མའི་དུས་
འདི་འཚར་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་

{ ༡༠༩ }

གྱི་སྒོམ་འདི་འབྲ་རྒྱུན་པོས་སྒོམ་རྣམ་དག་ཏུ་འཛིན་སྲིད་ནའང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱངས་པས་ཀྱང་།
 སྒོམ་འདི་འབྲ་ལ་སྒོམ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདུད་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་འོས་གཞན་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་གནད་གྱི་དོན་བསྐྱུས་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ལྷ་
 སྲོད་གཉིས་མ་འབྲུལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་ན། གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་སྐལ་བཟང་དག་གིས་འདི་ལྟར་བྱ་
 སྟེ། མཐའ་བཞིས་དབེན་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་། བདག་གཞན་བཟེ་བའི་སྣོད་རྗེའི་སྣོད་པོ་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལྷང་འབྲུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ༥ །།གསུམ་པ་རིག་འཛིན་སྒོམ་པའི་
 སྐབས་ལ་གསུམ། སྤོང་གོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད།
 ལྷུ་བ་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་ན་
 སྤོང་གོལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་ལས་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་སྤོང་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུང་ཞིང་
 སྤོང་བ་ལ་གོལ་བྱེད་ཅེས་ནི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་དག་
 ཏུ་སྤྱོད།

༼ ༣༠༣ ༽

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློན་གྲེད་རྣམ་དག་ཏུ་སྐྱབ། གྲོལ་གྲེད་རྣམ་དག་ཏུ་
སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། ལྷུང་སྡེ་བཞིའི་སློན་གྲེད་སྤྱིར་བསྟན། འབྲུལ་བ་དགག་བ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད།
དབང་ལས་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་སྡེ་བཞི་ལ་སློམ་པའི་ཐོབ་ཚུལ་བཟ་
ལྷུང་རྣམ་བ་བཞིར་ངེས་ཏེ། ལྷུང་སྡེ་བཞི་པོ་ལ་སློན་གྲེད་དབང་གི་དངོས་གཞིའི་རིམ་བ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ལྷུང་སྡེ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་སྐྱགས་སློམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ། རང་རང་གི་དབང་
གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས། རང་རང་གི་སློན་གྲེད་དབང་གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ།
རང་རང་གི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལྷུང་གྱི་ཚུ་དང་ཚོད་པའ་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་
ཐོབ་པའི་ཆེ་བུ་ལྷུང་གྱི་སྐྱགས་སློམ་རྫོགས་པར་ཐོབ། སྤོད་ལྷུང་གྱི་ཚོད་པའ་དོ་རྗེ་དེའི་བུ་མིང་དབང་ལྷ་རྫོགས་
པར་ཐོབ་པའི་ཆེ་བུ་སྤོད་ལྷུང་གྱི་སྐྱགས་སློམ་རྫོགས་པར་ཐོབ། རྣམ་འགྲུལ་ལྷུང་གྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་དང་སྤྱིར་
མི་རྫོགས་པ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེ་བུ་རྣམ་འགྲུལ་ལྷུང་གྱི་སྐྱགས་སློམ་རྫོགས་པར་
ཐོབ། རྣམ་འགྲུལ་སྐྱ་མེད་གྱི་སློན་གྲེད་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེ་བུ་རྣམ་འགྲུལ་སྐྱ་མེད་གྱི་སྐྱགས་སློམ་
རྫོགས་པར་

{ ༣༠༥ }

ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འོ་ན་རིག་པའི་དབང་ལྡན་ཡང་བྱམ་དབང་དུ་ཁས་ལེན་ལུས་སམ་སྣམ་ན་མི་ལུས་ཏེ།
 རྣམ་འགྲོར་དབང་སྤྲུག་གི་མན་ངག་ལུགས་ལ། བྱམ་དབང་གི་དངོས་གཞི་སྤྲུག་རྒྱ་སྤྲི་དམ་ཚིག་གི་ཚེ་སྣ་ཡབ་
 ཡུམ་རིག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་ཞིག་དགོས་པས། བྱམ་དབང་སོགས་དབང་བཞི་ནི་རྣམ་འགྲོར་སྣ་མེད་
 གྱི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་དབང་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རིགས་པའི་དབང་ལྡན་ཡང་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱ་ཚམ་བཤད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་བྱམ་དབང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དབང་ཚུ་བདེ་ཚེན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདིར་
 རི་སོ་དགོ་ལྡན་པས། རིགས་སྤྲི་སྣོམ་གཟུང་ལན་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལས་སྤྲུགས་སྣོམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་
 བཞེད། དཔལ་འབྱམ་སྤྲུག་གསུམ་པ་དང་བཅ་ཚེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་སོགས་སྣ་མེད་ཀྱི་བྱམ་དབང་
 རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྤྲུགས་སྣོམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་བཞེད། རིགས་སྤྲུགས་འཆང་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཀུན་
 དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་སྤྲི་སྣོམ་གཟུང་གི་ཚེ་སྤྲུགས་སྣོམ་སྤྲི་ཞིང་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་ཚེ་སྤྲུགས་
 སྣོམ་ཐོབ་པར་བཞེད། དཔལ་འབྲུག་མཚོག་ལྡན་དང་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད། སྣ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་
 རྫོགས་པའི་ཚེ། སྣ་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་སྣོམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་སྟེ། ལུགས་བཞི་སྤྲུང་བའི་སོ་སོ་ལ་
 བཞེད་ཚུལ་དང་དགག་

༼ ༣༠༥ ༽

ལྷ་བ་ཀྱི་སྣོ་ས་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྣོ་མ་ས་སུ་བཞག་ནས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཟུག་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྣོ་བ་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ས་བར་ནི། སྣོ་བ་གསུམ་རབ་དབྱེད་སྤྱི་ལྷོ་ག་གཉིས། ཟབ་དོན་
 བདུད་ཅིད་ཉིད་ལྷ། དབང་ཚུ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ན་གསལ་བར་བཞུག་པས་འདིར་སྣོ་མི་དགོས་མོད།
 འོན་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་སྣོ་བ་ལྷ་ས་ན། ལྷ་གོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་བཤགས་ཀྱི་ཆེ། སོར་སྣོ་བ་དང་བྱང་
 སྣོ་བ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་སྤྱེས་པས་སྤྲུགས་སྣོ་བ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤྱེས་ཟེན་པ་ཡིན་
 མོད། སྣོ་བ་གསུམ་ཀྱི་ལྷས་སྤྱེ་བའི་སྤྲུགས་སྣོ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ཀྱི་ལྷས་སྤྱེ་བའི་སྤྲུགས་སྣོ་བ་ནི།
 དབང་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གི་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྤྲུགས་
 སྣོ་བ་ཐོབ་པ་ནས་མགོ་བཅུམས་ཤིང་། དབང་བཞི་ཐོབ་པའི་ཆེན་སྤྲུགས་སྣོ་བ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྤྲུགས་སྣོ་བ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྣོ་བ་གང་
 ཡང་མི་ཐོབ་ལ། རིག་པའི་དབང་ལྷའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྣོ་བ་སོགས་རིགས་

༼ ༣༠༦ ༽

ལྷའི་སྣོན་པ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་། ཐུན་མོང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། རིགས་རྒྱལ་པའི་སྣོན་པ་
རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སླེ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ནས་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྣོན་
པའི་ཆ་ལས་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་དུ་སྣོན་པའི་སྣོན་པ་ཐོབ་ལ། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱམ་དབང་གི་གནས་
སྐབས་སུ་རིགས་གསུམ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་དུ་སྣོན་པའི་སྣོན་པ་ཡང་ཐོབ་པས། རིགས་རྒྱལ་པའི་སྣོན་
པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སླེ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ནས་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེ་
རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱམ་དབང་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོན་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ལ། དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོན་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་
ཚུན་ རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱགས་སྣོན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་
དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་འདི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ལུས་སམ་སྦྱུང་ན། མི་ལུས་ཉེ། སླེ་མེད་
དབང་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀྱི་རྗེ་རྗེ་འི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བོ་རྒྱུ་པ་རྗེ་སེའ་འབྲང་དང་བཅས་པས་འབྲེལ་ཚུལ་གསང་
འདུས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་

། ༣༠༧ །

བས་འགྲེལ་ཚུལ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོ་སྐྱེས་དང་སྐྱོད་པའི་དོ་རྗེས་འགྲེལ་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གྱི་དོ་རྗེ་མན་ངག་ལུགས་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བར་བྱས་ཀྱང་། ལུགས་
གསུམ་པའི་སྐབས་དེར་དེ་ལྟར་ཁས་སྤོང་བར་མི་བྱས་ཏེ་ལུགས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དབང་བཞི་པ་ཐོབ་
རྗེས་སུ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས། དབང་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་དོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཁས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དབང་ཚུ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་
ལས། རྗེ་ས་ཆེན་གྱིས་རས་རིས་ལ་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་མཚོག་ཏུ་བྱམ་མོང་མིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བར་དབང་བཞི་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བ་
ལ་ལོགས་སུ་སྐྱེན་བར་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདིའི་བཞེད་པས་རང་དོན་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
ན་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ལ། གཞན་དོན་སྲིན་ལས་བྱེད་ན་དེའི་
སྤོང་དུ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉན་སྒྲིང་མ་དང་ནག་པོ་
དགྱིལ་ཚོག་གཉིས་ཀྱི་འགྲོས་ལ། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་རང་དོན་སྐབས་པའི་དབང་དུ་

༼ ༣༠༥ ༽

བྱས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ནི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་གོང་
 མ་གསུམ་དང་། ལྷི་མ་ནི་ས་ཆེན་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ཉིད་ལ་ངོས་གཟུང་ན་ལེགས་པར་སྤང་ངོ་
 ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཞི་རྫོགས་ནས་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་རྫོགས་པ་
 གཅིག་སྲིད་མོད། དབང་བཞི་རྫོགས་ནས་སྤྲུགས་སྤོམ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཀྱང་སྲིད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་
 བེ་མི་སྲིད་དེ། དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཆེན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤོམ་པ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་
 ཟབ་དོན་བདུད་ཅི་ཉིང་ཁུ་ལས། དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་རྫོགས་པར་
 སྐབས་དེའི་སྤོམ་པ་མི་རྫོགས་ཞིང་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་རྒྱ་པའི་མན་ངག་ལུགས་གཞིར་གཞག་ལ་
 དགོངས་སོ་ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་སྐྱབ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག འོ་ན་རིག་པའི་དབང་
 ལྷ་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་སྤོམ་པ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་བྱས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་
 མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་འགྲུང་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་མའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷའི་སྤོམ་པ་མི་ཐོབ་
 ཅིང་། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིག་

། ༣༠༩ །

བའི་དབང་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་ཐོབ་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་དོན་རྗེ་འབྲུང་
བའི་སྤྱི་ལའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་ནས་དབང་ཚུ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་
རྣམ་འགྲུབ་སློབ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷའི་སྐབས་སུ་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་ཅུས་སམ་སྟུམ་ན།
དེ་ཡང་མི་ཅུས་ཏེ། གོང་དུ་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྣོན་གསུམ་བཤད་པའི། གསང་
འདུས་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དོན་རྗེ་སློབ་མའི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལས་རིགས་
ལྷའི་སྣོན་པ་མི་ཐོབ་པར། དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་
ཐོབ་པར་དབང་ཚུ་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་འགྲུབ་སློབ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རིགས་ལྷའི་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོན་པར་ཁས་ལེན་ཅུས་སམ་སྟུམ་ན་དེ་
ཡང་མི་ཅུས་ཏེ། རྣམ་འགྲུབ་སློབ་མེད་ཀྱི་སློབ་མའི་དབང་ཅམ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ལྷ་
དབང་ལོ་གཅིག་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཅམ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྣོན་པ་ལ་མི་དབང་བས་

། ༢༡༠ །

དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སློབ་མའི་དབང་གི་རིགས་ལྟའི་སློབ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སློབ་པ་
གཏུག་ནས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སློབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱམ་དབང་ཐོབ་དགོས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་བཤ་ཆེན་ཉི་ལྔ་མེད་གཤེད་དབང་ཚུའི་རྣམ་བཤད་དབག་བསམ་སློབ་པ་ལས། ལྷ་མེད་གྱི་
སློབ་མའི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས། འུ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱུད་ཉན་བཤད་གཉིས་ཆར་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཐོབ་
པས་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་
གྱི་མཚན་མ་མ་སྤེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཐོབ་པས། འུ་སྤྱོད་གྱི་དབང་ཡང་ཐོབ་ཅེས་པ་
ལོ་དོང་པ་སོགས་ཀྱི་གཞན་ལུགས་ལ་ཡོད་ཀྱི། རང་རེ་དབལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ་མི་བཞེད་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ལུགས་
སུ་མ་བྱོན་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྤངས་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་ལོ་ལ། ལྷོགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་ལོ་ནི་བརྗོད་བཞེད་པ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་རང་བཟོའི་
ཚོག་ཁྲིགས་སྐྱར་ནས་དབང་བསྐྱར་གཅིག་ཐོབ་པས་ཀུན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་

{ ༢༡༡ }

བོ་དོང་སྤྱོད་གས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར། ལ་ཅིག་སྟེ་བོ་དོང་པ་ན་ལེ། རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་ལ་རང་བཟོའི་
 ཚོག་ཁྲིགས་སྐྱུར་ནས་ནི། བཀའ་ལུང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། རྣམ་འགྲོའ་ཚེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་གཅིག་ཐོབ་
 བས་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མཚོག་ལས། རྒྱུད་འདི་རུ་ནི་དབང་བསྐྱུར་
 གང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རིག་པའི་དབང་ལྡེ་ཡི་
 རོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། ལྷ་མེད་གྱི་རིག་པའི་དབང་ལྡེ་ཐོབ་པས། རྒྱ་སྤྱོད་གཉིས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་གཉིས་
 ཆར་དང་། རྣམ་འགྲོའ་གྱི་རྒྱུད་འཆད་པ་ལ་མི་དབང་ཡང་ཉན་པར་དབང་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ། གཅིག་གིས་ཀུན་ཐོབ་ཡིན་པར་ལུང་གིས་གཞོད། དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་བྱུང་བ་འབྲུལ་བར་
 བསྟན། བདག་འཇུག་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་ན་གཞན་ལ་མཚུངས། དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པོ་འབྲུལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ།
 སོ་སོའི་དབང་ལ་ནན་ཉན་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་གཅིག་ཐོབ་པས་དབང་ཀུན་ཐོབ་པར་འདོད་
 བ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་མདོའི་རྣམ་ཐེན་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ། བག་མོ་སྤོན་འབྱུང་དང་

། ༣༡༣ །

མི་གཡོ་སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ལ། །རྒྱུད་འདི་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །དཀྱིལ་
འཁོར་གཞན་དུ་ཞུགས་པ་ལའང། །རྒྱུད་འདི་བསྟན་པར་མི་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་།
གལ་ཏེ་སླ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གཅིག་གིས་དབང་བསྐྱར་ཀུན་ཐོབ་ན། །སྟོན་པས་དབང་ཚོག་གཅིག་ཁོ་ན་ཉིད་
ཅེས་མ་གསུངས་ཏེ་གསུངས་རིགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དཔེར་ན་འདུལ་བའི་ལས་ཚོག་གཅིག་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་
གཞན་མ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་གི་ལུང་གི་སྐབ་བྱེད་ཀྱང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
སྲིད་རྒྱུད་ལས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་དུ་པན་ཡོན་གསུངས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་
སྲིད་ལ་དོར་གྱི་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཀྱི་དོ་རྗེ་ཅུ་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་སྐད། །མི་གསུང་ན་ཡང་འགྲོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཇི་བཞིན་པའི་སྐྱ་
དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། རྒྱད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྐབ་པོར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་བདེ་མཚོག་གི་དབང་ཐོབ་པས་སྲིད་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་འགྲོར་སླ་མེད་ཀྱི་དབང་
གི་ནང་ཚན་མཐའ་དག་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི།

༼ ༡༡༣ ༽

འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སློན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཚར་གྱི་རྒྱུད་ཉན་
བཤད་དང་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་སོགས་ལ་དབང་བའི་སྐབ་པ་པོར་འགྲུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་
སྲིབ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱའི་བྱ་བ་དང་སྲོད་པ་དང་རྣམ་འབྲོར་དང་རྣམ་
འབྲོར་སྐྱེ་མ་རྣམས་གཟུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྲིབ་ལོ། །སྲོད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐབ་གྱི་ལ་ཡང་སྡིང་པོ་མེད་དེ།
རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་ནང་དུ་མི་འོག་མའི་དབང་དང་རུས་པ་མཉམ་པའི་རུས་པ་འདུས་པའི་སྲིབ་ན་
གོང་མའི་དབང་ཐོབ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འཆད་པ་དང་ཉན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྐབ་གྱི་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི།
འོག་མའི་དབང་ཐོབ་པར་འགྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྲོབ་
ལམ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ནང་དུ། ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་
འདྲའི་རུས་པ་ཀུན་འདུས་པའི་སྲིབ་ལོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱ་སྲོད་གཉིས་ཉན་
བཤད་གཉིས་ཚར་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་

༼ ༡༡༤ ༽

དང་ཚོད་བཅུ་གི་དབང་གཉིས་དང་། སློབ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་ཚོད་བཅུ་དོ་རྗེ་བྲིལ་བྲུ་མིང་དབང་སྟེ་ལྷ་ལས་གཞན་མེད་
ལ། དེ་དག་གི་རྣམས་པ་ནི་སློབ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལ་ཚང་བའི་སྲིད་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པས་རྣམས་འགྲོར་
གི་རྒྱུད་ཉན་པ་ལ་དབང་ཡང་འཆད་པ་ལ་མི་དབང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷའི་ནང་དུ་
རྣམས་འགྲོར་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་མའི་རིག་པའི་དབང་ལྷའི་རྣམས་པ་མཐའ་དག་ཚང་བའི་སྟེང་དུ། རྣམས་འགྲོར་རྒྱུད་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་གི་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷའི་སློབ་པ་ཐོབ་རྣམས་པ་དེ་ཡང་ཚང་བས་
རྣམས་འགྲོར་རྒྱུད་ཉན་པ་ལ་དབང་ཡང་། རྣམས་འགྲོར་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གི་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
གསུམ་སློབ་པའི་རྣམས་པ་དེ་ཅུ་མ་མ་ཚང་བས་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་མི་དབང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་གསང་བ་
སློབ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གང་ཞེག་ལེགས་པར་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནི་
རིགས་སྐབས་གསུམ་ཚར་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སློབ་དཔོན་འགྲུབ། །འཕགས་པ་སློབ་རས་གཟེགས་
དབང་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནི་རིགས་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གི། །སློབ་དཔོན་དུ་ནི་དབང་
བསྐྱར་འགྲུབ། །

༼ ༢༡༥ ༽

ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་གཟི་ཚེན་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་འེ་རིགས་གཅིག་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་སློབ་དཔོན་འགྲུང། །ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་ན། བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དོ་རྗེ་འེ་རིགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་ན། བསྐྱ་དང་དོ་རྗེ་འེ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དོ་རྗེ་འེ་རིགས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ན། དོ་རྗེ་འེ་རིགས་ཁོ་ནའི་དབང་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་གོང་མའི་དབང་ཐོབ་ན། འོག་མའི་དབང་ཐོབ་པར་སྐྱབ་རུས་སོ་སྣམ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་ཁྲོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་རྗེས་པར་ཐོབ་ན། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དུ་རུང་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཁོ་བོའི་སྐྱབ་གྱི་དམ་གཏོགས་ཁོ་བོ་ལ་གཞོན་གྱི་དུ་འགྲུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་རིགས་གསུམ་ལ་ཟབ་བྱང་ལུང་ཟབ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་རྗེས་ན། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོ་རྗེ་

། ༣༡༦ །

སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལས་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ན། ལྷ་མེད་གྱིས་པ་རྒྱུད་
མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་ཡང་ཟབ་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས། གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུས་འཁོར་ལྷ་བྱའི་
དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དེས། གཞན་པ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ་དབང་བར་
མཚུངས་པས་ཁོ་བོའི་བཞེད་པ་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་སེམས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་
རིགས་གསུམ་པོ་ལ་དེ་ལྷ་བྱའི་གསལ་ཁ་ངེས་པ་ཅན་སྤྱི་རྒྱུད་ཆོག་ཟེན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མེད་ལ་དེ་
ལྷ་བྱའི་དམིགས་གསལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་ཁྱད་པསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་
པ་བདག་འཇུག་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་དེ། སྐར་ཡང་སྐར་གྱི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་འདི་
སྐད་སྐྱ་སྐྱ། ཁོ་བོས་བདག་འཇུག་སྐངས་པའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་དབང་ཐོབ་
པས་ཁོ་བོ་ཆོག་བརྒྱུད་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ལས་ནི་དབང་སྐངས་པ་རྣམས་གཉིས་བརྒྱུད་དང་། དེ་ལས་སྐངས་པ་
རྣམས་གསུམ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་

༼ ༡༡༧ ༽

སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེ་དག་གི་པ་ནི། འདི་དང་སྐྱབ་བྱེད་གོང་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་འགྲུབ་ན་གཅིག་ལོས་ནི་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བདག་འཇུག་སྒྲངས་པས་ཀུན་གྱི་དབང་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པར་ནི་སྐྱབ་དགོས་ན།
སྐྱམ་མེད་ཀྱི་དབང་གཅིག་གིས་དབང་ཀུན་ཐོབ་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་།
སྐྱོབ་མའི་བརྒྱུད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་གཉིས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་སྒྲངས་
ནས་ནི་གཅིག་རྒྱུད་འབའ་ཞེས་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱས་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་བདག་འཇུག་གི་
ཚེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་དངོས་སུ་དབང་ཐོབ་ལ། བརྒྱུད་པ་གཞན་
དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱམ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཉིད་མི་ཚོས་སྐྱམ་མའི་རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་ན། ཁོ་བོ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་འགྲེལ་མཛད་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བོ་དོང་བ་ན་དེ། མ་འཇུག་པའི་ཚོ་ག་ནི་
ཁོ་བོས་རྒྱུད་ལས་འདོན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་བ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་

༼ ༣༡༤ ༽

གྲུབ་པའི་དབང་སྤྲུལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་འཁྲུལ་པ་ཅུང་ཟད་སྲིད་པ་དེས་ན་ཉེ་དེའི་སྲིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་འདི་འདྲའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཐོས་པར་གྱུར་ན་འདང་རྣ་བ་དགའ་བར་
རིགས་ཉེ། རྒྱ་མཚན་ནི་འོ་ན་བྱོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཅི་སྐྱས་ཚད་མར་སྤྲུལ་ཡིས་གཟུང་སྟེ་གཟུང་བར་
མི་རིགས་པའི་སྲིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སློ་མངའ་བའི་འཕགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྲང་སྲོང་
བཀའ་བཞེན་སྤྱི་ལོར་ནི་སླང་བྱ་ཡིན་པར་མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱུད་སླར་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
ཀུ་ཀུ་རི་བ་དང་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདྲིན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ལ། བྱོད་དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྗོགས་སངས་རྒྱས་ལའང་བརྟའ་བར་སྐྱང་བས་ཉ་
ཅང་ཐལ་ཆེས་བའི་སྲིར་རོ། །ལྷ་བ་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་
ལས་རིམ་བར་བརྒྱུད་ཅིང་། ལོ་བཞུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་ཟབ་དོན། བརྒྱུད་པ་དེ་དག་ནས་རང་རང་
གི་རྩ་བའི་སློ་མའི་བར་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ་ལས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཤིག་ཅེས་གདམས་

༼ ༣༡༥ ༽

ཉེ། གཞི་དབང་དང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ་ནི་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་འདྲིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །གསུམ་པ་དམ་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་ལྟུང་བདུན་པ་མི་སྲུང་བ་དགག་གསུམ་པའི་ཡུལ་
ལ་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྲོགས་སྲ་སྲ་བ་པོ་ནི། བརྗོ་བཞད་པ་ལས། དབང་གིས་མ་སྤྲིན་པའི་སོ་སྐྱེ་
ལ་གསང་སྲོགས་བྱེད་པ་ནི་དོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་དེང་སང་གི་གསང་སྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དོར་
པའི་ཡང་སྲོབ་མ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་དེང་སང་སྲགས་པར་རྫོམ་པ་འགག་ཞེག་གིས་ལག་ལེན་འཚེལ་བར་
བྱེད་དེ། དབང་གིས་མ་སྤྲིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གསང་སྲོད་ཀུན་འཛེམ་པ་མེད་པར་གསང་
སྲོགས་བྱེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསང་སྲོགས་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་
དག་གིས་བག་ཡོད་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའི་སློན་པ་དགག་དགོས་ཉེ། དམ་པ་དང་པོ་དང་དོན་རྗེ་ཀུར་དང་
དབྱ་ནག་དང་ཅུ་བའི་ལྟུང་བའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཁྲིད་ཅུ་བའི་ལྟུང་བ་བདུན་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་།
ཅུ་ལྟུང་གི་དོན་ཡང་། མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཅུ་བ་དང་། བསྐྱུངས་ན་དངོས་བྱུང་ཀུན་གྱི་ཅུ་བར་ནི་

། ༣༣༠ །

གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
སྤྱིགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། དོ་རྗེ་སྤྱན་སྤྱི་མ་གཅིག་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་ལ་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་བཅོང་ཁ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཚོང་ཁ་ཆེན་པོ་ན་རེ།
སྤྱིགས་ཀྱི་སྤོམ་ལྡན་ཀུན་དོ་རྗེ་སྤྱན་དུ་བྱས་ན་ནི་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེས་པའི་སྤྱིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱི་མ་གཅིག་དང་
དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་དབང་ཐོབ་པ་དོ་རྗེའི་སྤྱན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མངལ་གྱི་སྤོམ་མི་གཅིག་
པའི་སྤྱིར་ན་སྤྱན་གྱི་དོན་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བེད་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཐ་སྙད་འགལ་བས་
དགག་རྒྱད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བས་དགག་འཛིག་ཉེན་ཐ་སྙད་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ལྡན་པ་ཀུན་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེས་པའི་སྤྱིན་ཡོད་པར་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཚངས་པ་ནི་སྤྱི་དན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་

། ༣༣༡ །

སྐྱུན་པ་ཀུན་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡུལ་ཚེན་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་སྐྱོད་པའི་ཚེ་ན་བད་དང་ནི་བདའི་ལན་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཚོས་ཅན། རྫོང་
དོ་རྗེ་སྐྱུན་དང་སྤིང་མོ་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫོང་དེ་དག་ལ་སྤར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་མ་དང་དགྱེལ་
འཁོར་གཅིག་པ་སོགས་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེ་མཚོག་དང་གྱི་དོར་གྱི་ཅ་བའི་
རྒྱུད་དང་ཁ་སྐྱོར་ལས། གང་གིས་སྐྱུན་དང་སྤིང་མོར་ཡང་། །ཐེ་ཚོ་མ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགའ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་རྫོང་གཞན་གྱི་ཉམས་རྒྱུན་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ཏེ། དོ་རྗེ་སྐྱུན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་
མངལ་སྐོ་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པའི་དོན་དེས་ན་ཡང་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པ་ལུང་དང་མ་སྐྱུན་པ་རྫོང་ལ་མེད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོང་གྱི་ལུགས་འདི་འདི་གཉིས་ཐ་སྐྱད་དང་ཡང་འགའ་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། རྫོང་ལྟར་
ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཅིག་ཉིད་གྱི་བཅུ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་སྐུས་རྣམས་ཀུན་རིགས་གྱི་སྐྱུན་ཡང་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་མངལ་སྐོ་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དོ། །བྱུང་བ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་

༼ ༣༣༣ ༽

བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་ལེན་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་བ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ལམ་གྱི་
ངོ་བོ་ལ་འབྱུང་བ་དག་གི་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས།
ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དམ་གསང་སྤྱགས་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་བོ་དོང་
སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་སྟེ་བོ་དོང་པ་ན་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་
ཡན་ཆད་ནི་སྤྱགས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེང་བཞུད་པའི་ཚེ། ལམ་གྱི་ཟབ་ཤོས་གདུལ་བྱས་ཀྱང་ཉན་འདོད་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་
དེ་སྟོན་པའི་མཁྱེན་པ་དང་སྤྱགས་བཅེ་མངའ་བའི་སྤྱིར་དང་། གུན་རིག་གི་བྱམས་ལ་བཀོད་པའི་ཉན་རང་རྣམས་
ཀྱང་། སྤྱགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་
དག་གི་ལ་གཉིས། དག་གི་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱགས་འདི་ནི་ཚོས་
ཅན། མི་འཐད་དེ། མོད་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕྱི་དང་། རིགས་པ་གུན་དང་འགལ་བ་སྟེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་
ཕྱི་རིགས་ཀྱིས་

༼ ༣༣༣ ༽

གཞོན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དམན་ལམ་གྱིས་ཚོས་རྒྱན་ཐོབ་པ་ལུང་རིགས་
དང་འགལ་བ། གདུལ་བྱ་ཟབ་ལམ་ཁོ་ནས་བཀྱི་བ་མདོ་རྒྱུད་དང་འགལ་བ། ལྷགས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ཐེག་
དམན་ལམ་བཀོད་པ་རྒྱུད་སྡེ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ལམ་གྱིས་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་
པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལུང་རིགས་གི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། མི་པམ་མགོན་པོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་དུ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པར་གསུངས་ཀྱི་དམན་པའི་ལམ་དག་ལ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་
འཛིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ན། དེ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ཁྱོད་དོན་གྱིས་བཀག་པའི་སྲིད། བོ་དོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་རིགས་པས་
ཀྱང་ནི་གཞོན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟང་དེ་ཡིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་
དང་སྲིད་འོང་ཡིན་པ་གཅིག་མི་སྲིད་པར། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་
གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་སྲིད་མི་འོང་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། དམན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤོང་ལ་དུ་
ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་དེས་པར་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞེ་ག དེ་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡང་
དེས་

༼ ༣༣༥ ༽

བར་ཐོབ་དགོས་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པས་
ཐེག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་དང་འདུལ་བ་ལུང་དག་ལས་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི་
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་མེད་གྱི་དགྲ་བཅོམ་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། བྱོད་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་འདི་ཉིད་འགལ་ཏེ། བྱོད་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་པས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལམ་
གྱི་ཐབ་ཤོས་ཡིན་ཅམ་གྱིས་གདུལ་བྱས་ཉན་འདོད་ཡོད་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་གསུམ་གྱི་རིམ་བ་
བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དངོས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུལ་ལམ་
སློན་པར་མ་དེས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སློབ་རིམ་བ་དང་འཚོམས་པར་མདོ་སྤྲུལ་དང་ཐེག་པ་སོ་སོར་སློན་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གྱི་དོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པའི་ཚུལ། ལྷོ་མ་བ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་
བའི་ཚུལ་གསུངས་

༼ ༣༣༥ ༽

བའི་སྤྱིར་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ནད་བ་ནད་བ་ལ། །སྤྲོན་བས་སྤྲོན་ནི་གཏོང་བ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་བའི་ཚོས་སྤྲོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་དང་།
མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བད་སྤོད་བ་དག་རི་ལྟ་བུ། །ཡི་གེའི་སྤྱི་མོ་སྤོག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་
རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་བའི་ཚོས་སྤྲོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་བ་ལྟ་ཡིས་
ཀྱང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །སྤྲོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་བའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་བ་
སྤྲུགས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ཐེག་དམན་བཀོད་བ་མི་འཐད་བ་ནི། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྤྲུགས་ལམ་ལས་འབྲས་
བུའི་དམན་ཤོས་ཐེག་དམན་ལམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བའི་སྤྲོ་
བན་ཡིན་བའི་སྤྱིར་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོ་ལ་ཉན་རང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་
སྤོམ་ལྡན་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་ཏུ་སྤོམ་བྱེད་བའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས་བ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྤྱིར་བ་འགྱུར་བར་
བཤད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་

༼ ༣༣༦ ༽

མེད་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། ཀུན་རིག་བྱམས་ཀྱི་ཉན་རང་རྣམས་ཉན་རང་མཚན་ཉིད་བ་ཡིན་ན། རིགས་ལྔའི་
 གདམན་གྱི་སེང་གོ་དང་སྤང་བོ་སོགས་ཀྱང་དུད་ལྗོངས་རྒྱུད་བར་ལྷུང་ཞིང་གདམན་གྱི་རྩ་བ་ཉི་མ་ལ་སོགས་
 ཀྱང་། ཉན་མཁའའི་ཉི་རྩ་སོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱུང་མཐའ་གྱི་ན་སྤྱོད་བ་ལོ་འདི་ས་ནི་དབང་
 བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱན་བཤམས་དང་སྤོམ་གཟུང་གི་སྤྱོད་ལྟུང་། བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལོ་གང་འདོད་ལ་
 དམིགས་ནས་རྗེས་རྒློས་གྱིས་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤོམ་བ་བསྐྱབ་བའི་ཚེ་དོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས།
 ཐེག་བ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྤྲོད་མི་ན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོངས་མི་
 སྤོང་། །ཞེས་བ་ལྟར་བསྐྱབས་ནས། སྤོམ་བ་གཟུང་བའི་ཚེ། ཐེག་བ་དམན་བ་ལ་འདོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
 ལ་རྒྱབ་སྤྲོད་མི་སོགས་འགལ་རྩེ་གསུམ་ལོ་གཟུང་བ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྲིར་དང་། ཀུན་སྤོང་ཐེག་
 དམན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་སྤངས་ནས། དག་ཏུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྩ་བ་མེད། །དང་། དམ་བ་བདག་གིས་
 གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་སྤྱོད་ལ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོན་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་སྲིར་དང་། ཉན་ཐོས་ས་རུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ན།

{ ༡༡༧ }

ཐེག་ཆེན་གྱི་སློན་སེམས་སློང་དགོས་ཤིང་། སློན་སེམས་སྤངས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་སྤྱང་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
 ཚང་མ་མ་སྤྲུག་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་པལ་ཆེར་དང་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྲུག་གཞུང་བཟང་
 རྣམས་འདི་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་གཞོན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཞུང་སྤྲུགས་མཐོང་བའི་ཆེ་ཉིད་ན་གསལ་བར་འགྱུར་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་པོ་དོང་སྤྲུགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྤྲུགས་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྲུགས་ལམ་གནས་པའི་ཉན་རང་དེ་དག་ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ན།
 གཞོན་མེད་འདི་དག་ལ་ལན་གྱིས་སློབ་པར་མི་བྱས་མོད། བཏ་ཆེན་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
 སམ་སྤྲུལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་ནང་ཚན་རྒྱུད་སྡེ་སྟེ་རྣམས་ལས། འོ་ན་མདོའི་ཐེག་ཆེན་པའི་ཚོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་རྩུ་འཇུག་རྒྱུང་བ་གསུམ་པ་ནས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་ན། ཐེག་པ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་མཚམས་གང་
 བས་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་དག་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བརྟུལ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་ཅེ་མོ་ཉིད་ནས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་སྟེ། ཅེ་མོ་
 ཆེན་པོ་ནས་བཟོད་པ་

༼ ༣༣༥ ༽

ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། དབུ་མ་ལ་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། ཉན་
རང་གཉིས་སྒྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་སྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐོབ་
དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་སྲིར་དང་། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་སྲགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་མདོའི་ཐེག་པ་ལ་
འི་གནས་སྐབས་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
དོན་ལ་ཡང་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིར་མི་སྒྲོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སོགས་ཉིད་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྲིར་འོང་དང་སྲིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
རྣམ་པར་གཞག་གི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་འི་ཚུ་མིན་པ་ལ་ཚུར་འཇིན་པ་ལྟར།
ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་
བྱུ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གི་ཐེག་དམན་གྱི་ཉན་རང་འཕགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་བཤད་པས། སྲགས་ལམ་ལ་
གནས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པའི་སྲིར་རྟོ། །འོན་ཀྱང་བཞ་ཆེན་སོ་དོང་པ་དེ་ཉིད་གྱི་
དགོངས་

། ༣༣༥ །

ཟབ་ཇི་བཞིན་མ་རྟེན་བར་རྗེས་འབྲང་དད་མོས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བབ་ཅོལ་དུ་སྐྱས་སམ་སྐྱམ་མོ། །གཉིས་པ་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་འབྲུལ་བ་དགག་ནལ་འབྱོར་ཆེན་
པོའི་ཉམས་ལེན་འབྲུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་བྱ་སྐྱོད་བསྐྱེད་ཚོག་འབྲུལ་བ་དགག་ནལ་འབྱོར་ལྟ་
ལ་འབྲུལ་བ་དགག་བྱུན་མོང་ལམ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། བརྗོད་བཞད་པ་ལས། བྱ་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱེད་ཚོག་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཅོང་
ཁ་པའོ་ཞེས་བ་ལྟར། ཅོང་ཁ་པའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་གི་བསྐྱེད་ཚོག་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་
པར་སྐྱོད་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་གྱིས་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཅིང་། རིགས་པ་ཡང་བྱ་
རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་ལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱོད་རྒྱུད་ནམ་སྐྱང་མངོན་བྱང་ལས་བཤད་
པའི་གཞི་གཉིས་སོ་བདག་མདུན་གཉིས་ལ་བཤད་རུང་ན། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་གྱི་མའི་གཞི་གཉིས་སོ་ཡང་
བདག་མདུན་གཉིས་སུ་

། ༣༣༠ །

རུང་བར་མཚུངས་པའི་སྲིབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སོགས་ལས་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་བདག་
བསྐྱེད་མེད་བར་བཤད་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་པལ་བའམ་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་བའམ། སློབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
གཏུན་གྱི་མན་ངག་སློམ་བར་མི་བུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་པའི་སྲིབ། གཉིས་པ་དེ་དགག་
བ་ལ་གསུམ། གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་དགག་སྐྱོན་སློང་མི་འཐད་པས་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། རྫོང་རང་རྐང་ལ་བདེ་གྱེ་སོགས་སྐྱ་མེད་གྱི་ལུང་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཡོད་
བ་ཡང་ཅིས་མི་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་བར་ཐལ། རྣམ་སྐྱང་མངོན་བྱང་སོགས་སྐྱོད་རྒྱུད་གྱི་ལུང་གིས། རྫོང་རང་རྐང་
ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་སྟེ་འགྲུབ་པ་གང་ཞིག་རྫོང་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་
མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྲིབ་འོ། །གཞན་ཡང་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱང་བར་གང་གིས་འབྱེད་དེ་འབྱེད་
མི་རིགས་བར་ཐལ། བྱ་སྐྱོད་གཉིས་གྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བྱང་བར་མེད་ན་སྟེ་མེད་པའི་
སྲིབ། གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་

། ༣༣༡ །

དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་སྲིབ་དང་།
ཡི་ཤེས་ཐེག་ལེ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་དབང་གི་བབས་མི་འདྲ་བའི་རིམ་བ་བཞི་བཤད་པས་ལམ་གྱི་བབས་མི་
འདྲ་བ་བཞི་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། རྫོང་ལྷུང་ན། བྱ་སྡོད་གཉིས་ལ་ལྷ་རྗེ་དཔོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གོགས་པོ་ལྷ་
བྱ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས། རྒྱུད་སྡེའི་བཞིའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདྲིལ་ དེ་ཞིག་པས་
དབང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་འདྲིལ་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བལྷས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
པར་བསྟན། གཞིའི་དོན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། རྫོང་རང་རྐང་ལ་
བལྷས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་མདུན་བསྐྱེད་
ཀྱི་ལྷ་པོ་མོ་བལྷས་པ་ལ་དམིགས་པས། བལྷས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་དེ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། བྱ་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡི་དོན་བདག་མདུན་གཉིས་སུ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྫོང་རྒྱུད་ནམ་སྤང་
མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་སྐྱེད། །དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་པ། །ཞེས་བཟླས་
བརྗོད་མན་དག་

༼ ༣༣༣ ༽

བཞིའི་གཞི་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏུན་སྤྱི་མ་ལས་སྐྱ་དང་སེམས་དང་བཞི་ལ་
གཞོལ། །ཞེས་བསམ། བཟླས་བཟོད་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་དེ་ལ་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བྱ་
སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་ལེགས་བར་དཔྱད་བསམ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་གི་ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་སྦྱར། །ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་
དང་། བསམ་གཏུན་སྤྱི་མའི། སྐྱ་དང་སེམས་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱ་སེམས་གཉིས། ལྡོག་འགྲོའི་དོན་དུ་གཉིས་ཆར་
ལ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་བསམ་ན་དངོས་གཞིའི་གཞི་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཉེ་དེའི་སྤྱིར་
ཉེ། དེ་ཡང་མངོན་བྱང་ལས། དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་པ། །ཞེས་བཟླས་བཟོད་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་དེ་ལ་
གཞི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བདག་འདུན་ཀྱི་ལྟ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལས། སྐྱ་དང་སེམས་དང་
གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་བཟླས་བཟོད་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མ་བཤད་བསམ། བསམ་གཏུན་སྤྱི་མའི་
གཞིའི་དོན་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་གཅིག་ཉིད་ལ་བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

། ༣༣༣ །

གསུམ་པ་ནི་སྤོང་གི་ལོང་གི་སྤོན་སྤོང་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བྱ་རྒྱུད་པལ་བ་ལ་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་གྱི་ད་
མེད་བར་འགྱུར་བའམ། ལམ་དང་གདུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་གོ་རིམ་ལོག་པའི་སྤོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤིར་
ལོ། །སྐབས་འདིར་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དགོས་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་
དག་གི་སྐྱབ་གྱིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྣམ་སྣང་མངོན་གྱུང་དང་། བསམ་གཏན་སྤི་མའི་བཟླས་བཟོད་མན་དག་གི་
གཞི་གཉིས་གཅིག་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ལས་ཇི་ལྟར་དུ་བཤད། དེ་ལ་སྤོགས་
སྤྲ་སྤིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་མངོན་སྟོན་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་གྱུང་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་
སྐྱེད། །དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་པ། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་པས་ཡིད་ལ་ནི། །བཟླས་བཟོད་འབྱུང་འབྱུམ་
གཅིག་གྱེད། །ཡི་གེ་གྱུང་ཚུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི་ལ་སྐྱ་ཞེས་གྱ། །གཞི་ནི་རང་གི་ལྟར་གཞག་
པ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལ་གྱ། །གཞི་གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྐང་གཉིས་བདག་པོ་མཚོག་ཏུ་
གྱ། །ཞེས་ཡི་གེ་དང་པོ་གྱུང་ཚུབ་སེམས་

། ༣༣༩ །

སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོམ་ལ། ཡི་གེ་གཉིས་པ་དེའི་ངང་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྡང་བ། གཞི་དང་པོ་རང་ལྡར་སྒྲོམ་ལ། གཞི་
གཉིས་པ་མདུན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་བཟླས་བརྗོད་མཉམ་པ་
བཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏམ་སྤྱི་མ་ལས། སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །གསང་སྒྲགས་མི་
འགྲུར་གཞི་ལ་གནས། །མཉམ་པ་མ་ཉམས་གསང་སྒྲགས་བཟླས། །ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །མི་འགྲུར་
བཞི་ཡི་གེ་ལྡན། །གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་སྒྲ་སྒྲ་མའི་བཞེད་
བས། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་གཞི་གཉིས་པོ་དེས་གཅིག་རང་ལྡར་སྒྲོམ་པ་དང་། གཅིག་མདུན་དུ་སྒྲ་སྒྲོམ་པ་
བསྟན་བས། སྒྲོད་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བསམ་གཏམ་སྤྱི་མ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་བས་
བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། བསམ་གཏམ་སྤྱི་མ་ལས། སྒྲ་དང་སེམས་དང་།
ཞེས་བས་སྒྲ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ནས། གཞི་ལ་གཞོལ་ཞེས་བས། རང་ལྡར་སྒྲོམ་

། ༣༣༥ །

བ་དང་། མདུན་དུ་ལྷ་སྒོམ་པའི་གཞི་གཉིས་བསྟན་བར་བྱེད་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་པར་སྤང་ཞིང་།
དོན་ལ་ཡང་སྐབ་བྱེད་འབྲེལ་ཆགས་སོར་མངོན་ཏེ། བསམ་གཏན་སྲི་མའི་གཞི་དེ་ལ། གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། རང་
སྤང་སྒོམ་པ་དང་མདུན་དུ་ལྷ་སྒོམ་པ་གཉིས་ལ་སྐྱུར་དགོས་ཀྱི་ཚར་གཉིས་མདུན་དུ་ལྷ་སྒོམ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ལ་
འབྲེལ་མེད་པའི་སྲིད་སྤྲུལ་ལོ། །འདི་ལ་སྲོགས་སྲི་མའི་མཁས་པ་གསུམ་གྱིས་ལན་གསུམ་སོ་སོར་གནང་སྟེ།
ཐོག་མར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་གཞི་གཉིས་ཚིག་ཟེན་ལ་བཤད་
བས་བདག་མདུན་གཉིས་ལ་སྐྱུར་མོད། བསམ་གཏན་སྲི་མ་ལས་ཀྱང་གཞི་གཉིས་བཤད་ན་མེད་བདེན་ཡང་།
དེར་ནི། སྐྱ་དང་སེམས་དང་གཉིས་ལ་གཞོན། །ཞེས་སྐྱ་སེམས་གཉིས་དང་གཞི་གཉིས་སྟེ་གསུམ་ལས་མ་
བཤད་ཅིང་། གཞི་གཉིས་སོ་ནི་མདུན་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བས་ཚོག་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ལས་གཞི་
གཉིས་དང་གཉིས་ཁོ་ན་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་རྟོགས་
ཅུས་པའི་སྲིད། ཞེས་བ་

། ༣༣༦ །

ནི། གཞུང་འདིར། རྣམ་སྐྱེང་མངོན་པར་གྱུང་ཚུབ་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་སྐྱུར། །དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་
གྱུར་བ། །ཞེས་གསུངས་བསམ་གཏན་སྤྲི་མ་ལས། །སྐྱེང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་པས་གཞི་ནི་
གཅིག་གསུངས་པའི་སྤྲིར། །ཡི་གེ་དང་ནི་སྐྱེསེམས་གཉིས། །སྐྱོན་འགྲོའི་དོན་དུ་གཅིག་པས་ན། །དངོས་གཞི་
གཞི་གཉིས་གཅིག་གི་ནི། །ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁོ་བོས་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། གཞུང་འདིར། །ཞེས་གསུངས་གསང་བ་སྤྲི་རྒྱུད་ལས། །སྐྱེང་སེམས་དང་གཞི་ལ་
གཞོལ། །ཞེས་གྲིས་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་པ་ནི། བསམ་
གཏན་སྤྲི་མའི་རྒྱུད་ཚིག་ཡིན་ཀྱི། གསང་བ་སྤྲི་རྒྱུད་ན་གཞུང་དེ་འདྲ་མེད་པའི་སྤྲིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས། །སྐྱེང་
དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ་ཞེས་པའོ། །བཟླས་བཟོད་མན་དག་གཞིའི་གཞི་གཉིས་ཆར་བསྟན་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་
དུ་མེད་དམ་སྟམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་སྐྱེན་སྤྲེལ་གྱི་ཡི་
གཞོ། །སེམས་ནི་སྤྲེལ་གྱི་གཞི་

། ༣༣༥ །

ལྷ་བའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་བར་གྱུར་པའོ། །གཞི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ལོ། །གཞི་གཉིས་
བའི་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སྐྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། གཞི་ལ་གཞོལ་ཞེས་བས་
གཞི་གཉིས་བསྟན་བར་བཤད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་མི་བྱེད་དོ་སྟམ་
ན་ཡང་། དེ་མི་བྱེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། རྒྱད་གཅིག་སྔ་མའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། །གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་དེ་བཞིན་
ཏེ། །ཅེས་གཞི་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིར་དང་། དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་གྱང་གི་དེ་བཞིན་གཞི་
ལས་གཞི་འགྱུར་བ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་པོས་གཞི་གཉིས་བསྟན་ན་བསྟན་མཉམ་དང་། མ་བསྟན་ན་མ་
བསྟན་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །མཁས་པ་རྣམས་དགེས་བར་གྱུར་ཅིག །མཁས་པ་འུ་གུ་མཚོག་ལྷན།
གཞུང་དེས་གཞི་གཉིས་བསྟན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞུགས་པའི་མདུན་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལྷ་གཉིས་ལ་བྱེད་ཅེས་བཤད་མོད།
གཞིའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་གངས་སྐྱིག་པའི་སྲིར་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱད་དཀྱོགས་བཤད་མ་ལགས་སམ།

༼ ༣༣༽

འདྲིགས་མེད་གྲགས་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་ལས་གཞི་གཉིས་
བསྟན་མོད། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་གཞི་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བསམ་
གཏན་སྤྱི་མ་དང་། དེའི་ཙུ་རྒྱུད་དོན་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཆར། བྱ་སྤོད་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་སྤོད་རྒྱུད་ཁོ་ན་
ཡིན་གྱི། བྱ་རྒྱུད་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པའི་བཟུང་བཟོན་མན་ངག་བཞི་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མེ་གནས། སྐྱ་གནས། སྐྱ་མཐར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་ལས་ལྟག་པ་སྤོད་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། བྱ་སྤོད་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་
བའི་སྤྱི་བ། བཟུང་བཟོན་མན་ངག་བཞི་དང་། མེ་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་ཅམ་མ་
གཏོགས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཙུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་སྤྱི་བ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་
ཉིད་ནི་ཁོ་བོས་རེ་ཤིག་བཏག་པར་མ་བཟོན་དེ། མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་དཔུང་བཟངས་ཀྱི་རྒྱུད། ལེགས་
བྱུང་གྱི་རྒྱུད། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད།

། ༣༣༩ །

བསམ་གཏན་གྱི་མ་བཞི་ལ་བྱ་བ་སྤྱི་ལྷན་ཆེན་བཞི་ཞེས་འཆད་པར་སྤང་བས་དེའི་རྗེས་སློབ་ཙམ་ལས་རང་
ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རེ་དབལ་ས་སྐྱ་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་།
དབལ་འཛིགས་མེད་གྲགས་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འཆད། རི་བོ་དགོ་ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་
རྗེས་སློབ་རྣམས་ཡོད་པར་འཆད། མཁས་པ་བྱ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་རྒྱུད་སྡེའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། བྱ་རྒྱུད་དངོས་
བསྟན་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འབགས་ལུལ་གྱི་འབྲེལ་མཛད་མང་པོས། བྱ་རྒྱུད་ཉམས་ལེན་
ལ་བདག་བསྐྱེད་མང་དག་བཤད་པས། བྱ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་གཞན་ནས་
རྒྱས་བཀའ་སོགས་གང་ཡིན་བཏག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད། ཡར་རྒྱབ་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་
རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུགས་འདུལ་ཆེན་མོ་ལས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་ཞིག་དང་། བདག་
བསྐྱེད་ཅན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བཟུང་བཟོད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གསུམ་
ཡོད་པའི་དང་པོ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། གཉིས་པ་ལྷག་དོར་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྒྱུད། གསུམ་པ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་མང་དག་

། ༡༤༠ །

ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་དོན་བསྐྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་གསང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་མཚོགས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུ་
ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་དག་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད། རྒྱ་རྒྱུད་དང་ནམ་འགྲོར་རྒྱུད་
གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་སྐབས་ཀྱི། རྒྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དུ། རྣམ་སྐད་མངོན་གྱིང་དང་།
ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བརྒྱུས་སྡེ་བའི་སྐོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་རྣམས་ཤེས་གྱིང་དུ་
འདྲེན་པར་སྐད་བསྐྱེད་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བརྒྱུས་སྡེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་
བཞེད་དཀའ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཤམ་ཉེ་བཞེད་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གྱི་སྐོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཁས་
ལེན་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་དེང་སང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་
འཚོལ་ས་ན། མཁས་པའི་བཞེད་གད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བྱིང་བར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
ཀུན་བརྒྱུས་པས། འདྲིམས་པར་དམིགས་ཞེང་གཅིང་སྐྱོད་ཀྱི་བྱིང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་
མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྤྲེམས་པ་མེད་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྐོད་ལྷལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐོན་གྱི་རྒྱུའི་
རྣོག་པ་རབ་ཏུ་སྐོང་བས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ལྟར་

། ༣༤། །

ཁས་ལེན་པ་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པར་སྤང་བ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་པལ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་
གཞན་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དེ་ཡང་པལ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད་དང་། འཕགས་ལུལ་སློབ་
དཔོན་སོ་སོས། རྒྱུད་སྡེ་ལྟ་ལ་བདག་སྐྱེད་སོགས་སྤུང་བ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མས་རྒྱས་བཀའ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་
རང་རྐང་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་དེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་གང་གི་ཉམས་
ལེན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ལྷ་ཀྱམ་མཚོ་གསུངས། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་སྐབས་ཐབས་
ལྟར་སྐབས་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འབྲུག་གི། རྒྱུད་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལྟར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་འདྲིན་ཏེ།
རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྐབས་ཐབས་སམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་གསུང་མོད། འོ་སོ་ནི་རྒྱུད་
རང་རྐང་གི་ཉམས་ལེན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཉམས་ལེན་
དང་། གོང་མའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་བཞིན་ནི་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་དཔག་མེད་རྩེ་ཏ་རའི་ལྟ་
དགུའི་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོང་མའི་སྐབས་

། ༡༥༡ །

ཐབས་སྐྱུར་ནས་མདུན་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དུས་མཚན་པའི་ཉམས་ལེན་དེའི་གཞུང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱུད་
སྡེ་བཞིའི་སྡོམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་ལོན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྡོམ་པ་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡང་སྲིད་
དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྣ་ལ་འཁྲུལ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འོག་ས་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་བོ་ལའང་གཉིས། དེའི་སྡེ་བཞི་སྡོམ་སྡེ་དང་། ཞུང་བྱུང་གི་སྡོམ་སྡེ་ལོ། །དང་བོ་ལ། འོག་ས་སྡེ་སྡེ་བ་
བོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། སྡོང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གི་འཁོར་རྣམས་
འདྲིལ་ཉེན་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་པ་ནི། རོར་པའི་སྡོམ་མ་སྣ་མའི་གསུང་སྡོམ་མ་ཟེན་ཡང་ཟེན་པར་སྡོམ་པ་རྣམས་
སོ་ཞེས་པ་ལྟར། རོར་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་སྡོམ་པ་ཁ་ཅིག་རེ་སོང་སྡོང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་ཕྱག་
རོར་ལ་འཁོར་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་སྡོམ་སྡེ་བཞི་སྡོམ་སྡེ་བ་
སྡེ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱོར་བ། སྡེ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱོར་བ། གཟའ་ཆེན་བརྒྱུད་དང་རྒྱ་སྐྱུར་ཀྱིས་སྐྱོར་བ།
འདྲིལ་སྡེ་དཀྱིལ་སྡོམ་སྡེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གི་འཁོར་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་འདྲིལ་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་སྡེ་
ཞིང་། སྐྱུབ་བྱེད་བྱིས་པའི་ཆེ་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་སུ་ལ་

། ༣༤༣ །

ཡང་མེད་དེ། སལ་ཆེར་དམ་བཅའ་ཅམ་འགོད་བར་བྱེད། ལ་ལ་སླ་མ་གསུང་བའི་སྲིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་
ཞིག་གིས་སློབ་སྦྱོང་དུལ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་བའི་སྲིར་དང་། འཛིག་ཉེན་ཞེས་བའི་མིང་དང་ལྡན་བའི་
སྲིར་དང་། རྒྱུད་གསུང་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ཆངས་པ་སོགས་ཡིན་བའི་སྲིར་ཞེས་འགོད་བར་བྱེད་བ་ཅམ་ལས་
གཞན་མེད་བའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དབལ་མཚོག་ལས་གསུངས་བའི་མིང་པོ་སྲིང་མོ་བཞི་བཞི་
དང་། སླན་སླའི་བྱམས་ལ་བཀོད་བའི་གཞོན་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་དང་ཆངས་པ་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་
དང་བཅུ་བདུན་ལྟ་ཚོགས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གཤེན་རྗེ་པོ་མོ་དང་། གཞན་ཡང་སྣ་མོ་འདོད་ཁམས་དབང་
སྤྱུག་མ་དང་དབལ་མགོན་གདོང་བཞི་བ་གཉན་པོ་དང་། སུ་ཁ་རྩ་ཁ་ལ་སོགས་བའི་ལས་མཁན་དང་། འུ་ལྟ་ཁྱི་
ལ་སོགས་བའི་སྤྱལ་བའི་པོ་ཉ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་སློབ་བར་བྱེད་དེ། སློབ་བྱེད་
ནི་སྣ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་བའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དེ་དགག་པ་སྦྱིར་བསྟན་དང་། དགག་
པ་སོ་སོར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་གི་བཞེད་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་འབྱུང་ལ་སྦྱར་འདེབས་
ཡིན་བས་དགག་བར་བྱ་སྟེ།

། ༡༤༤ །

དགག་དགོས་ཤིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་བྱས་པའི་སྲིད། རི་ལྷོ་སྐྱམ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
གཙོ་བོ་འདས་པ་དང་འཁོར་འདྲིལ་ཉེན་རང་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེ་འབྲམ་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
སྡེ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐའི་མེ་རིས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་
མ་གཏོགས་པ། གཙོ་འཁོར་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དང་། ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཞེན་པ་སྣ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གནས་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་ལུལ་གྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་དང་། རྗེ་
བཙུན་ཨེ་ཧྲི་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་དམ་པའི་གསུང་ལས་ཐོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁོ་བོའི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་
དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འདུས་པ་རྣམ་གཉིས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱུལ་བ་འདད་ཀྱི་སྐབས་དང་། ཅ་རྒྱུད་
བཟླ་གཉིས་ལས། འཆད་པ་སོ་ང་ཚོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྡན་ཉན་པ་ང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
ན་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་སྲོགས་སྲ་དགག་ ཞར་
བྱང་གི་སྲོགས་སྲ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་དགག་ སྐབ་བྱེད་མེད་པས་དགག་

༼ ༡༤༥ ༽

བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་ཉེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་ལ་བདག་བསྐྱེད་བསྐྱེན་བ་རྒྱས་པའི་ཚེ་བསྐྱེད་ཚོག་ཚུལ་
 ལུགས་རི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བྱེད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། རྒྱད་པར་འཛིག་ཉེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་ཡི་འཁོར་རྣམས་
 འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་སོ། །འབྲེལ་གྱི་ཀུན་རིག་བསྐྱེན་བ་རྒྱས་པའི་བདག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ། གཙོ་པོ་ཀུན་རིག་གི་སྤྱུགས་ཁར་ལྷ་དགྲིལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་གྱི་སྟེང་པོ་རྩ་རིག་དང་བཅས་པའི་
 འོད་ཟེར་སྟོང་བསྐྱེད་ལས་འཁོར་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། གཙོ་པོའི་སྤྱུགས་ཁར་སྤྱང་སྟེ་རང་གནས་སུ་འགོད་པར་
 བཤད་པ་དེ་བཞིན་འཛིག་ཉེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་ལ་ཡང་སྐྱུར་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་སྐྱུར་བའི་ཚེ། ལུག་
 རྩོད་ཀྱི་སྤྱུགས་ཁར་བསྐྱེད་པའི་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་དེ་རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་གད་མོའི་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེན་བ་རྒྱས་པ་ནི་འདས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་ཁོ་ན་ལ་སྟོར་བས་སྟོན་མེད་སྟུང་ན། འོ་ན་རྗེ་
 བཅུན་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རབ་ལས་སྟོང་རྒྱུད་དགྲིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ལ་བསྐྱེན་བ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱེད་གསུམ་དང་སྐྱུར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཏུ་སྟེ་བའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྟོང་ཤིག་སྟེ་སྟེ་མི་
 རུས་པར་ཐལ། སྟོང་རྒྱུད་དགྲིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལ་
 བསྐྱེན་བ་རྒྱས་པ་མི་

༼ ༣༤༩ ༽

འཇུག་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་སྐྱོད་རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱུག་གི་འཁོར་རྣམས་འཛིག་རྟེན་
རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་ལྷན་སྲུ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བར་བྱས་ཏེ་མི་བྱས་པར་ཐམ། དེ་དག་གི་འཁོར་དེ་དག་
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་ན་གཙོ་བོས་སྲུགས་ཁ་ནས་སྐྱེལ་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱེབ་པའི་ཚེ་ན་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་
བྱས་པའི་སྲིད་དང་། མཚོན་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེག་སོགས་སྲི་ནང་གི་མཚོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྲིད་དང་།
བསྟོན་པའི་ཚེ་ན་སྲུག་འཚལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་བསྟོན་པའི་སྲིད་དང་། འཇུག་པའི་ཚེ་ན་མེ་ཏོག་དོར་བ། སྲི་
འཇུག་གི་ཚེ་རྒྱན་བཤམས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་དང་། བར་འཇུག་གི་ཚེ་མེ་ཏོག་འདོར་བ་
དང་། དེ་དག་གི་སྐྱགས་བཞུས་པའི་བུམ་ཚུས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་རྒྱུད་དང་གོང་མའི་གསུང་རབ་
ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འབྲུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་གོང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་གཙོ་འཁོར་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་བྱེད་
བར་སྲི་ནས་སྐྱོན་རྒྱུད་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་ལས་དེ་འདྲའི་བྱེད་བར་སྲི་བ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱེལ་བ་མཚོག་གི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སྐྱབ་པའི་ས་ཐོབ་པར་བཤམ་པ་དང་། སྐྱེལ་བ་མཚོག་གི་དགྲིལ་
འཁོར་དེའི་སྐྱེལ་འཛིག་རྟེན་

། ༡༤༧ །

རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ནང་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། རོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྤང་བྱས་པའི་
དགེལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སྒོད་པར་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་སྲིབ་
ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་རྣམ་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་མ་ཟེན་སྒོས་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་
ཚུལ་སྟོན་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་རྒྱུད་གསུངས་འཁོར་གྱིས་སྐྱབ་པ་
དགག་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
དམ་བཅས་དམ་བཅའ་དེ་སྐྱབ་ན་ནི། བ་རོལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། རྫོང་གི་དམ་བཅའ་དེ་བསྐྱོག་པ་ཡིས། རྫོང་
གི་དམ་བཅས་དེ་ཉིད་འགོག་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིབ་དང་། སྲིབ་ཡང་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཞིག་ལས་ངས་པ་བསྐྱེད་མི་བྱས་པར་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས་བཤད་པའི་སྲིབ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེ་
ངོར་པའི་གསུང་རྩེ་བསྐྱེན་པ་རྒྱས་པའི་ཚོགས་འདུ་དང་། རྫོང་གི་རྩེ་བཅུན་དེའི་གསུང་སྒོས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་
པ་གཉིས་འགའ་ཉེ། རྩེ་བཅུན་

༼ ༡༤༽

མཁུན་པའི་དབང་སོ་ཨེ་མེ་བ་དེས། ཀུན་རིག་གི་བསྐྱེན་བ་རྒྱས་པའི་ཚོ་གར་ནི་རིགས་བཞི་ནས་ནི་སྤྱིའི་འཁོར་
ཡུག་ལ་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྟའི་བར་སློང་དུག་གི་སློང་ནས་གཙོ་བོ་ཀུན་རིག་གི་ཐུགས་ཁར་
བསྐྱེད་ནས་ནི། རང་གཞན་སོ་སོར་བཀོད་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཉམས་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་
སངས་རྒྱས་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་སྐྱུར་སྟོན་བ་ཡིན་ཞེས་རིགས་བཞི་ནས་འཁོར་ཡུག་གི་ལྟའི་
བར་དུ་སྐྱུར་ཏེ་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་འབའ་ཞེས་ཏུ་ཚིག་ཟེན་ལ་
བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཁོར་ཡུག་གི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པས་འདུལ་བའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཚངས་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱུལ་ནས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དོན་མཛད་པའོ་ཞེས་
འཁོར་ཡུག་གི་ལྟ་ཚངས་བ་སོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པར། ཚོ་ག་དེའི་ཚིག་ཟེན་ལ་བཞག་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་སོངས་པར་གྱུར་ན་ལས་རྣམས་ཅི་ཡང་དུན་པའི་ལྷན་སོ་དག་སྐྱོན་སྐྱོང་འདི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་སྟེ།
སྐྱོང་དགྱེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རིག་གི་སྤྱིའི་འཁོར་ཡུག་གི་ལྟ་ཚངས་སོགས་རྣམས་ནི།

། ༡༤༩ །

སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་ཤོས་འཛིག་ཉེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་ན་བཀོད་པའི་
སྣ་ཚངས་པ་སོགས་ནི་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་སྦྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྣ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གྲི་མ་འདི་འབྲེའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། བདུལ་བྱ་ཤེས་ལྡན་ངེས་པ་སྦྱི་བར་རེ་བ་ནི་འཚར་ཆེ་སྟེ། ཀུན་རིག་གི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་འཁོར་ཡུག་ལ་བཀོད་པའི་སྣ་སྦྱ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཞིང་།
སྤྱལ་དོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་གི་ནང་ན་བཀོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པས་སྦྱོ་སྤྱང་བྱས་པའི་ཚངས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་
གྱི་སྣ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུང་བོ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། འདི་ཅུ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་ཀུན་རིག་དང་སྤྱལ་དོར་གཉིས་
ལ་བཟང་ངན་དང་དབང་ཆེ་ཚུང་གང་ཞེས་ཡོད་སྟེ་སྤྱིར་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣ་མས་འཚད་པའི་ཆེ་
ཐ་སྣེད་ཐོར་ཡངས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འཛིག་ཉེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་ལ། དེ་དག་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་
ཡིན་པ་སྣ་མའི་གསུང་སྦྱོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣ་མ་ངོར་བ་མཚོག་ལ་བཀུར་བ་བཏབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱལ་བ་དང་རང་
རྒྱུད་པ་

། ༣༥༠ །

སོགས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ནི་སླ་མ་རྗེའི་གསུང་རབ་ན་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་
ཚུལ་སྟོན་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་བྲག་པོ་དབང་སྤྱུག་ཆེ་འཁོར་ཚུང་མ་དང་བཅས་པ་འདུལ་
བྱེད་ཉེ་དུ་གསལ་འདུལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆ་གསལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
རྗེ་ལྷུང་འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། སྟོག་སྟོང་སྤུལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པར་
འགྲུར་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །རྫོང་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་མངོན་རྟོགས་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ལྷོགས་སྐྱོང་
བཅུ་སོགས་འདི་དག་ལ་གདན་དུ་མཐོན་པ་དང་། ལྷུག་མཚན་དུ་ཐོགས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིང་གཟེར་བ་དང་།
གཏོར་མ་སྤུལ་ཞིང་སྟོན་ལས་བཅོལ་བ་སོགས་ནི། སྤྱིར་འདི་དག་ལ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྷོགས་སྐྱོང་དང་།
མཚོན་བྱེད་བཅའི་ལྷོགས་སྐྱོང་གཉིས་སམ། སྤུལ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷོགས་སྐྱོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
སྟོན་བྱེད་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆ་དང་སོགས་གདན་དུ་མཐོན་པ་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྷོགས་སྐྱོང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་སྤུལ་བ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས་རང་

༼ ༣༥༧ ༽

རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་འདུག་གི་སློམ་པའི་གདན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་མཚོན་བྱེད་བཟའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
དང་། དཀར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཟུང་བ་རྣམས་ལ་སློན་ལས་བཅོལ་བ་དང་། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
བཤེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཟུང་བ་རྣམས་ནི་སློན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་རྣམ་དུ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི།
ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་མོད། གཞུང་འདིར་གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
བཤད་པ་དང་མ་མ་ཐུན་པས་རྣམ་དུ་བྱེད་དང་ལྡན་པས་བཏག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཤད་པ་དེ་
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུལ་ལ། རང་གི་སློ་ཚོད་སྦྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། བབ་ཅོལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་
ཉེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་འཛིག་ཉེན་པར་འགྱུར་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ།
མི་ལ་སེང་གའི་མིང་བཏགས་པའི་ཆེ་སྣ་ཉག་རལ་བ་སྦྱག་པར་འགྱུར་བའི་སློན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། མིང་དོན་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་རིག་བྱེད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་རིགས་པའི་རྒྱལ་
པོས་སྡེ་བདུན་སོགས་ལས་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། མིང་ལ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་

༼ ༣༥༽

གཉིས་ཡོད་པ་གསུང་རབ་འཆད་པ་ཀུན་ལ་བྲགས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་
 བྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ནི་འདིག་རྟེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རེ་བར་སྐྱང་བ་ནི་དངོས་
 མིང་བཏགས་མིང་སོགས་ཀྱི་འགྲམ་སྤེ་བའི་རྫོབ་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། རྒྱུད་གསུང་བའི་
 འཁོར་གྱི་ཆངས་པ་སོགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷོན་པས་རྒྱུད་གསུང་བའི་ཆེ་འཁོར་ལ་རང་
 རྒྱུད་པས་ཁྱབ་ན། སྐྱལ་པ་དང་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་འཁོར་གཉིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
 ལྷོན་པས་རྒྱུད་སྤེ་འདི་གསུངས་པའི་ཆེ་འཁོར་གྱི་ཆངས་པ་སོགས་སྐྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཀུན་རིག་གི་
 འཁོར་ལུག་ཏུ་ཆང་བར་བཀོད་ཅིང་། ལུག་རྗོར་གྱི་བཏགས་པ་སྤེ་མ་གསུངས་པའི་ཆེ་སྤོག་སྤྱིང་ལུག་ནས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་སོར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་འདིག་རྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་དུག་འབྱུང་
 བའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། དཔལ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འདིག་
 རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁྱོད་ལ་ནི་སྤེ་མ་དེ་ལས་གཞན་མེད་ལ། ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོས་
 སྐྱལ་པར་བཤད་པས་ངེད་ལ་ནི་མིན་

། ༣༥༣ །

སའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ཞུང་བྱེད་གི་སྲོགས་སྲ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་སྐྱའི་
དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་འཛིག་ཉེན་དགག་ འཛིགས་བྱེད་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་འཛིག་ཉེན་དགག་ སྐྱང་མ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་འཛིག་ཉེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་སྐྱའི་སྐབས་ཀྱི་གཞོན་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་དང་། ཚངས་དང་རྒྱལ་
ཚེན་བཞི་སོགས་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྐྱབ་སྐྱའི་ཚོ་ག་བྱས་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
སྐབས་འགྲོའི་སྣོམ་པ་འཚོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྷ་ལ་སྤྲུལ་འཚལ་བ་དང་སྐབས་འགྲོ་
བྱས་པའི་སྣོན་ས་འབྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྣོ་གཏད་བཅོལ་བའི་སྲིད། ཉགས་བྱུབ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱའི་ཚོ་ག་ཞི་འཚོའི་
གཞུང་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་། སྐྱབ་སྐྱའི་སྐབས་ཀྱི་གཞོན་སྦྱིན་སོགས་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱད་པ་གང་ཞིག་ མཁན་པོ་
ཞི་བ་འཚོས་སྐྱབ་སྐྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡི་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་པོ་སངས་རྒྱས་སྲུ་བྱས་ནས། སྐབས་
དེར་དམ་ཚོས་མདོ་ན་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་སྐབས་གོལ་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་དོར་
རྣམས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཚངས་པ་རྒྱལ་ཚེན་བཞི་གཞོན་སྦྱིན་རྣམས་འཛིག་ཉེན་པའི་སྐྱུར་སྟོན་
པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་བྱས་ནས། སྐབས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྲུལ་མཚོན་སོགས་
ཡན་ལག་བྱུག་

{ ३५८ }

བོ་ཁ་སྐྱང་སྟེ་དངོས་སུ་སྐྱུར། བདུན་པ་མདོའི་སྟོན་ལམ་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་དང་བཞི་ཚན་བཞི། བཅུ་གཉིས་
 ཚན་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཞི་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ་ཉིད་སྐྱུར་བ་ཞི་འཚོས་མཛད་པའི་སྟོན་སྒྲའི་ཚོ་ག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འཛིགས་བྱེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་གཤེན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུང་པོ་
 རང་རྒྱུད་སྐྱུས་སྐྱེ་བུས་པར་ཐལ། རོན་ཡོད་དོན་རྗེས་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས། རྗོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
 མངལ་ནས་གཤེན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་སྐྱུང་སྟེ་སྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཚེབས་བརྒྱད་ལ་བཀོད་ནས། རྗོར་སེམས་ཞུ་བའི་
 གཞུང་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་བཅས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། བསྟན་སྐྱུང་མགོན་པོ་སོགས་སྐྱུང་མ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 འདོད་ཁམས་དབང་སྐྱུག་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་མཚོག་སྟེད་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་སྐྱེད་པའི་
 ཡུམ་དང་། རིགས་སྣའི་ཡུམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། གདོང་བཞི་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་
 དོན་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་གྱི་སྟོན་ལས་ལས་སྐྱུལ་པ་དང་སྟོན་པའི་ཉིང་སྐྱུལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
 ལས་མགོན་ལྟ་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་མགོན་པོ་ལྷམ་བུའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་བརྒྱད་དེ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་།

༼ ༣༥༥ ༽

སྐྱལ་པའི་བྱ་ནག་ཁྲི་ནག་སོགས་འདི་ག་ཉེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། སྐྱལ་པའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་བཅེ་ཚེན་ས་པའ་གྱི་འཕྲིན་ལུ་ལས། གྲེ་མ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་
མི། །ལྷ་སྐྱལ་ཚད་པ་འགྱུར་པོ་སྐྱབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་ནི། རང་གི་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་པལ་
ཚེར་འགྱུར་པོ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་མ་སྐྱ་ཞེག་ཅེས་བཅེ་བ་ཚེན་པོས་གདམས་ཏེ། ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་འགྱུར་པོ་
ལ་བཅོལ་བ་ནི་ལྷ་སྐྱལ་ཚད་པའི་སྐྱལ་བ་དམན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། སྐྱབས་གནས་མཚོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་སྲིར་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཚེ་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ཁྲོད་ལ་པན་པའི་གདམས་ངག་ནི་བསྟན་པར་
བྱ་བས་ཉོན་ཅིག་མཐོ་བ་ཉན་རང་ནས་དམའ་བ་རི་བོང་སོགས་ཀྱི་བར་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཟུང་ཞིང་མིང་དེ་
དང་དེར་བཏགས་པ་ལ་དེ་རང་རྒྱུད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱར་
སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་དང་། དེ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
སྲིར་དང་། ཚངས་པ་བརྒྱ་གྱིན་ལ་

༼ ༣༥༦ ༽

སོགས་པ་འདི་གཉེན་པའི་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་དང་། དུར་ཁྲོད་བདག་པོ་ཤ་ཟའི་ཚོགས་བཅས་འདི་གཉེན་པའི་ཆ་
ལུགས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། རི་བོང་སྟག་དང་སེངྒེ་སོགས་རིགས་རྒྱལ་གི་འགོ་བ་སོ་སོའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་
པ་རྣམས། གུན་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་སྲིད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་བས་
ཉན་རང་དང་རིགས་རྒྱལ་གུན་གྱི་ལུས་ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྲིད་
རོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་ལམ་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་སྟོགས་སྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལ་རིམ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི་དགའ་གདོང་པ་ཚོས་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལྟར། དགའ་གདོང་པའི་སྟོམ་གསུམ་རྟེན་ཆེན་གྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་ལ་དབང་བཞི་མེད་པས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་རིམ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། སྲིད་རིམ་གཉིས་ངེས་པར་འདོད་དགོས་
ཏེ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ཡང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཡང་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྗེ་བས་སྟོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

། ༣༥། །

འཕྲིན་ལྷ་ལས། བཙུན་ལྷོད་ཀྱིས་གསང་སྤྲུལ་ལམ། །རིམ་བཤེས་སྤྱི་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱི་དང་། སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་། དབང་དང་རིམ་གཉིས་མི་ལྷན་བས། །དོན་རྗེ་ཐེག་
པའི་བསྟན་བཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡི་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་བཤེས་དགག་བཤེས་གསུམ། མགོ་མཚུངས་
རིགས་བས་དགག་དངོས་སྟོབས་རིག་བས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྱུབ་བས་དགག་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀྱང་
སྤྱི་འོག་མ་ལ་ཡང་དབང་བཞི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
ལ་ཡང་ཁྱབ་བཤེས་ལ་ཡོད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཙུན་སྤོམ་གསུམ་འདི་ཉིད་ལས། །དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལྷགས་
ནས་སྤོམ་གྲོལ་གཉིས་ལ་འབད་དགོས་པར་བཤེས་པའི་སྤོམ་བྱེད་དེ་དབང་བཞི་ཉིད་ལ་ནི་གསུངས་ཤིང་།
གཞན་ཡང་སྤོམ་གསུམ་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་གསང་སྤྲུལ་སྤོམ་འདོད་ན། །འོར་བཤེས་པའི་དབང་བཞི་
ལོང་། །ཞེས་སོགས་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ལྷོད་ཀྱིས་དེ་དག་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་མཐའ་
འདྲིན་པའི་ལུང་དུ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བཤེས། ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བཞི་གང་རུང་

༼ ༣༥ ༽

ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ནི་སྔོན་མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་འདེབས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྷ་གུ་
སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ་སྟེ་དེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ལོ་སྤྲོད་རྒྱ་མེད་
བར་སློ་ཡིས་རིམ་གྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྤང་གཞི་སྤྲོད་པོ་
ལྷ་སོགས་དང་སྦྱོང་བྱེད་རིགས་ལྷ་སོགས་གཉིས་སྤྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཉིད་ལ་གསུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། རབ་
དབྱེ་ལས། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཚད། །སྤང་བ་ལྷ་རྩ་གསུངས་པ་མེད། །བྲིས་སྤྱུ་ལ་སོགས་ལྷར་སློམ་
པ། །དེ་ནི་ཐབས་གྱི་བྱེད་པར་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། །ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། །སྤང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །མཚན་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སློམ་པ་ཅམ་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ནི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་ནི་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ཉིད་ལ་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་
ལམ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ། སྤང་བ་ལྷ་རྩ་མི་སློམ་པ་དགག་སློམ་པའི་གཞི་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་

། ༣༥༩ །

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྣ་བཟོད་པ་དང། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། ལྷང་བ་ལྟ་རུ་
འཆར་བའི་དོན་ཡིད་དོར་འཆར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་རུ་འཆར་བ་མིན་ཞེས་པ་ནི་ཅོང་ཁ་པ་དང་
དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་དགོ་ཚུང་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར། རི་བོ་དགོ་ལྷན་པ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རྗོགས་རྣམ་གཉིས་ལ།
སྣང་བ་ལྟ་རུ་འཆར་བའི་དོན། ཡིད་དོར་ཉེན་དང་བཞེན་པ་ཡི་ལྟ་དང་ཡི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་
ཆར་མི་འཇུག་པས། ཡིད་དོར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་རུ་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཀུན་ལྟ་རུ་འཆར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྤོ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང། སྤྱི་རོལ་སྣང་བ་ལྟ་རུ་བསྒྲོམ་པས་ལྟ་
རུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལྟ་མིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སོལ་བ་བརྟུང་བས་དུང་དུ་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་ལོ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇུགས་པ་མཐོང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་དགོས་དགག་པར་དམ་
བཅའ་བཤད། འགོག་ལུས་འགོག་གྱེད་ལུང་རིགས་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་ཚོས་
ཅན། བྱོད་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དགག་པར་

། ༣༦༠ །

བྱ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་འགྲོལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་བཙུག་པ་ཡི་བདུན་གྱི་ཚིག་གིས་སྐྱུ་ས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་འགལ་བས་དགག། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག། ལས་
སྒྲུངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲུང་བ་སྤྲུང་མི་སྒྲོམ་བ་དེ་ཡང་ལུང་དང་འགལ་ཏེ།
གསང་བ་འདུས་པ་ལས། མདོར་ན་ལུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །དོ་རྗེའི་སྐྱེ་
མཚེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག། །ས་ནི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཚུ་ཡི་
ཁམས་ནི་སྐྱ་མ་གེ། །གོས་དཀར་མ་དང་སྒྲོལ་མ་ནི། །མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་
དེའི་དོན་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཐ་མལ་དངོས་པོ་རིགས་རྣམས་བརྒྱུ། །སྤྱེ་ནས་དེ་དག་འདུས་པ་ཡི། །དམ་པ་
རིགས་བརྒྱུར་སྒྲོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱེ་དོར་རྩ་
རྒྱུད་ལས། ལུང་པོ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་ལྔ་དང་ཁམས་ལྔ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་སྐྱེ་མཚེད་དུག་རྣམས་བདག་མེད་ལྟ་
མོ་བཙོ་སྤྲུང་སྒྲོམ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་བདེ་མཚོག་
བཤད་རྒྱུད་ལས།

། ༣༦། །

ལྷན་པོ་ལྷ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་བཅུ་བདུན་རྣམས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་སྐྱོམ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སོ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་དབའ་བོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིར་ནི་སྐྱོམ་
བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གསུང་རྣམས་དང་བོད་ཡུལ་སྐོན་གྱི་སྲགས་
འཆང་གི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤང་བྱ་དེ་དོར་བར་བྱ་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་སྤང་བའི་དངོས་པོ་སྤྱར་མི་སྐྱོམ་ཞེས་པ་དེ་རིགས་
པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྤང་བ་སྤྱི་དོ་བོར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ན། དེ་བསྐྱོམ་པས་སྣ་རུ་མི་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་སྣ་རུ་འཆང་བ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་བ་སྣ་ཡི་དོ་བོར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཏྱག་གཉིས་ལས། དེས་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་བརྗོད། །སྤྱི་ནས་རེ་རེ་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྣ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་སྐབ་
བྱེད་དུ། ལྷན་པོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་བྱལ། །སྐྱེ་མཆེད་བྱལ་དང་འབྱུང་ཆེན་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་
དག། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་སྐྱུང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་།

། ༣༦༩ །

གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ཉིད་དག་པ་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། དག་པ་གཉིས་པ་ལྟ་སོ་སོ་ཡི་
དག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྟ་ཡི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །བཞིན་ལག་ཁ་
དོག་གནས་པ་ནི། །སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་པལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་ཅེས་མི་འགལ་ཏེ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་སྐྱབ་བ་པོས་སྐྱབ་གཞི་མ་
འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱོང་བྱེད་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་ཚོས་གསུམ་གྱི་དོད་དུ་ནི་སྐྱབ་གསུམ་འབྱུང་བར་སྐྱོ་བཏགས་པ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ཚོས་ཅན། འདིར་དགག་པ་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་དེ། གཞན་དུ་བཀག་ཟེན་པ་ལྟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རྗེ་ལུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱུ་མཐའི་ཤུན་འབྱེད་དུ། མཁས་པ་སྤྱི་
སྤྱིར་འོན་པ་དག་གི་སྐྱབ་གཞི་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་བྱེས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་
འདིས་ལོག་སྐྱོང་ཚུལ་བཅོད་རིགས་པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་བོ་དགོ་ལྟན་པ་ཆེན་པོས་
སྐྱབ་

༼ ༣༦༣ ༽

གཞི་སྐྱོད་ཚུལ་ལ། རོན་ཚོན་བཅུ་དྲུག་དུ་སྤྲེས་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་ཟེན་ལ། རོན་འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་
 དཔལ་འགྱོར་རྒྱལ་མཚོན། མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྐྱང་གཞིར་མི་བཞེད་ལ། རྗེ་བཅུན་
 ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས། རྩོགས་སྤྲེལ་ལོངས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱོན་འཕེན་པར་
 ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་
 བདེན་མེད་དུ་ཞེན་ལ། དབྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་བཞེད་པས་རྩོགས་སྤྲེལ་ལོངས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོད་པ་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐབས་སུ། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཞེད་པ་བཀག་པ་མེད་པས་རྩོགས་
 སྤྲེལ་ལོངས་གསུང་པ་ནི། རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་དགོངས་པར་ཞེན་ཚོས་ཅོམ་གྱི་ཚོད་ལན་གནང་བ་ལ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་ཅོམ་དུ་ཟད་དེ། མ་དག་པའི་ཕྱང་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱར་སྐྱོམ་པ་རྗེ་བཅུན་ཚོང་ཁ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན། རྗེ་དེས་མཇོང་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་
 པའི་རྗེ་ཀ་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱད་པར་དེས་མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་
 བུར་གྱུར་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས། ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། སོལ་བ་བརྟུར་
 ཡང་དུང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣ་ནི་ཡིད་འོ་ལ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་རྣམས་

། ༣༦༩ །

ལྷ་མོ་མ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེས་ཡིན། བདག་གཞན་གྱི་བདེ་སྲུག་བརྗེ་བ་བཀག་པ་
དགོངས་པ་མིན་ན། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གོ་དོན་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་། གཞན་ཡལ་བ་འདོད་པའི་སློ་
གཉིས་གོ་ས་བརྗེ་བ་ལ་འཆད་དོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྐྱོན་གནང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེས་ཡོད། བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་
ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་དུ་མི་བཞེད་ན། ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ལྷ་བ་དུ་ཤད་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
དགོས་ལུས་ཅི་ཞེས་ཡོད་བསམ་དགོས་པ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་སློམ་པའི་གཞི་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ་
གཉིས། རྩོགས་སྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། གུན་བཏགས་དང་གཞན་
དབང་ལྷ་རུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་མིན། ཡོངས་བྱུང་ཁོ་ན་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་རྫོ་ནང་གུན་
མཁུན་ཆེན་པོའོ་ཞེས་པ་ལྷ་བ་རྫོ་ནང་ཆེན་པོ་སོགས་མཁུན་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ནང་གི་སྣང་བའི་དངོས་གུན་ལ་མཚན་
ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡི་གུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་ལྷ་རུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
གུན་རྫོ་ནང་ཉིད་ཡིན་སྤྱིར། ཡོངས་བྱུང་ནི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་

། ༣༦༥ །

བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བས་ལྟར་འགྲུར་བ་སྟེ། དེ་དོན་དམ་པའི་ལྟ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། ལྟོ་སྲུང་གི་ཐི་མ་དང་
བྲལ་བའི་ཆེ་དོན་དམ་པའི་ལྟ་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རྒྱུད་ལས་སྲུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
སོགས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྲུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལྟར་
སྐྱོམ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། སྲུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་དག་གི་ཡོངས་གྲུབ་བམ་ཚོས་ཉིད་ནི་དོན་
དམ་པའི་ལྟ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསག་གི་དུས་སུ་ཕུ་བྱ་ཉམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འོད་
གསལ་དུ་སྐྱུངས་ནས། སྐྱོས་བྲལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་ཨ་ཉི་ཞེས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བ་ཉིད་ང་ཡིན་ཞེས་
ང་རྒྱལ་འཛོག་པའང་། དོན་དམ་པའི་ལྟ་འདི་ཉིད་དེ། འདི་ཉིད་འོག་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལྟར་ནི་སྐྱོམ་བ་ཡིན་
སྲིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དོན་དམ་
ལྟར་སྐྱོམ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། སྲུང་རིགས་ཁས་སྐྱུངས་དང་འགལ་བ་
གསུམ་གྱིས་བྱོད་དག་ག་པར་བྱས་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་

། ༣༦༦ །

གསུམ། ལུང་དང་འགལ་བས་དགག། རིགས་པས་གཞོན་བས་དགག། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བས་དགག།
བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལུང་འགལ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་དེ་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། གྱི་དོར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། དེས་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཞེས་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ནི་དག་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། ཕྱི་ནས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་
ཡིས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ཀུན་ལྷ་དུ་སྟོན་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་དག་པ་
གསུངས་པ་དང་ཁྲོད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་འདི་ཉིད་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྟོན་གཞི་ཚོས་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་ན། རེ་རེའི་
དབྱེ་བ་ཡིས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རེ་རེ་ཞེས་པ་སོ་སོའི་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་སོ་སོར་མེད་
པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་གཞོན་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པ་ཕྱི་མར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་
གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ནི། །དེ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་རིགས་སུ་འགྱུར། །བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
འདི། །རི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཚུལ་

། ༣༤༧ །

ལས་ནི། །དེ་ཡི་རིགས་སུ་འདྲ་དེ་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་གུར་ལས་ཀྱང་། དོན་ལ་
འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཚེ་རྒྱལ་བའི་དངོས་པོས་སྤངས་པ་ཡོད། །ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་
གནས་ནས་ནི། །འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་རྣམ་པར་བརྟུག་ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀུན་རྫོབ་སློམ་པའི་དབྱེ་བ་ཀུན་ལྟ་བུ་སློམ་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་
གཞོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དེ་དག་ལྟ་བུ་སློམ་དགོས་ཏེ།
གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་གཙོ་བོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སྤིང་
པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ནི་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཉིད་
ཀྱིས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས། གཞན་དུ་སྤིང་པའི་འཆིང་བ་ཡོད་མ་ཡིན་མེད། དེ་དང་
རྣམ་པ་འགལ་བའི་སེམས། །གང་ཡིན་ཀུན་རྟོག་སྤང་མི་འགྲུང། །

། ༣༤ །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་སློམ་པ་གཞན་འགོག་པའི་
ཐབས་ནི་མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་སློམ་བྲལ་པར་ངོས་ནས་ལྟ་བུ་བསློམ་ན་ཚོས་དབྱིངས་སློམ་
མེད་ལ་སློམ་པར་གྲུས་པར་སོང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སློམ་པ་སློམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བརྟག་གཉིས་དེ་ཉིད་
ལས། སློམ་པ་པོ་མེད་བསློམ་པའང་མེད། །ལྟ་མེད་སྤྲུལ་གྲུང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ། གུན་རྫོབ་
སློམ་པ་གུན་སློམ་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ལུང་ཡིན་གྱི། རྫོག་པ་དོན་དམ་སློམ་མེད་སློམ་བཅས་ཀྱི་ལྟར་སློམ་པའི་ལུང་
མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དང་གི་ཐབ་དོན་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་ལས། རྒྱས་གདབ་ལྟ་དང་དོ་རྗེའི་བརྟུལ་
ཞུགས་དང་། །དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་བད་དོན་འཕྲོད་པའི་ཚེ། །ལུང་པོ་ལྟ་པོ་ཚོས་ཉིད་དང་བཅས་དང་། །སློ་
གསུམ་ཐ་མལ་རྣམ་ཉོག་སློང་སེམས་ཐོབ། །ཅེས་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་བ་རིགས་ལྟར་བསློམ་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྟའི་
ཚོས་ཉིད་རིགས་ལྟུག་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསློམ་པ་ནི། ལྟ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྟ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་
དབང་སྟེ་སློབ་མའི་

། ༣༦༩ །

དབང་དུག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་དགེ་ལེགས་པར་འབྱེད་
དགོས་ཏེ། སྤྱིར་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་དང་།
སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གངས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་ཚོས་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གངས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ཅམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྫོག་པའི་སྤྱིར་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་ཅི་རིགས་པར་དོ་རྗེ་
སེམས་དཔལ་འཕེལ་ཚོས་དབྱིངས་མར་བསྐྱོམ་པར་རྒྱུད་དང་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ཅམ་
ཡིན་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་གངས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་
སྤྱིར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་སྤྱིར་བསྐྱོམ་ཞེས་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་འདོད་ལས་ལྷུང་མི་
བསྐྱོམ་པའི་རིགས་པའི་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་ལ་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་འབྱུང་བས་དེ་སྤྱིར་བསྐྱོམ་
ནས་རྫོག་དགོས་སོ། །ཚོས་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་མེད་པས་དེ་སྤྱིར་བསྐྱོམ་མི་
དགོས་ཤིང་།

། ༣༥༠ །

དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒོམ་མི་བྱས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །མདོར་ན་ཚོས་ཅན་སྤང་བོ་ལྟ་ལྟར་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
སྒོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་ལྟར་སྒོམ་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་སངས་རྒྱས་ལྟར་ལྟར་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་སྒོད་པ་
བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གང་ལ་སྒྲུབ་ན་ཅུ་བ་ཡི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་སྤང་བོའི་ཚོས་ཉིད་མཚན་
ཉིད་པ་ཡིན་ན། སྒོས་མེད་སྒོས་བཅས་སུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཅན་སྤང་བོ་ལྟ་ལྟ་
འཛོག་ན་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་དང་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོག་། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ཁོ་ན་ལྟར་བསྒོམ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་
བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྤུན་མོང་ཉིད་འབྱུང་གི་མཚོག་མི་འབྱུང་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་
པས་གང་བསྒོམ་པའི་གཞི་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་བསྒོམ་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་ནི་གཟུགས་སྐྱར་འབྱུང་བ་སྒྲོག་ཏུ་མེད་ཅིང་དེ་ཡང་འདོད་ན་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་དམ་ཡིན་པར་

། ༣༥། །

ཁས་སྒྲུངས་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྲིད། བསྐྱེད་རིམ་གཟུགས་སྐྱེ་ཐོབ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྐྱེ་གཉིས་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱུང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་འཚོལ་བ་ཡི་རྣམ་གཞག་ངན་བ་
འདི་དོར་ལ་དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་མ་རྫོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འགྱུར་བ་
ཀུན་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལྡེ་དོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བར་དག་ཅིང་དག་པ་ལྟར་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྟར་
འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བཅིང་གོལ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་ལུས་
གཉིས་ཆར་ཆང་བའི་སྲིད། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་གསེར་རྒྱན་ལྟར་མཁས་པ་
ཀུན་གྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་འདོགས་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ། བྱོད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་
གི་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །སྐབས་འདིར་གསང་སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱུང་
གཞི་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་གནད་ལ། རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་འགྱུར་

། ༣༥༩ །

གྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཁོ་ན་སྐྱུང་གཞིར་བཞེད། མཁས་པ་བོ་དོང་པ་ལུས་ཀྱི་དྲངས་མ་དོ་རྗེ་ལྷ་བ། ངག་གི་
དྲངས་མ་དོ་རྗེ་ཉི་མ། ཡིད་ཀྱི་དྲངས་མ་དོ་རྗེ་དུས་མེ་སྟེ། དྲངས་མ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྗེ་འུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱུང་གཞིའི་གཙོ་བོར་བཞེད། དྲངས་མ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱེད་
པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་མི་བསྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པས་རང་བཞིན་ལྡན་གྱུ་བ་
ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་རྡོ་ནང་པ་ཆེན་པོས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་དོན་
དམ་པ་ཉིད་སྐྱུང་གཞི་ཡིན་གྱི་མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱུང་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱུང་གཞི་མ་ཡིན་ལ།
མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱུང་བྱ་གཉིས་ཆར་དུ་འདོད་པ་ནི་སྤྱིན་དང་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
ལྟར་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཞེད། །རང་རེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱེ་བ་པལ་ཆེ་བ་ནི། མ་དག་པའི་ཕྱང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱུང་བྱ་གཉིས་ཆར་དུ་འདོད་དེ། མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་རྣམས་གདོད་
མ་ནས་སྟེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་སྟེའི་སྐྱོམ་པའི་གཞི་དང་མ་དག་པའི་དྲི་མ་སྐྱོང་བའི་
གཞི་གཉིས་ཆར་

། ༣༥ །

ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྣང་བསྐྱོམ་བས་མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་གི་རྒྱུན་དག་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་སོགས་སུ་གནས་
གྱུར་ནས་མ་དག་པའི་དྲི་མ་བྱང་བར་བྱེད་བས་ན་སྦྱང་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བྱུང་ཤིང་དེ་ཉིད་མེས་
སྲེག་པའི་གཞི་དང་མེ་བསྲེག་བྱ་གཉིས་ཆར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིན་དང་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་ཐམ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱིར་སྦྱང་བྱ་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་བྱ་གཉིས་ཆར་ཡིན་པ་དང་སྦྱང་བྱ་ཁོ་ན་
ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་ཤེས་ན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ཏུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱིན་དང་གསེར་གི་
གཡའ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་ཆེ་ཁོ་རང་རང་ཟད་ལ་འགོ་བ་ཅམ་ལས་ཁོའི་རིགས་རྒྱུན་
ནམ་མཁའ་དང་གསེར་སོགས་སུ་སོང་བ་མིན་པས་སྦྱང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་སོགས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ། མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཆ་རྣམས་ཟད་
ཀྱང་། རང་གི་རང་བཞིན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སོགས་སུ་གནས་གྱུར་བར་བྱེད་བས་སྦྱང་བྱ་དང་
སྦྱང་གཞི་གཉིས་ཆར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔལ་ལྡན་ཤུག་མཚོག་ལྡན་གྱིས་གསེར་ཐུར་ལས། མ་དག་པའི་
ཕྱང་པོ་ལྟ་སོགས་སྣང་བསྐྱོམ་བྱ་མ

། ༣༥ །

ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་དབང་གི་བྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྷ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བའི་དོན་
དམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཅེས་པའི་གཟུགས་སྤང་ནི་གཟུགས་
སྤང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་མ་དག་པའི་གཟུགས་སྤང་རྣམ་སྤང་དུ་སློམ་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དེར་བསློམ་པས་རྣམ་
སྤང་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་
གྱི་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ལས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པས་བཞེད་པ་
དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དང་། ལོག་སྐྱ་ཚར་གཅོད་རིགས་པའི་མཚོན་ཆ་ལས་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། རྗེ་
ནང་པའི་བཞེད་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་བཀག་ཟེན་ལ།
དཔལ་འབྱུང་མཚོག་ལྷན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་རྗེ་ནང་པ་ལ་རྒྱལ་བཏག་གནང་བའི་ཞར་
བྱང་དུ་ཁྱེད་པ་ཡིན་མོད། རྒྱས་པར་ནི་སློ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་སློམ་གསུམ་དཀའ་
འབྲེལ་ཞེས་མོ་རྣམ་འཐག་ཏུ་བཏུ་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པའི་གཞན་སློང་ལ་དགག་པ་ཆིག་རྩེལ་དུ་གནང་བ་ནི་
འདི་ལྟར་ལྟ་བུའོ།

༼ ༣༥ ༽

གནད་མི་མ་སྐྱོན་བར་བསྐྱོན་བ་དང་། སྒྲོམ་བའི་གནད་མི་མ་སྐྱོན་བར་བསྐྱོན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་
འཕགས་བའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་བ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་བ་རང་རང་གི་སྤྱོད་སྲིད་ལུ་འཕྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་སྒྲོས་བ།
གངས་མིའི་ཁྲིལ་འདྲིའདྲི་ལྟར་འདྲིའདྲི་ལྷན་སྒྲོས་རྒྱུ་ཚུལ་བསྐྱོན་བ། དེར་སང་གྲགས་བ་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་
ཀྱི་སྒྲོམ་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ཡང་ཅེར་འདྲིའདྲི་བ་དག་གི་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཤུལ་བ་གསུམ་
འདྲིའདྲི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་རང་རིག་རང་གསལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འདྲིའདྲི་གྲང་། ཏྲག་བར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་
རང་ལྷན་སྒྲོས་ཀྱི་ཉོགས་བུའི་ལྷ་བ་མཐར་སྤྱད་ཀྱི་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བུ་བ་མཐར་སྤྱད་བ་བཞིའི་ལྷས་སྤྱེ་བའི་རྣམ་
འགྲོར་སྒྲོན་བའི་ལྷ་བར་བཞེད་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷ་བར་མི་བཞེད་ལ། ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་ལྷ་བའི་མཐར་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་འགྲོར་
སྒྲོན་བའི་ལྷ་བ་འདྲིའདྲི་གནས་སོ་ཞེས་ལྷ་སྤྱད་རྣམ་རིག་བའི་སྤྱོད་སྲིད་ལུ་འཕྲུལ་བར་མཛད། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤས་
འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡང་རང་སྒྲོང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཐོགས་མེད་དོ་ལོ་ཉིད་མེད་བར་སྤྱད་བའི་
སྤྱོད་སྲིད་ལུ་འཕྲུལ་བར་མཛད་པ་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་སྤྱད་མ་གྲགས་བའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་

། ༣༧ །

འཇམ་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྫོན་པའི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་
འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ནི་གངས་ཅན་དུ་སྤར་མ་གྲགས་
ཤིང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་གང་གི་འང་ལུགས་དང་མི་མ་སུན་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བཤ་
ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཤེས་པའི་གཞུང་དང་མ་སུན་མོད། མིང་ཅམ་མི་
མ་སུན་ཏེ་ཤེས་པས་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ལྷ་བར་འདོད་ལ་སྟོང་ནི་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་བཞེས་
ལྷས་སྟེ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བར་འདོད་པའི་སྲིད། རྫོན་པའི་ལྷ་བ་དང་ཡང་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་ཆ་ནས་
མ་སུན་ཡང་ལྷ་བའི་གནད་ནི་མི་མ་སུན་ཏེ། རྫོན་པ་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་སྟེ་འཇིག་མེད་པའི་རྟག་བཟན་དུ་འདོད།
སྟོང་ཉིད་ལྷ་བ་དེ་སྟེ་འཇིག་གེད་པའི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལྷར་འདོད་པ་དེ་ཡང་བཞད་
གང་གི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་གེད་པའི་རྟག་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་སྟེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་
སྲིད་ལོ། །གཉིས་པ་སྐོམ་པའི་གནད་མི་མ་སུན་པར་བསྟན་པ་ལ་རྩུ་

། ༡༧༧ །

རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མི་མ་སྐྱུན་བར་བསྐྱུན་བ་དང་། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མི་མ་སྐྱུན་བར་བསྐྱུན་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
བཤ་ཆེན་བས་ཀུན་གཞི་ཡ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་མྱུང་འདས་ཀྱི་གཞི་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
འཁོར་བའི་གཞི་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་སྐྱུན་མོང་བ་
གཅིག་མེད་བར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱུང་འདས་བའི་སྤྱོད་སུ་སྤྱུང་ཞིང་མྱུང་འདས་ཁོ་ནའི་གཞི་བྱེད།
ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱོད་སུ་སྤྱུང་ཞིང་འཁོར་བ་ཁོ་ནའི་གཞི་བྱེད་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་སྐྱུན་མོང་བ་མེད་བ་དང་། ཀུན་གཞི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་སུ་སོ་སོར་སྤྱུང་བ་དེ་
འདྲ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབལ་ལྡན་ས་སྐྱུ་བའི་མན་ངག་ལས། །སེམས་ཉིད་རིག་བ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ།
རིས་སམ་སྤྱོད་སུ་མ་སྤྱུང་བ་ཞེས་ཀུན་གཞི་དེ། ཡུལ་དུག་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་འཁོར་འདས་གང་གི་འདྲ་
སྤྱོད་སུ་མ་སྤྱུང་བར་བཤད་བའི་སྤྱིར་དང་། བྱེད་བཏེན་བ་ཀུན་གཞི་ཡ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་
འབྱེད་ན་ཏེན་ཅ་སོགས་ལ་འདྲ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འབྱེད་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཏེན་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞི་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་བས་ཏེན་དང་བཏེན་

། ༡༥ །

བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྲིད། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བའི་རྒྱུད་མན་ངག་གི་དགོངས་བསམ། སྲིད་
རྒྱུ་རྒྱུད་ཙམ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་ཀྱང་། གྲེ་བྲག་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་
ནི། །རང་བཞིན་ཟུང་འཇུག་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་གི་རང་བཞིན་གཞན་གཉིས་ལ་མི་འཛོག་སྟེ། ཟུང་འཇུག་དེ་རྟོགས་
བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གི་གསལ་སྟོང་གཉིས་ཙམ་རྟོགས་བ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་སྲིད། ཟུང་
འཇུག་དེ་ལ་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དང་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་ཀྱི་དོ་རྗེ་
ཞེས་འཛོག་གིས། རང་བཞིན་གཞན་གཉིས་ལ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཙམ་ལས་སྲ་མ་དེ་ལྟར་མི་
འཛོག་པའི་སྲིད་དང་། ཟུང་འཇུག་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་
དོན་དམ་བདེན་བ་དང་ཚོས་དབྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་ནི་སྐྱོས་པའི་
མཐའ་དང་བྲལ་བས་སྤང་གཞི་དང་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་སོགས་སྲ་མི་རིགས་པའི་སྲིད། གཉིས་བ་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་
གནད་མི་མ་ཐུན་བར་བསྟན་བ་ལ། གསེར་ཐུང་ལས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤང་གཞི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱིད་རང་གིས་རིག་

༼ ༡༥ ༽

འཛིན་སློབ་གྲོས་བཟང་པོའི་དྲིས་ལན་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་
སྤྱང་གཞི་དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་སྤུང་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་
གཞི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འཆི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་བྱ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞིག་ཁས་
སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱང་གཞི་སྤྱི་འཆི་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
འཆི་བ་དེ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བཞིའི་ཐེམ་རིམ་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་འགགས་པའི་འོད་གསལ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གནད་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནི། རྫོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་དང་སྣ་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་
སྣ་ཡང་མེད་པས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་དེ་ཚོས་ཅན་བདེན་
པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟོགས་དངོས། འདོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

། ༣༡༠ །

འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་ཐ་མལ་བའི་ཕྱང་སོགས་རྣམས་གཏུན་ནས་
མེད་བས་སྐྱུང་གཞིར་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། སྐྱུང་བུའི་བྱི་མ་ཡིན་བས་དེར་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡིན། ཕྱི་མ་
ལྟར་ན། ཐ་མལ་བའི་ཕྱང་ཁམས་རྣམས་དག་པའི་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་སུ་གནས་འགྱུར་དུ་མི་རུང་
ཟེར་བར་སྐྱུང་བས་ཉེས་པ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ལྷགས་གསེར་དུ་
བསྐྱུར་བ་ལྟར་ཐ་མལ་བའི་ཕྱང་པོ་དོ་རྗེའི་ལུས་སམ་འཇུག་ལུས་སམ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་གནས་གྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཐ་
མལ་བའི་ཕྱང་པོ་དོ་ནས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་ཆེ་ལས་ཀྱི་ལུས་
བཅོམ་པ། །དེ་ཆེ་སྟེ་ལྟ་ལྟུང་ལྟུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གསང་སྟགས་སྐྱེས་བུའི་སྐྱོར་
བ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་མཚོག་དག་ཏུ་འགྱུར། །གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས། །ལྷགས་ནི་གསེར་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན། །དེ་བཞིན་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་ཉིད་བདེ་གཤེགས་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཞན་
ཡང་དབང་བཞི་དོ་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་

། ༣༡། །

བས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ལུས་མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐོབ་ན་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་
ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་རྟེན་འདི་ལྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་མ་སྤངས་པར་སྐྱབ་བཞི་ལོ་འཕང་ཐོབ་
བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུས་རྟེན་འདི་འདོར་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། འདི་སྐྱབ་བཞིར་གནས་
གྱུར་བ་མེད་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་དོན་འཆད་པ་ན། གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་
བྱེད་བས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་དུས་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡང་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་གནས་ཏེ། ལུས་
རྩ་དེ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ་མང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་གྱུ་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྩ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ལན་གཅིག་སྐྱུལ་སྐྱུར་
གནས་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེས་ན་མང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་དང་། འགྱུར་དུ་རུང་བ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་དེ་ལ་
སྐྱུལ་སྐྱུ་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་གཞག་ཅེས་བ་དང་། ཡང་འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་
བུའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཚོས་རྟེན་རྩ་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་ཏེ་གནས་གྱུར་གྱི་
ཚུལ་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཡི་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས་བསྐྱས་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དཔེར་ན་

། ༣༣ །

ལྷགས་སྤང་སྤོང་གསེར་གྱུར་གྱི་ཅིས་གསེར་དུ་བསྐྱུར་བས་ལྷགས་གྱི་དོ་བོ་མ་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་
སོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟའི་རྟེན་དགྱེས་འཁོར་བཞི་སྐྱབ་བཞིར་གནས་གྱུར་
བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། མདོར་ན་གཞི་དུས་ལམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚང་བས་ལམ་གཞི་ལས་
ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད། འབྲས་བུ་ནི་དེ་གཉིས་ལས་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་
དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཅུམ་ལ་དགོངས་ནས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོན་སྐྱབ་པ། །འཁོར་གྱི་རིགས་གྱུར་
ཤུགས་སྤོང་མཚོག་ །དོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་གཞན་དོན་
མ་ཐུན་སྐྱབ་སྐྱབ་ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེ་བཙུན་གོང་མས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བཤད་
པའི་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དོན་གཅིག་ལ་མི་འདྲི་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་གྱི་གོ་བ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་གནས་གྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཚེ་གཞི་ལམ་གྱི་རྟེན་དགྱེས་འཁོར་
བཞིའི་རིགས་འབྲས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཅུམ་ཡིན་གསུངས་པར་སྤང་སྟེ། འདི་དག་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་ཚིག་
བསྐྱུས་པའི་སྟེང་པོ་ཅུང་བཟང་།

༼ ༣༤༣ ༽

ཅམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཞིབ་མོ་རྣམ་འབྲུག་མཛད་པ་པོ་དེ་ཉིད། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་
དང་། ཟབ་དོན་འབྲེལ་བའི་གནད་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཡང་། གཞི་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་དང་བདེ་གཤེགས་སྣང་
པོ་གནད་མི་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་བྱང་འཇུག་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་
གཤེགས་སྣང་པོ་མིན་གསུང་བ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་ཞེས་
བཤད་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དབལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའི་རྗེ་བཙུན་གོང་
མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་སམ་སྟམ་སྟེ། གོང་དུ་དབྱུང་བེན་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དབྱུང་བར་དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། དབྱུང་བ་ཞིབ་མོ་སོ་
སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་འབྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་དག་མ་
དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རྫོང་འབྲུལ་བར་སྤྱོད་ན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་
མཐོང་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་དག་མ་དག་སོ་སོར་བྱེ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལ་བདུན། སྤྱིན་སྟེག་རྗེས་སྟགས་དབྱུང།

། ༣༤ །

གཏོར་མགོན་གཤེགས་ཚུལ་དགུད། དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་བ་དགུད། ལྷན་སྒྲིལ་པོ་བྲང་ལ་དགུད། གཤེན་པོ་
རྗེས་འཛིན་དགུད། ལྷག་མཚོན་ཡུལ་ལ་དགུད། རྟེན་གྱི་གཟུངས་རྗོངས་ལ་དགུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྗོད་བཞད་
བ་ལས། ལྷན་སྒྲིལ་ལ་རྗེས་སྒྲགས་བཅུ་ཙམ་གྱི་ཡུན་ཚོད་ལ་ལྷན་སྒྲིལ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བྱེད་པ་ནི་
དོར་བ་མ་གཏོགས་པ་དེར་སང་གི་སྒྲགས་པ་རྣམས་དང། དོར་བའི་ཡང་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར། དེར་
སང་ལྷན་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་སྒྲགས་པ་འགའ་ཞེས། རྗེས་སྒྲགས་བཅུ་ཙམ་གྱི་ཡུན་ཚོད་ལ་གཅིག་བཅུ་ཉི་ཤུ་སྐུམ་
བཅུ་སོགས་བརྗོད་ནས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྐད་པོ་ཆེས་ལོགས་ནས་བགྲང་ཞིང། དེ་ཡང་ལྷན་སྒྲིལ་གི་
གྲངས་སྐྱ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་རྣམས་ཟག་མེད་བདུད་ཅིས་ཚིམ་བར་བྱ་བ་དང། བསྟེན་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམས་
བའམ་འབྲས་བུ་འབྲིན་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྗེས་སྒྲགས་དང་ལྷ་སྒྲགས་གྲངས་མཉམ་བསྐྲངས་པ་ཡི་ལྷན་སྒྲིལ་བྱ་
བར་རྒྱད་ལྗེ་ལས་གསུངས་ཀྱང། ལྷ་སྒྲགས་དང་རྗེས་སྒྲགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་ཚང་བའི་ལྷན་སྒྲིལ་སྒྲགས་
ཀྱི་རྣམས་པ་འབྲིན་བྱེད་དུ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་སྒྲིལ་གི་

། ༣༥༥ །

འདི་ཡིས་མཚོག་དང་རྩུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་སྟེ་སྐྱབ་མི་རུས་པར་བཤམ། འཆི་བ་སྐྱབ་བའི་ཆེ་ན་འཆི་
བདག་ལ་བྲེ་སྲང་དང་ཞོ་ཆས་རྗེས་གཞུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་རྩུན་མ་འདི་འདྲའི་མགོ་སྐྱོར་བྱེད་པ་བཤམ་གྱི། སོ་
སོ་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ལ་རྩུན་གྱི་མགོ་སྐྱོར་བྱེད་པ་ཨེ་མ་མཚར་ཏེ། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྲིར་
རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་བཞི་ལ་ཞི་བ་ལ་ཉིལ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་བས་མཚོག་གི་
སྐྱགས་སོགས་ལས་བཞིའི་རྗེས་སྐྱགས་མ་ཆད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐོ་ནས། གཞིའི་བསྟེན་པའི་བཅུ་ཆའི་
སྐྱིན་སྲེག་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སྐྱགས་རེ་རེ་བཞིན་མ་ཆད་པར་བགྲངས་པའི་གྲངས་ཀྱི་བཅུ་ཆའི་སྐྱིན་སྲེག་
བྱས་ན། གཞི་བསྟེན་སྐྱགས་ཀྱི་རུས་པ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིན་སྲེག་མཛད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར། དེ་ཡང་། སྐྱིར་
སྐྱིན་སྲེག་ལ། ལྟ་སྐྱགས་རྗེས་སྐྱགས་ལས་སྐྱགས་གསུམ་མ་ཆད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས། གསུམ་ཆར་མ་
ཆད་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་བཅུ་ཆ་སོང་ན་མཚོག་ཡིན་མོད། དེ་ཅམ་མ་བཏུབ་ན་གསུམ་པོ་གང་གཙོ་ཆེ་སྐྱམ་ན།
བསྟེན་བཙོས་འདི་ཡི་དངོས་

། ༣༤༦ །

བསྟན་ལ་རྗེས་སྟགས་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་ཀྱང་། ལུས་ཆེན་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བདག་ཆེན་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་གཞི་བསྟན་གནང་བའི་ཆེ་སྦྱིན་སྟེག་ལ་ལྟ་སྟགས་མ་ཆད་པ་གཅིག་གྱིས་བཀའ་ཐེབས་པས། ལྟ་
སྟགས་གཙོ་ཆེ་ཞེས་ཁུལ་པའི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་སྤྲུལ་ལེན་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་བསམ་པ་ལ་ནི།
གཞི་བསྟན་གྱི་སྟགས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་དང་གཞི་བསྟན་གྱི་སྟགས་ཀྱི་རུས་པ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་སྟེག་ལ།
ལྟ་སྟགས་དང་རྗེས་སྟགས་གཉིས་ཆར་ལ་གཞི་བསྟན་གྲངས་གང་སོང་བ་དེའི་བཅུ་ཆ་འགོ་དགོས་ཏེ། ལྟ་
སྟགས་ཀྱི་བཅུ་ཆས་སྟགས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་རྗེས་སྟགས་ཀྱི་བཅུ་ཆས་སྟགས་ཀྱི་རུས་པ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་
དེ་ཡང་གཞི་བསྟན་གྱི་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞི་བསྟན་དང་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། སྟགས་ཀྱི་རུས་
པ་འབྲིན་བྱེད་ཅུ་མ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་རུང་བས་དེའི་ཆེ་རྗེས་སྟགས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་སྐབས་པས་ཆོག་གོ་
སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །འོན་དེ་ཉིད་གྱིས་ན་རྗེ་བཅུན་ཁུལ་པའི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས། གྱེ་དོར་ལྟ་བུའི་གཞི་བསྟན་ལ་
ཡང་རྩ་སྟགས་དང་། སྦྱིང་པོ་ཉེ་སྦྱིང་གསུམ་ཆར་བཞི་འབྲུམ་སོང་ན་མཚོག་ཡིན་མོད།

། ༣༤༧ །

དེ་ཅུ་མ་མིན་ནའང་ཅུ་སྟགས་དང་སྟོང་པོ་དེ་མ་པེ་ཅུ་གཉིས་ལ་བཞི་འབྲུམ་ངེས་པར་མཛོད། རྒྱ་མཚན་སྦྱིན་
སྟེག་གི་ཆེ་ལྷ་སྟགས་ལ་དེ་མ་པེ་ཅུ་སྟོང་པེ་སྟག་ལེན་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གཞི་བསྟེན་གྱི་ཆེ་བཞི་འབྲུམ་མ་སོང་
ན། སྦྱིན་སྟེག་གི་ཆེ་དེ་མ་པེ་ཅུ་བཞི་ཁྲི་སོང་ཡང་། གཞི་བསྟེན་གྱི་ཁ་སྟོང་དང་བུས་པ་འབྲིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་སྦྱིར་རོ། །ལས་སྟགས་ནི། ལས་བཞིའི་ཞེ་བ་ལ་འགྲོ་གྲུ་ཅུ་ཡེ་སྦྱ་རྒྱ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་སྦྱེ་གྲུ་ཅུ་ཡེ་སོགས་
སྐབས་ཅི་རིགས་ལ་སོང་བས་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཚད་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྦྱོན་ཆེར་མེད་པར་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་གཏོར་མགོན་ལ་དབྱེད་པ་ནི། བརྗོད་བཞེད་པ་ལས། གཏོར་མགོན་དམ་ཚིག་པ་གཤེགས་ནས་ཡེ་
ཤེས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི་བོ་དོང་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་བོ་དོང་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་
ཅིག་གཏོར་མགོན་ལ་སོགས་པའི་མདུན་བསྐྱེད་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པའི་ཆོ། དམ་ཚིག་པ་གཤེགས་ནས་ཡེ་
ཤེས་པ་རང་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དམ་ཡེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཟང་ངན་ཐ་དད་པའི་སྦྱིར་ན། ངན་
པ་དམ་ཚིག་པ་གཤེགས་ནས། བཟང་བོ་ཡེ་ཤེས་པ་ནི་རང་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ ༣༤༽

དམ་ཚིག་པ་གཤེགས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཟང་ཞིང་དམ་ཚིག་པ་ངན་པར་འཛིན་ཞེས་པའི་
 རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལོ་ལྷོ་རིགས་པ་སྟེ། འོན་མཁོན་བཟང་པོ་བོས་པའི་ཚེ་བསྟེན་བསྐྱུར་བྱས་རྗེས་མཁོན་བཟང་
 པོ་ཉིད་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཚབ་ཏུ་གཡོག་ངན་པ་གཞན་ཞིག་གཏོང་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་།
 ཡོ་གར་བདག་ཉིད་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཟུག་ཏེ་ཚོགས་ཚར་ནས་བདག་བསྐྱེད་གཤེགས་
 གསོལ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་། དམ་ཚིག་པ་གཤེགས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་མི་མཚུངས་ཏེ་
 མཚུངས་པར་ཐལ། བཟང་པོ་རང་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་ངན་པ་གཤེགས་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལྷང་
 རིགས་མན་ངག་མེད་པ་ཡི་གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲ་ཚོས་ཅན། མཁས་པས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 འོར་ཟབ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གྲུབ་དོན་ནི་དམ་ཡེ་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས། རྣམས་བྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཉིད་གཤེགས་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱུན་
 བྱངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་གཉིས་བཟང་ངན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་ན། རང་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་པར་
 གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དེ་འདྲའི་སྤང་དོར་བྱ་ཅི་དགོས་ཏེ་

། ༣༤ །

མི་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །གསུམ་པ་དགྲིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ལ་དབྱུང་བ་ལ་མགོ་འཇུག་སྒྲོག་པ་དགག་མདུན་
རྒྱུ་སྒྲོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱ་བཞད་པ་ལས། གནམ་རྒྱུ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནང་ལ་
བསྟན་པ་ནི། སྒོས་ཁང་པ་རིན་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཉང་སྟོང་སྲོགས་སུ་དར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། མི་
འཇུགས་མགོན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་རས་འདུལ་སོགས་ལ་གྲིས་ནས་གནམ་རྒྱུ་ལ་
བཏགས་པས་དེ་འོག་གི་འགོ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་སྲིད་མཁས་པ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ལ།
ཚུལ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གནམ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་གྲིས་དགོས་ཏེ། གནམ་རྒྱུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
དབྱུང་སྲིད་བསྟན་གྲིས་ན། དེ་ཉིད་སྒོས་སྟོང་བའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་རྣམས་མ་ཐུར་བསྟན་འབྱུང་བས་ན་མི་ཤེས་
པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གནམ་རྒྱུ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཡང་། མདའ་ཡབ་དང་ལུ་ལུ་བ་དུ་སྲིད་
སོགས་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་གྲིས་ནས་ནི་ཅིག་པ་སྲི་རུ་གྲི་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྷ་མིན་པར་ཅིག་པ་
ནས་རིམ་བཞིན་གྲིས་ན་སྒོས་སྟོངས་པའི་ཆོ། གཞལ་ཡས་ཁང་མགོ་འཇུག་སྒྲོག་ནས་ཁ་མ་ཐུར་བསྟན་འབྱུང་

། ༣༩༠ །

བས་མི་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཡོད་པས་འདོད་ཅེས་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་གནམ་རྒྱུན་
འབྲི་བའི་ཆེ་ལྷ་དང་གཞུང་ཡས་ཁང་སོགས་མཚན་མ་གཏན་ནས་མེད་པར། འོག་གཞི་ཁོ་ན་ཅམ་ཞིག་འབྲི་
དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྲ་མ་དེ་ལྷར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོས་སྐྱངས་པའི་ཆེ་གཞུང་ཡས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་འོག་གཞི་
འགྱུར་བས་མི་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གནམ་རྒྱུན་འབྲི་ལུགས་འདི་ལ་སྐྱོན་མང་
དུ་སྐྱང་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོའི་ཞལ་ཤར་ལ་བསྟན་པ་འབྲི་ན་ནི་སྐྱོས་སྐྱངས་པའི་ཆེ་ན་ཞལ་རུབ་བསྟན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། གཙོ་ཞལ་རུབ་བསྟན་འབྲི་ན་ནི་འདི་འདྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བོད་སྤྱི་ཡིས་བྱས་ཏེ་བསྟན་
རྒྱ་མེད་པས་གད་མོའི་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ལ་སྐྱོན་གསུམ་གནས་ཏེ། འོག་གཞི་
ལ་ལྷ་རྣམས་སྤྱི་གཙུག་གཏན་ནས་ནི་བཞུགས་པ་དང་། སྐྱོས་སྐྱངས་པའི་ཆེ་སྤྱི་ནས་སྐྱོང་ན་མགོ་འཇུག་བསྐྱུར་
དགོས་པ་དང་། བྱང་ནས་སྐྱོང་ན་གཙོ་བོ་ལ་འཁོར་རྒྱབ་བསྟན་གསུམ་ལས་མ་འདས་པས། འདི་འདྲའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལུལ་སྤོགས་དེའི་གཙོ་འཁོར་ཀུན་ཀྱི་ཉེན་འགོད་ལ་གཞོན་པའི་སྲིད་ན་རྒྱལ་བོའི་ཁྱིམ་ས་ཡོད་ན་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་དགག་པར་

༼ ༡༩༧ ༽

རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གནམ་རྒྱན་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སློབ་སྦྲངས་པའི་ཚེ་སྣ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཡོང་བས།
 སྣ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པ་འབྲི་ན་ལོགས་ན་དགྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་ལ་སློབ་སྦྲང་བའི་ཚེ་ན་ཇི་སྟར་འགྱུར་ཏེ་ཞལ་
 འབྲེད་བསྟན་སོགས་ལས་འོས་མེད་བས་དེ་བཙེན་པའི་ཐབས་སུ་འབྲི་ཕྱགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཅི་ཡིན་སྟེ།
 དགོས་པ་སྟེ་སྟེ་བར་རིགས་བར་ཐལ། གནམ་རྒྱན་ལ་འབྲི་ཕྱགས་རྣམ་དག་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་ལྟོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཁོ་ལོ་ལ་ཞི་འབྲི་ཕྱགས་སོ་སོ་བ་མེད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལ་བཀའ་བཤམ། ལོགས་ལ་འགྲུམས་
 སལ། གནམ་རྒྱན་ལ་འདོགས་པ་གང་ཡིན་རུང་སྟེ། འབྲི་ཕྱགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་
 མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་སློབ་སྦྲངས་པའི་ཚེ་སློབ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
 ཡས་ཁང་སློབ་སྦྲངས་པའི་ཚེ་མགོ་འཇུག་དང་སྟེང་འོག་མ་འོར་བར་སློབ་པའི་གནད་ཤེས་ན་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་སྟེ་
 ཉང་སྟོང་སྟོང་ཚེན་གྱི་ཉམས་སྦྲང་ཡིན་པར་གྲགས་སོ་ཞེས་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་

། ༣༤༩ །

བ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཙམ་ལི་ལ་བྲིས་བ་ཁ་བྱིར་བསྟན་ནས་མཚོན་ཉེན་གྱི་བང་རིམ་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། ལྷ་བ་
བྱེད་རྣམ་དག་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་ལ་མཛེས་བ་ལྟར་སྤང་བས་ཉང་ཤལ་གཙང་གི་སྤོགས་འདིར་ཤིན་
ཏུ་དར་ཞིང་། འདི་ཡང་ཉང་སྟོང་སྟོམ་ཚེན་གྱི་ཉམས་སྤང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྲགས་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་དགག་བ་ལ། །སྤོན་ལྷའི་ཙམ་ལི་གྲགས་བ་འདི་ཡང་། ལེགས་ཉེས་ཅིར་འགྱུར་མཁས་པས་བརྟུག་
དགོས་ཤེས་སོ་ཞེས་གདམས་ཏེ། གང་ཟག་པལ་པའི་ཉམས་སྤང་ཙམ་བདུན་གྱི་མིན་ན་རུང་མོད་ཡིན་བ་དག་
ཀྱང་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་གྱི་བསྟན་བཙམ་རྣམ་དག་ལས་
འདི་འདྲའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུངས་བ་མེད་བ་དེས་ན་དགག་དགོས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་
འགོག་སྟམ་ན། ཉེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པར་བརྟེན་ལྷ་ཡི་བཀོད་བ་ཙམ་ཡིན་ན་རུང་མོད། ཉེན་དང་བརྟེན་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འདི་འདྲ་མི་རུང་སྟེ། ཁྲོད་གྱི་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་བཀོད་བ་འདི་ལ་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་འཁོར་ཙམ་ཞེག་ལས་གཙོ་བོ་མེད་པར་ཁོང་སྟོང་དུ་བཞག་པས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་

། ༣༤༣ །

ཤེས་པའི་སྤྱིར། གཤམ་ཉེ་གཙོ་བོ་ལྟ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་དུ་བོ་སྤྱི་ཉིད་བཞག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྤྱི་མ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་
ཚུགས་ལང་མི་འཐད་དེ། གཙོ་བོ་ལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་རྒྱལ་བསྟན་པས་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ལ་གཞོན་
བས། བོད་ཀྱི་འབངས་རྣམས་རྒྱལ་བོ་ལ་ངོ་ལོག་གྲེད་པ་སོགས་ཀྱང་། ལུགས་འདི་འབྲ་དར་བ་དེ་ནས་དར་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་མཚོན་རྟེན་གྱི་སྤྱི་ལོགས་ལ་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མཚོན་རྟེན་གྱི་སྤྱི་ལོགས་ལ་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཡང་བཤད་པ་མེད་མོད། འབྲེལ་བར་གྲེད་ན་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
རྣམ་གཞག་གྲེད་པར་བསམ་ནས་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཆེར་མེད། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཆེད་
ཅམ་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་སྤྱི་མཚོན་ཡུལ་འདིའི་ཚུལ་ལུགས་ཞེ་བ་འཚོས་བྱ་རྒྱུ་སྤྱིའི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤང་ན་དགེ་ལོགས་འབྱུང་སྟེ་ལུང་རིགས་
གྱིས་མི་གཞོན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉོར་བཀའ་བཞེ་བ་སེལ་རྒྱལ་མཚོན་སོགས་སྤྱི་
སྤྱིའི་ཅ་ཀ་བྲི་རུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་མཛད། མཁས་པ་བོ་དོང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་།
ཅེ་ཐང་སངས་རྒྱས་ལྟན་བྱུ་སོགས་དེ་འབྲ་ཚད་ལྡན་

། ༣༩༩ །

ལས་མ་བཤད་ཅིང་། བོན་བོའི་ལུགས་ལྟ་བུར་སྒྲངས་བ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པར་མཛད། མཁས་
བར་མ་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་ འོན་དཀྱིལ་ཐང་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཀའ་མིན་ལྟ་དབུ་མ་བུར་བསྟན་དང་།
བཀའ་མིན་ལྟ་རྣམས་གཞན་རྒྱལ་དང་། འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་འཛོངས་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཡང་རིགས་
ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་མགོ་བོར་གྲོན་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ལྡ་བཅུ་ལྟ་བུ་སྤྲད་བྱས་པའི་སྲིད།
ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོན་སྲ་མ་དེ་ལ་སྟོས་སྟོང་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཅམ་ཡང་མ་
སྤྲད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སྟོན་སྲི་མ་ནི་སྲིར་སྤྲ་རང་རང་སོ་སོ་ལ་བཞུགས་ཚུལ་རྒྱལ་སྟོན་སོགས་
ཉེས་བ་མེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་སྤྱི་འཁོར་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱལ་བསྟན་བ་སོགས་མི་རུང་བའི་རྣམ་
དབྱེ་མ་སྤྲད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདི་རིགས་དང་། ཚོས་རྗེ་ས་བཅ་གྱི་སྟོ་བོ་ལོ་ཅ་བའི་དྲིས་ལན་
དུ་བཀག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེ་མ་རབ་བྱུང་གི་སྐྱེ་འབག་འདྲི་བ་སོགས་མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྲད་པར་ཅན་འགྲིག་ཏུ་མི་སྟེར་བའི་སྲིད་དང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའི་
མིང་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་

། ༣༥༥ །

གཞི་བྱས་པར་སྐྱང་བའི་སྲིད་ལོ། །ལྷ་པ་གཤེན་པོ་རྗེས་འཇིག་ལ་དབྱུང་བ་ནི། བརྗོད་བཞད་པ་ལས། ཚོག་མི་
བྱེད་པར་མིང་བྱང་སྲེག་པ་ནི་སློམ་སྡེའི་ཡུལ་ན་དར་བས་དགག་དགོས་ཞེས་སློམ་སྡེ་བསོད་ནམས་རིན་ཚེན་
གྱིས་བསྐྱེལ་ནས་བྲིས་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟོ་སྲིད་ཚུལ་འཚོས་པ་ཁ་ཅིག་ངན་སོང་སྲོང་རྒྱུད་ནས་གསུངས་
པའི་གཤེན་པོ་རྗེས་འཇིག་གི་ཚོག་སོགས་མི་བྱེད་པར། གཤེན་པོའི་མིང་བྱང་སྲེག་པ་ཡིས་དད་རྗེས་མང་དུ་
ལེན་པ་མཐོང་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཡང་བ་བའི་གནས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཅེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་དད་རྗེས་བ་བའི་
ཉེས་པ་མཐོང་ནས་དགོ་སྲོང་ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དེ་ལ་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་
ཁྲིམས་གཙང་མ་དང་ལྷན་ཡང་སྲོག་པ་ཐོས་བསམ། བསམ་གཏན་ཉིང་དེ་འཇིག་གང་རུང་ལ་མི་བཅོམ་པར་དད་
གཤེན་གྱི་རྗེས་གྱིས་ལྟོ་འགོངས་པ་བས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་དད་གཤེན་གྱི་རྗེས་སྐྱངས་ཏེ་ཐ་མལ་
པར་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང། གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་ལུང་གི་བཀའ་བསྟན་བཙོན་ལས། མི་
སློབ་པ་ནི་བདག་པོར་སྲོད། །སློབ་པ་བྱིན་པ་སྲོད་པ་

༼ ༣༩༦ ༽

སྒྲི། །བསམ་གཏན་སྒྲོག་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྗེས་གནང་སྒྲོད་པས་ཉེས་པ་མེད། །ལྷག་མ་ལེ་ལོས་བཙམ་པ་
ཡི། །བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱ་ལོན་སྒྲོད། །ཞེས་འདུལ་ལུང་གི་དོན། །འདུལ་བ་ལེ་ལུར་བྱས་པ་ལས་གསུངས་པ་
དེ་ལྟར། མི་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་ག་ཤིན་གྱི་རྗེས་བདག་པོའི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྒྲོད། །སྒྲོབ་པ་འབགས་པས་
གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྒྲོད། །གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་། །ལམ་བསམ་
གཏན་དང་སྒྲོག་པ་གང་རུང་ལ་འབད་པས་བཙོན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྒྲོན་པས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ལོངས་སྒྲོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་སྒྲོག་པ་གང་ལ་ཡང་མི་བཙོན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་
ལོན་སྐངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྒྲོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལོངས་སྒྲོད་པར་
མི་དབང་ཞིང་གལ་ཉེ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་རྗེས་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་མེ་འབར་བ་དང་ཁོ་རྩ་ཁོ་ལ་
མས་རྩལ་འགོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་དང་། །སྒྲོན་གྱི་སྐྱེས་
ཚེན་འགས་ཀྱང་། །སྒྲོང་ཉིད་འཇུ་ཅི་རྟོགས་པ། །དད་རྗེས་འཇུ་བ་ངས་མ་མཐོང་། །

། ༣༩༥ །

ཞེས་གསུངས་ནས། དད་གཤེན་གྱི་རྗེས་འཇུ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ཡང་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དེ་དག་ཡིད་ལ་གཞག་ནས་ནི། དད་རྗེས་འཇུ་བར་འདོད་གྱུར་
ན། །གཞི་ཚུལ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས། །ལམ་བསམ་གཏུན་དང་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་ལ་མ་
མཐར་བཅོལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དད་རྗེས་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་
སྟོན་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུད་པར་གཤེན་པོ་རྗེས་སུ་འཛིན་ན། རན་སོང་སྟོང་རྒྱུད་དང་། སོགས་སྐྱས་
བསྐྱས་པ། མི་འབྲུགས་པ། བདེ་གེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཚོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་དེ་དང་དེ་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐྱགས་ཀྱི་སྟོན་པས་གཤེན་
རྗེས་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཞེས་གཤེན་པོ་ལ་ཕན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གནད་དེས་ན་དད་གཤེན་གྱི་ལོངས་སྟོན་
ཚུལ་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱ་སྟེ། གཟུ་ལུམ་གྱི་སྤྱད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་སྲིད་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་སྤྲོད་སྟེ་ཚོག་ལ་ཡང་ལུགས་སྟོལ་མང་དུ་སྤང་བའི་རྩོ་བརྟན་མཁུ་ཚེན་

། ༣༤༩ །

བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ལུགས་དང་། ལྷོ་བ་གསེར་ཁང་བྱང་ཚུབ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ལྷན་སྐྱེའི་མདོ་ཚོག་
ལ་བརྟེན་པའི་གཤེན་པོ་རྗེས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར་མིང་བྱང་སྲེག་ཚོག་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་མཛད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས། གཞན་ཡང་སྦྱིན་སྲོག་རོ་སྲེག་དང་། །བདུན་ཚོགས་ཚ་ཚའི་ཚོག་སོགས། །དེང་སང་
སྲགས་ཀྱི་ལུགས་བོར་ནས། །མདོ་མཚོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཚོག་འི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡོད། །པ་རོལ་
སྦྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་། །བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་མེད། །ཅེས་དགག་པའི་སྦྱིར་ཉེ། དེ་ཡང་གཞི་
ཚུལ་གྲིམས་དང་ལྡན་པས་མདོ་ཚོག་ཚད་ལྡན་བྱས་ཉེ་གཤེན་པོའི་རྗེས་ལེན་པ་ཅམ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད།
མདོ་ཚོག་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་བྱང་སྲེག་ཚོག་སོགས་ལ་བཤད་ཁྱད་པར་མེད་པས་རང་གཞོ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་བའི་སྦྱིར་རོ། །དུག་པ་སྲག་མཚོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱུང་བ་ནི། བརྗོད་བཞད་པ་ལས། ལྷན་སྐྱེའི་གཞོན་སྦྱིན་
བཅུ་གཉིས་འཛིན་ཉེན་པ་ཡིན་པས་སྲག་དང་སྦྱབས་འགྲོ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་རྫོག་གདན་འགལ་ཞིག་གིས་འདོད་
ཅིང་། དེའི་གཡོག་བདུན་འབྲུམ་ལ་སྲག་མཚོད་བྱེད་པ་ནི། དེང་སང་གཙང་སྲོགས་ཀྱི་ཚོས་སྡེ་པལ་ཆེར་
རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་

༼ ༣༤༩ ༽

ཁ་ཅིག་སྐྱེན་སྐྱེའི་སྐྱབས་སུ་གཞོན་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་ལ་སྤྱག་དང་སྐྱབས་འགོ་མི་རུང་བར་བཞེད་བ་དང་། འགའ་
ཞིག་དེའི་གཡོག་བདུན་འབྲུམ་ལ་ཡང་སྤྱག་དང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་བ་གཉིས་ཆར་མི་འཐད་དེ། སྐྱེན་སྐྱེའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་བཀོད་པའི་ཚངས་དབང་དང་གཞོན་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རྣམས་སངས་རྒྱས་འཇིག་
ཉེན་གྱི་སྐྱུར་སྟོན་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན་སྤྱག་མཚོན་དང་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བ་དང་། འཁོར་གྱི་བདུན་
འབྲུམ་དང་བཅས་བ་ལ་སྤྱག་མཚོན་སྐྱབས་འགོ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྦྱིན་ལས་ཙམ་འཚོལ་བར་ཞི་བ་འཚོས་མདོ་ཚོག་
སྟེས་མེད་ཚོན་ལྡན་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱིར། དེས་ན་དེང་སང་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཁ་ཅིག་གཞོན་
སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཀོད་ཀྱང་འཇིག་ཉེན་རང་རྒྱུད་བར་འདོད་བ་སྐྱུར་གོང་དུ་
བཀག་ཟེན་ལ། ལ་ལ་འཁོར་གཡོག་བདུན་འབྲུམ་ལ་ཡང་སྤྱག་འཚོལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི།
མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོས་མི་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབས་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་
གཞོན་བས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོ་བཀལ་བ་དག་གིས་བྱུར་མི་རུང་བའི་སྦྱིར། གནད་གྱི་དོན་ནི་

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ཅན་སྲོད་སྲོན་གླེང་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲིའི་འདྲིལ་རྟེན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོས་
 བ་ཡོད་དེ། གཞོན་སྦྱོར་གྱི་འཁོར་གཞི་བཞུགས་འབྲུམ་པལ་ཆེ་བ་འདྲིལ་རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་
 དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་འདྲིལ་རྟེན་པ་དང་མ་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་སྦྱོན་པ་དེ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 འདྲིའི་གཞུགས་ལས་སྦྱར་བ་གནད་ཆེ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འདྲིལ་རྟེན་པས་འདུལ་བ་ལ་འདྲིལ་རྟེན་པའི་
 སྦྱོར་སྦྱོན། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱར་སྦྱོན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདྲིའི་ཁ་ཅིག་འདྲིའི་སྦྱོར་སྦྱོན་གྱི་
 ཚངས་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་གཞོན་སྦྱོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་འདྲིལ་རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོན་
 བྱས་པས་སྦྱོར་སྦྱོན་འདྲིའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མི་གཞོན་དེ། བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོན་
 བྱས་ན་དེ་སྦྱོར་སྦྱོན་འདྲིའི་ལྷ་ལ་འདྲིའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་སྦྱོན་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དཀར་
 ལྗོངས་སྦྱོང་བའི་དགོ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཅུམ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོན་བྱས་པས་བསྐྱེད་བྱ་ལ་གཞོན་ན། སྦྱོར་སྦྱོན་
 འདྲིའི་ཡུལ་ལ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོར་སྦྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་

། ༣༠། །

བ་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པར་སེམས་སོ། །སྤྱིར་སྤྲོད་སྤྱི་མདོ་ཚོག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི། བོ་དོང་པ་
འདྲིགས་མེད་གྲགས་པས་མདོ་རང་རྐང་གི་ཚོགས་མཛད་ནས། སྤྲུགས་མཚོད་དང་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་སོགས་
མི་མཛད་ཅིང་། ཚངས་སོགས་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་འདྲིན་དང་། སྤྲུག་རྡོར་ལ་སྤྲུག་ལན་དེ་ལས་མི་མཛད། ཅེ་
ཐང་སངས་ལྷན་སོགས། འདི་ཉིད་མདོ་རང་རྐང་གི་ཚོག་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུག་རྡོར་སོགས་ལ་སྤྲུག་བདུན་བདུན་
མཛད། རོ་གདན་མཁན་སོ་གྲགས་པ་གཞོན་ཏུ་སོགས། སྤྲུགས་མཚོད། གཏོར་འབྲུལ་སོགས་སྤྲུག་ལེན་སྡེ་སྡེ་
མང་པོ་ཞིག་མཛད་པར་སྤྱང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སྤོམ་གསུམ་དྲིས་ལན་འབྲུལ་སྤོང་དུ།
མདོ་ཡིན་ཡང་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀྱིས་བཞུས་སྡེ་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤམ་ནས། སྤྲོད་སྤྱི་མདོ་འདི་
ཉིད། མདོ་སྡེ་དང་། མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་སྡེ་བའི་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཚར་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཤམ་ཅིང་། འདི་
ཉིད་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡི་ཚུལ་སྤྲུགས་ཞི་བ་འཚོས། །བྱ་རྒྱད་སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །མ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་པ་ཉིད། །ཉམས་སུ་སྤངས་ན་དག་ལེགས་འབྱུང་། །ཞེས་ཚོག་

། ༣༠༩ །

འདི་བྱ་རྒྱུད་གྱི་ཚོ་ག་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། བཏུ་ཚེན་ཤུག་མཚོ་ག་ལྟོན་པས་ཀྱང་། ལྷན་
སྒྲིལ་མདོ་འདི། མདོ་རང་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེ་བ་འཚོའི་ཚོ་ག་འདི། མདོ་སྤྲུགས་སུ་བཀའ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་
བཤད། ཁོ་བོའི་བསམ་བཤེན། དེ་ཉིད་མདོ་རང་རྒྱུད་གི་ལུགས་སུ་སེམས་ཏེ། འཇམ་དབྱེངས་ས་སྐྱབས་ས། དེར་
སངས་སྤྲུགས་གྱི་ལུགས་བོར་ནས། །མདོ་ཚོ་ག་ཅམ་ལ་བསྟེན་པ་ཡི། །ཚོ་གའི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པ་ཡོད། །ཅེས་བ་
དེས། མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་མཚོན་པའི་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བདུན་ཚོགས་དང་ཚོ་ཚོ་སོགས་
བྱུང་མི་རུང་བར་བསྟེན་པས་དེ་ཉིད་མདོ་རང་གི་མཚོན་པའི་ཚོ་གའི་ཐབས་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྲུགས་ལུགས་མིན་
པར་བསྟེན་པའི་སྤྱིར་ འོན་ཀྱང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་དང་། འཇམ་དབྱེངས་སྐྱབས་སྐྱོལ་
གཞོན་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས། ལྷག་དོར་ ཚངས་སོགས་འདི་ག་ཉེན་སྦྱོང་བ་རྣམས་རིམ་བུར་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་
ལྷག་བདུན་དང་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་བརྟེན་དགོས་པར་གསལ་ཞིང་། བལ་ཆེར་སྐྱབས་སྐྱོལ་དང་སྦྱོན་རས་
གཞིགས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། མདོ་དེའི་སྐྱོང་གཞི་ལས་

། ༣༠༣ །

སྐྱུན་རས་གཟིགས། བྱང་སེམས་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་གི་ཐོག་མར་སྟོས་ཤིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ ཡང་དེའི་ཆེ་ལོར་དེའི་
ནང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སྐྱབས་གྲོལ་ཞེས་བ་ཞིག་བསྟན་ལས་ལངས་ཏེ། ཞེས་གཉིས་པོ་ཐ་དང་དུ་
བཤད་པའི་སྲིད་ལོ། བདུན་པ་རྟེན་གྱི་གཟུངས་རྫོངས་ལ་དབྱེད་བཤ་ལ་གཉིས། གཟུངས་སྐྱབས་སྐྱེལ་ཚུལ་
དབྱེད། ལོར་ལོའི་སྟེང་འོག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོ་བཞད་པ་ལས། རྟེན་གྱི་ནང་རྫོངས་གྱི་གཟུངས་
མཐའ་ནས་སྐྱེལ་བ་ནི་དོར་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཀུན་ལོ། །ཞེས་བ་ལྟར། རྟེན་གྱི་ནང་རྫོངས་གྱི་གཟུངས་སྐྱེལ་
པའི་ཆེ་བུ་སྟོན་སོགས་མཁས་བ་པལ་ཆེར་གཟུངས་གྱི་མཐའ་ནས་སྐྱེལ་བ་མཐོང་མོད་དེ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། དེ་
ལྟར་སྐྱེལ་པའི་ཆེ་མོ་སོགས་སྐྱབས་གྱི་མགོ་སྲི་རུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱབས་འཇུག་རྣམས་དབྱུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་
དང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་འདི་བཞིན་ཡིན་ན་མི་སྲི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་ལ་གཞོན་པའི་སྲིད་ཏེ། མཐའ་མི་དབྱུས་
སུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་སྲིད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེས་ན་གཟུངས་གྱི་མགོ་ནས་སྐྱེལ་བ་རྗེ་བཅུན་ཨེ་རྩོ་
པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་སྐྱང་བར་བྱ་

། ༣༠༩ །

སྒྲེལ་མགོ་ནས་སྒྲིལ་ན་སྒྲུགས་གྱི་མགོ་དབུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ན་ལུགས་གཉིས་གྱི་མགོ་འཇུག་མི་འཚོལ་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཚང་བའི་སྤྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཁོ་བོས་རང་གཞོམ་ཡིན་པར། རྒྱུད་དོ་རྗེ་
ཅེ་མོ་ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ནི་ཅི་ཡིན་བཟོད། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་གཡང་དང་ནི། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
པ། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཀའ་ཉེས་དོན། །འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་སྟེ།
རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་བ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་བྱོན་ཟེན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེས་
ཐང་ལྟ་བུ་ཡང་དབུ་ནས་སྒྲིལ་རིགས་པར་ཐལ། ཅེས་འཕེན་པ་ནི། གཟུངས་སྒྲིལ་བ་ནི་གཟུངས་བཞུགས་ཚུལ་
གྱི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་སྒྲིལ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འགའ་ཞིག་མཐའ་ནས་སྒྲིལ་བ་སྐྱོག་པའི་
ཚེ་དབུ་ནས་སྐྱོག་པ་ལ་དགོངས། དབུ་ནས་སྒྲིལ་བ་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྐལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་མགོ་དབུས་སུ་འབྱུང་
བ་ལ་དགོངས་པས་འགའ་བ་མེད་གསུངས་པའང་བཟླ་སྟེ། །སྐབས་འདིར་གཟུངས་སྒྲིལ་བ་ནི། ཏྲ་ཏྲ་
བཞུགས་པའི་བཀོད་

། ༣༠༥ །

བ་ཡིན་གྱི་སློབ་པའི་བཀོད་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཁོར་ལོའི་བཀོད་བ་ལ་དབྱུང་བ་ནི། བརྗོད་བཞད་བ་
ལས། གཞོན་སྦྱིན་པོ་མོའི་འཁོར་ལོ་ལ་པོ་འཁོར་འོག་དང་། མོ་འཁོར་སྟངས་དུ་བྱེད་བ་ནི་བུ་སྟོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འོ་ཞེས་བ་ལྟར། གཞོན་སྦྱིན་པོ་མོའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཁ་སྐྱར་ནས་ཉེན་གྱི་ཞབས་སྟོམ་དུ་བྱས་ན་དབལ་འགྱོར་
སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་དབའ་བོ་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་མོད། འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲགས་གྱི་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་འབྲི་བར་བྱེད་བ་སྒྲར་ཉེན་གྱི་བཀོད་བ་ལ་སོགས་ལ་དོགས་བ་
དགྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་པའི་འབྲུག་གིས་ཤེས་ལ། བུ་སྟོན་སོགས་ལ་ལ་པོ་འཁོར་འོག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་
དབྱུང་དགོས་ཏེ། པོ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་ནི། པོ་འཁོར་འོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཐད་བར་གྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་གཤེད་དམར་ལྷ་ལྗེའི་བྲིས་སྐྱབ་བཞིན་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་ལས་མོ་འཁོར་གཙོ་བོར་གསུངས་བ་དེའི་ཚེ།
མོ་འཁོར་འོག་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། སློལ་མ་སླ་མེད་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མོ་འཁོར་
འོག་ཏུ་བཞུགས་བ་འདི་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དེ།

། ༣༠༦ །

གཙོ་མོ་ཞོ་རྒྱུ་མའི་མདུན་དང་རྟེན་གྱི་མདུན་གཉིས་སོ་སྟོན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གནད་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་
ལོ། །མདོར་ན། གཟུངས་སྟགས་བཞུགས་ཚུལ་དང་འཁོར་ལོ་བཞུགས་ཚུལ་དེ་ལ་སོགས་བ་གསུང་རབ་ནས་
བཤད་པའི་འབྲེལ་གྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁས་བ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་བློ་སྤྲོད་ནས་དག་པར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་
གནད་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལས་དཔལ་འབྱོར་སྤུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྲིད། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་དག་
ཏུ་སྦྱབ་བ་འདི་ལ། ས་བཅད་གྱི་ཡི་གེ་རྩལ་ཟད་མ་དག་འདུག་པས། སྤྲོད་སྟེ་སོ་བྱང་ལ་དབྱེད་བ་དང་རྟེན་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་བཀོད་བ་ལ་དབྱེད་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན། ཅུ་བའི་ས་བཅད་ལ་བདུན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
བཀོད་བ་ལ་དབྱེད་བ་ལ། མགོ་འཇུག་རྫོགས་པ་དགག་བ་དང་། མདུན་རྒྱབ་རྫོགས་པ་དགག་ཅེས་པའི་ས་བཅད་
གཉིས་སུ་འབྲེད་ན། ཅུ་བའི་ས་བཅད་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། མགོ་འཇུག་རྫོགས་པ་དགག་ཅེས་བ་གནམ་རྒྱན་
དོགས་དཔྱོད་དང་། མདུན་རྒྱབ་རྫོགས་པ་དགག་ཅེས་བ་དེ་སྤྲོད་སྟེ་སོ་བྱང་དོགས་དཔྱོད་ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །གསུམ་བ་བྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྟོམ་གསུམ་རིམ་མམ་གཅིག་ཆར་དུ་

། ༣༠༧ །

ལྷངས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྣོམ་གསུམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོམ་པ་དེ་གསུམ་
 ཆར་སྒྲགས་ཀྱི་སྣོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་སྣོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོ་གར་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྣོམ་པ་དེ་
 གསུམ་ཆར་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །སྣོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་རིག་འཛིན་སྣོམ་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེ་ལུ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་རྫོགས་
 སོ། ། ་། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་བཞི། འབྲས་བུ་འབྲས་ཚུལ་སྤྱིར་བཏོན། ལོག་ཏྟིག་དགག་པ་བྱེ་
 བྲག་བཤད། འབྲས་བུའི་རོ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་གནད་ཀྱི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྣོམ་གསུམ་ལྡན་པ་ཡིས།
 རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ་བསྐོམས་ན། འབྲས་བུ་སྤྱིར་དུ་འབྲུང་སྟེ། རབ་ཚེ་འདིའམ་བར་དོ། །ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱས་པ་འབྲིང་སྟེ་བ་བདུན། ཐུན་འདུ་སྟེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འབྲས་བུའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཚོགས་སྤྱིར་གྱི་ལམ་སྐོམ་ཚུལ། འབྲས་བུ་སྐོབ་པའི་ས་

། ༣༠༥ །

སྒྲོན་ཚུལ། མཐར་ཐུག་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་འདི་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིས་
དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ།
རྒྱ་དབང་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་བསྐྱོམས་པ་ལས། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གང་རུང་རུས་པའི་
ཉམས་སྤོང་བྱང་བར་ཅན་བྱོད་ཚུང་ཅུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀུན་འདར་གསང་སྟོང་གིས་བོགས་དབྱུང་བ་ལས་ཚར་བཅད་
དང་རྗེས་འཛིན་གཉིས་ཀ་རུས་པའི་བྱོད་འབྲིང་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀུན་འདར་མངོན་སྟོང་གིས་བོགས་དབྱུང་བ་ལས་
བྱོད་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་སྟོར་
ལམ་བྱོད་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་བྱོད་ཚུང་ཅུ་ལ་ཚོགས་ལམ། འབྲིང་ལ་
སྟོར་ལམ། བྱོད་ཆེན་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་བདག་མེད་བསྟོན་འགྲེལ་
ལས་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོད་ཚུང་ཅུ་སྟེ་ལ་དེར་ཀུན་འདར་གསང་སྟོང་སྟོང་དོ། །དེ་ནས་བྱོད་
འབྲིང་པོ་སྟེ་ལ་དེར་ཀུན་འདར་འཛིན་ཉེན་པའི་མངོན་དུ་སྟོང་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་

། ༣༠༩ །

དང་བསྐྱུན་ན་ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་བྱོད་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
སྐྱོད་པ་སྐྱོད་དེ། ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེའི་མན་དག་ལྟར་ན། བསྐྱེད་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་བཞིའི་ལམ་བཞི་ནི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དབྱིབས་ཀྱི་
ཚོགས་ལམ། ཉན་སྤྲུགས་ཀྱི། གསང་དབང་གི་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་སྟེ་བཞི། ལམ་བཞི་
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི། བུམ་དབང་གི་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་ཉིད་གསུམ། གསང་དབང་གི་ལྟ་བུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
བཞི། དབང་གསུམ་པའི་ལྟ་བུ་ལས་འབབ་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི། བཞི་པའི་ལྟ་བུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་རྣམས་
ནི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོར་ལམ་བྱོད་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པའི། ཁམས་འདུས་པ་དང་པོ་ལ་
བྱོད་ཚུང་དུ་རྣམ་ཉོག་སྐྱོན་དུ་སོང་བའི་བྱོད། ཁམས་འདུས་པ་བར་པ་བྱོད་འབྲིང་པོ་ཁམས་དགུ་འདུས་པའི་བྱོད།
ཁམས་འདུས་པ་ཐ་མ་ལ་བྱོད་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་འབར་ཞིང་འདུས་པའི་བྱོད། ཅེས་བྱ་ཞིང། བྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱོག་ཆ་ལ་སྐྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་གསུམ་ཡང་འཛོག་པས། མདོར་ན་ཚུང་སེམས་རྣམས། ཅུ་རོ་
རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མ་རྩེ་

། ༣༡༠ །

དབྱ་མའི་མ་ཅེར་ཚུད་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་སྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོར་ལམ་བྱོན་
སོགས་བཞིར་འཛོགས་གི་དོན་ཐ་དང་པ་ཞི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་མཁས་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཚོགས་སྐྱོར་
མངོན་རྟོགས་གསལ་བྱེད་དུ། འདི་ཉིད་ཚོགས་སྐྱོར་སྤྱིའི་བཤའ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བཞི་བ་རྟེན་ཅན་ཉིད་ལ་ཚོགས་
སྐྱོར་འདི་སྐྱོར་བའི་བཤའ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བཤའ་པ་ལྟར་ན། འདི་ལ་དངོས་བཏགས་སོ་སོར་སྤྱེ་བའི་གནད་ཟབ་
མོ་ཞེག་དགོས་པར་གསལ་ཉེ་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །གང་ནའང་མན་ངག་ནས་བཤའ་བའི་བྱོན་ཚེན་པོ་ནི་འཛིག་
རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུད་ནས་བཤའ་བའི་བྱོན་ཚེན་པོ་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྐབས་སོ་སོར་སྤྱེ་
དགོས་ལ། འོན་མན་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། བྱོན་ཚེན་པོ་དེ་ཅ་དབྱ་མའི་མས་སྐྱར་རྒྱུད་སེམས་ཚུད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པས་འདས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཅ་དབྱ་མའི་མས་སྐྱར་མཐུད་པ་མེད་པ་སོར་
བཞི་ཡོད་པས་ཅ་མཐུད་དང་པོ་གོལ་གྱི་ཉམས་ལ་འདས་ལམ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་སོ་སོར་འཛོགས་པའི་
གནད་ཤེས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུལ་ཚེན་སོ་གཉིས་བཤའ་བའི་ཚུལ། དུལ་ཚེན་ཉིར་
བཞི་བཤའ་བའི་ཚུལ། དུལ་

། ༣༡༡ །

ཆེན་མོ་བདུན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ས་ལ་གྱི་དོ་རྗེར། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་གྱི་ས་
སོགས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་པའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱི་ས་སོགས་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སར་བརྟལ་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བརྟལ་གཉིས་ལས། གནས་
དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དང་། །ཚལ་ཉེ་བའི་ཚལ་དང་། །དེ་བཞིན་འདུ་བ་ཉེ་འདུ་
བ། །འཕྱང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་ཉིད། །དུར་ཁོང་ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་ཉིད། །འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་
ཉིད། །ས་བཅུ་འདི་དབང་སྤྱལ་མགོན་པོ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་སློབ་ལམ་ས་བཅུ་གཉིས་སྤྱི་འབྲེད་
པ་དེའི་ཆེ་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་མོ་གཉིས་སྤྱི་འབྲེད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་ནི་སྤྱི་ལྷན་ཅུ་ཅག་གཉིས་གྱི་རྒྱང་
སེམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས། གནས་གྱི་ས་ནས་ཉེ་བའི་འཕྱང་སྤྱོད་གྱི་
བར་བཅུ་གཉིས་གྱི་ས་རྣམས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་བཞི་བཞི་འདུས་པ་ལས། ས་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་

། ༣༡༩ །

གཉིས་འགྲུབ། མྱི་ནང་གི་ཡུལ་གཉིས་གཉིས་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་ས་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་འགྲུབ།
ཡང་མྱི་ནང་གི་ཡུལ་བཞི་བཞི་འདུས་པ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་
མྱིར་ཉེ། བརྟག་གཉིས་ལས། གྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་འདུ་བའི་གནས་དུ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤུལ་བ། གནས་ནི་ཇ་ལན་རྣ་རར་བཤད། །ཅེས་སོགས་བཤད་པའི་མྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་མཚོག་ཉུང་དུ་
སྟེ་བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་དང་ཁ་སྐྱོར་ཉེ་སྲི་བུ་ལྷོ་རྒྱུད་གཉིས་ལས། བ་རོལ་ཏུ་མྱིན་པ་དང་སྐོ་བསྐྱུན་ནས།
གནས་ནས་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་གྱི་བར་ཡུལ་བཅུ་གཉིས་ལས་མྱི་བའི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་དབང་དུ་འདུ་བ་ལས་ས་བཅུ་
ཐོབ་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་བཞི་བཞི་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་དང་སོ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་
གཉིས་གཉིས་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་ས་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་མྱིར་ཉེ། བདེ་
མཚོག་ཅ་རྒྱུད་དང་། སྲི་བུ་ལྷོ་ལས། གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་ཤི་མ་མེད། །ཞིང་ནི་
འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཚོན་རྣོ་ཉ་ནི་སྤངས་དགའ་བ། །

{ 373 }

ཉེ་བའི་ཚོན་རྫོང་མངོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་བ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཉེ་བའི་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་
 ལྗོ་གྲོས་ཡིན། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཚོས་ཀྱི་སྟེན། །པ་རོལ་སྟེན་བཅུའི་ས་རྣམས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་སྐྱོའི་
 སྐད། །ཕུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་གསུངས་པ། །སྤྱི་དང་ནང་དུ་བསམ་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། །ཕུལ་ཉེར་
 བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བཅུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་ན་སྟོབ་ལམ་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་བདེ་གྱི་ཡི་རྒྱད་རྒྱལ་
 གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་མ་ཐུན་ཏེ། །བདེ་མཚོག་ཅུ་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་པོ་འདི་ལའང་། །བཅུ་གཅིག་པ་
 དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་གཉིས་བསྟན་བར་བདེ་མཚོག་ཨ་རྟེ་རྟ་ནམ་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་བྱི་མ་མེད། །འོད་བྱེད་པ་དང་འོད་འཕྲོ་བ། །སྦྱངས་དགའ་བ་དང་མངོན་
 དུ་གྱུར། །རིང་དུ་སོང་དང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་ལྗོ་གྲོས་ཚོས་ཀྱི་སྟེན། །དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །ས་
 བེ་བཅུ་གཉིས་འདི་དག་སྟེ། །དོ་རྗེའི་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་བཤད་པས། །བཅུ་གཉིས་པ་
 མན་

། ༣༡༥ །

སློབ་ལམ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་པལ་ཆེར་གྱིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་།
ཉེར་བརྒྱད་དང་། སོ་གཉིས་སྤྱི་བཤུད་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་ན། ས་བཅུ་གསུམ་བཤུད་པའི་གནད་
གྱིས། ཡུལ་ཆེན་སྤྱི་བཤུད་ཅ་བཤུན་དུ་འབྲེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུད་སེམས་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་ས་
བཅུ་པ་མན་ཆད་ལས་མི་ཐོབ་པས། ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་ཆེན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་
སེམས་དབང་དུ་འདུ་དགོས། ཡུལ་སོ་གཉིས་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཙམ་ལས་མི་
ཐོབ་པས། བཅུ་གསུམ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པའི་སའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། བང་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལས་སྤྲས་པའི་ཅ་ལྟ་
དང་། ཕྱི་རུ་དེས་མཚོན་པའི་ཡུལ་ཆེན་སྤྱི་བཤུད་དབང་དུ་འདུས་པ་གཅིག་དགོས་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས་དངོས་སྤྱི་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློབ་མེད་ལས་ས་བཅུ་གསུམ་ནི་གསལ་བར་བཤུད་དེ།
ཨ་རྟེ་རྟེ་ནའི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དང་། གུ་སྤྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། འཕྱང་སློབ་དཔེ་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཉེ་བའི་འཕྱང་སློབ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་ས་བཅུ་གཅིག་སློབ་ལམ་དུ་བཤུད་

{ 374 }

ཅིང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པའི། །སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་
 བ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་འགྲོལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་དངོས་སུ་
 བཤད་པའི་སྤྱིར། རི་ཀི་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལས། གནས་ནི་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བ་སྐང་
 སྟོང་། །གནས་ནི་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟོན། །གནས་ནི་དེ་བཞིན་འཇམ་བུ་སྐྱིང་། །སྐྱིང་བཞིན་ལྷ་མོ་བཞི་དང་ནི། །རི་
 རབ་སྐྱི་བོར་རི་ཀི་བཞུགས། །ཨ་ར་ལི་དང་མཉམ་སྦྲུང་བས། །ཞེས་སྐྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་བཤད་
 བས་སོ་བདུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དབུ་
 མར་ཐེམ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་བགང་གྱང་། ས་བཅུ་གསུམ་བགང་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་སྐས་པའི་ཡུལ་ལྗེའི་དགྱིལ་
 འཁོར་བཞི་དབུ་མར་ཐེམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་གནད་ལྟར་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་ངག་གི་སྐབས་སུ།
 འཁོར་ལོ་དུག་ལ་རྟེན་པའི་རྩ་དབུ་མའི་མདུད་པ་སོ་གཉིས་གོལ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་མན་ཆད་བགང་གྱང་།
 ས་བཅུ་གསུམ་པ་བགང་བ་ལ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་ཐེམ་དགོས་པར་བཤད་

། ༣༡༤ །

སའི་གནད་ཟབ་མོ་སྤྱིང་ལ་བཅང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞི་དང་། སོ་གཉིས་དང་། སོ་
བདུན་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གང་། དེ་དག་ལས་ས་རྣམས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་རྗེ་ལྷ་བུ་སྣམ་ན། བཤད་
བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་བཤད་ན། གཞན་གཉིས་ཞར་ལ་རྟོགས་སྒྲ་བས་དེ་བཤད་ན། དེ་ཡང་
གཉིས། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྐྱར་ཉེ་བཤད་པ་དང་། བདེ་མཚོག་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་སྐྱར་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་བབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ལས་རྩ་མི་བྱེད་མའི་རྩ་མདུད་སྤྱི་བོ་ན་
ཡི་གེ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ནི་ནང་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ན་བུསྤྱོལ་ར་མ་ལ་ཡ་སྟེ་བོད་སྐད་
དུ་རྒྱལ་པོའོ་གྲོང་ལོ་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་དང་པའོ། །སྤྱི་གཟུགས་མའི་རྩ་མདུད་སྤྱི་གཙུག་ན་རྫོང་ལྷའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་
དང་། སྤྱི་ན་རྫོ་ལན་རྩ་རྟེ་བུ་བ་འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་གཉིས་པའོ། དེ་གཉིས་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷའི་
རྗེ་རྗེ་མ་དང་སྐྱར་ནས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ས་དང་པོ་པའི་ཚུལ་གཟུང་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
འཕར་མ་ནང་བའི་ཤར་སྤོགས་

། ༣༡༥ །

ན་བཟུགས་སོ། །ནང་ན་ཅེ་བ་མའི་རྩ་མདུད་ན་བ་གཡམ་ན་ཨོའི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་ཨོ་རྒྱུ་ན་སྟེ་ལྷ་
རྒྱུ་ན་ཞི་གསུམ་པའོ། །ནང་ན་གཡོན་བ་མའི་མདུད་བ་ལྷག་བ་ན་ཨོའི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་ཨུ་ད་སྟེ་
མཚོད་འོས་ནི་བཞི་པའོ། །ནང་གི་ཡུལ་དེ་བཞིའི་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་ཐེམ་བ་ལས། གནས་གྱི་སའམ། ས་དང་
པོ་རབ་དགའི་རྟོགས་བ་སྦྱེ་ཞིང་། སྤྱིའི་ཡུལ་དེ་བཞི་ན་བཟུགས་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་དབང་པོ་དང་རྣམ་
འགྲུལ་མ་རྣམས་དབང་དུ་འདུ་ཞིང་གོགས་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙུག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྦྱར་ན་
ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་བ་ས་དང་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། བདག་མེད་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་
འཕར་མའི་ཤར་སྤོགས་ན་བཟུགས་སོ། །ནང་དུ་ཐུང་དུ་མའི་རྩ་མདུད། རྣ་བ་གཡོན་ན་གོ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་
ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་གོ་ད་མ་རི་སྟེ་བ་ཡི་མཚོག་སྤྱི་ན་གཉིས་ནི་ཡུལ་ལྷ་བ། བང་དུ་རུས་སྤྱི་ས་མའི་རྩ་མདུད་
སྤྱི་ན་འཚམས་ན་རྣ་བ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་རྣམ་པར་སྟེ་དགའ་བྱེད་དབང་སྤྱུག་གཉིས་ནི་ཡུལ་
དུག་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་བཙུག་པའི་རྒྱུ་སེམས་འགྲུལ་མ་དང་སྦྱར་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་

། ༣༡༥ །

གྱི་ལྷོ་རུབ་སྤོགས་ན་བཞུགས་སོ། །ནང་དུ་སྒྲོམ་བ་མའི་རྩ་མདུད་མིག་གཉིས་ན་དེ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་
དང་། སྤྱི་ན་དེ་མེ་ཀོ་ཏ་ལྷ་མོའི་འཁར་གཉིས་ནི་ཡུལ་བདུན་པ། རང་དུ་དབང་མའི་རྩ་མདུད་སྤྲུག་བ་གཉིས་ན་ལྷ་
ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་མ་ལ་མ་སྟེ་འཕྲེང་བ་ཅན་གཉིས་ནི་ཡུལ་བརྒྱད་བ་སྟེ་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་དེ་
བཞིའི་རྒྱང་སེམས་དང་། ས་ལྷ་བ་ཐོབ་པའི་མཁའ་འགོ་མ་དབང་དུ་འདུས་བ་ལས་ཉེ་བའི་གནས། ས་གཉིས་བ་
དེ་མ་མེད་ཐོབ་ལ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་སྐྱུར་ཉེ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱང་ན་བཞུགས་སོ། །ནང་དུ་སྒྲོམ་མའི་
རྩ་མདུད་མཚན་ཁུང་ན་ཀླ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་ཀླ་མ་རུ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཉིས་ནི་
ཡུལ་དགུ་པ། རང་དུ་འཇུག་མའི་རྩ་མདུད་རུ་མ་གཉིས་ན་ཨོ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྤྱི་ན་ཨོ་ལི་སྟེ་
རོལ་བ་ཅན་ནི་ཡུལ་བཅུ་བ་སྟེ། སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་དང་། ས་གསུམ་བ་ཐོབ་པའི་དབང་བོ་
དང་རྣམ་འགྲུར་མ་དབང་དུ་འདུས་བ་ལས་ཞིང་ངམ། ས་གསུམ་བ་འོད་བྱེད་བ་ཐོབ་ལ། དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་བྱུག་སི་
དང་སྐྱུར་ཉེ། སྤྱིའི་འཕར་མའི་ནང་ནི་བྱང་ཤར་ན་བཞུགས་སོ། །

༼ ༣༡༥ ༽

ནང་དུ་མ་མོའི་རྩེ་མདུད་པ་སྟེ་བར་ཉི་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྲིར་ཉི་ཤ་གུ་ནི་སྟེ་དགོ་མཚན་གསུམ་
པ་ནི་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་པ། ནང་དུ་མཚན་མོ་མའི་རྩེ་མདུད་སྟེ་རྩེ་གོ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྲིར་གོ་
ས་ལ་སྟེ་དགོ་བ་ཅན་ནི་ཡུལ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་དབང་དུ་འདུས་པ་ལས། ཉེ་བའི་
ཞིང་ངམ། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་ཤ་བ་རི་ས་བཞི་པ་པའི་རྩེ་མདུད་ལ་བཟུང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་
སྟོན་བཞུགས་སོ། །ནང་དུ་བསིལ་སྲིན་མའི་རྩེ་མདུད་ཁའི་ནང་ན་ཀའི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྲིན་ཀ་ལི་རྒྱ་
སྟེ་སྟེ་བའི་རྟགས་གཉིས་ནི་ཡུལ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ནང་དུ་ཚ་བ་མའི་རྩེ་མདུད་མགོན་པར་ལོ་གྱི་རྣམ་པར་
གནས་པ་དང་། སྲིར་ལསྟེ་གསྟེ་འཕྲུང་བ་ཅན་གཉིས་ནི་ཡུལ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་དབང་དུ་འདུས་པ་
ལས་ཚན་རྣོང་མ། ས་ལྷ་བ་སྲུང་དཀའ་བ་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་ཅན་ལི་ས་ལྷ་བ་པའི་རྩེ་མདུད་ལ་བཟུང་ནས་སྟོན་བཞུགས་
སོ། །ནང་དུ་གཞོན་མའི་རྩེ་མདུད་སྟེ་ཁར་ཀའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དང་། སྲིར་གཞུང་གསྟེ་སྲུང་བག་ཅན་
གཉིས་ནི་

། ༣༡༠ །

ཡུལ་བཙུག་ལྷ་པོ། འཛུགས་ལུ་རངས་མའི་རྩ་མཐུན་འདོམས་བར་ན་ཉིདེ་རྣམ་བར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་ཉི་མ་ལ་ཡ་
སྟེ་ཁ་བའི་རི་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་བཙུག་ལྷ་པོ་ཡུལ་དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་ཉེ་བའི་ཚལ་ལས་སྤེལ་ལྷ་པོ་མའོན་
དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་འོ་སྤྱི་ཉི་མ་སྤེལ་ལྷ་པོ་ལའི་ཚལ་གཟུང་ནས་ལུ་གྲུབ་ལྷ་པོ་བཞུགས་སོ། འཛུགས་ལུ་ཤིན་ཏུ་
གཟུགས་ཅན་མའི་རྩ་མཐུན་མཚན་མ་ལ་གྲེདེ་རྣམ་བར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་གྲེ་ཏུ་སྤེལ་ལྷ་པོ་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
གཉིས་ཉི་ཡུལ་བཙུག་ལྷ་པོ། འཛུགས་ལུ་སྤེལ་ལྷ་པོ་རྩ་མཐུན་བཞུགས་ལས་ལ་གྲེདེ་རྣམ་བར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་གྲེ་ཏུ་
དེ་མ་སྤེལ་ལྷ་པོ་གྱི་སྤེལ་གཉིས་ཉི་ཡུལ་བཙུག་ལྷ་པོ་བཞུན་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་འདུས་པ་ལས་འདུ་བའི་སའམ། ས་བཙུན་པ་རིང་
དུ་སོང་བ་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་གོ་རྟེན་ས་བཙུན་པ་ལའི་ཚལ་གཟུང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཛུགས་ལྷ་པོ་བཞུགས་
སོ། འཛུགས་ལུ་རྩ་མཐུན་ལྷ་པོ་མའི་རྩ་མཐུན་བཞུགས་ལས་སོདེ་རྣམ་བར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་གྲེ་ཏུ་སྤེལ་ལྷ་པོ་
བཟང་པོ་གཉིས་ཉི་ཡུལ་བཙུག་ལྷ་པོ། འཛུགས་ལུ་སྤེལ་ལྷ་པོ་ལའི་རྩ་མཐུན་གྲེ་ཏུ་བཞུགས་ལས་སྤེལ་ལྷ་པོ་ཡོད་

༼ ༣༣༡ ༽

བ་དང་། རྩི་ན་སུ་མཚའི་བ་སྟེ་གསེར་གླིང་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཉེ་ཤར་བ་སྟེ། ཡུལ་དེ་གཉིས་འདུས་བ་ལས་ཉེ་བའི་འདུ་
བའམ། ས་བརྒྱད་བ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་ཙོ་རྩི་ལྷོ་ན་བཞུགས་སོ། །ནང་དུ་སྐྱབ་གྲུ་མའི་རྩ་མདུད་སོར་མོ་
བཅུ་དུག་ལ་རྒྱའི་རྣམ་པར་གཞས་བ་དང་། རྩི་ན་རྒྱ་གར་གྲོང་གླིང་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཉེར་གཅིག་བའོ། །ནང་དུ་གྲུབ་
མའི་རྩ་མདུད་བོལ་གོང་གཉིས་ལ་སིའི་རྣམ་པར་གཞས་བ་དང་། རྩི་ན་སི་རྩུ་ར་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཉེར་གཉིས་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་འདུས་བ་ལས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སའམ་ས་དགུ་བ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་བེ་ཏ་ལྷོ་ས་དགུ་བ་
བའི་ཚུལ་གཟུང་ནས་འུབ་སྟོགས་ན་གཞས་སོ། །ནང་དུ་འཆོད་མའི་རྩ་མདུད་མཐེ་བོང་ལ་མའི་རྣམ་པར་གཞས་
བ་དང་། རྩི་ན་མ་རུ་སྟེ་སྤྲོ་དམ་གྱི་ཐང་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཉེར་གསུམ་བའོ། །ནང་དུ་ཡིད་བབངས་མའི་རྩ་མདུད་
དུས་མོ་གཉིས་ལ་གྲུའི་རྣམ་པར་ཡོད་བ་དང་། རྩི་ན་གྲུ་ལུ་ཏ་སྟེ་རིགས་ལྡན་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་བ་སྟེ།
ཡུལ་དེ་གཉིས་དབང་དུ་འདུས་བ་ལས་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དམ་ས་བཅུ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོབ་ལ། ལྷ་མོ་རྩལ་རྩི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱང་སྟོགས་ན་ས་བཅུ་བ་བའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་གཞས་སོ། །ནང་དུ་རྩ་སུམ་སྒྲོར་མ་དང་འདོད་

། ༣༣༣ །

མའི་ཚ་མདུད་སྟིང་གར་རྩྭ་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་ལྷ་མོ་ས་སྟོན་མས་སྟོང་ཞིང་། བྱིམ་མ་དང་གཏུམ་མོའི་ཚ་
མདུད་སྟིང་གར་རྩྭ་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་ལྷ་མོ་མཁའ་སྟོན་མས་སྟོང་ལ། རང་གི་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ནི། སྟིང་ག་
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚ་རྣམ་འདབ་མ་བཞི་ལས་སྤྱི་འདབ་བརྒྱད་གྲུས་པའི་སྤྱི་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚམས་བཞི་ན་
རྒྱང་ལྔ་དང་བདུད་ཅི་ལྔ་འདྲེས་ནས་འབབ་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྣམ་གྱི་འཕམ་མའི་
སྟིང་འོག་གཉིས་ན་བཞུགས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་བཞིའི་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་འཕུང་སྟོན་དམ་ས་བཅུ་
གཅིག་པ་དཔེ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་པས་བདག་མེད་མའི་བསྟོན་པ་ལས། འདི་བཞི་སྟིང་གི་
འདབ་བརྒྱད་ལྟེ་བ་ཡོ། །མཚམས་ན་རྒྱང་དང་བདུད་ཅི་ལྔ་འདྲེས་འབབ། །འདི་རྣམས་དབུ་མར་ཐེམ་པས་འཕུང་
གཙོང་སྟེ། །དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་བཅུ་གཅིག་པར་ཐུག་འཚམ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །རང་དུ་ཚ་དབུ་མ་རོ་མ་རྒྱང་མ་
བདུད་འདམ་མ་བཞིའི་མདུད་པ་སྟིང་གར་རྩྭ་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་བཞིའི་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་
ཉེ་བའི་འཕུང་སྟོན་ཀྱི་སའམ་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་། ལྷ་མོ་རྗེ་རྗེ་བདག་

། ༣༣༣ །

མེད་མ་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་སེམས་མའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་དགེལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་གཙོ་བོ་དང་མཉམ་སྦྲེན་དུ་
བཞུགས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མ་རོ་མ་རྒྱང་མ་བདུད་འབྲལ་མ་བཞི་ནི་སྣོད་གའི་སྤྱི་འདབ་ཀྱི་སྤོགས་ཀྱི་ཚ་
བཞི་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་སྣམ་སྟེ་སྤྱི་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚམས་མ་བཞི་ནི་འཕུང་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་བཞིར་བཤད་
ཟིན་ལ། བྱང་འདབ་བཞི་སྟེ་བ་དང་བཅས་པ་འདི་སྐས་པའི་ཚ་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཕུང་གཙོད་ཉེ་བའི་
འཕུང་གཙོད་ཀྱི་ནང་གི་གནས་བརྒྱད་ཆར་སྣོད་གའ་གནས་པར་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚ་དབུ་མ་
ནི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་འདབ་ལ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཉེ་བའི་འཕུང་སྦྱོད་
ཀྱི་ནང་གི་གནས་སུ་བཤད་པའི་དབུ་མ་ནི། སྣོད་ཁའི་ཐད་ཀྱི་ཚ་དབུ་མ་ལས་བྱེས་པའི་དབུ་མའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཚ་
གཅིག་ལ་ངོས་གཟུང་དགོས་ཏེ། འདིའི་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ་བདག་མེད་མའི་བསྟོད་པར། དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཞུགས། །ཀུན་འདར་རོ་རྒྱང་
བདུད་

༼ ༣༩༩ ༽

འདྲམ་ཨརྒྱང་བཅས། །ཁྱ་ཁྱག་ཁྱི་ཆེན་ཁྱི་ཆུ་མི་རྟོག་སྦྱེད། །འཕགས་པའི་ལམ་གསུམ་བྱང་ཚུབ་སྤྱག་འཚམ་
ལོ། །གནས་བཞི་དབྱུ་མར་སྦྱོང་བས་བཅུ་གཉིས་པ། །ཉེ་བའི་འཇུང་གཅོད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྤང་བྱ་ཀུན་
སྤང་ཐོབ་བྱ་ཀུན་རྫོགས་པའི། །འཁོར་ལོའི་དབྱུ་ས་ན་བཞུགས་ལ་སྤྱག་འཚམ་ལོ། །ཞེས་བཤད་བས་སོ། །གཞན་
དུ་ན། ཅུ་འདྲིའི་རྒྱང་སེམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ནམ་དབྱུད་མི་འབྱུང་སྟེ། དབྱུ་མ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་
འབྲེད་རྒྱ་མ་རྒྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་འདྲིའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱུ་མ་དེ། དབྱུ་ས་ནས་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ན་
བཞུགས། །ཞེས་དབྱུ་ས་སུ་གནས་པར་བཤད་བས་སྤྱི་འདབ་ལ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། འདྲིའི་
སྐབས་ཀྱི་ཅུ་བཞི་ནི། དབྱུ་ས་ནས་ཤར་དུ་གྲེས་པའི་དབྱུ་མ། གཡས་ནས་གཡས་སུ་གྲེས་པའི་རོ་མ། གཡོན་
ནས་གཡོན་དུ་གྲེས་པའི་རྒྱང་མ། རྒྱབ་ནས་རྒྱབ་ཏུ་གྲེས་པའི་བདུད་འདྲམ་མ་བཞི་ལ་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་དུ་སྦྱིང་ཀའི་ནང་འདབ་བཞི་དབྱུ་ས་དང་ལྗེའི་ཅུ་མདུད། །རྒྱ་ཨོ་རྒྱུ་ཁྱི་ལྱུང་གནས་པ་དང་།
ཅུ་བདུད་འདྲམ་

། ༣༣༥ །

མའི་ཆའགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱང་སེམས་དབྱ་མར་ཐེམ་པ་ལས་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ས་བཅུ་
གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཡི་དམ་གྱེ་དོ་རྗེ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མའི་བསྟོན་པར།
སྐྱེས་པའི་རྩ་ལྷ་བདུན་འབྲལ་ཆ་དང་བཅས། །སྦྱིང་གི་དབྱུས་གནས་གཙུག་ཏོར་མཚོག་ཏུ་ཐེམ། །འཕགས་པའི་
ལམ་ལྷ་བྱུག་པའི་ཆ་ཡི་དངོས། །དོ་རྗེ་འཇོན་ས་བཅུ་གསུམ་པར་སྤྱལ་འཚེ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་།
དོན་འདི་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། དོ་རྗེ་ལུས་གྱི་སྐྱེས་བཤད་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ལ།
སྦྱི་བོ་ནས་གྲེས་པ་བརྒྱད། མགྲིན་པ་ནས་གྲེས་པ་བརྒྱད། སྦྱིང་ག་ནས་གྲེས་པ་བརྒྱད། ལྷེ་བ་ནས་གྲེས་པ་
བརྒྱད་རྣམས་སྦྱེ་ནས། སྦྱི་བོ་ནས་གྲེས་པ་བརྒྱད། བང་གི་ཡུལ་དང་པོ་བརྒྱད་དུ་བྲས་ནས། ས་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་གཉིས་དང་སྦྱར། མགྲིན་པའི་བརྒྱད། ཡུལ་དབྱུག་པ་ནས་བཅུ་བྱུག་པའི་བར་བརྒྱད་དུ་བྲས་ནས། ས་
གསུམ་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་བཞི་དང་སྦྱར། ལྷེ་བའི་བརྒྱད། ཡུལ་བཅུ་བདུན་པ་ནས་ཉེར་བཞི་པའི་བར་བརྒྱད་
དུ་བྲས་ནས་

། ༣༣༦ །

ས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་བཞི་ཐོབ་བྱེད་དུ་སྐྱེད། སྤྱིང་ཀའི་བརྒྱད། བང་གི་ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་
བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་དུ་སྐྱེད་ཞེས། དེ་ཉིད་ས་པའ་ཀྱི་གསུང་གི་
བདུན་ཅི་ལམ་སྤྲས་བཤད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ཡིན་གསུང་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
སྤྱིང་ག་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བྱེས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི། སྤྱིང་ག་ནས་དབུ་མའི་ཆ་ཤས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཅ་བྱི་མོ་ཉལ་
བ་ལྟ་བུ་ཡོད། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་འགྲེལ་བའི་ཅ་བརྒྱད་པོ་འདི་སྤྱི་འདབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེས་ནས་
ཅའི་མདུད་པ་རྗེ་རིང་པོའི་གཟུགས། ཅ་སྣ་བུ་ག་དགུར་བྱུག་པ། འཕུང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕུང་གཙོད་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཅ་མཛེས་མ་ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མའི་ཅ་ཁམས་ཀྱུན་གཡོ་བའི་རུས་པ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་
པའི་དྲངས་མ་སྐྱེད། རོ་བཅུད་མ་ཞེས་བྱ་བ་རོ་མའི་ཅ་ཉི་མ་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་རུས་པ་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སྐྱེད། ཀུན་བྱུང་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱང་མའི་ཅ་སྤྲ་ཅི་གཡོ་བ་དང་བརྟན་པའི་རུས་པ་དང་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སྐྱེད།

{ 332 }

དེ་གསུམ་གྱི་ཅ་སྣ་གསང་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཟུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་སློར་ལ། འདོད་ལ། བྱིམ་ལ།
 གཞུམ་མོ། བདུད་འབྲུམ་མ་དང་ལྷ། དབང་པོ་སློ་ལྷའི་བྱ་བར་ཟུག་ནས་སློ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བཤད།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཅ་དབུ་མ་རོ་མ་རྒྱུང་མ་གསུམ་དང་སྤྲས་བཤད་དུ་འབྱུང་བའི་ཅ་མཛེས་མ་རོ་བཅུད་མ་ཀུན་
 གྲུབ་མ་གསུམ་གནད་གཅིག་ཅིང་དེ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་སྣོང་ཀའི་སྤྱི་འདབ་ཀྱི་ཅ་ཡིན་པར་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲོར་ཉེ། དཀའ་འགྲེལ་
 ལས་ལྷག་མ་སྣོང་གའི་སྤྱི་སློར་གྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་སྤྲས་པའི་ཅ་ལྷའི་རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་ཞུགས་པས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ས་ལྷག་མ་གསུམ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་འཇུག་གཅོད་དང་ཉེ་འཇུག་གི་གནས་
 བརྒྱད་པོ་དེ་སྣོང་ཀའི་སྤྱི་འདབ་བརྒྱད་ལ་ངོས་གཟུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་དང་
 སྤྱིར་བ་ལ། ཟུགས་འཁོར་གྱི་གནས་བརྒྱད། གསུང་འཁོར་གྱི་གནས་བརྒྱད། སྤྱི་འཁོར་གྱི་གནས་བརྒྱད། དམ་
 ཚིག་གི་འཁོར་ལོའི་གནས་བརྒྱད། བདེ་ཚེན་འཁོར་ལོའི་གནས་ལྷ་དང་པོ་

། ༣༣༩ །

བདུན་དུ་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱགས་འཁོར་གྱི་གནས་བརྒྱུད་ནི། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་གྱི་
གནས་བརྒྱུད་དེ། སྤྱི་དོན་ཇི་གདན་སྟེ་བར་བྱས་པའི། །ཤར་བྱང་ལུབ་སྟོང་བཞིན་སུ་སྤྱི་ར་མ་ལ་ཡ། ར་ལན་རྣ་བ།
ཨོ་ཧྲི་ན། ཨ་སྐྱུ་ད་བཞི་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ནི་སྤྱི་འཇུག་གྱི་ཡུལ་བཞི་ཡིན་ལ། རང་གི་གནས་ནི། བྱང་
སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་བཞིའི་མདུད་པ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་གཙུག་རྣ་བ་གཡས་ལྷག་པ་བཞིན་སུ་ར་ཨོ་
ཨའི་ཡིག་གཟུགས་བཞི་གནས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་མན་ཚད་ཀྱང་སྤྱི་རང་གི་གནས་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱི་མ་ལྷར་ཤེས་
བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་སུ། །ཤར་སྟོ། སྟོ་ལུབ། ལུབ་བྱང། བྱང་ཤར་བཞིན་གོ་ད་མ་ཉི། ར་སྤྱི་ལུ་བ། དི་མི་གོ་ལ། མ་
ལ་མ་བཞིན་གནས་པ་ནི། ཉེ་བའི་གནས་གྱི་སྤྱི་འཇུག་ཡུལ་བཞི་ཡིན་ལ། རང་གི་གོ་ར་དེ་མ་བཞིའོ། །གསུང་འཁོར་
གྱི་གནས་བརྒྱུད་ནི། ཞིང་དང་། ཉེ་ཞིང་། ཚལ་དང་། ཉེ་བའི་ཚལ་བཞི་ལ་གནས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བརྒྱུད་
དེ། སྐྱགས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རིམ་སྤྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞི་སྟེ་བརྒྱུད་ན། ཀ་མ་རུ་བ། ཨོ་ལི།

༼ ༣༣༥ ༽

ཉི་ལ་གུ་ཞི། གོ་ས་ལ། ཀ་ལོ་ག། ལ་ལྡོ་ཀ། ཀ་ཉི་ཀ། ཉི་ལྡོ་ལ་ལ་སྟེ་བརྒྱ་དག་ས་དང་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་
 རོ། ༼ལྡོ་གས་མཚམས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། ༼སྐྱ་ལའོར་གྱི་གནས་བརྒྱུད་ནི། འདུ་བ་དང། ཉེ་བའི་འདུ་བ།
 དུར་ཁོད་དང། ཉེ་བའི་དུར་ཁོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་གཉིས་བརྒྱུད་དེ་གསུང་ལའོར་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ལྡོ་གས་མཚམས་
 བརྒྱུད་ན། བྲེ་ཏ་ལུ་རི། བྲི་ཏ་དེ་ལ། སོ་རྟུ། སུ་ལྟ། ལྷ་ག་བ། སི་ལྷ། མ་ལ། གུ་ལུ་ཏ་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་གནས་
 བ་དེའོ། ༼དམ་ཚིག་ལའོར་ལོའི་གནས་བརྒྱུད་ནི། འཕུང་གཚོད་དང་ཉེ་བའི་འཕུང་གཚོད་ལ་གནས་བཞི་བཞི་
 ཡོད་པའི་བརྒྱུད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ལྡོ་གས་བཞི་ན་སྐྱོང་བཞི། མཚམས་བཞི་ན་ཤར་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་
 སྐྱོང་
 ཀྱི་དབང་གིས་རེ་རེར་བྱས་པའོ། ༼བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་གནས་སྐྱ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་འདུས་དང་ལྡོ་གས་བཞི་
 སྟེ་སྐྱོང་། ༼ནང་གི་གནས་སོ་བདུན་ནི་སྐྱ་མ་ལོ་ན་ལྟར་ཡིན་འོ། ༼དེ་དག་ལའོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སྐྱ་དང་རིམ་
 བཞིན་སྐྱར་བ་ནི་ཤེས་པར་སྐྱོང་། ༼འོ་ན་བདེ་

། ༣༣༠ །

མཚོག་དགེལ་འཁོར་དང་སྐྱར་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་སོ་བདུན་ཚང་བར་སྐྱར་རྒྱ་རྒྱུང་མོད། བདག་
མེད་སྟོ་མོ་བཙོ་སྤྱང་སྐྱར་ཚུལ་འདི་ལ། ས་བཙུ་བ་མན་ཚད་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཚར་སྐྱར་རྒྱ་
རྒྱུང་ཡང་། ལྷག་མ་འཕུང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕུང་གཙོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱུད། སྤམ་བའི་གནས་སྤྱི་སྟེ་བཙུ་གསུམ་ལ་
སྤྱིའི་ཡུལ་ཚེན་བརྒྱུད་སྐྱར་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བས་རི་ལྷར་སྤམ་ན། སྤྱིའི་མཁས་པ་མང་པོ་དག
སྤྱིའི་ཡུལ་ཚེན་སོ་གཉིས་མ་ཐུན་དུ་གྲུབ་པ་ལྷར་མཛད་ནས་སྤམ་བའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཚེན་སྤྱི་ཚོལ་བའི་ངལ་བ་ལྷ་
བུར་མཛད་མོད། ཁོ་བོས་ནི་བདེ་མཚོག་ལ་སྐྱར་ཚུལ་དེ་བཞིན་དང་མ་ཐུན་བར་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། སྤྱིའི་ཡུལ་
སོ་གཉིས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བྱེད་མ་མཐོང་སྟེ། བཏག་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ཡུལ་སོ་
གཉིས་འདྲེན་ཚུལ་ཅམ་བཤད་ཀྱང་། འཕྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཟང་ཟེང་དུ་བཤད་པས་ངེས་པ་རྙེད་དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་
རྗེ་བཙུན་བས་བདག་མེད་བསྟོད་བར་ཡང་། ཡུལ་ཉེར་བཞི་ལས། བདེ་མཚོག་དང་སྟོ་ལྷ་

། ༣༣། །

ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གསལ་བར་སྐྱུར་ནས་འཕྱང་གཙོད། ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱུད་དང་།
སྤྲུལ་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་ནང་གི་ཡུལ་ཚམ་ལས་སྤྱི་ལོ་ཡུལ་སྐྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱི་རོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་བདག་
མེད་མའི་བསྟོན་བར་ཡུལ་ཉེར་བཞི་སྐྱུར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་དགོངས་པ་སོ་ཉས་བཟུལ་བ་ལྟར་
བཤད་པ་ཡིན་པས། དེས་ཀྱི་དོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁ་སྐོར་བ་ལ་ནི་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པས། ཁོ་བོ་ནི་རེ་ཤིག་བདེ་མཚོག་ལ་སྐྱུར་ཚུལ་ལྟར། མྱིང་བཞི་ནི་འཕྱང་གཙོད་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། མྱིང་ཕྱན་
བཞི་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་ཀྱི་གནས་བཞིར་བྱས་ནས། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་ལོ་སྤྱོད་པའི་དབྱུག་དང་ལྷ། སྤྲུལ་པའི་
ཡུལ་སྤྱར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཀྱི་དོར་ནས་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཡུལ་སོ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྐྱུར་ན། འདི་ཉིད་སྤྲུལ་
འཕགས་པས་བཟླ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བྱུར་བཤད་པ་དང་། དེའི་གསུང་སྐོས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཟླ་
གཉིས་སྤྱི་ཀར་བཤད་པ་ལྟར་དོས་གཟུང་ན། ར་ལན་རྣམ་འབར་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ལ་ཆེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་

། ༣༣༩ །

བར་ན་ཡོད་ཅིང་། བར་གི་སྤྱི་གཙུག་ཨོ་ཤི་ཡ་ན་འཕུར་འགོ་འམ་ལྷ་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་གར་བུ་སྤྱོད་གས་ན་ཡོད་
ཅིང་བར་སྤྱི་བོ། ཀོ་ལ་བོ་དེ་སྟོ་བུ་གོ་ལ་བུ་དེ་གོང་ན་ཡོད་ཅིང་བར་འཚོགས་མ། ཀ་མ་རུ་བ་འདོད་པའི་
གཟུགས་ཅན་གཉལ་གྱི་འདབ་རྒྱ་གར་ཤར་སྤྱོད་གས་ན་ཡོད་ཅིང་བར་སྤྱི་བ་སྟེ། དེ་བཞི་ནི་གནས་གྱི་ཡུལ་
ཆེན་བཞི་ལོ། །དེས་ས་དང་པོ་ཐོབ་བོ། །མ་ལ་མ་འཕྲུང་བ་ཅན་སྟེ་སྤྱི་བ་སྟེ་འདྲ་ཉེ་བར་སྟེ་ཅེ་ལོ། །སི་རྩུ་བུ་སྤྱོད་གས་
ན་ཚུ་བོ་སི་རྩུ་འབབ་པའི་འགམ་ན་ཡོད་ཅིང་བར་མིག་གཉིས་སོ། །རྒྱ་གར་གོང་ཁྲེར་ཡུལ་དབུས་ན་ཡོད་ཅིང་
བར་ན་བ་གཉིས་སོ། །ལྷགས་པའི་གོང་ནི་སིང་ག་ལའི་སྤྱི་བ་སྟེ་བར་ཁལོ། །དེ་བཞི་ནི་ཉེ་གནས་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བཞི་
སྟེ། དེས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་བོ། །ལྷ་ལྷ་ནི་སྟོ་སྤྱོད་གས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བུ་བ་སྟེ་བར་གོས་
གོའོ། །དེ་མི་གོ་ལ་སྟེ་མོའི་འཁར་རྩི་རྩི་གདན་གྱི་ཤར་བ་སྟེ་བར་མཉེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཞིང་སྟེ་ས་གསུམ་
པའོ། །ཀུ་སྟེ་ཉ་སྟོ་བུ་བར་དོ་བུས་མོ་སྟེ་བུ་ཡོད་པ་སྟེ་བར་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་པའོ། །ཨ་རྒྱ་

། ༣༣༣ །

ཏ་སྟོ་སྟོགས་གྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་སྟེ་ནང་བུ་མ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཉེ་ཞིང་སྟེ་ས་བཞི་བའོ། །ཏ་རི་ཀེ་ལ་ནི་ཤར་སྟོ་
ན་ནམ་མཁའ་ཤིང་ལྷན་ཉེ་ནང་སྟེང་གའོ། །གོ་ད་ཨ་རི་བ་ཡི་མཚོག་སྟེ་ནི་སྟོ་སྟོགས་དབལ་གྱི་རིའི་ངོས་
གཅིག་ན་ཡོད་ཅིང་ནང་སྟེ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཚལ་སྟེ་ས་ལྷ་བའོ། །ལས་ལྷ་ཀ་ནི་རྒྱ་གར་བུ་སྟོགས་ན་ཡོད་ཅིང་ནང་
གསང་གནས་སོ། །ཀུན་སྟོ་བུ་ན་སྟེ་ནང་སྟེ་དབུས་སོ། །དེ་གཉིས་ཉེ་བའི་ཚལ་སྟེ་ས་དུག་བའོ། །བྱེད་བའི་གྲོང་
སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་སྟེ་ནང་སྟེ་ཅེ་མོའོ། །གསེར་དང་ལྷན་བའི་སྟེང་ནི་སྟོ་སྟོགས་མི་མེད་བའི་སྟེང་སྟེ་
ནང་གཞང་བའོ། །དེ་གཉིས་འདུ་བ་སྟེ་ས་བདུན་བའོ། །ཀོ་ཀ་ན་ནི་སྟོ་སྟོགས་ན་མདུ་བུ་བུ་བའི་མཚོད་ཉེན་རང་
སྟོན་ཡོད་བའི་གནས་ཉེ་ནང་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །རྟེན་འབྲེགས་བྱེད་ནི་རི་བོ་འབྲེགས་བྱེད་དེ་སྟོ་སྟོགས་ན་ཡོད་
ཅིང་ནང་དུས་མོ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཉེ་བའི་འདུ་བ་སྟེ་ས་བརྒྱད་བ་ཐོབ་བོ། །རབ་སོང་དགེ་འདུན་ནི། རོ་
མང་དུ་གནས་བ་ཡི་དུགས་འདུས་བ་སྟེ་ནང་བྱེན་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནི་རྟེན་ལྷ་རྟེན་དངོས་སུ་ཡི་
དུགས་རྒྱ་བའི་ས་སྟོགས་ཡོད་བ་ནང་རྟེན་

། ༣༣༥ །

བའི་བོལ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་དུར་ཁྲོད་དེ་ས་དགུ་བའོ། །ཅ་རི་ཏ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ནང་སོར་མོ་
རྣམས་སོ། །གཞོན་ལུང་གྲོང་སྲུང་ཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིང་ཕན་བུ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞོན་སྐྱེ་བ་སྟེ་ནང་མཐེ་བོ་
གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ་ས་བཅུ་བའོ། །གྲོང་སྲུང་ཞེས་བ་ཁ་ཚེའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ནང་ཕྱག་ལ། གྲོང་
མཐའ་ཞེས་བ་མོན་ཡུལ་སྟེ་ནང་རྒྱང་མཐེལ། ལན་ཚ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སྐྱེས་ནི་བྱུང་འདུག་གིས་བྱས་བའི་རྣམ་
སྤང་གི་སྐྱེ་ཡོད་བ་དང་། སོ་རལ་ཡུལ་འཁོར་བཟང་བོ་ནི་ལྷོ་རུབ་སོ་བ་ན་ཐ་ཡོད་བའི་ཡུལ་ཉེ་དེ་གཉིས་ནི་ནང་
སྤྲིང་ཁའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞི་ནི་འཕུང་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག་བའོ། །ཁ་བའི་རིའམ་ཉི་
ལྷ་ལ་ཡ་ནི་གངས་ཅན་བལ་སོར་གཉོགས་བའི་བོད་སྟེ་ནང་ལྷག་བའོ། །ཀོ་ས་ལ་ནི་རྩེ་རྩེ་གདན་གྱི་ལྷོ་རུབ་གཉན་
ཡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉེ་ནང་སྐྱེད་ལ། ཀ་ལིང་ཀ་ལྷོ་ཕྱོགས་

། ༣༣༥ །

ཀྱུ་མཚོའི་འགམ་ཉི་མེད་ཀ་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་འཁོར། རྐྱེད་ཚལ་ར་བའི་རྗེས་བྱའི་འགམ་ནི་མ་སྐྱེས་དགའི་སྐྱེད་
ཚལ་གྱི་སྐྱོགས་ཉེ་དེ་གཉིས་ནང་སྤྱིང་ཁའི་སྐྱོགས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཉེ་བའི་འཕུང་གཙོད་གྱི་ཡུལ་ཆེན་སྟེ་
ས་བཅུ་གཉིས་བ་ཐོབ་བར་བྱེད་བའོ། །འོ་ན་འདི་དང་བདེ་མཚོག་ནས་བཤད་བ་མི་མ་སྐྱེན་ལོ་སྟེ་སྐྱེན་མེད་
དེ། ཅ་རྣམས་གྱི་ཅ་བ་སྐྱེ་ས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེན་ས་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་། རོ་བོ་གནད་གཅིག་
སྟེ། ཀྱང་བའི་བོལ་ལ་སྐྱུ་མཉེ་བྱས་བས་མིག་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། བོལ་སིན་རྒྱ་ར་བཤད་བ་དང་། མིག་
སིན་རྒྱ་ར་བཤད་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟེ་བ་ལ་སྐྱུ་མཉེ་བྱས་བས་སྐྱ་བ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ལོ་རྒྱ་མ་རི་ལྟེ་བའམ་རྣ་
བ་གཡོན་ལ་བཤད་བ་ལྟར་འགལ་མེད་གྱི་གནད་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི། བཏྱུ་གཉིས་དངོས་
བསྟན་གྱི་ཡུལ་སོ་གཉིས་འདྲེན་ཚུལ་ཉེ། རྗེ་བས་དག་ལྡན་དུ་གྱི་དོར་གྱི་དགོངས་བ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར་བཤད་
བ་ལྟར་བཟུལ་བ་དང་། དཀར་ཤུག་གི་དག་ལྡན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས་བཤད་བ་ལྟར་བཟུངས་བ་གཉིས་ཆར་
ན་ཡང་།

། ༣༣༦ །

འདི་ཉིད་གསལ་བར་ཡོད་པས་འདི་ལ་ཡིད་གཡོ་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་སོ་གཉིས་སོ་འདི་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཡུལ་ལྟ་སོ་
རི་ལྟར་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས་སྟོན་གསུམ་དཀར་འབྲེལ་ལས་སྲིང་བཞི་དང་། སྲིང་སྟན་བཞི་
གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་བཤད། རིས་ལན་འཁྲུལ་སྟོང་ལས་སྲིང་བཞི་དང་རི་རབ་སྟེ་ལྟ་བུ་བཤད། ཁ་ཅིག་
སྐབ་བ་སོ་རང་ཉིད་གནས་པའི་སྟོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྟ་བུ་བྱེད། བཏུ་བྱུ་པས་གསེར་ཐུར་ལས། ལུགས་
གཉིས་བཤད་པའི་དང་སོ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་སྟེ་བཞི་དང་། མི་སྟོན་
པའི་གནས་དོ་རྗེ་གདན་དང་ལྟ་བུ་བྱེད་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བའི་གནས་བཞི་
སོ་ནི། ཡུལ་ཆེན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་ཆར་བས། དེའི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་རིགས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ།
བཏུག་གཉིས་དངོས་བསྟན་དུ། དབྱེ་བཞི་བཅུ་གཉིས་འབྱེད་པའི་ཚོ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ་གཉིས་བཤད་
ཀྱང་། ནང་ཆེན་སོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཚོ། འདུ་བ་དང་ཉེ་འདུའི་གནས་ཚིག་ཟེན་ལ་མ་བཤད་པའི་སྲིད་སྟུང་དུ་
དགོངས་མོད། བཏུག་གཉིས་ཚིག་ཟེན་ལ་སོ་གཉིས་དངོས་འཛིན་པའི་ཚོ། འདུ་བ་དང་ཉེ་འདུའི་དབྱེ་བ་མ་བཤད་
ཅིང་། ཉེ་བའི་གནས་

། ༣༣༧ །

ལ་ཡུལ་བཞི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས་མ་བཤད། ཞིང་དང་ཉེ་ཞིང་། ཚན་རྫོང་དང་ཉེ་བའི་ཚན་རྫོང་རྣམས་ལ་ཡུལ་
གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ལ་བཞི་དང་ལྔ་སོགས་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གངས་དང་གོ་རིམ་སློབ་ཚུལ་
ལསུགས་ཅན་ཁོ་ནར་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་བཤད་རྒྱུ་དེ་ལེ་རྣམ་གཉིས་དང་། ལྷ་མའི་མན་ངག་གིས་འབྱེད་མ་
ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་མགོ་ཚོངས་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་
རོ། །གསེར་ཐུར་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ། བརྟག་གཉིས་ལས་བཤད་པ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། བདེ་མཚོགས་
ལས་བཤད་ཅིང་བརྟག་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པའི་ཡུལ། རྣམ་ཤེས་ལ། ཨོ་ཏེ། ཉི་ཤ་ཀུ་ཞེ། བེ་ཏ་ལུ་རེ། གྱི་ཏ་དེ་ཙ་
དང་ལྔ་བསྟན་ནས་སོ་བདུན་དུ་བྱེད་ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སློབ་པའི་གནས་རྒྱུང་པ་ལ་སོ་བདུན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀྱེ་དོར་ལ་བདེ་མཚོགས་གིས་ཁ་སྐོང་བ་ལ་རང་བཟོ་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་མེད་པའི་
སྲིར་དང་། ལྷན་བར་དུ་ཁ་སྐོང་ལྔ་པོ་དེ་སྐོས་པའི་སྲིའི་ཡུལ་ལྔ་ར་བྱ་དགོས་པ་ལས། གོང་དུ་སློབ་པའི་ལྔ་པོ་དེ་
སྐོས་པའི་ནང་གི་ཡུལ་ལྔ་དང་། སློབ་རྒྱའི་སྲིའི་ཡུལ་ལྔ་ར་བྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིར་དང་།
ཡུལ

། ༣༣༩ །

སོ་བདུན་པོ་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདུ་བའི་སྐྱོ་བ་པའི་གནས་སུ་ནི་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་
དང་སྐོ་བསྐྱེན་པའི་སྐོ་བ་པའི་གནས་སུ་ནི་ཡུལ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་འཛོག་ཀྱང་། སྐས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་གཞག་ཏུ་
མི་རུང་སྟེ། སྐས་པའི་ཡུལ་ལྔ་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོ་མ་ལ་གནས་པས་སྐོ་བ་རྒྱ་བའི་གནས་ཡིན་ལ།
ས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོ་མ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྐོ་བ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་སྐོ་བསྐྱེན་པའི་མཐར་སྐྱེན་
ལམ་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཉེ། རབ་དབྱེ་ལས། རང་གི་ས་ལམ་ཀུན་བཟོད་ནས། །རྡོ་རྗེ་འཛོལ་པའི་ས་དག་
བ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལོ། །ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདིས་
གསེར་ཐུང་ལས། བདེ་མཚོག་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ཁ་སྐོང་འཛོལ་ལུགས་ལ་ཡང་བཤད་པ་གསུམ་
མཛད་པའི་དང་པོ། ཉེར་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་གནས་དང་ཉེ་གནས་སོགས་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེན་པས་སོ་ལྷག་གང་ཏུ་
སངས་རྒྱ་བའི་གནས་དང་སོ་བདུན་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ལ་ནི་རྣམ་དབྱེད་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། འདིའི་ཡུལ་སོ་
བདུན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་ཞིང་། སྤྱིའི་མཁའ་འགོ་འདུས་

། ༣༣༥ །

བ་ལས་ས་བཅུ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་དགོས་བ་ལས། དབྱེ་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བཅུ་ནི་ཡུལ་ཉེར་
བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་ཚར་བས། འོན་ལ། ཉེར་བཞིའི་སྟེང་དུ། འཕུང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕུང་གཙོད་ཀྱི་གནས་
གཉིས་དང་། སངས་རྒྱ་བའི་གནས་དང་གསུམ་ལས་འབྲེན་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བས་ས་བཅུ་གསུམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་
མ་ཚང་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལ། ཉེར་བཞིའི་སྟེང་དུ། ཀྱི་དོར་ལས་བཤད་ཅིང་བདེ་མཚོགས་
ལས་མ་བཤད་པའི་གནས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱེད་ནས་སོ་བདུན་དུ་བྱེད་གསུང་བ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱེད་མེད་
དེ། བཅུ་གསུམ་པོ་དེ། འཕུང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕུང་གཙོད་ཀྱི་གནས་བཞི་བཞི་དང་། སྤྲུལ་བའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་སོ་
སོར་སྐྱུར་དགོས་བས་སྐྱུར་ན་རང་བཟོ་ལས་ཅི་ཡང་མི་འཕྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །བཤད་ཚུལ་གསུམ་བཤད་ཆེན་
འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལྷ་དང་། སློ་མཚམས་མ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གསུམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་བཅུ་
གསུམ་མོ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་པར་སྤྱིན་ཐེག་པར་སྤྲུལ་བའི་ས་གཉིས་དང་། རྒྱུད་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཅ་ལྷ་དང་སྐྱོར་
དགོས་པར་བཞེད་ཅེས་གསུང་བ་ཡང་། འོལ་སྤྱི་ཅམ་ལས་གསལ་པོ་མ་རྒྱུང་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་སྤྱིའི་

། ༣༤༠ །

ཡུལ་བཅུ་གསུམ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་གསལ་པོ་མ་གྱུང་བའི་སྲིད་དང་། སྤྲུལ་བའི་རྩ་ལྡེལ་རྒྱུད་དུ་སྤྲུལ་བའི་རྩ་ཞེས་
གསུང་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། སེ་ཏ་ལས། ལུས་ཅན་སྤྲིང་གི་དབུས་སུ་ནི། །རྩ་རྣམས་ལྟ་ནི་ཡང་དག་
གནས། །ཞེས་བཤད་རྒྱུད་དུ་མ་སྤྲུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་མདུད་བ་གྲོལ་ཚུལ་ཡང་། འུང་
སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་མདུད་བ་ནི་སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་བཞིན་གྲོལ་བར་མངོན་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་གྲེས་བ་
བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས་ས་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ། མགྲིན་བ་ནས་གྲེས་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས་
ས་གསུམ་བ་ནས་དུག་པའི་བར་བཞི་ཐོབ། ལྷེ་བ་ནས་གྲེས་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས་བདུན་བ་ནས་
བཅུ་པའི་བར་བཞི་ཐོབ། སྤྲིང་ཀ་ནས་གྲེས་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་
གཉིས་བ་གཉིས་ཐོབ། མཐར་སྤྲུལ་བའི་རྩ་ལྡེལ་མདུད་བ་གྲོལ་བ་ལས་ས་བཅུ་གསུམ་བ་ཐོབ་སྲིད་རོ། །གལ་ཏེ་
དེ་དག་ལ་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཐ་སྲུང་མེད་དོ་སྣང་ན། །ཤེས་ཏུ་ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་དེ་དག་གི་མདུད་བ་ཡི་གཤེད་དབྱིབས་སུ་
གྱུབ་བ་ལ་རྩ་ཡི་གེ་ཞེས་བཞག་

། ༣༧ །

བའི་སྤྱི་ལོ་། །འོན་ཀྱང་རྩ་དབྱུ་མ་དངོས་ཀྱི་མདུད་པ་ནི་གསང་གནས་ནས་རིམ་བཞིན་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ། ལྷ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་དྲུག་ཡོད་པ་གྲོལ་བས་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཐོབ། སྤྱིང་ཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་གྲོལ་བས་ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ཐོབ། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་དྲུག་གྲོལ་བས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཐོབ། སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དྲུག་གྲོལ་བས་དབྱུ་པ་དང་བཅུ་པ་ཐོབ། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་བཞི་པ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་གྲོལ་བས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ཕྱི་མ་གྲོལ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ། དེ་ཡན་ཆད་དབྱུ་མའི་མདུད་པ་སོ་གཅིག་གྲོལ་ཡང་། གཞུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་མ་གྲོལ་བས་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་མ་ཐོབ་ལ། གཞུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་སྤེད་གྲོལ་བའི་ཆེ་བཅུ་གསུམ་སྤེད་འོག་མ་ཞེས་གྲགས་པ་འགྲོས་བཞི་ཐེམ་དུ་ཆ་བ་དེ་ཐོབ་ལ། རངས་སོ་གྲོལ་ཆེ་སྤེད་གོང་མ་འགྲོས་བཞི་རྫོགས་པར་ཐེམ་པའི་དོན་རྗེ་འཇིན་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ལོག་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བའི་ས་གཉིས་བཅུ་པར་འདུས་པ་

། ༣༥༩ །

དགག་མཐར་སྐྱབ་འབྲས་བུའི་མཚན་གཞི་ལོར་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟོགས་སྣ་བཟོད་པ་དང་། དེ་
དགག་བའོ། །དང་པོ་བརྗོད་བཞད་པ་ལས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་པ་རོལ་ཏུ་
སྐྱེན་པའི་ས་བཅུ་པར་བསྐྱེད་གོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཙོང་ཁ་པ་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་པ་
སྣང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་སྐྱབ་མ་བཅུ་གཅིག་པ་
དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་པར་སྐྱེན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་པའི་ནང་དུ་འདུ་དགོས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ས་
བཅུ་ལས་གཞན་པའི་སྟོབ་ལམ་སྐྱབ་ལུགས་ལའང་མེད་པས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་
ལ་གཉིས། ལྷུང་སེམས་ཐེམ་ཚུལ་འགལ་བས་དགག་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་ཚུལ་འགལ་བས་དགག་བའོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་སྐྱེ་མ་ཚུ་ཅ་བདུན་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དབང་དུ་འདུས་པས་ནང་ལུས་ཀྱི་ནི་
ཅ་ཁམས་སྐྱེ་མ་ཚུ་སོ་བདུན་གྱི་ལྷུང་སེམས་སོགས་ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དབྱུ་མར་འདུས་པ་ལས། ས་བཅུ་
གསུམ་པོ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པས་དེ་སྣང་
ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་ས་སྐྱབ་མ་གཉིས་བཅུ་པར་

{ 303 }

ཇི་ལྟར་འདུས་ཏེ་མི་འདུས་བར་ཐལ། དེ་འདུས་ན་ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་ཐོབ་པ་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུ་སེམས་
 དབྱ་མར་ཐེམ་པ་ཅམ་གྱི་ཚོག་བས་ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལ་དགོས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་
 བའི་སྲིད་རྟོ། །ཡང་ཁྲིད་རྣམ་འགྲུར་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོའམ་བྱེད་ཀྱང་ས་བཅུ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ན། ས་བཅུ་གཉིས་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་
 བ་བཅུ་བར་བསྐྱུ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་དོན་མེད་དེ། རྣམ་འགྲུར་སྐྱེ་མེད་ལས་གཞན་དུ་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡི་ཐ་
 སྐད་མེད་པ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་ས་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་ས་བཅུ་བར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཏེ་མི་འདུས་བར་ཐལ།
 བཅུ་གཅིག་པ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་གཉིས་བཅུ་བ་ཚོས་གྱི་སྲིད་དུ་མི་
 འདུས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཕྱང་གཙོད་དང་། སོགས་བས་བསྐྱུས་པ་ཉེ་བའི་འཕྱང་
 གཙོད་གཉིས་ལས་བྱེ་བའི་སྲིད་ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་བརྒྱུད་པོ་དེ། ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་དུ་འདུས་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གཉིས་ཚོས་གྱི་སྲིད་དུ་འདུས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན་ས་དབྱུ་བ་ལེགས་པའི་སྐོ་
 བོས་དང་བཅུ་བ་ཚོས་གྱི་སྲིད་གཉིས་ཀྱང་ནི་ས་བརྒྱུད་བར་

། ༣༤༤ །

འདུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིར་ཞེས་མགོ་བསྐྱེན་ཚོས་མ་ཐུན་ལན་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། འདེབས་མི་
ལུས་པའི་སྲིར། མདོར་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གཞོན་མི་ལུས་ཏེ། ལུས་ན་པ་
རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ལའང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ཡིས། བོད་མ་བོད་མར་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་སྲོན་ཡོད་པའི་
སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲི་ནང་གི་ཡུལ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལ་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་ཅམས་སོ་བདུན་སོ་བདུན་དུ་
འབྱེད་ཤེས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཁོ་ནའི་མན་ངག་གི་གནད་དེ། བདག་མེད་བསྟོན་འགྲེལ་ལས། རྟེན་ཅིའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཅ་སོ་གཉིས་སྐས་པའི་ཅ་ལྟ་དང་སོ་བདུན། ཅ་ཡི་གའི་དགྱིལ་འཁོར་
ལ། སྤུ་ཇ་ཨོ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་བཞི། ལྷོ་རིང་སོ་བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས། །ལྷོ་ཨོ་ལྷོ་ཁི་ལྷོ་ལྷོ་སོ་བདུན། ཁམས་
བདུད་ཅིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་དང་སེན་མོའི་ཁམས་སོགས་ཉེར་བཞི། ཅམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་
པའི་ཁམས་བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས་བདུད་ཅི་ལྟའི་དྲངས་མ་ལྷོ་སོ་བདུན། ལྷུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡུལ་ཉེར་
བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡུལ་རེ་རེ་ན་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་རེ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཡུལ་

། ༣༥༥ །

རེ་རེ་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་བ་དུན་ཅུ་ཅུ་ལྔ་བ་རེ་གནས་བ་སྟེ་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ནི་ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་ཡིན་ལ། སྤྱི་ནི་
གོང་དུ་བཤད་བ་ལྟར་དང་། ལམ་བུང་སྤོགས་སོ་བདུན་ལ་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་སྤྱང་གཞི་ཅུ་ལ་སོགས་བ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་མཐར་སྐྱིན་ལམ་གྱི་བར་
ལམ་ལྔ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
པའི་གཟུགས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
གསལ་བར་ཡང་། སྤྱང་གཞི་ཉོན་མོངས་ལྟ། སྤང་པོ་ལྟ། འབྱུང་བ་ལྟ། སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ཡན་
ལག་གི་ཚོགས་ཆེན་བརྒྱད། སྤྱི་པོ་རྣམ་མཐེལ་གཉིས་དང་སོ་བདུན། སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟེན་
ལ་སྦྱར་ན། དུན་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཁ་སྟེར་གཞི་ལ་སོགས་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚོས་སོ་བདུན་ལ་བུང་
སྤོགས་སོ་བདུན་ཆང་བ་དང་། བརྟེན་བ་ལྟ་ལ་སྦྱར་ན། རིགས་ལྔ་ཡུལ་ལྟ། གཉི་ལྷག་རྩེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་བ་རྒྱལ་
གཟུགས་རྩེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་བ་རྒྱལ། ཁོ་པོ་བཅུ་མངོན་བུང་ལྔ་སྟེ་སོ་བདུན། །རྩོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་

། ༣༤༦ །

ལ་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་རྩ་སོ་བདུན། རང་གི་ཡི་གེ་སོ་བདུན། ལམས་
བྲངས་མ་སོ་བདུན། སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་སོ་བདུན། བརྟེན་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་བདུན་
ཚན་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སོ་བདུན། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་བདུན།
སྐྱུངས་འབྲས་ལ་ཡང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཉན་ཐོན་ལས་ལྷ། ཚད་མེད་བཞི། རྣམ་བར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྷ། མངོན་ཤེས་བྱུག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་བྱུག་སྟོབས་བཟུ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་དུ་སྟེ་སྟེ་བཤད་པའི་
བདུན་རྩ་སྟེ་ལྷོང་གི་ཟེ་ཏུ་འབྱུང་སེམ་བར་བྱོས་ཤིག། གོང་དུ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཚེན་སོ་བདུན་ཀྱི་རང་ཚན་ཉི་ལྔ་ལ་ཡེ་ཤེས་
བ་བོད་སྐད་དུ་ཁ་བའི་རིམ་གངས་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བའི་གནས་དེ་ནི། མངོན་བ་དང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་
པའི་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་དེ་ནི་དག་ལྡན་ལས་བལ་
སོར་གཏོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རི་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་། སྤྱི་མ་དེ་ནི། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་རི་ནག་སོ་དགུ་འདས་པའི་
བྱང་སྤོགས་ཞིག་ན་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། རི་དགུ་ཡང་སྟོམ་གསུམ་རང་མཚན་ལས།

། ༣༧ །

བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་བར་ན་སྟོན་མངའ་རིས་ནས་སྤང་རྒྱ་ནག་གི་བར་རི་རྒྱུད་མ་ཚད་པའི་སྲིད་རི་རྒྱུད་རིང་པོ་
གཉིས། བོད་དང་ཉོར་གྱི་བར་ན་ཆགས་པའི་གངས་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་གསུམ། དེ་ནས་ཚུ་བོ་སི་རྒྱའི་བར་ན་རི་
རྒྱུད་རིང་པོ་དུག་ཅེས་བཤད་ལ། མངོན་པའི་གངས་ཅན་ནི་འཛམ་བུ་སྤིང་གི་བྱང་གི་སའི་ཆ། གསེར་རི་བདུན་
དང་ཉེ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བའི་སྲིད། དེས་ན་དཀར་ལག་གི་དག་ལྡན་དུ། ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་གྱི་ཉི་ལྔ་
ལ་ཡའི་མཚན་བུར་གངས་ཉི་ལེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉི་ལྔ་ལ་ཡ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དོད་ཡིན་གྱི་ཉི་
ལེ་སྤྲོད་དོད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཡུལ་ཆེན་གྱི་གངས་ཅན་ནི། ཉི་ལེ་དང་། མངོན་པའི་གངས་ཅན་གཉིས་
ཆར་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གནད་དེས་ན། ཉི་ལེའི་འགྲམ་མ་པམ་བ་ལས་འབབ་པའི་ཚུ་བོ་གརྒྱུར་གྲགས་པ་དེ།
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གརྒྱ་ནི་མ་ཡིན་སྟེ། དེ་ཉིད་མཚོ་མ་གྲོས་བ་ལས་མི་འབབ་པར་ཁོ་རང་གི་འབྱུང་
གནས་པལ་བ་ཞེས་དུ་དེང་སང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གྲགས་པའི་སྲིད་ལོ། །དེས་ན། མ་པམ་མ་རྩོས་མིན་
གྱུར་ན། །གརྒྱུང་དེ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལན་ཡང་སྟོན་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དྲིས་

། ༣༥ །

ལན་འཇུག་སྒོར་དུ། ཉ་ཉ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གཡག་མིན་པའི་སྲིར་ཞེས་སུན་འབྲིན་མཛད་པའི་སྲིར། སྲིར་
ཚུ་བོ་གཏུ་གཏུ་མིན་པར་ཐལ། མ་རྫོས་པ་མ་པམ་མིན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན་སྲོལ་དེ་ཉིད་འཕེན་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་གྱི། ཉི་མའི་འགམ་གྱི་གཏུར་གྲགས་པ་དེ། གཏུ་མིན་པར་ཐལ། མ་པམ་མ་རྫོས་པ་མིན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན་
འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་ཞིང་། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཀྱ་མཚོག་ལྷན་པས། གཏུ་ལ་སུན་མོང་དང་སུན་མོང་
མིན་པ་གཉིས་སྟེ་བ་ལྷར་གཏུ་དང་། གངས་ཅན་སོགས་ལ་དངོས་བཏགས་དང་སྐབས་སོ་སོར་སྟེ་དགོས་པ་
གནད་གྱི་སྟོང་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་འགལ་བའི་རིགས་པ་ནི། བྱོད་གྱི་འདོད་པ་དེ་
ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལྷའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་སྐྱམ་ན། བདག་མེད་ལྷ་མོ་
བཙོ་ལྷའི་ནང་ནས་ས་བཏུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་ནང་གི་འཕར་མའི་སྟེང་འོག་ན་གནས་པའི་
མཁའ་སྲོད་མ་དང་ས་སྲོད་མ་གཉིས་དང་། ས་བཏུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གཟུང་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་
ན་གནས་པའི་བདག་མེད་མ་སྟེ་སྟེང་འོག་དབུས་གྱི་ལྷ་མོ་གསུམ་པོ་དེ། སྲིའི་འཕར་མའི་བྱང་ན་གནས་

། ༣༤༩ །

བའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་ཚུ་ལ་གཟུང་བའི་སྐྱེ་སྐྱེ་རྩ་འདུས་སམ་མི་འདུས་བརྟགས་པས་འདྲི་བ་སྟེ། མི་འདུས་
ན་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་ས་བཅུ་པར་དེ་ལྟར་འདུས་ཏེ་མི་འདུས་པའི་སྐྱིད་དང་། འདུས་ན།
སྐྱ་མོ་བཙོ་ལྷའི་གངས་དེས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱིད་ཏེ། སྐྱ་མོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་སྐྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་
བདག་མེད་སྐྱ་མོ་བཙོ་ལྷ་དང་ས་བཅུ་གཉིས་སྐྱོར་ཚུ་ལ་རྟོག་བརྟགས་ཡིན་པས། སྐྱ་མོ་བཙོ་ལྷ་དང་ས་ལམ་དེ་
ལྟར་མི་སྐྱོར་དོ་ཞེ་ན། བྱོད་ལ་མན་ངག་མེད་པས་བདེན་མོད། དེ་ལྟར་མི་སྐྱོར་བ་ནི་རྒྱུད་དང་འགལ་ཏེ། ཅ་བའི་
རྒྱུད་བརྟག་པ་དང་པོ་ལས། ལུས་ལ་གནས་པའི་ཅ་སོ་གཉིས་གསུང་བ་དེ། བརྟག་པ་སྐྱི་མར་ནི་ཅ་ནི་གཉིས་
གཉིས་རྣམ་འགྲོར་མ། །དེ་དེ་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་བརྗོད། །རྒྱུང་མ་རོ་མ་ཀུན་འདར་མ། །བདག་མེད་རྣམ་འགྲོར་
མ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་ཅ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་དང་སྐྱ་མོ་གཞན་བཅུ་བཞི་སྐྱུར། ཅ་རོ་རྒྱུད་དབུ་གསུམ་
བདག་མེད་མར་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་འདི་དང་འགལ་བའི་སྐྱིད། འོན་ཀྱང་བརྟག་པ་སྐྱི་མའི་ལུང་འདིས། བྱང་
སེམས་འབབ་པའི་ཅ་སོ་གཉིས་ལས། རོ་རྒྱུད་དབུ་གསུམ་བདག་མེད་མས་

། ༣༥༠ །

སྒྲོང་། བདུད་འབྲུལ་མ་ཡབ་ཉེ་རུ་ཀས་སྒྲོང་། ལྷག་མ་ཉེར་བརྒྱད་པོ་འཁོར་བརྒྱ་གཉིས་པོས་སྒྲོང་བ་ཅམ་ཞིག་
བསྟན་གྱི། ས་ལམ་དང་ལྷ་མོ་བཙུག་ལྷ་སྒྲོར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆེར་མ་འབྲེལ་མོད། རྗེ་བསམ། བརྟག་བ་དང་པོའི་
ལེ་ལུ་དང་པོར་རྩ་སོ་གཉིས་བཤའ་བ་དེ། བརྟག་བ་དང་པོའི་ལེ་ལུ་བདུན་བར་ཡུལ་ཆེན་སོ་གཉིས་བཤའ་བའི་
ནང་གི་ཡུལ་ཆེན་སོ་གཉིས་སྤྱ་བྱས་ནས། ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ས་བརྒྱ་གཉིས་དང་སྒྲོར། བརྟག་བ་
ཕྱི་མར་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙུག་ལྷ་འཁོར་དགྱེལ་འཁོར་བཤའ་བའི་ལྷ་མོ་བཙུག་ལྷ་པོ་དེ་ས་བརྒྱ་གཉིས་དང་སྒྲོར་བར་
མཛད་བ་ཡིན་བས། ས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷ་མོ་བཙུག་ལྷ་འཁོར་དགྱེལ་འཁོར་སྒྲོར་བ་འདི་མན་ངག་གི་མིག་དང་ལྡན་བ་
ཁོ་ནའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། གནད་དེས་ན། བདག་མེད་མའི་བསྟོད་བར་ས་ལམ་གྱི་རིམ་བ་དང་དགྱེལ་འཁོར་
སྒྲོར་བ་དང་། འཕོ་བའི་རིམ་བ་དང་དགྱེལ་འཁོར་སྒྲོར་བའི་བསྟོད་བ་གཉིས་མཛད་པའི་སྒྲོར་ཚུལ་སྤྱ་མ་ནི་གཙོ་
བོར་བརྟག་བ་དང་པོ་དེའི་ལུང་དོན་དང་། སྒྲོར་ཚུལ་ཕྱི་མ་ནི། བརྟག་བ་ཕྱི་མར། རྩ་ནི་གཉིས་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་
མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མན་ངག་གི་གསལ་བར་

། ༣༥།

མཛད་པ་ཡིན་པས། ས་བཙུ་གཉིས་དང་ལྷ་མོ་བཙུ་ལྷ་སྐྱུར་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ལུང་དོན་མེད་ཀྱང་། མན་ངག་ཟབ་
མོས་སྤྱོད་ནས་གསལ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་དོ་ཞེས་སྤོགས་སྤྱི་གུན་ལ་གུས་བས་ཐལ་མོ་སྐྱོར་དོ། །གཞན་ཡང་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤོམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། ས་བཙུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལྷ་དང་།
ས་བཙུ་གཅིག་པ་དང་བཙུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡི་ལྷ་བརྒྱུད་པོ་
རྣམས། བཙུ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཞན་དུ་འདུས་མི་འདུས་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་
ཡང་སྐྱུར་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཏེ། མི་འདུས་ན་ས་བཙུ་གཅིག་པ་དང་བཙུ་གཉིས་པ་གཉིས་ས་བཙུ་པར་མི་འདུས་
ཤིང་། འདུས་ན་བདེ་མཚོག་ལྷའི་གངས་ངེས་འཛིག་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་བྱེད་པའི་ཆེན་བཙུ་གསུམ་པའི་ཐ་སྐྱད་མེད་ལ། རྣམ་འགྲོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤེལ་ས་གསུངས་པའི་ས་
ལམ་རྣམ་གཞག་ལ་བཙུ་གསུམ་པ་རུ་འབྱེད་པའི་ཆོ། པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ནས། དེའི་ལུགས་
ཁོ་ན་དང་བསྐྱུན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུན་ན་སྤོམ་མེད་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་

། ༣༥༩ །

སའི་སྲིད་དང་། བདེ་མཚོག་སོགས་གསང་བ་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་སའི་ཉུ་སྲིད་བ་དང་སྐོ་བསྐྱུན་སའི་ས་
བཅུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་བའང་སའི་ཉུ་སྲིད་བ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེ་བ་རྣམས་ཁ་བྱང་བའི་སྲིད་
གསུངས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་བ་ཡིས། །མདོ་སོགས་ལ་ཞི་རབ་ལྷགས་
སའི། །འགྲོད་བ་རྒྱོག་བར་བྱེད་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་བ་ཡང་མངོན་ཞེན་ཅན་འདི་འབྲ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་བ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་བ་ནི། བརྗོ་
བཞད་བ་ལས། སའི་ཉུ་སྲིད་པའི་ཐེག་བ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་
གཅིག་བ་ཡིན་པས་དེའི་གོང་དུ་ཡང་ས་བཅུ་གཉིས་བ་དང་བཅུ་གསུམ་བ་བཞུད་བར་འདོད་བ་ནི། རང་ལྷགས་
ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་བ་སྐྱབ་བར་འདོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཐལ་ཆེས་བ་འགའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རང་ལྷགས་བ་ཁ་
ཅིག་སའི་ཉུ་སྲིད་བ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་གོང་དུ་ཡང་ས་བཅུ་གཉིས་བ་དང་
བཅུ་གསུམ་བ་བཞུད་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་བ་ཅམ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏྱན་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་སྐད་སྐྱབ་བ་འདི་ཡང་སའི་ཉུ་སྲིད་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་

། ༣༥༣ །

ལྷན་གྱི་སྐྱེ་དེ། ས་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་གངས་དང་མཚན་ཉིད་ལོར་བ་ཁོ་ནར་ཟད། གྱེ་
བུ་ཉུ་སྐྱེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་
གང་དང་གང་བཤད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་གདུལ་བུའི་སློ་ཉིད་ལ་འཚམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བ་
སློམ་པའི་བྱེད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུར་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་
ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་བར་ཀུན་གྱི། །ལྷ་ལྷ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་རང་གི་སྐྱབ་མཐའི་
ལུགས་བཞེན་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་། །ལྷ་ལྷ་སྐྱབ་རང་གི་ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དངོས་བཏགས་
ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འབྲེད་པ་བཞེན་ལོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་དེ་དང་དེར་འབྲས་བུར་བཤད་པ་རྣམས། གཞུང་དེ་ནས་
བཤད་པའི་ལུགས་དེའི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་དངོས་སྐྱེ་བའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་
འབྲས་བུ་ས་མཚམས་གང་ཙམ་དུ་འཛོགས་སྟེ་འཛོགས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་མདོ་ནས་བཤད་པའི་སངས་
རྒྱུས་དེ། །སྤྱིར་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོབ་ཐེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་རང་རྐང་ལ་དེས་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོབ་པར་མི་
བཞེད་དེ།

། ༣༥།

མདོ་རང་རྐང་ལ་དེ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྐབས་གཉིས་
པོ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱབས་ལེ་ཤེས་བཞི་ལྟོས་སྤངས་སྤོངས་སྤོངས་པ་ཞིག་ལ་མ་ཐུན་གྱང་།
མཚན་གཞི་ལ་མི་མ་ཐུན་ཏེ། མདོ་རང་རྐང་ལ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྐབས་སྐྱེད་ཀྱི་འོག་སྐབས་
སྐྱེ་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྐྱེད་དགོངས་པ་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། སེེ་ལ་ལས། བཤད་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་གནས་མཛོན་ཏུ་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་སྐྱེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ལ་མཚན་གཞི་མཚོན་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པོ། །ཞེས་བཤད་པ་
ལས་ཤེས་པའི་སྲིད། འོན་པར་སྲིད་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བར་སྲིད་ཐེག་པ་
རང་རྐང་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་གྱང་། རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པའི་སྲིད་ཟེར་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། བར་སྲིད་རང་གི་ལམ་ལ་འབད་བས་ས་བཅུ་པ་མན་ཚད་ཅམ་བཤོད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་སྐབས་
པའི་ས་གསུམ་ཐོབ་པ་སྐབས་ལམ་ལ་རབ་ལས་གྱང་། ས་བཅུ་པ་ནས་སྐབས་ལམ་ལ་དེས་པར་འཇུག་ཅིང་།
ཞུགས་པས་ལམ་ལྟོག་མ་ལ་

། ༣༥༥ །

འབད་རྩོལ་ཚེན་སོ་མི་དགོས་པའི་སྲིད། གཞན་དུ་ན། སེམས་ཅམ་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
དེ་རང་རྐང་གི་ལམ་ལས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་སྲིད་རོ། །གཞན་ཡང་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱུང་དགོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་པ་རོལ་སྲིད་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། ཚོས་རྗེ་བས་བདག་
མེད་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། སེ་ཉའི་ལུང་དོན་འཚད་པ་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་ཤེས་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་
དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་སྲིད་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་མཚན་གཞིའི་དོན། མ་ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཚན་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་
ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པའོ་ཞེས་དགོངས་
སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོན་དེ། རྒྱ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་
ལ་བྱུང་བར་འཇུག་པ་ཚོས་ཉིད་དེ། རྒྱ་དང་འོ་མས་བཅུས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་ལོ་ཞེས་མདོ་སྐྱབས་ནས་བཤད་
པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དངོས་བཏགས་སོ་སོར་སྲི་བ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། པ་རོལ་
དུ་སྲིད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་བའི་བཅུ་གཅིག་པ་དེ། སངས་རྒྱས་

། ༣༥༦ །

བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱལ་ཙམ་སངས་རྒྱལ་
བཏགས་པ་ཡིན་པའི་དོན་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་རང་རྐང་གི་ལམ་ལས་ས་བཏུ་མན་ཚད་
ཐོབ་པ་ཁས་སྐྱེས་ནས། ས་བཏུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ཅི་ཡིན། དེ་སྐྱས་པའི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བཏུ་གཅིག་པ་སོགས་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིང་གའི་སྤྱི་སྐྱོར་གྱི་ཅ་བརྒྱད་དང་། སྐྱས་པའི་ཅ་
སྤྱིང་རྒྱུང་སེམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། བར་སྐྱེན་ལས་དེ་རྣམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་བྱེད་གྱི་ལམ་མ་
བཤད་པའི་སྤྱིར་ཐེམ་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཡིན། དང་སོ་སྐྱར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བཏུ་གཅིག་པ་དེ་
བ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལ་ཡང་མ་སྐྱས་པར་གྲགས་པས་སྐྱས་པའི་ས་མིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་མདོ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར་ས་བཏུ་གཅིག་པ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་
ལས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ལས་གོང་དུ་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། སྤྱི་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་སྤྱི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་ས་བཏུ་
གཅིག་པ་དང་། སྐྱས་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་སྤྱི་གསང་སྤྱགས་ལ་གྲགས་པའི་

། ༣༥༧ །

ས་བཙུག་གཉིས་པ་དང་བཙུག་གསུམ་པའོ། །ཞེས་ས་བཙུག་གཅིག་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་
སར་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རང་རྒྱང་ལས་ས་བཙུག་པ་མཉམ་ཆད་ཐོབ་པ་ཡང་མི་
སྤིང་བར་ཐལ། ས་བཙུག་ཐོབ་པ་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱང་སེམས་དབྱུ་མར་ཐེམ་པ་ཞིག་དགོས། སར་སྤྱིན་རང་
རྒྱང་ལ་དེ་དེར་ཐེམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྣུ་ན། འདི་ལ་བཤ་ཆེན་པོ་དོང་བ་འདྲིགས་མེད་གྲགས་
པ་དང་། རང་སྤྱགས་དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་རྗེས་འབྲང་རྗེས་སྤྱགས་ཁ་ཅིག་སར་སྤྱིན་རང་རྒྱང་གི་ལམ་ལས། ས་དང་
པོ་ཚམ་ཡང་བཤོད་པ་མེད་ན་ས་བཙུག་ལྟ་ཅི་སྣོས་ཞེས་གསུང་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོས་
ལམ་འཇུག་སྒྲོག་ཏུ། ཁ་ཅིག་ས་བཙུག་པ་ཡན་ཆད་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པས་ལམ་བཤོད་ནས་དེ་ནས་དོ་རྗེ་
ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། སྣུ་པའི་ས་གཉིས་དང་མཐར་སྤྱིན་ཀྱི་ས་སྤྱིང་བཤོད་ནས་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས། སར་སྤྱིན་རང་རྒྱང་ལས་ས་བཙུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔལ་
འུ་ཀྱ་མཚོག་ལྟར། སར་སྤྱིན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཙུག་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི། སྤྱགས་ནས་བཤད་པའི་བཙུག་
གསུམ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པའི་

༼ ༣༥ ༽

ས་དང་དོན་གཅིག་པས། ལྷགས་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་གནད་མི་
གཅིག་ཅིང་། མདོ་རང་རྐང་ལས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་སྲིད་དེ། དེ་ནི་ལྷགས་ལྷགས་གྱི་
ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་ལ། སྤང་བྱ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤང་དགོས་སོ། །དེ་སྤོང་བྱེད་གྱི་པར་
སྤྱིན་རང་ལམ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ནས་བཤད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་
གྱི་ས་དེ་སྤྲས་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པའི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེ་སྤྱི་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷགས་སྤྱི་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ས་དེ་ནི། མཐར་ཐུག་
ལ་ཉེ་བས་དེར་བཏགས་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ས་དངོས་མིན་པའི་སྤྱིར། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ལྷན་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་སྤྲུང་གངས་
པའི་འཕྲོ་དེ་ལས། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་གཉིས་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིར་དུ་ཡོན་ཏན་
བསྐྱེད་དུ་མེད་པས་སྤྲས་དོན་མཐར་ཐུག་དུ་མི་རིགས་ལ། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྤྱི་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་
པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱ་
བའང་མ་བཤད་ལ་ལྷགས་ལས་བཤད་པ་དང་། པར་སྤྱིན་ལས་སྤྱི་གསུམ་ལས་

། ༣༥༩ །

མ་བཤད་ལ། ལྷགས་ལས་སྐྱབ་ཞེ་དང་། ལྷ་བཤད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སི་ཏའི་གོང་གི་ལུང་དེ་
བངས་ནས། དེའི་དོན་ལ། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་ས་ཤེས་བྱ་བཞུག་སྣང་དུ་མཐེན་བས་གཟུགས་ཀྱང་བཞུག་ལ་རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་མཐེན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཞུག་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་དུ་མཐེན་བ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱི་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞུག་བ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན་མི་འཐད་དེ།
ཉེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷགས་ལྷགས་ལའང་ས་བཅུ་གཅིག་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་
འོད་ཀྱི་སར་འཛོག་སྟེ། དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས། །སྐྱ་མ་ཀུན་གྱིས་
བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། །དེའི་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་འོད་བྱེད་པ། །དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སུ་བཤད། །ཅེས་བཅུ་གཅིག་བ་དཔེ་
མེད་པའི་ས་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱ་བཤེར་རིན་པའི་བྱུབ་མཐའ་འཕྱེད་
ལས། འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་བ་རྣམས། དངོས་བསྟན་སྣང་བྱ་འཁོར་བ་སྤྲ་རགས་གསུམ། །ཀུན་ཉོན་
གསུམ་དང་རང་བཞིན་སྤིག་བ་གསུམ། །འདི་ལས་གདུལ་བྱ་སྐྱེད་འབྱིང་མཚོག་ཏུ་བཞུག། །འཁོར་

། ༣༦༠ །

བ་རགས་བ་མ་དག་སྐྱེ་འཆི་སྟེ། །འདི་ཡི་རྩ་བ་ཀུན་ཉོན་ཅན་མོངས་ཡིན། །སྤ་བ་ཡིད་ལུས་དག་པའི་སྐྱེ་འཆི་
སྟེ། །འདི་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ས། །ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་པར་སྤྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འདི་ཡི་རྩ་བ་འཕོ་ཆགས་སྤ་
མོ་ཡིན། །དེའི་སྤྱིར་འོག་མའི་རྟོགས་བ་མཐར་སྤྱིན་ཡང་། །གོང་མར་འཇུག་ཆེ་དེ་ཡི་ཚོགས་ལམ་བཅའ། །དེའི་
སྤྱིར་ཉན་རང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དང་། །ས་བཅུ་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་རྣམ་གཞག་ལགལ། །ཞེས་འཁོར་
བ་གསུམ་དུ་སྤྱེན་ས། མ་དག་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྟེ། འདི་ཉོན་
མོངས་བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་དང་ཟག་བཅས་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། དག་བ་རྣམ་བུར་གི་འཁོར་བ་ནི། ས་བཅུའི་
བུང་སེམས་དང་སྣག་མེད་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བས་སྤངས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡིད་ལུས་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བའི་ཟག་མེད་ཡིད་ལུས་ཏེ། འདི་ཡི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་
གྱི་སར་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཟག་མེད་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་འཁོར་བ་ནི། པར་སྤྱིན་
རང་རྐང་གི་སངས་རྒྱས་སྟེ། འདི་ཡི་རྩ་བ་སྤང་བུ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤ་མོ་སྤྲུགས་

། ༣༦། །

ཀྱི་སྐྱེ་མེད་མིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་ཡིན་པས། འདི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་སྐྱེས་རྒྱུ་ལ་ཟུག་
མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས། འགྲུང་བདེའི་འཕོ་ཆགས་སྤྲོ་མོ་དེ་ཡང་གཞོན་པར་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་དེས་ན་པར་སྤྱིན་རང་རྐང་གི་སངས་རྒྱས་དེ། སྤྱེས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། སྤྱེས་ཀྱི་ཚོགས་
ལམ་ནས་རིམ་བུས་འཇུག་དགོས་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་དགོན་ལྡན་པའི་དབྱུང་བ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་མོད།
སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། པར་སྤྱིན་རང་རྐང་ལས་ས་བཅུ་བཅོད་པའི་གང་ཟུག་
དེ། སྤྱེས་ལམ་འཇུག་པའི་ཆོ། ས་ལྟག་མ་གསུམ་བཅོད་པས་ཚོགས་གི་སྤྱེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ལོག་ནས་འགོ་
མི་དགོས་པར་ལམ་འཇུག་རྫོགས་ལས་བཤད་པས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་པར་སྤྱིན་རང་རྐང་ནས་
བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཅི་ཞེས་ལ་ངོས་འཛིན། པར་སྤྱིན་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཟུག་ནི། དེ་
སངས་རྒྱས་མིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟུག་ལ། གཞན་ཏེ་པར་སྤྱིན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་
སངས་རྒྱས་དེའོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་པར་སྤྱིན་པས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་

། ༣༦༩ །

ཞིག་འདོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ལ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་ཅིང་སྲགས་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་གང་
ཟག་གང་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ས་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་སྲགས་ལམ་ཁོ་ནས་བཟོད་དགོས་པ་མན་ངག་གི་གནད་ཡིན་
སྲིད་ལོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ཞིག་ཀུན་ཏུ་གཅེས་སོ། །འོ་ན་
སྲིད་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱབ་སྟེ། བར་སྤྱོད་རང་རྐང་ལས་ས་བཅུ་ཐོབ་
པ་ཡོད་ཀྱང་ས་བཅུ་གཅིག་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི། ས་ལྷག་མ་གསུམ་སྐྱས་པའི་ས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་སྐྱས་པའི་ས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི། དང་པོ་ནི་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཉིས་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། མདོར་ན་སྐྱོབ་ལམ་
དུ་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། མི་སྐྱོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། བར་སྤྱོད་
རང་རྐང་ལས་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་གསུམ་པར་སྤྱོད་ལ་སྐྱས་ཤིང་སྲགས་སྐྱ་མེད་ཁོ་ནའི་བྱང་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད་
ལོ། །འོ་ན་ས་བཅུ་གཅིག་པ་བར་སྤྱོད་ལས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ་ན། བར་སྤྱོད་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་
པའི་མིང་ཅོམ་

། ༣༦༣ །

ཞིག་གྲགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་། གནད་མི་གཅིག་སྟེ། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དངོས་ནི་སློབ་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་
པར་སྤྱོད་ལས་མི་སློབ་ལམ་དུ་གྲགས་ཤིང་། སློབ་ལམ་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་མ་བཤད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་པར་སྤྱོད་རང་རྒྱང་ལས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་ཉིད་སྤྱི་དོན་གྱི་
མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་བཅུ་གསུམ་
པ་ཡིན། བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་སྤྱིར་དོན་གྱི་འང་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ན། པར་
སྤྱོད་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱི་པ་འགལ་ཏེ། པར་སྤྱོད་རྣམས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དེ། ས་བཅུ་གཅིག་
པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལྟ་མེད་དེ། པར་སྤྱོད་རྣམས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱི་དོན་གྱི་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་དེ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས། གནས་ཚུལ་ལ་པར་
སྤྱོད་རྣམས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་ཏེ། པར་
སྤྱོད་རང་ལུགས་ལ་རང་ལམ་དེ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་པར་སྤྱོད་རང་
ལམ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །གནད་འདི་

། ༣༦༩ །

གོ་དགོས་སོ། །འོ་ན་པར་སྲིན་རང་ལམ་ལས་ས་བཅུ་བ་ཙམ་ཞིག་གནས་ཚུལ་ལ་འཐོབ་རྒྱ་འབྱུང་ལ་བཅུ་
གཅིག་བ་ཐོབ་རྒྱ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན་དེའི་གནད་ཁྲད་བར་ཙམ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་བའི་ས་གསུམ་སོ་
དེ་ཉེ་རྒྱུ་ཉེ་སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས། སྲི་ནང་གི་ཡུལ་བཅུ་གསུམ་དབང་དུ་འདུས་བ་ལས་ཐོབ་དགོས་བ་གང་
ཞིག་ཉེ་རྒྱུ་ཉེ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི། པར་སྲིན་རང་ལམ་ལ་མེད་བའི་སྲིབ། གནད་དེས་ན་སྤྲུལ་ས་སྤྲུལ་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་
རྒྱ་འབྱུང་གྲོག་སོགས་སྤྲུལ་རྒྱ་དུས་ལམ་དུས་འབྲས་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་སྤྲུལ་རྒྱ་བསྟན་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཙམ་
དུ་བསྟན་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་བ་ལས། སྤྲུལ་གཉིས་སྤྲུལ་བསྟེན་ཀྱང་སྲི་མ་འབྲས་དུས་སྤྲུལ་བསྟེན་ན་མི་འབྲས་
ཅིང་སྤྲུལ་གཉིས་སྤྲུལ་བསྟེན་ཀྱང་། སྲི་མ་འབྲས་དུས་སྤྲུལ་བསྟེན་ན་འབྲས་སྤྲུལ་བ་བའད་བ་སྤྲེ། དེ་སྤྲུལ་
ཀྱི་འབྲས་དུས་དེ་ཡང་སྤྲུལ་སོགས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་བའི་ས་གསུམ་ལ་ངོ་འཛིན་བར་གསལ་བའི་སྲིབ་ཏེ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་
ལས་ས་དང་སོ་དུག་ཉོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་དང་བསྤྲུལ་བ་གསུམ་སྤྱོད་བའི་ས་ལ་སྤྲུལ་ནས་ས་སྲི་མ་བཞི་འབྲས་བུའི་
ས་ལ་སྤྲུལ་བ་དང་གནད་གཅིག་པའི་སྲིབ་ངོ། །འོ་ན་སྤྲུལ་བའི་ས་གསུམ་ཐོབ་བ་ལ་ཡུལ་ཆེན་སྤྲུལ་མ་བཅུ་
གསུམ་དབང་དུ་འདུ་

། ༣༦༥ །

དགོས་པ་ལྟར། ས་བཅུ་བཅོད་པ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་དུ་འདྲུ་དགོས་སམ་མི་
དགོས། དགོས་ན་པར་སྤྱོད་རང་ལམ་ལས་ས་བཅུ་བཅོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་དུ་
མར་ཚུད་ཅིང་། དེ་མའི་རྩ་མཐུད་ཉེར་བཅུད་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། པར་སྤྱོད་པའི་
ལམ་དེ། རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ལམ་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་དོ། །མི་དགོས་ན། པར་སྤྱོད་རང་རྒྱུ་
ལས་ས་བཅུ་བཅོད་པའི་གང་ཟག་དེ། སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བཅུ་བཅོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མའི་རྩ་
མཐུད་རྣམས་དང་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་རིམ་གྱི་བཅོད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གནད་ཤིན་དུ་
དམ་ཡང་། རེ་ཤིག་པར་སྤྱོད་རང་ལམ་ལས་ས་བཅུ་བཅོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཡུལ་ཉེར་བཞི་བཅོད་ཟེན་པ་དང་།
མཐུད་པ་ཉེར་བཅུད་ལྟོས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་པར་སྤྱོད་རང་
ལམ་དེ་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ལམ་དུ་སྤྱོད་བཏང་ལ་མི་བྱེད་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ལམ། རོན་
གྱིས་ན་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་

། ༣༦༦ །

བའི་ལམ་ཚ་ཙམ་ཞིག་ཚང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ས་བརྩ་བ་མན་ཚད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་བ་ཚང་
བའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གསུམ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།
རྒྱད་སྡེ་བཞི་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། མདོ་སྡེ་གཅིག་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱ་གཉིས་རྣམ་
གཞག་བཤད་པའི་ཚུལ། སྐྱ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་ལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་རྣམ་གྲོལ་ཚོས་སྐྱ་དང་། རྣམ་སྲིན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཙམ་འདོད་ཀྱི། ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་དོན་
དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་གཙོ་བོར་ཁས་ལེན་པའི་བཀའ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་།
བསྟན་བཙུག་མདོ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་
བྱུབ་མཐའ་གོང་མ་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་རུ་འདོད་ཀྱི། སྐྱ་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སོགས་མི་བཞེད་དེ།
དེ་དག་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །བའི་ཚུལ་ལྟར་འདྲེ་མཚན་ལྡན། འབྲས་བུ་པ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་བཤད་གསུང་མོད། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་ཚོས་ལྔས་བསྐྱུས་
ཏེ། མེ་ལོང་ལྔ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།

། ༣༦༧ །

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་དང་ལྷན་
བཤད་གྱི། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཐ་སྙད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དང་། མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཆར་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཞིག་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཞི་མ་ཐུན་ཅི་ཅི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བརྗེ་ཆད་ཀྱི་གཞག་མཚམས་དང་ཐ་སྙད་
འདོགས་ཚུལ་སོགས་སོ་སོར་སྤྱེ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་སོར་ཡང་སྤྱི་
གསུམ། འདོད་ཚུལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ལྷགས་འདི་དང་ཆ་འདྲ་ལ། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ་སོ་
སོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་མན་ཆད་ལ་གཟུགས་སྤྱི་རིགས་ལྷ་མི་བཞེད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲོར་
རྒྱུད་ཡན་ཆད་ལ་བཞེད། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤྱི་རིགས་ལྷ་འདོད་པའི་ཆེ་སྤྱད་བྱ་འབྱུང་བ་ལྷ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་དང་རིགས་ལྷ་སོགས་དག་བྱ་དག་བྱེད་ཏུ་སྤྱིར་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་འགྲོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་

༼ ༣༦༽

ལས་ནི་སྐྱོ་བ་ཞིར་འབྱེད། རྒྱ་ཡི་སྐབས་སུ་དབང་བཞི་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལམ་བཞི་པོ་བསྐྱོམས་པས་
 འབྲས་བུ་སྐྱོ་བཞི་འབྱུང་བར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་འབྲོར་དབང་སྐྱུག་སུན་མོང་མིན་པའི་མན་ངག་ལས། རྒྱ་
 ལ་གནས་པ། དབང་ལས་ཐོབ་པ། ལམ་ལ་གོམས་པ། ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། གྲུབ་མཐའ་ལ་རྟགས་སུ་འཕྱར་
 བ། འབྲས་བུ་ལ་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། དབང་བཞི་ལ་རྒྱག་ཚོན་བཞི་ཅུ་སྐྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་
 སྐྱོ་བའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་མོད། འདིར་ཞེས་ཏུ་མ་བཤད་དེ། སུན་མོང་མིན་པའི་གསང་ཚེན་གྱི་
 གནད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མདོ་གཅིག་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། འཇམ་དབལ་རང་གི་ལྟ་བུ་ཡི་འདོད་པ་
 མདོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱོ་གཅིག་ནས་ནི་སྤྱིར་བར་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་སྐྱེ་ཅུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར་སྐྱོ་གཅིག་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡིན་ཏེ། ཡི་ཤེས་མིག་གཅིག་ནི་མ་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་བུ་
 གཉིས་ནི་རང་དོན་དོན་དམ་པ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོ་གསུམ་ནི་ཚོས་སྐྱོ་དང་
 མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱོ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱོ་ཉིད་དེ་གསུམ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྐྱོ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་ནི་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་པོ་

། ༣༦༩ །

ཉིད་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་བཅས་དང། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་བ་དང། །ཚོས་སྐྱུ་མཛད་བར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་
བ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་པ་ནི་ལྟ་བ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་སྟེའི་ལུང་ཚིག་ཡིན་པས། །སྐབས་འདིར་
ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་བ་དང། །ཞེས་འབྲེད་པའི་ཚིག་སྐྱུར་བའི་ཚེ་ཚོས་སྐྱུ་དབྱེ་བའི་གངས་སུ་བྱས་ནས་
སྐྱུ་བཞིར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་དང། །བྱམས་པས་དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་བ་ནི། །ཞེས་དགར་བའི་ཚིག་སྐྱོར་བའི་ཚེ།
སྐྱུ་གསུམ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུའི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་སྐྱུ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱུ་ལྟ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །ལྟ་བ་
མདོར་བསྟན་གྱི་ལུང་དེར་ནི་གསལ་བར་བཤད་དེ། །སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འབྲུབ་བདག་ཡེ་ཤེས་
ལྟ་ཡི་བདག །སངས་རྒྱས་ལྟ་བདག་ཚོད་པའ་ཅན། །སྐྱུ་ལྟ་ཆགས་པ་མེད་པ་འཆང། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་
གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་སྟགས་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་འབྲེའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར། །ཁ་ཅིག་པ་རོལ་
དུ་སྤྱིན་པ་ལའང་སྐྱུ་བཞི་བྱམས་པའི་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་སྐྱུ་བ་ནི་མ་དབྱེད་པ་སྟེ། །དགར་ཚིག་དང་འབྲེད་
ཚིག་སྐྱུར་བའི་ལུང་ཚིག་ལ་རྣམ་དབྱེད་ཞེས་མོས་དབྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་

། ༣༧༠ །

བར་ཟད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་གཞན་ལེགས་བར་དཔྱོད་ལ་དལ་
བྱས་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཅིང་པོའི་ཉོན་ལྷོས་ཀྱིས་སྲི་བརྟོན་སྤྲོད་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་བར་དགོངས་པའི་སྲིད་
རྒྱུ། །བཞི་བ་གཞན་ཀྱི་དོན་ནི། མདོར་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ནས་གསང་ཆེན་སྐྱེད་མེད་པའི་བར་ལ་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅམ་ཞིག་དོན་གཅིག་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོག་པ་མི་འབྲས་བུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་
འབྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དང་འཚམས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲོ་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྒྲོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་ལས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཉེ་སྐབས་ལྷ་པོའི་རྣམ་བར་
བཞུགས་པའོ། །།དེ་ལྟར་སྒྲོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་ཚུལ་བཞིན་བཞུགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་གྲགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ལ་གཞོན་པའི་སྲིད་བརྒྱུས་པ་མིན་ཉེ། མཐའ་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
མན་པའི་སྲིད་དུ་བརྒྱུས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ཡང་འཕགས་ལུལ་དུ་ཆོས་ལོག་བྱུང་བ་འགོག་པའི་སྲིད་
བསྟན་བཅོས་འདི་བརྒྱུས་པ་མིན་ཉེ། སངས་རྒྱས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ་རྒྱལ་
བས་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སོགས། འཇམ་

། ༣༧ །

སྲིད་མཛེས་པའི་རྒྱན་བྱུག་དང་མཚོག་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྲི་ནང་གི་ལོག་པར་
སྲི་བའི་ལྷན་པ་རྣམས་བསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། བོད་གངས་ཅན་འདིར་བསྟན་པ་སྲི་དར་གྱི་སྟོད་ལ་
ཚོས་ལོག་བྱུང་བ་རྣམས་དགག་པའི་སྲིར་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་
གསུམ་སྟོང་བརྒྱ་དང་གསུམ་ལོན་ཞིང་། བསྟན་པ་སྲི་དར་བྱུང་བའི་ས་མོ་བྱ་ནས་ཉེར་གཉིས་ལོན་པའི་ལྷགས་
པོ་རྟ་ལོ། གངས་རིའི་སྲོངས་འདིར་ལོ་ཚེན་བཟང་པོ་བྱོན་པ་དང་། སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་གསུམ་སྟོང་དང་
ཉེར་བྱུག་ལོན་པའི་ཚུ་མོ་སྐལ་ལ་སླ་ཚེན་འགྲོག་མི་བྱོན་པ་དང་། དེའི་སྟོབ་བྱ་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཅས་སོགས་
ཀྱིས་ཚོས་མིན་ཚར་བཅད་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་མཚོག་སྲིལ་བའི་བཤད་སྐབ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞེན་དུ་
སྟོང་བར་མཛད་པའི་སྲིར་དང་། དེར་རྗེས་ཚོས་ལོག་མང་དུ་འཕེལ་བ་རྣམས། སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་གསུམ་
སྟོང་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་། བསྟན་པ་སྲི་དར་བྱུང་བའི་ས་མོ་བྱ་ནས་ལོ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་སོ་བཞི་ལོན་
ལ། རོག་ལོ་རྩ་བ་སྟོ་ལྷན་

། ༣༧༩ །

ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་མེ་མོ་བྱ་ནས་ལོ་གངས་བརྒྱ་དང་ཉེར་དུག་ལོན་པ་ཚུ་ལོ་སྐྱུག་གི་ལོ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གནས་
སྐྱ་སྐྱ་བསྟམས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་འཇམ་གྱིང་འདི་ན་གྲགས་པའི་སྐྱུན་པ་ཐོབ་པ་དེས་
སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ལྷུང་དང་རིགས་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་བསལ་བར་མཛད་ནས། ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་འབྲུལ་མེད་ཀྱིས་སྤང་བ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་འདི་ཚུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ཡོད་དེ། ས་
བརྗེ་ཏེ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སྐྱ་གྲགས་པའི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཞལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཞིང་
གཞན་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ནས། བསྟན་བཅོས་འདི་མ་བརྩམས་བར་གྱི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བདུན་གྱི་བར་
དུ་རིང་ཞེག་ལོན་ནས་བོད་ཡུལ་འདི་ལྷུང་རིགས་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཟོའི་ཚོས་ལྷགས་དུ་མ་ཡིས།
བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནད་ཀྱི་དོན་རྣམས་བཤེགས་ནས་ཐོས་ཚུང་རྣམས་མགོ་སྐོར་བྱེད་པ་
མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ཡིས་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གནད་རྣམས་

། ༣༧ །

ལ་སྐལ་ལྡན་མ་འབྲུལ་བར་སྐྱོད་པའི་སྲིད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། མ་འབྲུལ་བར་སྐྱོད་
བ་ལ་སྐྱོད་རྗེ་དང་། བསྟན་ལ་པན་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ། ཡིན་མིན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
སློབ་གྲོས་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སློབ་གསུང་
ཞེན་གྱི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་ཞེང་། རྣམ་དཔྱོད་གསལ་བའི་སློབ་ཡིད་ལྡན་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ན་ལམ་བཟང་
གི་སྤང་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁོ་བོ་གསང་མཐོན་པོའི་སྤྱད་གྱིས་སློབ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཁོ་
བོས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་སློབ་གྲོས་མ་འབྲུལ་པའི་རིགས་པས་དབྱུད་དེ་ཡིན་མིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟེས་
བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་སྤྱད་དུ་སྟེགས་མའི་དུས་འདི་ཅུ་སྐལ་ལྡན་ཟབ་དོན་དོན་གཉེས་རྣམས་ཚོས་
ཅན། བྱོད་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་གྲོང་སྲིད་དུ་བསྐྱོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤའ་འདི་ཡིས་
འབྲིད་པར་བྱས་ནས་སྐྱུར་དུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པའི་བསོད་
ནམས་འདི་ཡིས། ཚོགས་གཉིས་རྗེ་གསུང་པའི་རི་བོ་མཐོན་པོའི་ཅེར། །སྤང་རྟོགས་ལུས་པའི་ལུས་སྟོབས་རབ་ཏུ་
རྒྱས་ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར། །དམ་ཚོས་སེདྲེའི་སྤྱད་བྱེད་ས་

༩༣༥༽

སྒྲིག་པར་ཤོག །ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་བཅུ་མ་པའི་དགེ་བ་དེ་འགྲོ་བ་ལ་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སྐྱུ་
འཇིགས་རུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་སྲུང་ས་ཤིང་
སྟེལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་
ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གི་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་དེས་མཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེད་ཁ་སྐྱོང་
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་
ལོར་བྱེད་ཐེང་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འཇུག་དབྱངས་སྐྱུ་བའི་སེལ་རྒྱུ་ལ་བར་རྒྱུལ་བའི་ཞབས་རུལ་
གཙུག་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་། སྐྱུ་བའི་གཙུག་རྒྱུ་འཇུག་མགོན་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྡན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་
མཚོག་དང་། རིགས་སྒྲགས་འཆང་གི་གཙུག་རྒྱུ་མན་དག་ཟབ་མོའི་མཛོད་འཛིན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཚེན་པོ་སྟོ་
གསལ་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ་བ་སྐྱེ་ཚེན་ཚར་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དག་གི་ཞལ་གྱི་
བདུན་ཅིས་ཅུང་ཟད་ཡིད་སོས་པས་གསུང་རབ་སྐྱེད་པོའི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་སྟོའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཅེས་གསལ་
ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་

{ 324 }

ལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་དད་པ་གཉིད་ནས་གཡོ་བ་ལྷུ་གུའི་བཅུན་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་རྒྱ་མཚོས་
 རྗེ་སློབ་འཛིན་པའི་ལས་ཚེན་ཚོས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཀའ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཚེན་
 བོ་ལ་དད་པའི་འབྲུག་ས་རྗེས་པའི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྤང་བས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་འདུན་ས་ཚེན་པོ་དཔལ་ཡོག་
 ཚོས་སྤྲིངས་བཀའ་ཉེས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཚེན་པོར། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་
 རྒྱགས་ནས་ལོ་གྲངས་སུ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་པ་ཤིང་མོ་སྤང་གི་ལོ་འཕམ། བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་
 ས་བཅ་ཞིང་གཤེགས་ནས་ལོ་གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ལོན་པའི་ཤིང་མོ་སྤང་གི་ལོ་ཞེས་བྱ་བའམ།
 བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་གོ་རབ་འབྲུམས་པ་ཞེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་གྲངས་བདུན་ཅུ་ཅ་བདུན་ལོན་པའི་ཤིང་མོ་
 སྤང་གི་ལོ་འཕམ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྟོང་བཅུ་མས་ནས་ལོ་གྲངས་བརྒྱད་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་
 ལོན་པ་ཁོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་སྤང་གི་ལོ་རྗེས་པར་གྲུབ་པ་འདིས་ཀྱང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐྱུ་བ་ཀྱི་
 སྟོན་ས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་མི་རྣམས་པའི་མཚོག་དམ་པར་གྱུར་ཅིག །།ཕྱུ་རྩི། མཐུ། སམ་རྩོ་གཏོ། མདྲ་

ལོ།། །། མེ། །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ།། །།